

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR LXII/619/2014

RADY MIEJSKIEJ W TARNOWSKICH GÓRACH

Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2014 R.

TARNOWSKIE GÓRY

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY EDYCJA 2014

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014

ZESPÓŁ AUTORSKI:

mgr inż. arch. Adam Nowak (KT-020)

mgr inż. arch. Dorota Biernacka Nowak (KT-148)

mgr inż. Krzysztof Sikora (KT-467)

mgr inż. Marek Nowicki

inż. Maciek Płatek

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ

STR.

WPROWADZENIA

1. WPROWADZENIE	11
1.1. PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE OPRACOWANIA STUDIUM	11
1.2. ZAKRES MERYTORYCZNY I TOK SPORZĄDZANIA STUDIUM	11
1.3. CEL STUDIUM	12
1.4. ZAŁOŻENIA STUDIUM	13
1.5. KONSTRUKCJA STUDIUM	14

UWARUNKOWANIA

2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	16
2.1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU, STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY	16
2.1.1. POŁOŻENIE MIASTA	16
2.1.2. STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA MIASTA TARNOWSKIE GÓRY	17
2.1.3. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW MIASTA TARNOWSKIE GÓRY	19
2.1.3.1. TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ	20
2.1.3.2. TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	21
2.1.3.3. TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ	22
2.1.3.4. TERENY PRODUKCYJNE I PRODUKCYJNO - USŁUGOWE	24
2.1.4. OPIS DZIELNIC	24
2.1.4.1. ŚRÓDMIEŚCIE – CENTRUM	24
2.1.4.2. LASOWICE	26
2.1.4.3. OSADA JANA	26
2.1.4.4. BOBROWNIKI ŚLĄSKIE	27
2.1.4.5. REPTY ŚLASKIE	27
2.1.4.6. STARE TARNOWICE	28
2.1.4.7. OPATOWICE	29
2.1.4.8. RYBNA	30
2.1.4.9. STRZYBNICA	31
2.1.4.10. SOWICE	32
2.1.4.11. PNIOWIEC	32

2.2. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	33
2.2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNO – PRZYRODNICZE	33
2.2.2. UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI TERENU – GEOMORFOLOGIA	33
2.2.3. BUDOWA GEOLOGICZNA I TEKTONICZNA	34
2.2.4. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	36
2.2.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE	36
2.2.4.2. WODY PODZIEMNE	37
2.2.4.3. UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH	39
2.2.5. OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZO CENNE	41
2.2.6. STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	52
2.2.6.1. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	52
2.2.6.2. STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	53
2.2.6.3. CHARAKTERYSTYKA I UŻYTKOWANIE GLEB	53
2.2.6.4. STOPIEŃ SKAŻENIA GLEB	53
2.2.7. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	55
2.2.8. KLIMAT AKUSTYCZNY	58
2.2.9. ZŁOŻA SUROWCÓW MINERALNYCH, GÓRNICTWO	59
2.2.10. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA	60
2.3. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	69
2.3.1. OBIEKTY I OBSZARY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW	69
2.3.2. POMNIK HISTORII „TARNOWSKIE GÓRY – PODZIEMIA ZABYTKOWEJ KOPALNI RUD SREBRO-NOŚNYCH ORAZ SZTOLNI CZARNEGO PSTRĄGA”	72
2.3.3. PARK KULTUROWY „HAŁDA POPLUCZKOWA”	73
2.3.4. OBIEKTY I OBSZARY ZNAJDUJĄCE SIĘ W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW	73
2.3.5. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ WYZNACZONE NA PODSTAWIE USTALEŃ OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH	104
2.3.5.1. STREFY „B” OCHRONY KONSERWATORSKIEJ	104
2.3.5.2. STREFY „K” OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	104
2.3.5.3. STREFA „EG” OCHRONY EKSPOZYCJI KRAJOBRAZU	104

POGÓRNICZEGO		
2.3.5.4.	STREFY „OW” OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ	105
2.4.	WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA	105
2.4.1.	LUDNOŚĆ I DEMOGRAFIA	105
2.4.2.	PROGNOZOWANA LICZBA LUDNOŚCI	107
2.4.3.	ZASOBY MIESZKANIOWE I STANDARDY ZAMIESZKANIA	108
2.4.4.	EDUKACJA	111
2.4.5.	RYNEK PRACY I BEZROBOCIE	112
2.4.6.	OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	113
2.4.7.	KULTURA	116
2.4.8.	SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA	118
2.5.	ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	119
2.6.	POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	120
2.7.	STAN PRAWNY GRUNTÓW	121
2.8.	WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH	122
2.9.	WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	124
2.10.	WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	124
2.11.	WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH	125
2.12.	STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	125
2.12.1.	STAN SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO	125
2.12.1.1.	ZEWNĘTRZNY UKŁAD KOMUNIKACYJNY	125
2.12.1.2.	WEWNĘTRZNY UKŁAD KOMUNIKACYJNY	126
2.12.1.3.	KOMUNIKACJA PUBLICZNA	134
2.12.1.4.	KOMUNIKACJA KOLEJOWA	134
2.12.2.	STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	134
2.12.2.1.	INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA	134

2.12.2.2.	INFRASTRUKTURA KANALIZACYJNA	135
2.12.2.3.	INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA	135
2.12.2.4.	INFRASTRUKTURA GAZOWNICZA	136
2.12.2.5.	INFRASTRUKTURA CIEPŁOWNICZA	136
2.12.3.	STAN GOSPODARKI ODPADAMI	137
2.13.	ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	138
2.14.	ZAMIERZENIA GMIN SASIEDNICH W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO	144
2.15.	WYMAGANIA DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	145

KIERUNKI

3.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	147
3.1.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	147
3.1.1	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA TARNOWSKIE GÓRY	147
3.1.2.	ZAŁOŻENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ – WIZJA PRZYSZŁOŚCI MIASTA	151
3.1.2.1.	WIZJA GOSPODARCZEGO ROZWOJU MIASTA	151
3.1.2.2.	WIZJA POPRAWY FUNKCJONOWANIA MIASTA	151
3.2.	KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	153
3.3.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK	173
3.3.1.	OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE LEŻĄCE W GRANICACH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY	173
3.3.2.	OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZO CENNE	175
3.3.3.	NOWE OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZO CENNE	179
3.3.4.	USTALENIA DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA	181
3.3.5.	STREFY OCHRONY SANITARNEJ OD CMENTARZY	186
3.4.	OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	186
3.4.1.	ZASADY OCHRONY OBIEKTÓW I OBSZARÓW WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW	186

3.4.2.	ZASADY OCHRONY POMNIKA HISTORII „TARNOWSKIE GÓRY – PODZIEMIA ZABYTKOWEJ KOPALNI RUD SREBRO-NOŚNYCH ORAZ SZTOLNI CZARNEGO PSTRAĞA”	187
3.4.3.	ZASADY OCHRONY PARKU KULTUROWEGO „HAŁDA POPLUCZKOWA”	187
3.4.4.	ZASADY OCHRONY OBIEKTÓW I OBSZARÓW WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW	187
3.4.5.	ZASADY OCHRONY STREF OCHRONY KONSERWATORSKIEJ	188
3.4.5.1.	STREFY „B” OCHRONY KONSERWATORSKIEJ	188
3.4.5.2.	STREFY „K” OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	190
3.4.5.3.	STREFY „EG” OCHRONY EKSPOZYCJI KRAJOBRAZU POGÓRNICZEGO	190
3.4.5.4.	STREFY ”OW” OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ	191
3.5.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI	191
3.6.	KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	193
3.6.1.	ENERGETYKA	193
3.6.2.	GAZOWNICTWO	194
3.6.3.	WODOCIĄGI	194
3.6.4.	KANALIZACJA	194
3.6.5.	CIEPŁOWNICTWO	195
3.6.6.	OBSŁUGA TELEKOMUNIKACYJNA	195
3.6.7.	OBSZARY ROZMIESZCZENIA URZADZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII	196
3.6.8.	GOSPODARKA ODPADAMI	196
3.7.	OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	196
3.8.	OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST.1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM	197
3.9.	OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIAZKOWE JEST SPORZADZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁÓW	198

NIERUCHOMOŚCI, A TAKRZE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000M.KW ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH		
3.10.	OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	200
3.11.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	201
3.12.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	202
3.13.	OBIEKTY I OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	202
3.14.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY	202
3.15.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI I REKULTYWACJI	202
3.16.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREFY OCHRONNE	206
3.17.	INNE OBSZARY PROBLEMOWE	206
<u>PODSUMOWANIE</u>		
4.	OKREŚLENIE WPŁYWU UWARUNKOWAŃ NA USTALENIA KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	209
5.	UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM	210

SPIS PLANSZ

CZĘŚĆ GRAFICZNA OKREŚLAJĄCA UWARUNKOWANIA:

PLANSZA NR:

1. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENU
2. ORTOFOTOMAPA MIASTA TARNOWSKIE GÓRY
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OCHRONY PRZYRODY
4. WARUNKI GEOLOGICZNO – GÓRNICZE I HYDROGEOLOGICZNE
5. WARUNKI GEOLOGICZNO – GÓRNICZE
6. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ
7. ANALIZA WŁASNOŚCI GRUNTÓW
8. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW – BONITACJE GLEB
9. UKŁAD KOMUNIKACYJNY
10. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – SIECI ELEKTROENERGETYCZNE
11. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – SIECI WODOCIĄGOWE I KANALIZACYJNE
12. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – SIECI GAZOWE I CIEPŁOWNICZE
13. ANALIZA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ TERENÓW ZAMKNIĘTYCH
14. ANALIZA STUDIÓW UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMIN SĄSIEDNICH
15. PLANSZA ZBIORCZA UWARUNKOWAŃ

CZĘŚĆ GRAFICZNA OKREŚLAJĄCA USTALENIA:

RYSUNEK NR 1 - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

WPROWADZENIE

1. WPROWADZENIE

Podstawą prawną opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarze całej gminy Tarnowskie Góry jest art.18 ust.2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art.9 ust 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.).

Niniejsze studium stanowi realizację uchwały nr XXXV/388/2012 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarze całej gminy Tarnowskie Góry.

1.1. ZAKRES MERYTORYCZNY I TOK SPORZĄDZANIA STUDIUM

Niniejsze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzono zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.), Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233) oraz z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- stanu prawnego gruntów;
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

W studium określa się w szczególności:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego

i uzdrowisk;

- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady;
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

1.2. CEL STUDIUM

Głównym celem Studium jest określenie polityki przestrzennej miasta poprzez rozpoznanie uwarunkowań, a następnie sformułowanie odpowiednich kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Studium jest materiałem wejściowym do sporządzania planów miejscowych. Przejmując ono koordynację nad tworzeniem planów, gdyż wskazuje obszary wymagające sporządzenia planów. Przedstawiony w studium zasób informacji dotyczących zasad kształtowania rozwoju przestrzennego miasta stanowi podstawę merytoryczną podczas sporządzania planów miejscowych.

Studium nie stanowi prawa miejscowego, jest jedynie wewnętrznym dokumentem wskazującym kierunki rozwoju miasta oraz możliwości wykorzystania jego atutów społecznych i ekonomicznych.

Celem studium jest utrzymanie ładu przestrzennego. Pojęcie „ładu” oznacza stan harmonii, stanowiący skutek proporcjonalnego uporządkowania wzajemnie dopełniających się elementów określonej całości. Przenosząc je na płaszczyznę zagospodarowania przestrzennego, można przyjąć, iż ład funkcjonalny miasta oznacza właściwe użytkowanie przestrzeni miasta, zapewniające jego istnienie, trwanie i harmonijny, zrównoważony rozwój.

Stan ładu funkcjonalnego powinien odpowiadać sytuacji, w której funkcje miasta są adekwatne do jego wewnętrznych potrzeb i zewnętrznych możliwości (rangi miasta w jego otoczeniu, strukturze osadniczej, gospodarczej, transportowej itp.). Poszczególne elementy funkcjonalne, odpowiadające funkcjom miasta, powinny występować we właściwych proporcjach, a ich rozmieszczenie - spełniać wymóg w miarę bezkonfliktowego współistnienia (separacji w przypadku funkcji konfliktowych) oraz właściwej dostępności dla użytkowników.

Specyfikacja poszczególnych elementów funkcjonalnych struktury miasta decyduje o konieczności przyjęcia dość zróżnicowanych kryteriów oceny ich wewnętrznego ładu funkcjonalnego. Inne bowiem czynniki decydują o właściwym funkcjonowaniu np. środowiska przyrodniczego, inne zaś o funkcjonowaniu infrastruktury technicznej. Można jednak wyróżnić kilka właściwych dla wszystkich elementów cech decydujących o ładzie funkcjonalnym: odpowiednia ilość (powierzchnia, długość), jakość, hierarchizacja oraz rozmieszczenie ich komponentów (w tym ze względu na ich dostępność dla użytkowników oraz z uwagi na bezkonfliktowość sąsiedztwa z innymi systemami). Wśród specyficznych (indywidualnych) cech elementów wymienić można na przykład wymóg ciągłości przestrzennej terenów otwartych czy niezawodności działania i „szczelności” systemów infrastruktury technicznej (odprowadzania ścieków, składowania odpadów itp.) wobec środowiska przyrodniczego.

Ład funkcjonalny decyduje o jakości życia mieszkańców miasta w dziedzinie usług oraz integracji i komunikacji społecznej zapewnianych przez odpowiedni rozwój infrastruktury społecznej i technicznej, stanu i możliwości rozwoju bazy ekonomicznej miasta, skali zagrożeń, jakości i możliwości wzbogacania środowiska przyrodniczego.

Narzędziem kształtowania ładu funkcjonalnego miasta jest przede wszystkim prawo miejscowe w postaci miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, mogą nim być także istniejące standardy, programy, strategie, itp. Lokalne dokumenty regulujące kształtowanie i kierunki rozwoju poszczególnych dziedzin funkcjonowania miasta, znajdujące swój wyraz w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ład funkcjonalny miasta rozpatrzono w kilku aspektach:

- stopnia ukształtowania struktury funkcjonalno - przestrzennej w świetle ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego miasta,
- jakości życia mieszkańców miasta,
- funkcjonalności układu komunikacyjnego,
- funkcjonowaniu i uzbrojeniu terenów w infrastrukturę techniczną,
- struktury gospodarczej miasta oraz możliwościach jej zróżnicowania i rozwoju, w tym - rozwoju funkcji turystyczno - rekreacyjnych,
- wartości kultury materialnej i ich ochrony,
- funkcjonowania i ochrony środowiska przyrodniczego.

Warunkiem oceny ładu funkcjonalnego jest identyfikacja zasadniczych konfliktów przestrzennych, dysfunkcji i niedoborów wynikających z istniejącej struktury miasta oraz stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów decydujących o stopniu jego ładu funkcjonalnego.

1.3. ZAŁOŻENIA STUDIUM

Głównym założeniem studium jest rozpoznanie i scharakteryzowanie wszelkich uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych miasta Tarnowskie Góry. Analiza istniejących uwarunkowań pozwoli na określenie długoterminowych kierunków rozwoju miasta.

Zasadniczym elementem rozpoznania uwarunkowań, a następnie kierunków rozwoju jest zapoznanie się z:

- Regionalnymi programami rozwoju:
 - Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego,
 - Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”.
- Lokalnymi programami rozwoju.
 - Strategią Rozwoju Miasta Tarnowskie Góry do roku 2022,

- Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Tarnowskie Góry na lata 2009 – 2015,
- Programem Ochrony Środowiska gminy Tarnowskie Góry na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019,
- Programem współpracy Miasta Tarnowskie Góry z organizacjami pozarządowymi,
- Programem Edukacji Ekologicznej Gminy Tarnowskie Góry.

Założeniem studium są działania komplementarne z wyżej wymienionymi programami i ich priorytetami, a także z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry – Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, część Lasowic na północ od ulicy Częstochowskiej i terenów leśnych (uchwała nr XXVI/315/2012 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 27 czerwca 2012 r.) oraz obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

1.4. KONSTRUKCJA STUDIUM

Dokument studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar administracyjny całej gminy Tarnowskie Góry i składa się z czterech części:

- część I - Wprowadzenie,
- część II - Uwarunkowania,
- część III - Kierunki,
- część IV - Podsumowanie.

Część I - Wprowadzenie - obejmuje charakterystykę elementów wejściowych do sporządzenia studium. Określono tutaj otoczenie prawne dokumentu, jego zakres merytoryczny, cel oraz podstawowe założenia.

Część II - Uwarunkowania – zawiera wnikliwą analizę i charakterystykę uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych gminy. W tej części skrupulatnie przedstawione zostały wszystkie elementy funkcjonalno – przestrzenne gminy. Występują tutaj elementy opisowe, tabelaryczne, zestawienia, wykresy, porównania. Kwintesencją części II są plansze graficzne uwarunkowań wraz z planszą zbiorczą uwarunkowań.

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego są to czynniki wpływające na politykę przestrzenną, które w większości są niezależne od władz gminy. Zawarte w części II uwarunkowania mają istotne znaczenie dla sposobu prowadzenia polityki przestrzennej. Uwarunkowania wynikają z obecnego i przewidywanego występowania obiektywnych zjawisk takich jak np.: stan środowiska, stan prawny gruntów, zainwestowanie terenu. W uwarunkowaniach uwzględniono również lokalne działania władz gminy oraz zadania publiczne o znaczeniu ponadlokalnym.

Część III - Kierunki – wskazuje główne kierunki polityki przestrzennej, a co za tym idzie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Wyznaczone kierunki są wypadkową przedstawionych w części II uwarunkowań. Kierunki zagospodarowania przestrzennego to najważniejsza - właściwa część studium. Poza częścią opisową zostały one przedstawione w formie graficznej.

Część III ma służyć podejmowaniu działań związanych z przekształcaniem struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy oraz sterowaniu polityką przestrzenną jako narzędziem rozwoju. Kierunki zagospodarowania przestrzennego stanowią syntetyczne sformułowanie szczegółowych celów polityki przestrzennej oraz sposobów ich realizacji.

Część IV - Podsumowanie – objaśnia przyjęte rozwiązania oraz określa wpływ uwarunkowań na ustalenia kierunków Studium.

Studium nie jest aktem prawa miejscowego toteż w treści dokumentu pojawiają się treści informacyjne, wyjaśnienia, uzasadnienia, opisy metod postępowania i inne.

UWARUNKOWANIA

2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU, STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

2.1.1. POŁOŻENIE MIASTA

- Położenie administracyjne:

Tarnowskie Góry położone są w centralnej części województwa śląskiego oraz na północnym krańcu Aglomeracji Górnośląskiej (Planowanej Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii Silesia). Tarnowskie Góry są siedzibą Powiatu Tarnogórskiego (od 1999 roku) w skład którego wchodzi Gminy: Krupski Młyn, Tworóg, Kalety, Miasteczko Śląskie, Świerklaniec, Zbrosławice i Radzionków. Do Tarnowskich Gór należą następujące dzielnice: Śródmieście, Lasowice, Osada Jana, Bobrowniki, Repty Śląskie, Stare Tarnowice, Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec i Sowice.

- Położenie geograficzne:

Tereny Tarnowskich Gór zajmują powierzchnię 83,47km² i liczą PONAD 60 tys. mieszkańców. Współrzędne geograficzne miasta to: 50°27'N 18°52'E. Tarnowskie Góry leżą nad rzekami Stołą i Dramą, przez południowo – wschodnią część miasta przebiega dział wodny oddzielający dorzecza Wisły i Odry. Północną część miasta porastają rozległe tereny leśne, świerkowe i sosnowe, stanowiące zespół Lasów Lubliniecko – Świerklanieckich. Południe zaś jest porośnięte licznymi łąkami i lasami bukowymi. Tarnowskie Góry są bardzo zróżnicowane pod względem ukształtowania terenu. Północna część o płaskiej powierzchni należy do fragmentu Niziny Śląskiej, zaś południowa pagórkowata do Wyżyny Śląskiej. Najwyższymi wzniesieniami są Sucha Góra (352 m n.p.m.) i Srebrna Góra (347 m n.p.m.), a najniżej położone są Dolina Stoły (254 m n.p.m.) i jej dopływ Graniczna Woda (255 m n.p.m.).

- Położenie komunikacyjne:

Miasto jest bardzo dobrze skomunikowane z regionem, większość ważniejszych miast województwa znajduje się w odległości do 30km. Tarnowskie Góry położone są 24km od stolicy województwa. Odległość Tarnowskich Gór od ważniejszych miast Polski wynoszą: Szczecin 480km, Gdańsk 474km, Poznań 279km, Warszawa 274km, Wrocław 160km, Kraków 93km, Opole 74km, Częstochowa 49km.

Przez miasto przebiegają następujące trasy dróg krajowych:

DK 11 Poznań – Kluczbork – Lubliniec – Tarnowskie Góry – Bytom,

DK 78 Chałupki – Wodzisław Śląski – Rybnik – Gliwice – Tarnowskie Góry – Jędrzejów,

oraz droga wojewódzka 908 Tarnowskie Góry – Częstochowa.

- Transport kolejowy:

W Tarnowskich Górach ulokowano jeden z największych w Europie węzłów kolejowych i największą w Polsce stację rozrządową, w której formuje się składki pociągów towarowych przewożących ładunki z południa Polski do portów bałtyckich oraz w kierunku Opola, Poznania i Tczewa.

- Transport Lotniczy:

Tarnowskie Góry mają bardzo dobre połączenie z międzynarodowym portem lotniczym w Pyrzowicach. Port ten jest odległy o 15km od miasta. Bezpośredni dostęp do portu lotniczego zapewnia droga krajowa nr 78 w kierunku Siewierza.

2.1.2. STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA MIASTA TARNOWSKIE GÓRY

Zasadniczymi cechami struktury miasta są:

- dominacja terenów niezainwestowanych (otwartych),
- ziarnistość terenów zainwestowanych i ciągłość ekosystemów przyrodniczych,
- hierarchiczny, czytelny układ osadniczy,
- ukształtowanie centrum miasta,
- przewaga terenów zabudowy niskiej, jednorodzinnej,
- dośrodkowy układ głównych ciągów komunikacyjnych,
- przestrzenna koncentracja terenów uciążliwych ze względu na swe funkcje (produkcyjno - składowe).

W strukturze funkcjonalno - przestrzennej miasta wyraźnie dominują tereny niezainwestowane (otwarte), zajmując ponad trzy czwarte obszaru Tarnowskich Gór. Stosunek terenów otwartych do zainwestowanych wynosi 79:21.

Tereny zainwestowane nie powinny zajmować więcej niż 60% terytorium miasta. Tak znaczny udział terenów otwartych w obecnej strukturze miasta wynika z istnienia w granicach miasta dużego, w zasadzie nienaruszonego kompleksu leśnego (zajmującego około 40% powierzchni Tarnowskich Gór).

Strukturę funkcjonalno - przestrzenną miasta cechują prawidłowe relacje przestrzenne pomiędzy terenami otwartymi i zainwestowanymi, wyrażające się w ziarnistości terenów osadniczych i ciągłości terenów otwartych. Jedynie w niewielu miejscach (choć istotnych przyrodniczo, chodzi bowiem głównie o doliny) ciągłość ekosystemów została przerwana terenami zainwestowanymi (dolina Stoły w rejonie Śródmieścia, Czarnej Huty i Strzybnicy, a także fragment kompleksu Lasów Lubliniecko - Świerkłanieckich, przeciętych na północ od Lasowic i Czarnej Huty szerokim pasem terenów kolejowych). Pozytywną cechą struktury miasta jest fakt znacznej koncentracji terenów produkcyjno - składowych. Skupiają się one w dolinie Stoły w sąsiedztwie węzła i linii kolejowej Tarnowskie Góry - Strzybnica (Śródmieście - Lasowice, Strzybnica).

W strukturze terenów otwartych Tarnowskich Gór dominują dwa rodzaje użytków - leśne oraz pól uprawnych. Pozostałe (użytki zielone, uprawy trwałe - sady i ogrody, zieleń miejska, zbiorowiska ruderalne) mają mniejsze znaczenie. Pod względem potencjału biologicznego ekosystemów przeważają ekosystemy o podwyższonej aktywności biologicznej (lasy wraz z łąkami oraz wodami). Znaczną część terenów otwartych tworzą agrocenozy, o obniżonej aktywności biologicznej. Wśród terenów zainwestowanych największą powierzchnię zajmują tereny zabudowy mieszkaniowej stanowiące wraz z terenami usług około 11% obszaru miasta.

Tarnowskie Góry cechuje zrównoważona hierarchiczna i czytelna struktura osadnicza. Jedną z jej podstawowych cech jest istnienie ukształtowanej, łatwo identyfikowalnej, historycznej przestrzeni centralnej. Centrum miasta podporządkowane są pozostałe jednostki osadnicze, wśród których wyróżniają się dzielnice stanowiące lokalne ośrodki usługowe (Stare Tarnowice z Osiedlem Przyjaźń, Bobrowniki, Strzybnica, w mniejszym stopniu także Repty). Osadnictwo cechuje się dużą zwartością zabudowy, brak jest istotniejszych rejonów rozproszonej, chaotycznej zabudowy.

W mieście dominuje - zwłaszcza w jego dzielnicach peryferyjnych - zabudowa niska, jednorodzinna. Stosunkowo niewielki jest udział zabudowy wielorodzinnej, szczególnie typu „blokowisk”, a jej skupienia (Osiedla Przyjaźń, ul. Andersa, ul. Armii Krajowej, Osada Jana) są umiarkowanej wielkości, nie powodując zachwiania uporządkowanej struktury osadniczej miasta. Mimo przewagi budynków jednorodzinnych, większość mieszkań występuje w formie zabudowy wielorodzinnej; pozostała to zabudowa jednorodzinna ze znikomą zabudową zagrodową.

Z uwagi na charakter, zajmowaną powierzchnię oraz znaczenie w strukturze miasta, szczególną uwagę przywiązano do stopnia ukształtowania terenów centrum miasta, terenów mieszkaniowych (z uwzględnieniem

zasobów mieszkaniowych), terenów produkcyjno - składowych oraz otwartych, w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Ze względu na stan zagospodarowania (stopień ukształtowania) poszczególnych elementów funkcjonalnych miasta, określający między innymi zakres niezbędnych działań planistycznych, wyróżniono następujące typy zagospodarowania terenów:

- **ukształtowany**, odpowiadający sytuacji, w której istniejące użytkowanie terenu nie rodzi konieczności regulacji planistycznych; inaczej mówiąc - stan zagospodarowania terenu odpowiada w pełni zaplanowanym funkcjom, intensywności wykorzystania terenu, określonym standardom i regulacjom urbanistycznym;
- **ukształtowany z koniecznością modernizacji**, dotyczący takiego użytkowania terenów, które nie odpowiada standardom użytkowym, estetycznym itp., obniżając poziom warunków zamieszkania lub prowadzenia działalności gospodarczej;
- **kształtujący się**, oznaczający taki stan zagospodarowania terenu, który jest niekompletny z punktu widzenia planowanego, bądź pożądanego wykorzystania terenu oraz jego wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej i społecznej; konieczne są tu regulacje planistyczne o zróżnicowanym zakresie, do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego włącznie;
- **przekształcający się**, dotyczący terenów zainwestowanych poddawanych procesom zmian w ich dotychczasowym sposobie użytkowania, bądź ich przeznaczeniu; konieczne są tu regulacje planistyczne o zróżnicowanym zakresie, do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego włącznie;
- **do ukształtowania**; dotyczy głównie sytuacji, w której planowane jest zainwestowanie terenów otwartych przez wprowadzenie funkcji mieszkaniowych, usługowych, komunikacyjnych itp., co wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przestrzeń centralna (centrum miasta)

Nieodłącznym atrybutem miasta cechującego się ładem funkcjonalnym jest obecność w jego strukturze funkcjonalnej przestrzeni centralnej. Miasto bez wyraźnie ukształtowanego centrum jest organizmem ułomnym i niepełnym. Centrum stanowi przestrzeń specyficzną, znajdującą się w opozycji do pozostałych elementów funkcjonalnych miasta.

Właściwe ukształtowanie centrum powinno pełnić trzy zasadnicze funkcje: wymiany dóbr, usług i informacji (skoncentrowanych usług wyższego rzędu), symboliczne i integrujące społeczność miasta (przestrzeń wspólna) oraz miejsce reprezentacyjne - wizytówka miasta.

Szczególną uwagę należy zwrócić na funkcjonowanie centrum jako przestrzeni wspólnej i wizytówki miasta. Jak wskazuje przykład szeregu miast (np. Katowic), samo istnienie centrum, jako wyraźnie identyfikowanej części miasta, nie jest wystarczającym warunkiem jego właściwego funkcjonowania. Centrum powinno bowiem kreować swym wyrazem architektonicznym nastrój odświeżoności, oferując unikatowe w skali miasta usługi. Niezwykle istotna jest tu zatem, prócz koncentracji usług wyższego rzędu, dbałość o detale architektoniczne, zieleni reprezentacyjną oraz właściwą organizację (separację) ruchu drogowego. Listę cech składających się na właściwe funkcjonowanie centrum dopełnia pożądana historyczność zabudowy i układu urbanistycznego, z rynkiem jako centralnym punktem miasta.

Przestrzenie publiczne

Głównymi przestrzeniami publicznymi w obrębie centrum są Rynek oraz ul. Krakowska, pełniące rolę głównego pasażu handlowego miasta. Istotną rolę odgrywają także - położone na południe od Rynku - Plac Gwarków i Plac Żwirki i Wigury oraz odcinki ulic łączące je z Rynkiem (Gliwicka, Zamkowa, Górnicza, Piastowska, Lompy). Duże znaczenie jako przestrzeń publiczna posiada także węzeł komunikacyjny dworców kolejowego i autobusowego, a w pewnej mierze także - rejon ulic 9 Maja, Sienkiewicza i wschodnia część ulicy Sobieskiego.

Funkcje centrum

Centrum Tarnowskich Gór pełni cztery zasadnicze funkcje:

- przestrzeni publicznej, integracji społeczności, wizytówki miasta,
- usługowe,
- mieszkaniowe,
- komunikacyjne,
- w pewnej mierze także produkcyjne.

Nieodłączną funkcją centrum jest koncentracja usług, zwłaszcza wyższego rzędu (centrotwórczego). Skupiają się tu instytucje administracji samorządowej, państwowej i specjalnej (Urząd Miejski, Urząd Rejonowy, Urząd Skarbowy, Sąd Rejonowy, Archiwum Państwowe), obsługi finansowej i ubezpieczeń (banki, ZUS, PZU), poczty i łączności oraz bezpieczeństwa publicznego.

Istotną rolę odgrywają skoncentrowane obiekty usług w zakresie oświaty ze szkolnictwem ponadpodstawowym, kultury, ochrony zdrowia (szpital miejski, przychodnie rejonowe i zakładowe) oraz funkcje handlowe i obsługa ruchu turystycznego. Rynek miasta stanowi węzeł szlaków turystycznych oraz jedną z głównych atrakcji turystycznych Tarnowskich Gór i regionu. Centrum jest także głównym punktem węzłowym komunikacji zbiorowej miasta z dworcami: kolejowym i autobusowym.

Układ urbanistyczny centrum miasta jest wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków województwa katowickiego (numer rejestru zabytków - 610/66, data wpisu do rejestru zabytków - 15 kwietnia 1966 r., granice ochrony prawnej - przebiegają ulicami: Legionów, Miarki, Piłsudskiego i Królika). Ochronie podlega zachowany historyczny układ urbanistyczny miasta z centralnie położonym rynkiem i ulicami wybiegającymi z jego naroży: Legionów, Miarki, Piłsudskiego, Sobieskiego i Królika.

Centrum Tarnowskich Gór charakteryzuje ponadto:

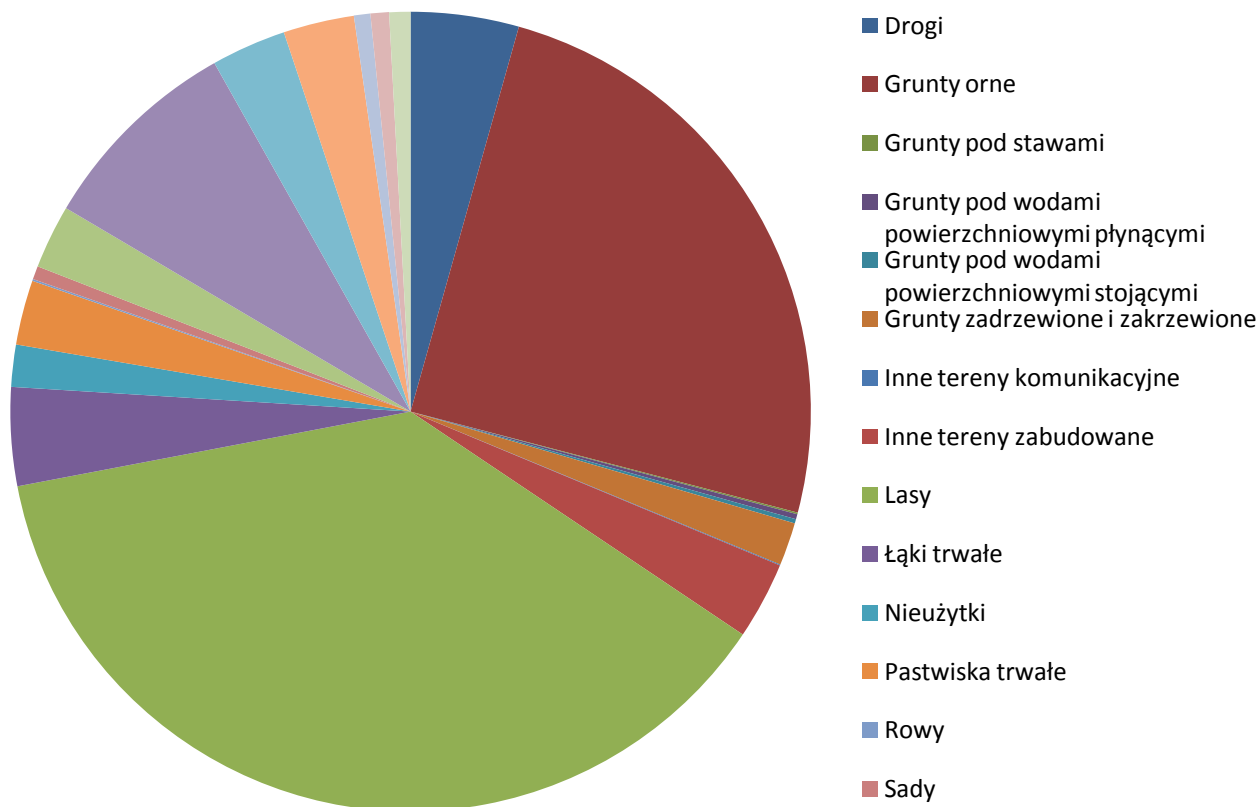
- niska dostępność komunikacyjna, brak miejsc parkingowych,
- niewystarczający rozwój infrastruktury technicznej (nieuporządkowana i niepełna sieć infrastruktury) oraz jej znaczny stopień dekapitalizacji,
- dominacja prywatnej własności gruntów.

2.1.3.DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW MIASTA TARNOWSKIE GÓRY

Użytkowanie terenów miasta Tarnowskie Góry przedstawia się następująco:

Użytek	Powierzchnia (ha)
Drogi	370,01
Grunty orne	2092,33
Grunty pod stawami	5,62
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	17,40
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	14,66
Grunty zadrzewione i zakrzewione	147,08
Inne tereny komunikacyjne	3,19
Inne tereny zabudowane	264,87
Lasy	3185,67
Łąki trwałe	336,89
Nie użytki	143,93
Pastwiska trwałe	221,53
Rowy	6,27
Sady	45,56

Tereny kolejowe	218,45
Tereny mieszkaniowe	707,50
Tereny przemysłowe	256,64
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	242,75
Tereny różne	56,26
Użytki rolne zabudowane	63,19
Zurbanizowane tereny niezabudowane	72,47

2.1.3.1. TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ

Tereny zabudowy wielorodzinnej występują w dwóch formach:

- zwarte tereny zabudowy wielorodzinnej obejmujące:
 - zabudowę kamienicową w formie kwartałów tworzącą w większości zwarte pierzeje i leżącą w ścisłym centrum,
 - zabudowę kamienicową leżącą poza ścisłym centrum,
 - zabudowę osiedlową – skoncentrowaną,
- rozproszone tereny zabudowy wielorodzinnej.
 - zabudowę wolnostojącą (bloki, kamienice)
 - zabudowę willową wielorodzinną.

Zwarte tereny zabudowy kamienicowej leżącej w ścisłym centrum występują w Starym Mieście w rejonie ulic: Powstańców Śląskich, Sienkiewicza, Piłsudskiego, Bytomskiej, Legionów i Staropolskiej. Budynki wchodzące

w skład tej zabudowy charakteryzują się w większości wysoką wartością kulturową i architektoniczną.

Pozostałe tereny zabudowy kamienicowej położonych poza ścisłym centrum i występują w rejonach ulic: Nakielskiej, Mickiewicza, Ogrodowej – Górniczej, Kościuszki i Wojska Polskiego.

Największe tereny zabudowy wielorodzinnej – osiedlowej położone są w:

Starych Tarnowicach – Osiedle Przyjaźń, rejon ul. Wyszyńskiego, Janasa, Litewskiej, Saperów, Doniecka, Aleja Jana Pawła II.

Lasowicach – Osiedle Andersa, rejon ul. Władysława Andersa i Obwodnicy oraz Marii Rozpłochowskiej, Siwca Osadzie Jana w rejonie ul: Słoneczników, Al. Kwiatów, Narcyzów, Pogodnej, Chopina.

Strzybnicy w rejonie ul. Górnej, Armii Krajowej i Strzybnickiej.

Pozostałe mniejsze tereny zwartej osiedlowej zabudowy wielorodzinnej położone są przy ulicach: Ułańskiej, Stefana Okrzei, Tadeusza Kościuszki, Wojska Polskiego, Adama Mickiewicza, Józefa Bema, Jana Opolskiego, Styczyńskiego, Tysiąclecia.

Wyróżniającymi się terenami mieszkaniowymi wielorodzinnymi są tereny o zabudowie willowej wielorodzinnej o wysokiej estetyce wykończenia . Są to budynki przeważnie 2 i 3 kondygnacyjne z poddaszem, dachami wielospadowymi i starannie uformowanymi elewacjami frontowymi. Budynki te występują głównie w rejonach ulic: Bytomskiej, Legionów, Wyszyńskiego, Cebuli, Opolskiej, Sienkiewicza, Nakielskiej (jak również na większości terenów Starego Miast).

Na terenach zabudowy wielorodzinnej (a w szczególności na terenach zabudowy śródmiejskiej) można zauważyć wyraźny niedobór zieleni urządzonej oraz ogrodów jordanowskich. Bardzo negatywnym zjawiskiem jest sukcesywne ograniczanie powierzchni terenów zielonych i przeznaczanie ich pod miejsca parkingowe, które i tak nie zaspakajają potrzeb mieszkańców osiedli. Jest to związane z brakiem garaży oraz parkingów wielopoziomowych.

Do terenów zabudowy wielorodzinnej blokowej rozproszonej możemy zaliczyć tereny przy ulicach:

Zagórska – Płonki, Grzybowa – Boczna, Korola – Puszkina.

2.1.3.2. TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ

Tereny zabudowy jednorodzinnej występuje w dwóch formach:

- zwarte tereny zabudowy jednorodzinnej – zabudowa jednorodzinna skoncentrowana,
- rozproszone tereny zabudowy jednorodzinnej.

Tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie miasta Tarnowskie Góry występują w:

- Śródmieście – Centrum: Opatowicka – Strzelców Bytomskich – Wyszyńskiego – Obwodnica, Krasickiego – Św. Katarzyny, Zielona – Łowiecka – Skłodowskiej, Konduktorska – Kolejarzy – Gliwicka, Nowa – Szczęść Boże – Staszica,
- Strzybnica: Pionierska – Solskiego - Górna - Kościelna,
- Rybna: Powstańców Warszawskich – Tolstoja – Starowapienna,
- Opatowice: Starotarnowicka – Wiejska,
- Sowice: Grodzka – Reja – Mazowiecka, Czarnohucka – Zawisłoka,
- Lasowice: Korfantego – Mokra – Reymonta – 3 Maja, Moniuszki – Lasowicka, Siewierska – Mościckiego – Broniewskiego – Leśna,
- Osada Jana: Słoneczników – Fiołków, Kopernika – Chopina – Różana – Miodowa – Zaciszna – Młodości,

- Stare Tarnowice: Pomorska – Obwodnica, Wyszyńskiego - Repecka – Niedziałkowskiego – Skrzypczyka, Srebrna,
- Repty Śląskie: Witosa – Henryka Renka – Waliski, Długa – Żeromskiego, Skowronków,
- Bobrowniki Śląskie: Kruka – Strzelnicza – Główna – Puszkina – Korola, Bolesława Śmiałego – Batorego – Radzionkowska – Zwycięstwa – Korola.

2.1.3.3. TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ

Usługi występujące na terenie miasta Tarnowskie Góry można podzielić ze względu na ich charakter na rozproszone i skoncentrowane jak i dzielnicowe i ogólnomiejskie. Możemy je także rozdzielić na usługi publiczne i komercyjne w skład których wchodzi usługi: oświaty, zdrowia, administracji, opieki społecznej, bezpieczeństwa, handlu, kultury, turystyki, usługi sakralne oraz sportu i rekreacji.

Usługi skoncentrowane powstają w miejscu skupienia się większej ilości usług o różnym profilu. Na analizowanym terenie występuje kilka miejsc o większej lub mniejszej koncentracji usług.

- Do usług ogólnomiejskich na terenie miasta Tarnowskie Góry możemy zaliczyć:
 - Centrum Handlowo Usługowe „HALA” przy ul. Nakielskiej – Piłsudskiego,
 - Centrum Handlowe Tarnowskie Góry przy ul. Zagórskiej,
 - Centrum Handlowe TESCO przy ul. Zagórskiej,
 - Centrum Handlowe Kaufland przy ul. Zagórskiej,
 - GWAREK – Śląskie Centrum Hurtu przy ul. Zagórskiej,
 - tereny usług w obrębie Starego Miasta w rejonie uli: Piłsudskiego, Bytomskiej, Legionów, Królika, Sobieskiego,
 - CH Jysk, Specjalista, Awans – przy ul. Zagórskiej – Obwodnica,
 - Castorama przy Obwodnicy,
- Do usług lokalnych i dzielnicowych możemy zaliczyć:

ŚRÓDMIEŚCIE – CENTRUM:

 - Carrefour przy ul. Kościuszki,
 - Biedronka przy ul. Legionów, Ułańskiej,
 - Lidl przy ul. Gliwickiej – Obwodnica,
 - Neonet przy ul. Sobieskiego,
 - Meble BODZIO przy ul. Mickiewicza

STRZYBNICA:

 - Rejon ul. Armii Krajowej i Kościelnej,
 - Biedronka w rejonie ul. Ks. Płonki – Zagórskiej,

LASOWICE:

 - Lidl przy ul. Nakielskiej,

OSADA JANA:

 - Lokalne centrum handlowe w rejonie Alei Kwiatów i Słoneczników oraz Alei Kwaitów i Narcyzów,
 - Biedronka przy Alei Kwaitów – Bytomskiej.

STARE TARNOWICE – OSIEDLE PRZYJAŹŃ:

- Czerwona Torebka przy ul. Litewskiej – Fińskiej,
- Aldi przy ul. Bałkańskiej,
- Biedronka przy ul. Łotewskiej,
- Lokalne centrum handlowe w rejonie ul. Łotewskiej, Litewskiej oraz Janasa i Wyszyńskiego,

BOBROWNIKI:

- TESCO przy ul. Korola – Ks. Sojki.

Pozostałe większe i ważniejsze tereny usługowe występujące na terenie miasta to:

- Tereny usług zdrowia:
 - Górnośląskie Centrum Rehabilitacji przy ul. Śniadeckiego,
 - Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A. im. Bronisława Hagera w Tarnowskich Górach przy ul. Pyskowskiej oraz Opolskiej,
 - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Pulmonologii w Tarnowskich Górach przy ul. Lipowej,
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital św. Kamila Zakonu OO. Kamilianów przy ul. Bytomskiej,
 - Niepubliczna Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna „PoraDniaDziecka.pl” przy ul. Bałkańskiej,
 - pozostałe publiczne i niepubliczne przychodnie lekarskie.
- Tereny usług kultu religijnego:
 - Kościół Matki Bożej Królowej Pokoju przy ul. Powstańców Śląskich,
 - Kościół Matki Bożej Uzdrawienie Chorych przy ul. Różanej,
 - Kościół Przemienienia Pańskiego przy ul. W. Sojki,
 - Kościół Św. Anny przy ul. Gliwickiej,
 - Kościół Św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Gliwickiej,
 - Kościół Św. Józefa Robotnika przy ul. Pomorskiej,
 - Kościół Św. Katarzyny Aleksandryjskiej przy ul. Leśnej,
 - Kościół Matki Boskiej Piekarskiej przy ul. Opatowskiej,
 - Kościół Św. Mikołaja przy ul. Wincentego Witosa,
 - Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa i Matki Bożej Fatimskiej przy ul. Kościelnej.
- Tereny usług sportu i rekreacji:
 - Park Wodny Tarnowskie Góry przy Obwodnicy,
 - Towarzystwo Sportowe „Gwarek” przy ul. Wojska Polskiego,
 - Stadion „Strzybnica” przy ul. Armii Krajowej,
 - Stadion w Parku Repeckim,
 - Obiekty sportowe w Parku Miejskim,
 - Boiska wielofunkcyjne przy obiektach oświatowych.

2.1.3.4. TERENY PRODUKCYJNE I PRODUKCYJNO – USŁUGOWE

Na terenie miasta Tarnowskie Góry tereny produkcyjne i produkcyjno usługowe występują w formie zwartych terenów produkcyjnych oraz rozproszonych na całym terenie miasta pojedynczych drobnych zakładów produkcyjnych i rzemieślniczych.

Do zwartych i największych terenów produkcyjno usługowych na terenie miasta Tarnowskie Góry należą:

- Śródmieście Centrum:
 - rejon zakładów Fazos S.A. przy ul. Zagórskiej,
 - rejon ul. Towarowej, (OLMEN Sp. z o.o., Grupa ETNA),
 - ul. Sienkiewicza (Zakład Aparatury Chemicznej Chemet S.A., Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o.),
 - rejon ul. Nakielskiej i Oświęcimskiej,
 - rejon ul. Nakielskiej – Zakłady Odzieżowe Bytom S.A. biotime Sp. z o.o.
- Strzybnica:
 - rejon ulic Zagórskiej – Ks. Płonki – Kościelna – Zametowska (Zamet Budowa Maszyn S.A.)
- Rybna:
 - rejon ul. Batalionów Chłopskich.
- Sowice:
 - rejon ulic Czarnohuckiej, Fabryczna (Elektrocarbon Sp.z o.o. Elektrocarbon-Odlew Sp.z o.o. Tarchem Sp. z o.o.),
 - rejon ulic Czarnohuckiej, Kolejowej.
- Lasowice:
 - rejon ulic: Nakielskiej, Lasowickiej, (Faser S.A.).
- Bobrowniki:
 - rejon ul. Kopalnianej.

2.1.4.OPIS DZIELNIC

2.1.4.1. ŚRÓDMIEŚCIE – CENTRUM

Do dzisiejszych terenów Śródmieścia miasta Tarnowskie Góry możemy zaliczyć tereny ograniczone całą obwodnicą miasta (od wschodu, południa i zachodu), oraz terenami kolejowymi od północy. Do Śródmieścia możemy automatycznie zaliczyć dzielnicę Osadę Jana oraz fragment dzielnicy Lasowice.

Obszar ten charakteryzuje się promieniście biegnącymi do Centrum miasta ulicami które to zostały wytyczone już w XVI wieku jak również w kolejnych czasach dominacji miasta. To właśnie te ulice mają najważniejszy wpływ na dzisiejszy układ urbanistyczny miasta.

Do w/w ulic należą: ul. Opolska z Pniowca i Strzybnicy, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego z Starych Tarnowic, ul. Gliwicka z Gliwic, ul. Górnicza z kopalni – „Szyb Andrzej”, ul. Bytomska z Bobrownik i Bytomia, ul. Nakielska z Nakła i Świerklańca, oraz ul. Częstochowska z Miasteczka Śląskiego.

Głównym czynnikiem miastotwórczym, a zarazem przestrzennie ograniczającym jego rozwój, była od początku XVI wieku do lat 20-tych XX wieku eksploatacja rud na terenie miasta i jego najbliższej okolicy. W początku

XVI wieku działalność wydobywcza na terenach miejskich zdeterminowała jego nieregularną siatkę uliczną, która to przetrwała aż do dziś. Możliwość zakładania prostych ulic przeszkadzały liczne zwały, szyby i doły, między którymi przewijały się kręte dróżki, przy których osiedlano się bezplanowo.

Do ścisłego centrum Tarnowskich Gór (Stare Miasto) należą tereny ograniczone ulicami: Powstańców Śląskich, Styczńskiego, Pokoju, Piłsudskiego, Bytomskiej, Legionów, Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Staropolską.

Centralną częścią dzisiejszego układu miasta o funkcji reprezentacyjnej jest Rynek w kształcie trapezu rozszerzającego się ku zachodowi o wymiarach: 52 i 75m szerokości 108m długości. Rynek charakteryzuje niesymetryczny wlot ulic oraz nieregularność bloków przyrynkowych.

Cały układ uliczny ścisłego centrum miasta tworzy niesymetryczny układ urbanistyczny z rozrzuconymi placami i skwerami do których należą między innymi: Plac Gwarków, Plac Żwirki i Wigury, Plac Wolności, Kaczyniec. Dosyć ciekawy układ urbanistyczny występuje w rejonie Kościoła parafialnego przy ul. Gliwickiej, Ratuszowej i Lewka gdzie niegdyś mieścił się Rynek wraz z budynkiem urzędu Górniczego przy ul. Gliwickiej 6. Także w rejonie niegdyś „Nowego Rynku” (rejon ul. Kaczyniec) występuje wyraźny nieregularny układ ulic, wraz z trójkątnym Placem Żwirki i Wigury. Dosyć interesujący kręty układ ulic zachował się także w rejonie ul. Strzeleckiej, Odrodzenia, Siennej i Powstańców Śląskich (stara dzielnica Blaszyńia).

Najważniejsza ulica wychodząca z Rynku to ul. Krakowska tworząca jedną z ważniejszych przestrzeni publicznych w mieście o funkcji usługowo – handlowej.

Na terenie miasta już od XVI wieku rozwijał się przemysł miejski – powstały płuczkarnie – (dzielnica Płuczki – rejon ul. Nakielskiej). Bardzo ważnym czynnikiem który wpłynął na strukturę przestrzenną miasta była wybudowana w 1857 roku linia kolejowa która podzieliła miasto na 3 części. Na rozwój przemysłu w tej części miasta w 1858 roku miała wpływ budowa Huty Tarnowskie Góry na zamknięciu widokowym ul. Krakowskiej. Te dwa czynniki przyczyniły się do rozwoju wschodniej strony miasta – powstała ul. Bytomska i Piłsudskiego.

Nastąpił rozwój dzielnicy Lasowice z pierwotnie zachowanym układem starej wsi.

Rozwój miasta po stronie południowej, zachodniej i północnej z powodu działalności górniczej był ograniczony do końca XIX wieku. Dopiero na początku XX wieku na północ od starego miasta powstały koszary (przy ul. Mickiewicza) oraz wytyczono szereg nowych ulic. Zaczęła także powstawać nowa zabudowa na zachód od miasta (głównie przy ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego – zabudowa willowa, oraz przy ul. Opolskiej).

Część południową dzielnicy Tarnowskich Gór – Śródmieścia stanowią: osiedle Kolejarzy oraz zabudowę przy ul. Staszica i ul. Szczęść Boże. Analizowany teren leży poza ścisłym centrum miasta – na południe od obwodnicy. Zajmuje on około 214ha i liczy blisko 1300 mieszkańców.

Funkcjonalnie tą część miasta podzielić można na trzy obszary: osiedle Kolejarzy, rejon ul. Szczęść Boże, rejon ul. Staszica.

Osiedle Kolejarzy stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Budynki mają charakter jednolity o wysokości zabudowy do 3 kondygnacji. Osiedle rozrasta się w kierunku zachodnim. Nowo powstałe budynki różnią się bryłą od obiektów istniejących. Pomiedzy zabudową mieszkaniową znajdują się wolne, nie zainwestowane działki, które są sukcesywnie uzupełniane nową zabudową. Na osiedlu występują drobne usługi. Na zachód od zabudowy mieszkaniowej występuje kompleks rolny.

Tereny przy ul. Szczęść Boże oraz przy ul. Staszica mają podobny charakter. Podstawową ich funkcją jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Budynki mają charakter niejednolity o wysokości do 3 kondygnacji. Usługi koncentrują się wzdłuż ul. Gliwickiej. Na południe od zabudowy mieszkaniowej znajdują się tereny otwarte, niezabudowane.

Ta część Śródmieścia jest ubogo wyposażona w usługi. Brakuje usług szkolnictwa, rekreacji i sportu, kultury. Nie występują tereny produkcyjno – usługowe, a tereny zieleni ograniczają się do własnych ogródków.

Do Śródmieścia należy teren zabytkowej kopalni położonej przy ul. Szczęść Boże.

Przemysłowa część dzielnicy Śródmieścia położona jest w odległości około 1.5km. na zachód od centrum miasta. Teren ten sąsiaduje na południu z Opatowicami, na zachodzie ze Strzybnicą, na północy z Sowicami.

Teren ten charakteryzuje się w środkowej i zachodniej części zwartym kompleksem przemysłowo – usługowym, stanowiącym największy obszar przemysłowy w Tarnowskich Górach. Do charakterystycznych obiektów krajobrazu tej części dzielnicy należą dwa kominy przemysłowe stanowiące dwie główne dominanty wysokościowe okolicy.

Wybudowano także wielkopowierzchniowy obiekt handlowy - supermarket „KAUFLAND” oraz galerię handlową.

2.1.4.2. LASOWICE

Dzielnica ta położona jest w północno - wschodniej części miasta. Od Zachodu i południa graniczy z Pniowcem, Strzybnicą, Sowicami, Śródmieściem. Od strony wschodniej jej granicę stanowi granica administracyjna miasta (z Miasteczkiem Śląskim i Nakłem Śląskim). Przed II wojną Światową Lasowice były odrębną wsią, po 1945r. zostały włączone do miasta.

Tereny przemysłowe zlokalizowane są w rejonie ul. Nakielskiej i Hutniczej i obejmują: Zakład wytwórczy urządzeń gazowniczych Intergaz Sp. z o.o, Tagor S.A Fabryka maszyn i urządzeń, Faser S.A. - fabryka sprzętu ratunkowego i lamp górniczych.

Podstawowe tereny usługowe kształtują się w rejonie ulicy Częstochowskiej i Leśnej i obejmują: Szkołę Podstawową nr 5, kościół p.w. św. Katarzyny, przedszkole niepubliczne a także obiekty związane z obsługą komunikacji samochodowej – salon samochodowy- „Noma Auto”, stację obsługi samochodów.

Znaczną część dzielnicy obejmują tereny kolejowe. Część północną dzielnicy stanowią tereny leśne wchodzące w skład Lasów Lublinieckich. Dzielnica obejmuje Osiedle Andersa – górne i dolne składające się z bloków mieszkalnych wielorodzinnych do 5 kondygnacji oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – budynki mieszkalne jednorodzinne do 3 kondygnacji. Obecnie na terenie dzielnicy powstało nowe osiedle – „Apartamenty Lasowice” z bezpośrednim sąsiedztwem stacji paliw i marketem „Lidl”.

2.1.4.3. OSADA JANA

Od południa graniczy z dzielnicą Bobrowniki Śląskie a od trzech pozostałych stron ze Śródmieściem. Śląska forma nazwy osady pochodzi od nazwy wzgórza Galenberg, na którym w XVIw. Znajdowała się miejska szubienica. Od 1907r. stoi klasztor i szpital OO. Kamilianów otoczony parkiem. Polska nazwa dzielnicy pochodzi od wezwania kościoła OO. Kamilianów – parafii św. Jana Chrzciciela i św. Kamila.

Pierwotną część Osady Jana założoną pod koniec lat 20 XX w. Stanowią ją zabudowania budynków jednorodzinnych z czworokątnym rynkiem przy ul. Targowej i Kopernika Zabudowa jednorodzinna obejmuje w większości budynki mieszkalne do 3 kondygnacji włącznie.

Znaczną część dzielnicy stanowi powstałe w latach 60-80 XXw. Osiedle XXV – lecia PRL składające się z typowej zabudowy wielkopłytowej - (bloki mieszkalne do pięciu kondygnacji a także wieżowce 11 kondygnacyjne).

Do podstawowych usług publicznych kształtujących się na terenie dzielnicy należą usługi oświaty w rejonie ul. Zacisznej obejmujące: Przedszkole nr 9, Gimnazjum nr 3 a także centrum medyczne Eko –Pro- Med. NZOS

Centrum usługowe dzielnicy o charakterze komercyjnym stanowi pawilon handlowych w rejonie skrzyżowania ulic Słoneczników i Alei Kwiatów. Ponadto drobne usługi stanowią uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w większości jako obiekty dobudowane lub wbudowane w budynki mieszkalne jednorodzinne.

Część rekreacyjną dzielnicy stanowią tereny ogrodów działkowych zlokalizowanych po zachodniej stronie ul. Bytomskiej a także Park Piny.

2.1.4.4. BOBROWNIKI ŚLĄSKIE

Dzielnica Tarnowskich Gór – Bobrowniki Śląskie położona jest na południowym wschodzie miasta i liczy około 4 tys. mieszkańców. W skład dzielnicy wchodzi trzy dawne gminy: Bobrowniki i Piekary Rudne oraz należąca pierwotnie do Bobrownik Kolonia przemysłowa Kopalnia Fryderyk.

Bobrowniki to wieś typu owalnicowego z zachowanym założeniem przy ul. Głównej. W dzielnicy dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna o charakterze podmiejskim uzupełniana sukcesywnie nową zabudową jednorodziną. Tereny zabudowy mają charakter rozproszony.

Forma budynków jednorodzinnych jest niejednolita. Budynki mają wysokość do 3 kondygnacji. Często z zabudową mieszkaniową związana jest działalność rolnicza – gospodarka rolna, ogrodnicza, hodowlana.

Na terenie Bobrownik ukształtowało się małe centrum usługowe przy ul. Korola. Poza tym drobne usługi pojawiają się pomiędzy zabudową jednorodziną. Najwięcej usług koncentruje się wzdłuż ul. Korola po obu jej stronach.

Przy skrzyżowaniu ul. Korola z obwodnicą znajduje się stacja benzynowa i McDonald.

Bobrowniki mają dość dobrze wykształcone zaplecze usług oświaty. Usługi sakralne reprezentowane przez Kościół Przemienienia Pańskiego znajdują się przy skrzyżowaniu ul. Topolowej z ul. Zwycięstwa. Tereny produkcyjno – usługowe koncentrują się w południowej części dzielnicy przy linii kolei wąskotorowej. Usługi turystyki w Bobrownikach ograniczają się do funkcjonującej w okresie wakacyjnym kolejki wąskotorowej. W dzielnicy brakuje usług sportu.

Pomiędzy rozproszoną zabudową Bobrownik znajdują się rozległe kompleksy rolne stanowiące korytarz przewietrzania miasta. Tereny zielone Bobrownik to przede wszystkim objęty ochroną Rezerwat Segiet wraz z otuliną znajdujący się w południowej części dzielnicy. Obszary zielone występują również w części północnej – liczne zadrzewienia i zakrzewienia. Wśród ważniejszych i zarazem chronionych kompleksów zieleni wymienić należy Park Kunszt oraz lipy drobnolistne i jesiony wyniosłe. W części północnej znajdują się ogrody działkowe.

Bobrowniki jako dzielnica mają charakter urokliwy, malowniczy a zarazem wiejski.

2.1.4.5. REPTY ŚLĄSKIE

Repty Śląskie leżą w południowo – zachodniej części Tarnowskich Gór. Dzielnica zajmuje obszar około 780ha i posiada blisko 2 tys. mieszkańców.

W skład Rept Śląskich wchodzi dwie osady: Stare Repty – najstarsza dzielnica Tarnowskich Gór oraz Nowe Repty – osada założona w 1748r.

Stare Repty po raz pierwszy wzmiankowano w dokumencie z 12 sierpnia 1201r. W połowie XVIIIw. na wschód od osady powstały Nowe Repty. Nowe Repty założono w 1748r. Osada aż do pocz. XXw. stanowiła osobną gminę. W roku 1973 obie osady zostały połączone do Tarnowskich Gór.

W Reptach dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna rozproszona o niejednolitym charakterze. Budynki jednorodzinne mają wysokość do 3 kondygnacji. Sukcesywnie powstaje nowa zabudowa jednorodzinna. Zabudowa skupia się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych: ul. Repeckiej, ul. Witosa, ul. Ks. Lenka, ul. Waliski, ul. Żeromskiego, ul. Długiej, ul. Skowronków. Charakter zabudowy dzielnicy zbliżony jest do zabudowy Bobrownik. Z zabudową mieszkaniową niejednokrotnie związana jest prowadzona działalność rolnicza – gospodarka rolna, ogrodnicza, hodowlana.

Usługi mają charakter rozproszony - dominują drobne usługi zlokalizowane wśród zabudowy mieszkaniowej. W Parku Repeckim występują usługi o charakterze ponadlokalnym – Górnośląskie Centrum Rehabilitacji. Usługa sakralna – kościół p.w. św. Mikołaja – znajduje się przy ul. Witosa.

Tereny produkcyjno – usługowe znajdują się w centralnej części dzielnicy przy ul. Gliwickiej oraz przy ul. Żeromskiego. Sport i rekreacja reprezentowane są przez stadion znajdujący się w Parku w Reptach. Słabo

rozwinęte jest natomiast zaplecze usług szkolnictwa.

Turystyka w Reptach skupia się głównie na Parku Repeckim, gdzie można zwiedzić sztolnię. Zwiedzanie polega na przepłynięciu łodzią odcinka 600m wydrążonej w latach 1821 – 1834 głębokiej sztolni Fryderyk. W parku znajdują się dwa szyby: Ewa i Sylwester, którymi turyści schodzą na głębokość ok. 30m.

Pomiędzy zabudową kształtującą się wzdłuż ciągów komunikacyjnych występują rozległe kompleksy rolne, które wraz z terenami otwartymi Bobrownik stanowią korytarz przewietrzania miasta.

Tereny zielone Rept reprezentowane są przez dwa kompleksy leśne: lasy na południu dzielnicy oraz objęty ochroną zespół przyrodniczo – krajobrazowy: Park w Reptach i Dolina Rzeki Dramy. Na większą uwagę zasługuje Park Repecki. Jest to miejsce ciszy, spokoju oraz mnogości świata flory i fauny.

Poza wyżej wymienionymi kompleksami w Reptach pojawiają się mniejsze skupiska zieleni – tereny zadrzewień śródpolnych. Zieleń cmentarna występuje przy ul. Witosza obok kościoła p.w. św. Mikołaja. W dzielnicy nie ma ogrodów działkowych. W Reptach znajdują się pomniki przyrody w postaci okazów drzew długowiecznych. Najważniejszy to 400 - letni kasztan jadalny w ogrodzie parafialnym kościoła p.w. św. Mikołaja.

Charakterystycznym miejscem w Reptach jest tzw. źródło młodości znajdujące się przy ul. Waliski. W tym miejscu wybija dolomitowa woda. Jest to zwykłe źródło dające początek niewielkiej rzece – Dramie. Rzeka zaczyna bieg w Reptach Nowych w obrębie lasu Segiet. Dalej płynie przez Park Repecki, a po minięciu granicy Tarnowskich Gór płynie przez Zbrosławice.

2.1.4.6. STARE TARNOWICE

Stare Tarnowice to dzielnica położona w części zachodniej Tarnowskich Gór. Od niej pochodzi nazwa samego miasta. Pierwsze wzmianki o dzielnicy pojawiają się na początku XIV w. Wówczas osada należała do parafii w Reptach. Osobna parafia w Tarnowicach została utworzona na pocz. XV w. Kościół p.w. św. Marcina – zbudowany ok. 1400r. jest najstarszym kościołem na terenie powiatu tarnogórskiego. Dzielnica liczy blisko 13 tysięcy mieszkańców i zajmuje powierzchnię około 690ha.

W Starych Tarnowicach znajduje się największe osiedle zabudowy wielorodzinnej w Tarnowskich Górach - osiedle Przyjaźń. Osiedle powstało w końcu lat 70 – tych ubiegłego wieku w technologii wielkopłytowej. Budynki mieszkalne mają wysokość od 3 do 5 kondygnacji. Zabudowę mieszkaniową uzupełniają obiekty usługowe i handlowe. Poza drobnymi usługami znajdującymi się głównie w parterach budynków mieszkaniowych na terenie osiedla występują większe obiekty handlowe.

Osiedle posiada dobre zaplecze usług szkolnictwa i oświaty: żłobek, przedszkola, szkołę podstawową i gimnazjum. Na osiedlu znajdują się również placówki kulturowe – Dom Kultury Jubilat oraz obiekty sportowe – boiska.

Poza osiedlem Przyjaźń w Starych Tarnowicach występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zlokalizowana w części południowej i wschodniej. Zabudowa jednorodzinna ma charakter zróżnicowany. Jednolitą formą budynków charakteryzują się jedynie dwa skupiska zabudowy: zabudowa jednorodzinna szeregową przylegająca od strony południowo – wschodniej do osiedla Przyjaźń oraz nowo powstałe osiedle zamkowe przy ul. Pyskowieckiej. Osiedle ma charakter zamknięty, a budynki skupiają się wokół oczka wodnego. Oprócz wyżej wymienionych osiedli zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna ma charakter zróżnicowany. Sukcesywnie powstają nowe budynki. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna ma wysokość do 3 kondygnacji. Pomiędzy budynkami jednorodzinnymi znajdują się drobne usługi.

Obecnie największym skupiskiem powstającej nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jest rejon ul. Sielanki.

W Starych Tarnowicach zaczyna kształtować się centrum usługowe – sport, rekreacja, handel. Przy obwodnicy obok istniejącego Parku Wodnego, Motelu i Castoramy trwają prace budowlane – powstaje hala sportowa i centrum handlowe.

Obok dobrze rozwiniętych placówek oświaty występują w dzielnicy usługi zdrowia. Do ważniejszych należy

Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy im. Hagera przy ul. Pyskowskiej oferujący bogatą i różnorodną opiekę medyczną. Usługi sakralne świadczy kościół p.w. św. Marcina.

W Starych Tarnowicach nie występują tereny produkcyjno – usługowe. Jedynie w południowej części dzielnicy znajduje się oczyszczalnia ścieków oraz stacja paliw.

Turystyka w dzielnicy skupia się na zamku znajdującym się przy ul. Pyskowskiej. Zamek wybudowany w II poł. XVI w. był niegdyś najokazalszą budowlą w mieście. Do niedawna obejście zamku odstraszało swoim wyglądem. Stodoła zmieniła się w atrakcyjną Gospodę u Wrochema. Otoczenie zamku również zachęca do zwiedzania.

W części północnej Starych Tarnowic znajduje się rozległy kompleks rolny z zadrzewieniami śródpolnymi. Tereny otwarte występują również w południowej części dzielnicy.

Zieleń Starych Tarnowic to przede wszystkim zieleń osiedlowa. Oprócz tej formy zieleni występują 4 obszary ogrodów działkowych.

2.1.4.7. OPATOWICE

Opatowice położone są około 3km na zachód od centrum Tarnowskich Gór. Sąsiadują one od południa ze Starymi Tarnowicami i osiedlem „Przyjaźń”, od zachodu z Rybną, od północy i wschodu ze Śródmieściem.

Pierwsze wzmianki o osadzie Opatowice pochodzą z czasów średniowiecza. Tereny Opatowic (podobnie jak tereny sąsiadujących Rept) należały od około 1201 roku do zakonu Norbertanów z Wrocławia, stąd też wzięła się nazwa osady. Od 1415 roku Opatowice zostały włączone do parafii w Tarnowicach. W XVI wieku podobnie jak w całej okolicy zapoczątkowało górnictwo kruszcowe.

Opatowice to niewielka dzielnica Tarnowskich Gór zamieszkiwana przez około 800 mieszkańców. Powierzchnia dzielnicy wynosi 267,16 ha.

Najważniejsze ulice obsługujące dzielnicę Opatowice to: Starowapienna, Jana Pastuszki, Wiejska, Sielanka, Opatowicka, Wiśniowa oraz Tuwima. Opatowice połączone są z centrum miasta ulicami: Wiśniową – Zagórką oraz Wiejską – Sielanką – Opatowicką. Najważniejsza trasa przebiegająca przez północną granicę Opatowic to droga krajowa nr 11.

Dzielnica Opatowice jest typową dzielnicą mieszkaniową o charakterze wiejskim. Występuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna przeplatana z zabudową zagrodową. Na terenach działek mieszkaniowych zlokalizowane są liczne usługi handlu i rzemiosła. Przeważają budynki o wysokości dwóch kondygnacji o dachach dwuspadowych i kącie nachylenia połaci dachowych 35-45⁰ oraz o dachach płaskich. Główny układ zabudowy - tak zwana ulicówka kształtuje się wzdłuż ulicy Jana Pastuszki aż do ulic: ul. Starotarnowickiej i ul. Wiejskiej gdzie przekształca się w układ owalnicowy (dawny szlak z Tworoga do Starych Tarnowic).

Wschodnia część Opatowic to dzielnica usługowo – handlowa, z której korzysta większość mieszkańców Tarnowskich Gór oraz pobliskich miejscowości. Wybudowano tu wielkopowierzchniowy obiekt handlowy „TESCO”, oraz market ze sprzętem AGD i RTV „Avans” oraz salon „Jysk” z materiałami do urządzenia domu. W sąsiedztwie ronda na ul. Zagórskiej wybudowano stację benzynową „BP” wraz ze sklepem i myjnią. W pobliżu ulokowano także dwa komisje samochodowe.

Na terenie Opatowic nie występują zwarte kompleksy terenów przemysłowych. Sąsiadują jedynie od północy z terenami przemysłowymi zakładów „Fazos”. Jedyny zakład produkcyjny w Opatowicach to zakład „Ruck Zuck” – wykończenia wnętrz, panele, okna, podłogi, drzwi itp.

Głównym obiektem architektury sakralnej na terenie Opatowic jest kościół Matki Boskiej Sprawiedliwości i Miłości Społecznej zlokalizowanego przy ulicy Opatowickiej, obsługującego także Osiedle Przyjaźń.

W centrum znajduje się Tarnogórskie Centrum Kultury wraz ze świetlicą miejską i siedzibą rady dzielnicy.

Teren usług oświaty na obszarze dzielnicy występuje jedynie przy zbiegu ulic: Wiejskiej, Starotarnowickiej i Jana Pastuszki i obejmuje przedszkole nr 26 w Tarnowskich Górach. W sąsiedztwie przedszkola znajdują się

terenów sportowych z boiskiem, ogrodem jordanowskim oraz zielenią nieurządzoną.

Na terenie Opatowic nie występują tereny wypoczynku i rekreacji ogólnodostępne. Jedyny teren sportowy stanowi boisko przy przedszkolu nr 26. Zdecydowanie brakuje tu zorganizowanych terenów zielonych i wypoczynku dla mieszkańców. Brak jest także zwartych kompleksów zieleni leśnej. Brak zieleni jest jednak rekompensowany przeważającymi terenami otwartymi – rolniczymi.

2.1.4.8. RYBNA

Rybna położona jest na zachodzie Tarnowskich Gór w odległości około 6,5 km od centrum miasta. Rybna sąsiaduje bezpośrednio z dzielnicami: od południa ze Starymi Tarnowicami, od wschodu z Opatowicami i Śródmieściem, od północy ze Strzybnicą, od zachodu z Gminą Tworóg i Gminą Zbrosławice.

Rybna powstała jako osada przydrożna. Pierwsze informacje o Rybnej pochodzą z XIV wieku. W 1415 roku Rybna została wymieniona w dokumentach parafialnych w Tarnowicach Starych. Na początku XV wieku w okolicy ulokowano kuźnię. W XVI wieku na terenach Rybnej rozpoczęto wydobywanie rud srebra i ołowiu. Po wybudowaniu huty w Strzybnicy pod koniec XVIII wieku wieś prężnie się rozwijała. Liczba mieszkańców Rybnej w latach 1783-1885 wzrosła 10-ciokrotnie i liczyła 951 mieszkańców.

Należy wspomnieć tu także o odkryciach archeologicznych prowadzonych na terenach Rybnej, dzięki którym zlokalizowano osadę pochodzącą z około IV w n.e., oraz odkryto obecność człowieka (odnaleziono kamienne narzędzia oraz ceramikę) w epoce kamiennej- mezolicie, około 10000-4500 lat p.n.e..

Rybna jest typową dzielnicą o funkcji rolniczej i mieszkaniowej. Powierzchnia dzielnicy obejmuje 672 hektarów, co daje średnią gęstość zamieszkania wynoszącą 3,3 mieszkańca na hektar.

Główna droga przebiegająca przez Rybną łącząca ją z centrum Tarnowskich Gór to droga krajowa nr 11. Kolejną ważną drogą przebiegającą przez Rybną to ulica Powstańców Warszawskich łącząca Strzybnicę ze Zbrosławicami. Ważniejsze ulice obsługujące Rybną to: Powstańców Warszawskich, Starowapienna, Lwa Tolstoja i Laryszowska.

Pierwotny układ urbanistyczny dzielnicy został ukształtowany już w średniowieczu i obejmował zabudowę wzdłuż dzisiejszej ulicy Powstańców Warszawskich. Po wybudowaniu huty w Strzybnicy, zaczęły powstawać nowe ciągi komunikacyjne równoległe do ul. Powstańców Warszawskich, i tym samym Rybna z jednostronicy zmieniła się w wielodrożnicę. Teren Rybnej do dnia dzisiejszego jest nadal zabudowywany w wolnych kwartałach w starym układzie urbanistycznym wzdłuż ulic: Powstańców Warszawskich, Lwa Tolstoja, Stefanii Sempołowskiej, Karola Szymanowskiego oraz Starowapiennej. Teren Rybnej jest zamknięty od północy linią kolejową Tarnowskie Góry – Fosowskie, stanowiącą granicę ze Strzybnicą.

Zabudowa Rybnej jest typową zabudową mieszkaniową jednorodzinną z przewagą budynków dwukondygnacyjnych z dachami płaskimi i dwuspadowymi o kącie nachylenia 35-45°.

Na terenie dzielnicy brak jest wyraźnie ukształtowanego centrum usługowo – handlowego. Najliczniejsze usługi handlu, gastronomii i rzemiosła zlokalizowane są przy głównej ulicy Powstańców Warszawskich.

Największy teren produkcyjny zlokalizowany jest na północy i przylega do linii kolejowej. Są to zakłady produkcyjno usługowe – MSK POLSKA - składowisko palet, hale produkcyjne, magazyny, „BAZALTEX” – kostka brukowa, MSK Polska, TERMES, INVERTA BOCAR, wyroby hutnicze. Kolejny większy zakład produkcyjny zlokalizowany jest naprzeciw Pałacu w Rybnej - teren produkcyjno usługowy – produkcja mebli, okien, drzwi, ścianek z folii aluminiowych, naprawa dystrybutorów stacji benzynowych. W pobliżu ul. Laryszowskiej znajduje się teren produkcyjno usługowy – usługi transportowe oraz produkcja opakowań.

Do najbardziej uciążliwych terenów dla mieszkańców dzielnicy należy teren składowiska odpadów komunalnych zlokalizowanego na południu przy ul. Laryszowskiej.

Na terenie Rybnej zlokalizowany jest jeden teren usług oświaty u zbiegu ulic Sorychty i Powstańców Warszawskich, obejmujący Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 4, oraz Gimnazjum nr 5, zawierające salę gimnastyczną i boisko szkolne.

Najważniejszym terenem usług kultury o znaczeniu ponadlokalnym jest obszar zespołu pałacowo – parkowego wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków. Czterokondygnacyjny pałac przekryty dachem mansardowym i otoczony parkiem stanowi dominantę architektoniczną dzielnicy.

Na terenie Rybnej podobnie jak w sąsiednich Opatowicach znaczna część obszaru stanowią tereny rolnicze, które rekompensują brak zieleni wysokiej w części mieszkaniowej dzielnicy. Jedyne tereny zieleni urządzonej w Rybnej to park przy pałacu. Drobne zespoły leśne występują na południu i zachodzie dzielnicy. Zwarty kompleks leśny leży jednak poza granicą administracyjną z Gminą Tworóg. Do terenów zielonych zaliczyć możemy także zespół ogrodów działkowych „Zamet” i „Tulipan”.

2.1.4.9. STRZYBNICA

Strzybnica leży w zachodniej części Tarnowskich Gór w odległości około 6km od centrum miasta. Sąsiaduje ona od zachodu z gminą Tworóg, od południa z dzielnicą Rybną, od wschodu z dzielnicami: Lasowice i Sowice, a od północy z dzielnicą Pniowiec.

Osada Strzybnica powstała z chwilą budowy huty Fryderyk oraz kolonii robotniczej w 1786 roku. Tereny pod hutę zostały wykupione od dziedzica pałacu w Rybnej przez hrabiego Redena (z inicjatywy rządu pruskiego). Huta zaopatrywana była w rudę z pobliskiej kopalni Fryderyk pod Bobrownikami. Dzięki budowie huty Fryderyk zaobserwowano prężny rozwój pobliskich wiosek oraz wzrost liczby ich mieszkańców. W 1863 roku wybudowano dwa wapienniki a kilka lat później uruchomiono fabrykę maszyn i odlewnię „Henryk”, oraz w 1895 roku fabrykę wyrobów ołowianych. W 1847 roku Strzybnica otrzymała połączenie kolejowe Fosowskie – Bytom przez Tarnowskie Góry.

Strzybnica jest dzielnicą o dominacji funkcji mieszkaniowo - przemysłowej. Jest to jedna z większych dzielnic miasta licząca 5770 mieszkańców.

Strzybnica obsługiwana jest z centrum miasta przez drogę krajową nr 11. Przez obszar dzielnicy przebiegają ulice: Metalowców, Strzybnicka, Edukacji Narodowej, które również obsługują dzielnicę Pniowiec oraz ulica Kościelna i ul. Grzybowa obsługująca dzielnicę Sowice. Ponadto do ważniejszych ulic obsługujących Strzybnicę należą: Metalowców, Kościelna, Pułaskiego, Kraszewskiego, Górna i Strzybnicka.

Centralna część dzielnicy charakteryzuje się zwartą zabudową w przeciwieństwie do terenów peryferyjnych, gdzie jest ona rozproszona. Najliczniejsze tereny zainwestowane obejmują zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Zwarty, kompozycyjny układ tej zabudowy zlokalizowany jest pomiędzy ul. Kościelną i ul. Solskiego. Pozostałe, rozproszone tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowane są wzdłuż ulic: Zagórskiej, Grzybowej, Pułaskiego, Kraszewskiego. Ponadto na terenie Strzybnicy powstało również osiedle zabudowy wielorodzinnej u zbiegu ulic: Kościelnej, Strzybnickiej i Górnej.

W dzielnicy występują bardzo dobrze rozwinięte usługi z zakresu handlu, rzemiosła i zdrowia. Najwięcej terenów usługowych zlokalizowanych jest wzdłuż ulicy Zagórskiej, ul. Kościelnej oraz na terenie w/w osiedla wielorodzinnego. Najważniejszy teren usługowy położony jest w rejonie Placu 25-lecia PRL oraz u zbiegu ulic Zagórskiej i Płonki.

Do największych terenów przemysłowych należy teren po hucie „Fryderyk”. Na terenie tym zlokalizowanych jest wiele zakładów produkcyjnych. Największym zakładem jest zakład „ZAMET” produkujący maszyny przemysłowe. Na terenie tym znajduje się najwyższy, bo aż 11 kondygnacyjny budynek usługowo – administracyjny stanowiący dominantę architektoniczną dla całej okolicy.

Tereny oświaty występują w sąsiedztwie osiedla Metalowców i obejmują: Przedszkole nr 26 przy ul. Strzybnickiej, Szkołę Podstawową nr 13 na ul. Osieckiej oraz Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego przy ul. Kościelnej.

Najważniejszym obiektem architektury sakralnej jest kościół pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa i Matki Boskiej Fatimskiej.

Na obszarze dzielnicy występują zwarte tereny leśne, które przynależą do kompleksu leśnego Lasów Lublinieckich. Położone są one w północno- wschodniej części Strzybnicy. Niewielkie tereny urządzonej zieleni

miejskiej występują przy zakładach „ZAMET” po wschodniej stronie ul. Płonki. Pozostałe tereny zielone obejmują teren ogrodu działkowego „Piaseczna” zlokalizowanego przy ul. Pionierskiej.

2.1.4.10. SOWICE

Sowice leżą w bezpośrednim sąsiedztwie Śródmieścia Tarnowskich Gór i oddalone są o około 2km od centrum miasta. Sowice sąsiadują od północnego – zachodu ze Strzybnicą od północy z Lasowicami, od południa ze Śródmieściem.

Pierwsze wzmianki o osadzie Sowice pochodzą z 1415 roku. Sowice i Repecko zostały przyłączone do parafii Tarnowickiej. Na terenie tym (w Repecku) odkryto najwięcej stanowisk archeologicznych (aż 13) z okresu mezolitu, neolitu, epoki kamiennej i brązu. Zlokalizowano tu w XVI i XVII wieku złoża galeny oraz sztolnię odwadniającą wraz z ośrodkiem przetopu galeny. W 1858 roku wybudowano na terenie po starych płuczkach (wschodnia część Sowic) hutę żelaza „Czarna huta”, którą zamknięto w 1902 roku.

Część dzielnicy Sowice ma charakter mieszkaniowo – rolniczy, cała zaś dzielnica Sowice ma charakter produkcyjno – mieszkaniowy. Liczba mieszkańców Sowic wynosi 1669. Powierzchnia Sowic obejmuje 298 ha, co daje wynik 5,6 mieszkańców na hektar.

Teren Sowic obsługiwany jest z centrum miasta przez ulice: Grzybową, Grodzką, Czarnohucką, oraz drugim możliwym połączeniem z drogą krajową nr 11 przez Strzybnicę.

Na terenie dzielnicy Sowice przeważa zabudowa jednorodzinna wolnostojąca zlokalizowana wzdłuż ulicy Grzybowej, Grodzkiej, Słowackiego, Mazowieckiej i Reja. Dominującą zabudowę na tym terenie stanowią budynki dwukondygnacyjne z dachami płaskimi. Występują także budynki dwukondygnacyjne z dachami dwuspadowymi o kącie nachylenia od 30 do 45°.

Na terenie dzielnicy Sowice występują nieliczne tereny usługowe. Należą do nich między innymi tereny usług publicznych, w tym: oświaty, zdrowia i kultury. Liczba terenów handlowych jest znikoma. Tereny usług oświaty zlokalizowane są przy ulicy Juliusza Słowackiego i obejmują zespół szkolno – przedszkolny, w tym Szkołę Podstawową nr 6 oraz Przedszkole nr 8 wraz z boiskiem, placem zabaw, oraz halą sportową.

Głównym obiektem usług publicznych z zakresu architektury sakralnej jest kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej.

We wschodniej części dzielnicy zlokalizowane są tereny po nieczynnych Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry”. Tereny te, ze względu na poważne zagrożenie ekologiczne są obecnie rekultywowane.

W zachodniej części Sowic (Repecku) przylegającej do linii kolejowej zlokalizowana jest nowa oczyszczalnia ścieków obsługująca większość terenów miasta Tarnowskie Góry.

W obszarze dzielnicy Sowice nie występują tereny sportu i rekreacji. Występują natomiast liczne tereny otwarte – tereny rolne (pola, łąki i pastwiska) w pobliżu rzeki Stoły. Na północy dzielnicy zlokalizowane są tereny leśne stanowiące fragment kompleksu Lasów Lublinieckich.

2.1.4.11. PNIOWIEC

Dzielnica Pniowiec leży w północno - zachodniej części Tarnowskich Gór i jest oddalona około 8km od centrum miasta. Pniowiec sąsiaduje od zachodu i północy z gminą Tworóg, od wschodu z dzielnicą Lasowice, od południa z dzielnicą Strzybnica.

Pierwsze wzmianki o Pniowcu pochodzą ze średniowiecza. Osada Pniowice została wymieniona w materiałach źródłowych w 1415 roku po włączeniu jej do parafii w Tarnowicach. Tereny Pniowca przez długi czas należały do Tarnowic, gdzie po długim czasie przeszły pod władanie Nakła Śląskiego. Podobnie jak w całej okolicy w XVI wieku rozpoczęto poszukiwania rud metali szlachetnych. Pod koniec XVI wieku naliczono tu około 92 szybów kopalnianych.

Pniowiec jest dzielnicą o charakterze wiejskim, na obszarze której występuje w przewadze zabudowa

mieszkaniowa jednorodzinna, a także zagrodowa. Obszar dzielnicy obejmuje 1846 ha (z czego 1445 ha stanowią tereny leśne) i liczy 1152 mieszkańców, co daje 0,6 mieszkańca na hektar (po odliczeniu terenów leśnych współczynnik ten wzrasta do 2,8 mieszkańca na hektar).

Jedyny dojazd do dzielnicy jest zapewniony przez ulicę zbiorczą – ul. Edukacji Narodowej połączonej z główną ulicą dzielnicy ul. Jagodową. Dojazd z Pniowca do centrum Tarnowskich Gór odbywa się przez centrum Strzybnicy, a dalej ze Strzybnicy ul. Zagórską lub ul. Grzybową.

Na obszarze dzielnicy brak jest terenów przemysłowych, a produkcja związana jest wyłącznie z rolnictwem. Przeważają budynki dwukondygnacyjne o dachach dwuspadowych i nachyleniu połaci dachowych od 40 do 50⁰ lub dachach płaskich. Układ cechuje rozproszona wolno stojąca zabudowa zlokalizowana w rejonie rzeki Pniowiec a także głównej ulicy Jagodowej, oraz ulic dojazdowych: Edukacji Narodowej, Chemików, Westerplatte, Świerkowej.

Lokalnym centrum Pniowca jest rejon skrzyżowania ulicy Edukacji Narodowej z ulicą Jagodową. Właśnie w tym miejscu skupia się główne życie dzielnicy. Znajdują się tu usługi kultury, oświaty i handlu obejmujące: dwa sklepy, kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Królowej Wszechświata oraz budynek Ochotniczej Straży Pożarnej.

Do ważniejszych terenów usługowych zaliczyć możemy także teren usług oświaty przy ul. Jagodowej i ul. Rzecznej, w skład którego wchodzi: Przedszkole nr 23, Szkoła Podstawowa nr 16. W budynku szkoły znajduje się także Biblioteka Publiczna oraz Rada Dzielnicy.

Do największych obszarowo terenów Pniowca zalicza się tereny leśne leżące w północno – wschodniej części dzielnicy. Tereny te stanowią również bazę turystyczną dla mieszkańców całego miasta, w tym w szczególności dzielnic: Opatowic, Rybnej i Strzybnicy ze względu na ich najbliższe sąsiedztwo. Na obszarach leśnych Pniowca występują także tereny wód powierzchniowych „Nowy Zalew” i „Stary Zalew” o ciekawym ukształtowaniu zbiorników wodnych. Poza terenami leśnymi znaczny procent terenów dzielnicy obejmują tereny rolnicze.

2.2. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

2.2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNO – PRZYRODNICZE

Teren miasta Tarnowskie Góry, położony jest w obrębie mezoregionu Garbu Tarnogórskiego (341.12) wchodzącego w skład makroregionu Wyżyna Śląska należącego do podprovincji Wyżyny Śląsko – Krakowskiej oraz w obrębie mezoregionu Równina Opolska (318.57) wchodzącego w skład makroregionu Nizina Śląska należącego do podprovincji Niziny Środkowopolskie (podział fizyczny – geograficzny, Konradzki 1998).

Według regionalizacji geobotanicznej Polski (Szafer 1977), teren miasta znajduje się w obrębie prowincji Niżowo - Wyżynnej, Środkowoeuropejskiej, działu A - Bałtyckiego, poddziału A4 – Pas Wyżyn Środkowych, krainy 14 a – Wyżyna Śląska, Okręg Zachodni oraz w obrębie poddziału A3 – Pas Kotlin Podgórskich, krainy 11 – Kotliny Śląska, Okręgu Nadodrzańskiego.

2.2.2. UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI TERENU – GEOMORFOLOGIA

Według podziału na jednostki geomorfologiczne (Klimaszewski 1972,) teren miasta leży w obrębie - Płaskowyżu Tarnowickiego, będącego częścią Progu Środkowotriasowego oraz Doliny Małej Panwi - górny odcinek doliny Stoły.

Płaskowyż Tarnowicki to jednostka geomorfologiczna silnie urzeźbiona, o deniwelacjach terenu rzędu 30 - 50 metrów, wywołanych budową utworów triasu środkowego. W centralnej części występuje płaskodenna dolina

denudacyjna uchodząca w północno - wschodniej części miasta do równoleżnikowej doliny Stoły. Na całej powierzchni występują ponadto głębokie dolinki erozyjne. Urzeźbienie terenu wykazuje obniżenie terenu z południa obszaru ku północy w kierunku doliny rzeki Stoły. Występują głównie średnie spadki terenu wynoszące 3 – 5%.

Dolina Małej Panwi to jednostka geomorfologiczna z równoleżnikowymi dolinami cieków, licznymi wydhami i niewielkimi wzniesieniami. Rzeźba terenu uformowana została przez zlodowacenia plejstoceny - zlodowacenie Sanu (krakowskie) i Odry (środkowopolskie), na opracowywanym obszarze rzeźba ma charakter erozyjno – denudacyjny. Analizowany teren obniża się z południa ku północy a spadki wynoszą 3-5%, rzadko 0-2% lub powyżej 8%.

2.2.3.BUDOWA GEOLOGICZNA I TEKTONICZNA

Pod względem geologicznym obszar miasta wchodzi w skład: północnego obrzeżenia Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, monokliny śląsko – krakowskiej zalegającej niezgodnie na sfałdowanych utworach paleozoicznych piętra waryscyjskiego.

Podłoże paleozoiczne tworzą silnie zaburzone tektonicznie utwory karbonu dolnego, w postaci (głównie) przewarstwionych się nawzajem iłowców i piaskowców. Strop utworów karbonu uformowany w kształcie niecki, pokrywają osady triasu, przykryte utworami czwartorzędowymi.

PROFIL LITOLOGICZNO – STRATYGRAFICZNY WYGLĄDA NASTĘPUJĄCO:

- Trias dolny:
 - warstwy świerklanieckie,
 - pstry piaskowiec górny - ret,
- Trias środkowy:
 - wapień muszlowy - warstwy gogolińskie,
 - wapień muszlowy - warstwy dolomitów kruszconośnych,
 - wapień muszlowy - dolomity diploporowe,
 - wapień muszlowy - warstwy tarnowickie.
- Trias górny:
 - warstwy boruszowickie,
- Trzeciorzęd:
- Czwartorzęd:
 - plejstocen,
 - holocen.

TRIAS:

- Warstwy świerklanieckie – to klastyczne, lądowe utwory - zlepieńce, piaskowce, piaski, ropy o miąższości od kilkunastu do 30 m.
- Pstry piaskowiec górny – ret - zróżnicowany litologicznie, w spągu występują jasnoszare, cienkoławicowe margle dolomityczne z licznymi przewarstwieniami iłowców i mułowców, warstwy stropowe to gruboławicowe dolomity margliste oraz wyżej leżące dolomityczne wapienie z krzemieniami. Miąższość retu zmienia się od 40 m do 80 m.
- Wapień muszlowy - warstwy gogolińskie dolne o charakterze izolacyjnym, to cienko i średnioławicowe wapienie pelitowe i drobnodetrytyczne o miąższości do 15 m.

- Warstwy gogolińskie górne wykształcone są w postaci na przemian ległych cienko i średnioławicowych jasnoszarych i żółtawych wapieni, szarozielonych margli i ilowców marglistych oraz szarych zlepieńców o łącznej miąższości 30 m.
- Wapień muszlowy - warstwy dolomitów kruszczośnych wykształcone w postaci zwięzłych i odpornych mechanicznie utworów węglanowych, średnioławicowe, szare i żółtawoszare, które wietrzejąc miękną i stają się brunatne. Są to skały epigenetyczne powstałe w wyniku hydrotelmalnego przeobrażenia wapieni. Minerały kruszczośne występują głównie w partii spągowej formacji powyżej kontaktu z warstwami gogolińskimi i lokalnie z warstwą ilów wiotrowych. Dolomity kruszczośne były eksploatowane dla pozyskania rud cynkowo – ołowionych.
- Wapień muszlowy - dolomity diploporowe - wykształcone w postaci średnioławicowych oraz gruboławicowych kompleksów, jasnoszarych, żółtych i kremowych, pelitowych, lokalnie ziarnistych dolomitów oraz olitowych i pseudoolitowych dolomitów o miąższości do 40 m.
- Wapień muszlowy - warstwy tarnowickie - wykształcone w postaci regularnych ławic jasnożółtych, kremowych i szarożółtych dolomitów marglistych i dolomitów o miąższości nie przekraczającej 20 m.
- Warstwy boruszowickie – wykształcone w postaci ilów marglistych i margli ciemnoszarych przechodzących ku stropowi warstwy w łupki ilaste z wkładkami piaskowców, o miąższości od 4 do 18 m. Warstwy te posiadają właściwości izolacyjne.
- TRZECIORZĘD – reprezentują osady wypełniające leje krasowe na wychodniach dolomitów i wapieni triasowych, wykształcone są w postaci zwietrzeli gliniasto – piaszczystej z okruchami wapieni i dolomitów (osady bogate w limonit – były eksploatowane jako rudy żelaza).
- CZWARTORZĘD – to osady o dużej zmienności litologicznej i rozprzestrzenienia poszczególnych warstw. Pokrywa czwartorzędowa leży bezpośrednio na wapieniach i dolomitach triasu, miąższość tych osadów jest bardzo zmienna od zera do ponad 50 m. Miąższość i rozprzestrzenienie osadów czwartorzędu wzrasta w kierunku zachodnim i północnym, w kierunku kopalnej doliny rzeki Stoły. Na terenie objętym studium, największy obszar zajmują piaski powierzchniowe które największą miąższość osiągają w dolinie rzeki Stoły – ponad 20 m i pochodzą z okresu północnopolskiego zlodowacenia. Na obszarach stoków Płaskowyżu Tarnowickiego piaski te mają genezę fluwioperyglacialną i osiągają miąższość od kilku do kilkunastu metrów. Pod piaskami występują muły limnoglacialne lub gliny zwałowe (zachowały się głównie w strefach kopalnych dolin rzecznych. Najmłodsze osady holoceny występują w dnie współczesnej doliny rzeki Stoły oraz jej dopływów - to piaszczyste i torfiaste namuły. Natomiast w misach deflacyjnych i w strefach starorzeczy występują muły torfiaste i torfy.

TEKTONIKA

Utwory triasowe ukształtowane są w formie niecki - synkliny tarnogórskiej, której oś przebiega wzdłuż linii Sucha Góra - Stare Tarnowice. Skrzydło południowo - wschodnie jest łagodne i lekko pofalowane, a skrzydło południowo - zachodnie bardziej strome. Synklina tarnogórska ograniczona jest od wschodu antyklinalnym przegubem fleksury brzeżnej Pyrzowic, a od południowego - zachodu dyslokacją będzińską - radzionkowską. Łagodne siodło o osi Radzionków - Stolarzowice - Zbrostawice oddziela nieckę tarnogórską od niecki bytomskiej. Niecka tarnogórska pocięta jest licznymi uskokami (różnowiekowymi,) w wyniku czego powstały struktury mniejszego rzędu, przybierające postać zrębów i rowów tektonicznych. System uskoków (wieku prawdopodobnie starokimeryjskiego) składa się z uskoków o przebiegu NNW - SSE i NNE – SSW, uskoki te mają zrzut warstw od kilku do 30 metrów. Młodoalpejski system uskoków ma zbliżony przebieg do równoleżnikowego, z wyraźnie zaznaczającym się zespołem południkowym (zrzuty warstw wahają się od 20m do 50m).

W wyniku wietrzenia osadów triasowych (w strefach wychodni wapieni gogolińskich i dolomitów kruszczośnych) powstały formy krasowe typu: leje krasowe, nisze, zagłębienia, jaskinie, maczugi iglice. Formy krasowe wypełnione były ilasto - piaszczysto - gruzowym regolitem, wzbogaconym w rudy limonitowe, które były eksploatowane (rudy żelaza, manganu, glinki ogniotrwałe).

2.2.4. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

2.2.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar miasta położony jest w dorzeczu rzeki Odry w zlewni rzek Mała Panew i Kłodnica odwadniany przez rzekę Stołę (zlewnia 3 rzędu). Północna, północno – wschodnia, zachodnia i centralna część miasta odwadniana jest przez rzekę Stołę (zlewnia 3 rzędu) oraz jej dopływy (zlewnia 4 rzędu), natomiast południowo - zachodnia część miasta odwadniana jest przez rzekę Drama (zlewnia 3 rzędu) oraz jej dopływy (zlewnia 4 rzędu).

Sieć rzeczną tworzą:

- Stoła - lewobrzeżny dopływ Małej Panwi,
- Drama - prawobrzeżny dopływ Kłodnicy,
- Woda Graniczna - prawobrzeżny dopływ Stoły,
- Pniowiec - prawobrzeżny dopływ Stoły,
- potok Starotarnowicki prawobrzeżny dopływ Dramy,
- potok Laryszowski prawobrzeżny dopływ Dramy,
- potok Segiet - lewobrzeżny dopływ Szarlejki, prawobrzeżny dopływ Brynicy.

Zasilanie cieków ma charakter gruntowo – śnieżno – deszczowy, a spływ odbywa się w kierunku północno – zachodnim, zgodnie z biegiem naturalnego cieku – Stoły. Hydrografię terenu uzupełniają rowy melioracyjne.

Obszar dzielnic: Śródmieście – Centrum, Lasowice, Osada Jana położony jest w dorzeczu rzeki Odry w zlewni rzek Mała Panew i Kłodnica. Północna, północno – wschodnia, zachodnia i centralna część obszaru odwadniana jest przez rzekę Stołę (zlewnia 3 rzędu) oraz jej dopływy (zlewnia 4 rzędu), natomiast południowo - zachodnia część miasta odwadniana jest przez rzekę Drama (zlewnia 3 rzędu) oraz jej dopływy (zlewnia 4 rzędu).

Według danych zamieszczonych w „Programie Państwowego Monitoringu Środowiska dla Województwa Śląskiego na lata 2010 -2012” opublikowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wynika, iż na terenie miasta Tarnowskie Góry nie znajdują się żadne punkty pomiarowo – kontrolne monitoringu rzek. Najbliższe punkty monitoringowe znajdują się:

- na rzece Drama w sąsiadującej z Tarnowskimi Górą gminie Zbrosławice oraz w granicach gminy Pyskowie.
- na rzece Stoła do 2005 roku badana była na terenie gminy w punkcie Stoła poniżej Tarnowskich Gór, aktualnie wody rzeki badane są na terenie gminy Tworóg i Krupski Młyn.

Stan chemiczny wód w rzekach (woda graniczna, stoła, Dębica, mała Panew) jest poniżej dobrego natomiast stan/potencjał ekologiczny (rzeki mała Panew, Kanar, Dębica Stoła) jest umiarkowany.

Ponadto w ramach realizacji Projektu „Właściwe zarządzanie środowiskowe gwarantem bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców” w latach 2010 – 2011 Starostwo Powiatowe zleciło monitoring jakości wody w Potoku Pniowieckim. Szczegółowe parametry wód Potoku porównano z:

- wartościami granicznymi wskaźników jakości wód powierzchniowych w ciekach naturalnych takich jak struga, strumień, potok, rzeka określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1008). Wynika z tego, że główny wpływ na jakość wód w Potoku Pniowieckim wywiera azot Kjeldahla, azot amonowy, ogólny węgiel organiczny, ołów, CHZT a w 2011 roku również azot ogólny oraz fosfor ogólny.
- wartościami granicznymi wskaźników jakości wód powierzchniowych jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych według rozporządzenia Ministra

Środowiska z dnia 4 października 2002 w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176, poz. 1455). Wynika z tego, że parametrami nie spełniającymi wymagań rozporządzenia dla ryb łososiowatych i karpowatych jest BZT5, fosfor ogólny, azotyny i azot amonowy.

- dopuszczalnymi wartościami wskaźników zanieczyszczeń wód powierzchniowych ze względu na wymagania jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 października 2002 roku w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. Nr 183, poz. 1530). Wynika z tego, że wskaźnikami nie odpowiadającymi dopuszczalnym wartościom w 2010 roku była zawiesina ogólna, ChZT, azot amonowy. Należy zaznaczyć jednak, że przekroczenia te nie pojawiały się systematycznie, do przekroczeń zawiesin ogólnych doszło w lutym, do przekroczeń ChZT w maju i czerwcu, a do przekroczeń azotu amonowego w czerwcu i sierpniu. Do większych przekroczeń doszło w 2011, większe niż dopuszczalne parametry wykazała woda pod względem BZT5 w okresie styczeń, luty, zawiesina ogólna w styczniu, marcu, kwietniu i we wrześniu, azot amonowy w styczniu i lutym oraz w okresie listopad – grudzień a także azot ogólny w okresie styczeń – luty i grudzień oraz fosfor ogólny w styczniu i lutym.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych miasta Tarnowskie Góry oraz obszarów sąsiednich spowodowane jest głównie zrzutami ścieków komunalnych i przemysłowych. Zgodnie ze „Stanem środowiska w województwie śląskim w 2010 roku” (WIOŚ, 2011) w 2010 roku w powiecie tarnogórskim 64,8% ludności korzystało z oczyszczalni ścieków. W 2010 roku w Tarnowskich Górach funkcjonowały 3 oczyszczalnie ścieków.

2.2.4.2. WODY PODZIEMNE

Teren miasta znajduje się w rejonie gliwickim (XII IB) i lubliniecko - myszkowskim, subregionie triasu - śląskiego (XII 1), śląsko - krakowskim regionie hydrogeologicznym (XII) (Paczyński 1995).

Zgodnie z podziałem Państwowej Służby Hydrogeologicznej teren Tarnowskich Gór znajduje się w zasięgu trzech Jednolitych Części Wód Podziemnych. Największa część gminy znajduje się w granicach JCWPd 110 Subregionu Środkowej Odry Południowym (przed 2010 rokiem JCWPd 131), niewielki południowa część gminy znajduje się w granicach JCWPd 128 Regionu Górnej Odry (przed 2010 rokiem JCWPd 130), wschodnia część gminy znajduje się w zasięgu JCWPd 111 Subregionu Środkowej Wisły Wyżynny (przed 2010 rokiem JCWPd 132).

W profilu hydrogeologicznym można wyróżnić piętra wodonośne: czwartorzędowe i triasowe.

- Czwartorzędowe piętro wodonośne:

Poziom czwartorzędowy występuje na całym terenie studium. Poziom wodonośny w utworach czwartorzędowych związany jest z osadami piaszczysto - żwirowymi, przedzielonymi strefą ilastych osadów. Jest to poziom nieciągły, lokalnie rozdzielający się (osady glin zwałowych) na dwie lub trzy warstwy wodonośne. Czwartorzędowe warstwy wodonośne występują na głębokości od 1 m do 12 m. Zasilanie omawianych wód podziemnych odbywa się bezpośrednio poprzez infiltrację wód opadowych. Wody czwartorzędowego piętra nie mają większego znaczenia użytkowego, ze względu na bardzo duże zagrożenie z powierzchniowych ognisk zanieczyszczeń.

- Triasowe piętro wodonośne:

Poziom wodonośny w utworach triasowych związany jest z osadami utworami węglanowymi - wapienie, dolomity i lokalnie utworami marglistymi.

W obrębie triasowego piętra wodonośnego wydzielone są trzy poziomy wodonośne:

- poziom wodonośny w warstwach świerklanieckich – nie jest ujmowany na opracowywanym terenie, związany jest z piaszczystymi i paskami występującymi wśród łąk,
- poziom wodonośny utworów serii węglanowej triasu – to poziomy wodonośny związane z dolomitami i wapieniami retu oraz wapienia muszlowego, rozdzielone nieciągłą izolacją warstw gogolińskich.

Poziom ten jest typu szczelinowo – porowo – kawernowy. Zwierciadło wody poziomu triasowego jest swobodne na wychodniach oraz w rejonach poboru wody ujęciami studziennymi (wschodnia, południowa część terenu). W zachodniej części obszaru zwierciadło wód triasowych jest napięte ze względu na występowanie pod przykryciem izolującej warstwy marglisto – ilastej. Poziom wodonośny zasilany jest wodami opadowymi, infiltrującymi na obszarze wychodni oraz wodami przesączającymi się z wodonośnych utworów przypowierzchniowych. Na obszarach, gdzie utwory serii węglanowej triasu wychodzą na powierzchnię lub przykryte są osadami czwartorzędu, wody podziemne ulegają łatwo zanieczyszczeniu z powierzchniowych ognisk zanieczyszczeń. Wszystkie czynne ujęcia: komunalne i przemysłowe zaopatrują się w wodę z tego poziomu wodonośnego,

- poziom wodonośny warstw boruszowskich – związany jest z zawodnionymi wapieniami i piaskowcami występującymi wśród łupków ilastych, warstwy są nieciągłej nieregularne.

Obszar miasta znajduje się w granicach głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 330 – Gliwice oraz głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 327 Lubliniec – Myszków.

GZWP 330 – Gliwice - wiek dolny i środkowy trias, kolektorem wód są wapień, margle i dolomity, zasilanie tego poziomu odbywa się poprzez infiltrację wód z innych warstw oraz bezpośrednio opadami na wychodniach, wykorzystywany do zaopatrywania w wodę szeregu miast GOP – u, skład chemiczny tego zbiornika to głównie wody typu $\text{HCO}_3 - \text{SO}_4 - \text{Ca} - \text{Mg}$, wody II i III klasy czystości (średniej i niskiej jakości) oraz Ib klasy czystości (wysokiej jakości).

GZWP 327 –Lubliniec - Myszków - wiek - dolny i środkowy trias, kolektorem wód są wapień, margle i dolomity, zasilanie tego poziomu odbywa się poprzez infiltrację wód z innych warstw oraz bezpośrednio opadami na wychodniach, wykorzystywany do zaopatrywania w wodę szeregu miast GOP – u, skład chemiczny tego zbiornika, o składzie chemicznym wody $\text{HCO}_3 - \text{SO}_4 - \text{Ca} - \text{Mg}$ oraz $\text{HCO}_3 - \text{Ca} - \text{Mg}$, wody II i III klasy czystości (średniej i niskiej jakości) oraz Ib klasy czystości (wysokiej jakości).

Zgodnie z mapą obszarów chronionych wód podziemnych teren miasta Tarnowskie Góry zaliczony został do obszaru najwyższej ochrony (ONO), z wyjątkiem rejonu dzielnic Strzybnica i Rybna gdzie zaliczony został do obszaru wysokiej ochrony (OWO) oraz rejonu Wody Granicznej gdzie zaliczony został do obszaru zwykłej ochrony (OZO). Zagrożenie zanieczyszczeniami przenikającymi z powierzchni jest zróżnicowane:

- na północy, zachodzie i południowym - zachodzie oraz w centrum występuje średni stopień zagrożenia - czas pionowej migracji wody od 5 lat do 25 lat,
- na południu i wschodzie oraz płaty na zachodzie to wysoki stopień zagrożenia - czas pionowej migracji od 2 lat do 5 lat.

Na terenie miasta Tarnowskie Góry chemiczny monitoring hydrogeologiczny jest prowadzony w punkcie o numerze 1704 – Tarnowskie Góry ($x= 488\ 959,6058$; $y=287\ 046,3123$; układ współrzędnych geod. 1992) (Rocznik hydrogeologiczny..., 2012).

Zgodnie z prowadzonym monitoringiem operacyjnym (2012 r.) w tabeli przedstawiono charakterystykę wskaźników fizyko-chemicznych dla punktu pomiarowego Tarnowskie Góry.

Parametr	Przewodność elektrolityczna właściwa	Tlen terenowy	pH	temperatura	fenole
Jednostka miary/ obszar	$\mu\text{S/cm}$	mgO_2/l		oC	Jednostka miary/ obszar
punkt monitoringu hydrogeologicznego 1704- Tarnowskie Góry	209	1,6	7,69	11,2	<0,1

Według danych pochodzących w WIOŚ jakość wody w punkcie pomiarowym o numerze 1704 – Tarnowskie

Góry jest dobra i zalicza się do II klasy.

2.2.4.3. UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH

Na obszarze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry zlokalizowano 9 ujęć wód podziemnych:

- Ujęcie S-3 Prefabet w Tarnowskich Górach Strzybnicy:
 - eksploatowane jest przez P. W. i K. w Tarnowskich Górach,
 - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-13/04),
 - ujęcie eksploatuje wodę studnią głębinową z utworów węglanowych triasu
 - dla studni S-3 zabezpieczenie i użytkowanie terenu spełniają wymogi odnośnie terenu ochrony bezpośredniej (ogrodzenie wzdłuż działki 327/24),
 - zasoby eksploatacyjne to 50 m³/h przy depresji 21,0 m,
 - pozwolenie udzielono na czas oznaczony do 31 grudnia 2014 r,
- Ujęcie zlokalizowane przy ul. Opatowskiej w Tarnowskich Górach Strzybnicy:
 - eksploatowane jest przez P. W. i K. w Tarnowskich Górach,
 - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-11/04),
 - ujęcie eksploatuje wodę studnią głębinową z utworów węglanowych triasu
 - zasoby eksploatacyjne to 50 m³/h przy depresji 8,9 m,
 - pozwolenie udzielono na czas oznaczony do 31 grudnia 2014 r,
- Ujęcie 1a w Tarnowskich Górach Strzybnicy:
 - eksploatowane jest przez P. W. i K. w Tarnowskich Górach,
 - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-12/04),
 - ujęcie eksploatuje wodę studnią głębinową z utworów węglanowych triasu
 - zasoby eksploatacyjne to 33 m³/h przy depresji 16,4 m,
 - pozwolenie udzielono na czas oznaczony do 31 grudnia 2014 r,
- Ujęcie wód w Tarnowskich Górach – Zakłady Aparatury Chemicznej CHEMET S.A.
 - eksploatowane jest przez Zakłady Aparatury Chemicznej CHEMET S.A. w Tarnowskich Górach.
 - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-16/06),
 - ujęcie eksploatuje wodę studnią głębinową z utworów węglanowych triasu ze studni S-1a
 - zasoby eksploatacyjne to 24,2 m³/h przy depresji 14 m,
 - pozwolenie udzielono na czas oznaczony do 30 czerwca 2016 r,
- Ujęcie w Tarnowskich Górach Pniowcu:
 - eksploatowane jest przez P. W. i K. w Tarnowskich Górach,
 - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-17/05),
 - ujęcie składa się z 2 studzien: S-1 – eksploatowane, S-2 nie jest uzbrojona,
 - ujęcie eksploatuje wodę studnią głębinową z utworów węglanowych triasu,

- dla studni S-1 zabezpieczenie i użytkowanie terenu spełniają wymogi odnośnie terenu ochrony bezpośredniej (ogrodzenie wzdłuż działki 677/111),
- zasoby eksploatacyjne to 20 m³/h przy depresji 16,5 m,
- pozwolenie udzielono na czas oznaczony od 1 lipca 2005 r do 30 czerwca 2015 r,
- Ujęcie wód ZAMET:
 - eksploatowane przez Zakład Remontowo – Energetyczny „ZAMET – REMONT i ENERGETYKA” sp. z o. o.
 - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja OŚR.G.6341.165.2013),
 - ujęcie eksploatuje wodę studnią głębinową z utworów węglanowych triasu,
 - brak danych o strefach ochronnych,
 - zasoby eksploatacyjne to 90 m³/h przy depresji 2,4 m,
 - pozwolenie udzielono na czas oznaczony od 1 stycznia 2014 r do 31 grudnia 2033 r,
- Ujęcie wód CHM DYLONG:
 - eksploatowane przez Centrum Handlowo – Magazynowe Andrzej Dylong,
 - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja OŚR.G.6241.179.2013),
 - ujęcie składa się z 2 studzien: S-II i S-III,
 - strefa bezpośrednia: S II - 20/20m – działka 1675/189, S III –20/20m – działka 1642/1324,1671/52, 1673/1325,
 - zasoby eksploatacyjne dla studni S-II to 110 m³/h przy depresji 1,1 m, oraz dla S-III 100m³/h przy depresji 2,8 m,
 - pozwolenie udzielono na czas oznaczony od 1 stycznia 2014 r do 31 grudnia 2033 r,
- Ujęcie wód PKP:
 - eksploatowane przez Polskie Koleje Państwowe S.A. Oddział Nieruchomości Zakład w Częstochowie,
 - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja OŚR.G.6341.10.2013),
 - ujęcie eksploatuje wodę studnią głębinową z utworów węglanowych triasu ze studni S 9,
 - strefa bezpośrednia,
 - zasoby eksploatacyjne to 101,1 m³/h przy depresji 25,2 m,
 - pozwolenie udzielono na czas oznaczony do 31 grudnia 2022 r,
- Ujęcia wód S-1 i S-2 należące do „FASER” S.A. w Tarnowskich Górach.
 - eksploatowane przez Fabrykę Sprzętu Ratunkowego i Lamp Górniczych „FASER” S.A. w Tarnowskich Górach,
 - pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja NR1489/OS/2009),
 - ujęcie eksploatuje wodę studnią głębinową z utworów węglanowych triasu ze studni S-1 i S-2,
 - zasoby eksploatacyjne to 16 m³/h przy depresji 0,5 m,
 - pozwolenie udzielono na czas oznaczony do 18 maja 2029 r,
- Ujęcie triasowych wód podziemnych - GCR Repty.

- eksploatowane przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Repty” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętki w Tarnowskich Górach,
- pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych (decyzja VOŚR/G.6223-77/11),
- ujęcie eksploatuje wodę studnią głębinową z utworów węglanowych triasu ze studni nr 1,
- zasoby eksploatacyjne to 32 m³/h przy depresji 12 m,
- pozwolenie udzielono na czas oznaczony do 31 grudnia 2021 r.

2.2.5.OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZO CENNE

Na terenie miasta występują następujące formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r.

- **Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy - „Park w Reptach i Dolina Rzeki Dramy”** Rozporządzenie Nr 46/02 Wojewody Śląskiego z dnia 11.07.2002 w sprawie uznania za zespół przyrodniczo - krajobrazowy - „Park w Reptach i Dolina rzeki Dramy” - teren leśny posiadający naturalny charakter, drzewostany w 75% przekroczyły 100 lat są to głównie buki i dęby (starodrzew bukowy w tym ok. 150 drzew o wymiarach pomnikowych),
- **Rezerwat Przyrody „Segiet”** ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 27.04.1953 MP Nr A-42/53 poz. 511 oraz Rozporządzeniem Nr 48/2002 Wojewody Śląskiego z dnia 28.10.2002 Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 79/02, poz. 2812 – zlokalizowany na terenie „Lasu Segieckiego”, występują leje, zapadliska, hałdy i szyby stanowią pozostałość po górnictwie. Rezerwat stanowi największe ze znanych na Górnym Śląsku zimowisko nietoperzy (liczne chodniki i komory podziemne). Szczątkowy las bukowy jest naturalnego pochodzenia, drzewostan w rezerwacie osiąga wiek 130 - 150 lat, występuje tu wiele gatunków roślin objętych ochroną.
- **Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy – „Doly Piekarskie”** - uchwała Nr LXVI/581/2006 Rady Miejskiej W Tarnowskich Górach z dnia 04.10.2006r. Zespół zlokalizowany jest w południowo – wschodniej części Tarnowskich Gór w dzielnicy Bobrowniki Śląskie – Piekary Rudne. Obejmuje obszary powyrobiskowe, które na początku lat 60-tych XX wieku zostały częściowo –zalesione.
- **128 pomniki przyrody żywej** – obejmujące pojedyncze gatunki drzew na obszarze całego miasta w tym: dąb szypułkowy, buk zwyczajny, sosna wejmutka, jesion wyniosły, klon zwyczajny, lipa drobnolistna, brzoza brodawkowata, leszczyna turecka, kasztanowiec biały, dąb bezszypułkowy, olsza czarna, wiąz szypułkowy, wierzbą krucha, dąb czerwony. Na specjalną uwagę zasługuje jednak najstarszy w Europie Środkowej, liczący ok. 260 lat, mający 25 m wysokości i 7,3 m obwodu u podstawy pnia, kasztan jadalny rosnący w ogrodzie plebani przy kościele p.w. św. Mikołaja w Reptach Śląskich.
- **Pomnik przyrody nieożywionej** – głaz narzutowy w Parku Miejskim.
- **obszar chroniony sieci NATURA 2000**, specjalny obszar ochrony (SOO) – Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie. Ostoja Podziemia Tarnogórsko – Bytomski została zatwierdzona przez Komisję Europejską, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (Decyzja Komisji 2008/25/WE z 13 listopada 2007r.). Podziemia tworzą wyrobiska po trwającej od XVI do XX wieku eksploatacji kruszców srebronośnych w postaci chodników, komór, szybów i sztolni, w tym 5 sztolni odwadniających. Występuje tu 10 gatunków nietoperzy. Podziemia to także różnorodne formy naciekowe: makarony (formy stalaktytów), zasłony, draperie, bardzo dobrze wykształcone polewy pokrywające powierzchnie ścian, korytarze i spągu oraz spotykane są różnorodne perły jaskiniowe.
- zaliczany do **sieci ekologicznej ECONET – Polska – węzeł 10K „Bory Stobrawskie”** (rangi krajowej) – obszary węzłowe są to jednostki wyróżniające się z otoczenia bogactwem ekosystemów (o charakterze zbliżonym do naturalnego, seminaturalnych czy antropogenicznie, ekstensywnie użytkowanych, bogatych w gatunki roślin i zwierząt). Obszary węzłowe odznacza duża różnorodność gatunkowa oraz

różnorodność form krajobrazowych i siedliskowych. W skład obszarów węzłowych wchodzi biocentra, które otoczone są strefami buforowymi. Biocentra stanowią obszary nagromadzenia największych walorów przyrodniczych.

- elementy (zgodnie z „Opracowaniem ekofizjograficznym do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego”) ekologicznej przestrzeni województwa śląskiego (mapa struktur ekologicznych):
 - lasy lublinieckie zaliczono do **biocentrum ponadregionalnego BP 13** - cechują się one najniższym stopniem antropogenicznych zmian, bogactwem gatunkowym, występowaniem gatunków i zbiorowisk endemicznych i rzadkich, dużym na ogół zagęszczeniem osobników, zasilającym i stabilizującym oddziaływaniem na tereny sąsiednie, mające za zadanie ochronę zasobów genetycznych roślin i zwierząt, ochronę naturalnych fragmentów przyrody, ochronę miejsc rozrodu zwierząt i zdobywania przez nie pokarmu, zasilać biologicznie i stabilizować ekologicznie tereny sąsiednie,
 - teren lasów na południu miasta zaliczono do **regionalnej wyspy ekologicznej - WR 15 „Miechowska”** - to obszar będący pojedynczym ekosystemem lub grupami ekosystemów o zbliżonym charakterze, położony w odmiennym siedliskowo i niesprzyjającym ekosystemie (miejskim). Współtworzy mozaikowość krajobrazu, kształtuje różnorodność biologiczną, oddziałuje stabilizująco na tereny sąsiednie oraz zwiększa szansę migracji i zmniejsza tempo wymierania gatunków,
 - przez południowo - zachodnią część miasta biegnie **ponadregionalny korytarz ekologiczny KP 6 Lasy Lublinieckie - Wyżyna Śląska** - to obszar łączący różne jednostki przestrzenne krajobrazu, których podstawową funkcją jest przemieszczanie materii i energii.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. z 2012 r. poz. 81) i Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. z 2012. poz. 985) na terenie miasta Tarnowskie Góry (zgodnie z „Aktualizacją Waloryzacji przyrodniczej miasta Tarnowskie Góry”, Aerdo Group Grudzień 2012) występują następujące rośliny i porosty zaliczone do ochrony ścisłej i częściowej:

- Porosty:
 - Chrobotek reniferowy (*Cladonia rangiferina*) - ochrona częściowa,
 - Chrobotek leśny (*Cladonia arbuscula*) - ochrona częściowa,
- Mszaki:
 - Bielista siwa (*Leucobryum glaucum*) - ochrona częściowa,
 - Rokitnik pospolity (*Pleurozium schreberi*) - ochrona częściowa,
- Paprotniki:
 - Widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*) - ochrona ścisła,
 - Skrzyp pstry (*Equisetum variegatum*) - ochrona ścisła,
 - Pióropusznik strusi (*Matteuccia struthiopteris*) - ochrona ścisła,
- Rośliny naczyniowe:
 - Kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*) - ochrona częściowa,
 - Włosienicznik wodny (*Batrachium aquatile*) - ochrona ścisła,
 - Włosienicznik skąpopręcikowy (*Batrachium trichophyllum*) - ochrona ścisła,

- Dziewięsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*) - ochrona ścisła,
- Buławnik czerwony (*Cephalantera rubra*) - ochrona ścisła,
- Buławnik mieczolistny (*Cephalantera longifolia*) - ochrona ścisła,
- Konwalia majowa (*Convallaria majalis*) - ochrona częściowa,
- Kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*) - ochrona ścisła,
- Kukułka plamista (*Dactylorhiza maculata*) - ochrona ścisła,
- Wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*) - ochrona ścisła,
- Rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*) - ochrona ścisła,
- Kruszczyk rdzawoczerwony (*Epipactis atrorubens*) - ochrona ścisła,
- Kruszyna pospolita (*Frangula alnus*) - ochrona częściowa,
- Kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*) - ochrona ścisła,
- Przytulia (Marzanka) wonna (*Galium odoratum*) - ochrona częściowa,
- Goryczka orzęsiona (*Gentianella ciliata*) - ochrona ścisła,
- Mieczyk dachówkowaty (*Gladiolus imbricatus*) - ochrona ścisła,
- Bluszcz pospolity (*Hedera helix*) - ochrona częściowa,
- Bagno zwyczajne (*Ledum palustre*) - ochrona ścisła,
- Bobrek trójlistkowy (*Menyanthes trifoliata*) - ochrona częściowa,
- Przyłuszczka pospolita (*Hepatica nobilis*) - ochrona ścisła,
- Kosaciec syberyjski (*Iris sibirica*) - ochrona ścisła,
- Lilia złotogłów (*Lilium martagon*) - ochrona ścisła,
- Grążel żółty (*Nuphar lutea*) - ochrona częściowa,
- Wilżyna bezbronna (*Ononis arvensis*) - ochrona częściowa,
- Śniedek baldaszkowaty (*Ornithogalum umbellatum*) - ochrona ścisła,
- Podkolan biały (*Platanthera bifolia*) - ochrona ścisła,
- Pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*) - ochrona częściowa,
- Pierwiosnka lekarska (*Primula Eris*) - ochrona częściowa,
- Porzeczka czarna (*Ribes nigrum*) - ochrona częściowa,
- Pływacz drobny (*Utricularia minor*) - ochrona ścisła,
- Pływacz zwyczajny (*Utricularia vulgaris*) - ochrona ścisła,
- Ciemiężycza zielona (*Veratrum lobelianum*) - ochrona ścisła,
- Kalina koralowa (*Viburnum opulus*) - ochrona częściowa,
- Barwinek pospolity (*Vinca minor*) - ochrona częściowa,

Ponad to na terenie miasta występują owady, płazy, pająki, gady, ssaki i ptaki objęte ochroną (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt – Dz.U. z dnia 8 listopada 2011 r.):

- owady:
 - Trzmiel rudy *Bombus pascuorum* – ochrona ścisła,
 - Trzmiel kamiennik *Bombus Bombus lapidarium* – ochrona częściowa,
 - Biegacz granulowany *Carabus granulatus* – ochrona ścisła,
 - Biegacz skórzasty *Carabus coriaceus* – ochrona ścisła,
 - Biegacz fioletowy *Carabus violaceus* – ochrona ścisła,
- Płazy:
 - Żaba moczarowa *Rana arvalis* – ochrona ścisła,
 - Żaba trawna *Rana temporaria* – ochrona ścisła,
 - Żaba wodna *Rana esculenta* – ochrona ścisła,
 - Żaba jeziorkowa *Rana lessonae* – ochrona ścisła,
 - Kumak nizinny *Bombina bombina* – ochrona ścisła,
 - Rzekotka drzewna *Hyla arborea* – ochrona ścisła,
 - Ropucha zielona *Pseudepidalea viridis* – ochrona ścisła,
 - Ropucha szara *Bufo bufo* – ochrona ścisła,
 - Grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus* – ochrona ścisła,
 - Traszka zwyczajna *Triturus vulgaris* – ochrona ścisła,
- Gady:
 - Żmija zygzakowata *Vipera berus* – ochrona ścisła,
 - Jaszczurka zwinka *Lacerta agilis* – ochrona ścisła,
 - Jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara* – ochrona ścisła,
 - Padalec *Anguis fragilis* – ochrona ścisła,
 - Zaskroniec *Natrix natrix* – ochrona ścisła,
- pająki:
 - Krzyżak *Araneus diadematus* pojedynczo we wszystkich obrębach,
 - Kwietnik *Misumena vatia* pojedynczo we wszystkich obrębach,
 - Osnuwik pospolity *Linyphia triangularis* pojedynczo we wszystkich obrębach,
- ssaki:
 - Kret *Talpa europaeus* – ochrona częściowa,
 - Jeż wschodni *Erinaceus europaeus* – ochrona ścisła,
 - Wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris* dość częsty we wszystkich obrębach – ochrona ścisła,
 - Zębiełki *Crocidae* rzadkie we wszystkich obrębach – ochrona ścisła,,
 - Ryjówka aksamitna *Sorex araneus* rzadka we wszystkich obrębach – ochrona ścisła,
 - Nornica ruda *Clethrionomus glareosus* częsta we wszystkich obrębach,
 - Nornik bury *Microtus agrestis* częsty we wszystkich obrębach,

- Piżmak *Ondatra zibethica* dość częsty we wszystkich obrębach,
- Kuna *Martes martes* dość częsta we wszystkich obrębach,
- Zając szarak *Lepus europaeus* dość częsty we wszystkich obrębach,
- Lis *Vulpus vulpus* dość częsty we wszystkich obrębach,
- Sarna *Capreolus capreolus* dość częsta we wszystkich obrębach,
- Daniel Dama *dama* dość częsty we wszystkich obrębach,
- Jeleń *Cervus elaphus* rzadki we wszystkich obrębach,
- Dzik *Sus scrofa* dość częsty we wszystkich obrębach,
- Łasica *Mustela nivalis* rzadki we wszystkich obrębach – ochrona ścisła,
- Tchórz *Mustela putorius* rzadki we wszystkich obrębach,
- Nietoperze *Chiroptera* rzadkie we wszystkich obrębach – ochrona ścisła,
- ptaki:
 - Bocian biały *Ciconia ciconia*– ochrona ścisła,
 - Bocian czarny *Ciconia nigra*– ochrona ścisła,
 - Dzięcioł czarny *Dendrocopos martius* – ochrona ścisła,
 - Dzięcioł zielonosiwy *Picus conus* – ochrona ścisła,
 - Gąsiorek *Lanius collurio* – ochrona ścisła,
 - Jarzębatka *Sylvia nisoria* – ochrona ścisła,
 - Lelek *Caprimulgus europaeus* – ochrona ścisła,
 - Lerka *Lullula arborea* – ochrona ścisła,
 - Mucholówka białoszyja *Ficedula albicollis* – ochrona ścisła,
 - Ortolan *Emberiza hortulana* – ochrona ścisła,
 - Włochatka *Aegolius funereus* – ochrona ścisła,
 - Zimorodek *Alcedo atthis* – ochrona ścisła,
 - Żuraw *Grus grus* – ochrona ścisła,
 - Bażant *Phasianus colchicus* – ochrona częściowa,
 - Białorzytka *Oenanthe oenanthe* – ochrona ścisła,
 - Bogatka *Parus major* – ochrona ścisła,
 - Brzęczka *Locustella luscinioides* – ochrona ścisła,
 - Czajka *Vanellus vanellus*– ochrona ścisła,
 - Cierniówka *Sylvia communis* – ochrona ścisła,
 - Czarnogłówka *Parus montanus* – ochrona ścisła,
 - Czubatka *Parus cristatus* – ochrona ścisła,
 - Czyż *Carduelis spinus* – ochrona ścisła,
 - Dudek *Upupa epops* – ochrona ścisła,

- Dymówka *Hirundo rustica* – ochrona ścisła,
- Dzięcioł duży *Dendrocopos major* – ochrona ścisła,
- Dzięcioł średni *Dendrocopos medius* – ochrona ścisła,
- Dzięcioł zielony *Picus viridis* – ochrona ścisła,
- Dzięciołek *Dendrocopos minor* – ochrona ścisła,
- Dziwonia *Carpodacus erythrinus* – ochrona ścisła,
- Dzwoniec *Carduelis chloris* – ochrona ścisła,
- Gajówka *Sylvia borin* – ochrona ścisła,
- Gawron *Corvus frugilegus* – ochrona częściowa,
- Gil *Pyrrhula pyrrhula* – ochrona ścisła,
- Grubodziub *Coccothraustes coccothraustes* – ochrona ścisła,
- Grzywacz *Columba palumbus* – ochrona częściowa,
- Jastrząb *Accipiter gentilis* – ochrona ścisła,
- Jerzyk *Apus apus* – ochrona ścisła,
- Kapturka *Sylvia atricapilla* – ochrona ścisła,
- Kawka *Corvus monedula* – ochrona ścisła,
- Kłaskawka *Saxicola torquata* – ochrona ścisła,
- Kokoszka *Gallinula chloropus* – ochrona ścisła,
- Kopciuszek *Phoenicurus ochruros* – ochrona ścisła,
- Kos *Turdus merula* – ochrona ścisła,
- Kowalik *Sitta europaea* – ochrona ścisła,
- Krętogłów *Jynx torquilla* – ochrona ścisła,
- Krogulec *Accipiter nisus* – ochrona ścisła,
- Kruk *Corvus corax* – ochrona częściowa,
- Krzyżodziób świerkowy *Loxia curvirostra* – ochrona ścisła,
- Krzyżówka *Anas platyrhynchos* – ochrona częściowa,
- Kszyk *Gallinago gallinago* – ochrona ścisła,
- Kukułka *Curulus canorus* – ochrona ścisła,
- Kulczyk *Serinus serinus* – ochrona ścisła,
- Kuropatwa *Perdix perdix* – ochrona częściowa,
- Kwiczół *Turdus pilaris* – ochrona ścisła,
- Łabędź niemy *Cygnus olor* – ochrona ścisła,
- Łozówka *Acrocephalus palustris* – ochrona ścisła,
- Łyska *Fulica atra* – ochrona częściowa,
- Makolągwa *Carduelis cannabina* – ochrona ścisła,

- Mazurek *Passer montanus* – ochrona ścisła,
- Modraszka *Parus caeruleus* – ochrona ścisła,
- Mucholówka szara *Musciscapa strata* – ochrona ścisła,
- Mucholówka żałobna *Ficedula hypoleuca* – ochrona ścisła,
- Mysikrólik *Regulus regulus* – ochrona ścisła,
- Myszolów *Buteo buteo* – ochrona ścisła,
- Oknówka *Delichon urbica* – ochrona ścisła,
- Paszkot *Turdus viscivorus* – ochrona ścisła,
- Pełzacz leśny *Certhia familiaris* – ochrona ścisła,
- Pełzacz ogrodowy *Certhia brachydactyla* – ochrona ścisła,
- Piecuszek *Phylloscopus trochilus* – ochrona ścisła,
- Piegża *Sylvia curruca* – ochrona ścisła,
- Pierwiosnek *Phylloscopus collybita* – ochrona ścisła,
- Pleszka *Phoenicurus phoenicurus* – ochrona ścisła,
- Pliszka siwa *Motacilla alba* – ochrona ścisła,
- Pliszka żółta *Motacilla flava* – ochrona ścisła,
- Pokląskwa *Saxicola rubetra* – ochrona ścisła,
- Pokrzywnica *Prunella modularis* – ochrona ścisła,
- Potrzeszcz *Miliaria calandra* – ochrona ścisła,
- Potrzos *Emberiza schoeniculus* – ochrona ścisła,
- Przepiórka *Coturnix coturnix* – ochrona ścisła,
- Pustułka *Falco tinnicuulus* – ochrona ścisła,
- Puszczuk *Strix aluco* – ochrona ścisła,
- Remiz *Remiz pendulinus* – ochrona ścisła,
- Rudzik *Erithacus rubecula* – ochrona ścisła,
- Samotnik *Tringa ochropus* – ochrona ścisła,
- Sierpówka *Streptopelia decaocto* – ochrona ścisła,
- Sikora uboga *Parus palustris* – ochrona ścisła,
- Siniak *Columba oenas* – ochrona ścisła,
- Skowronek *Alauda arvensis* – ochrona ścisła,
- Słonka *Scolopax rusticola* – ochrona częściowa,
- Słownik rdzawy *Luscinia megarhynchos* – ochrona ścisła,
- Sosnówka *Parus montanus* – ochrona ścisła,
- Sójka *Garrulus glandarius* – ochrona ścisła,
- Sroka *Pica pica* – ochrona częściowa,

- Srokosz *Lanius excubitor* – ochrona ścisła,
- Strumieniówka *Locustella fluviatilis* – ochrona ścisła,
- Strzyżyk *Troglodytes troglodytes* – ochrona ścisła,
- Szczygieł *Carduelis carduelis* – ochrona ścisła,
- Szpak *Sturnus vulgaris* – ochrona ścisła,
- Śpiewak *Turdus philomelos* – ochrona ścisła,
- Świergotek drzewny *Anthus trivialis* – ochrona ścisła,
- Świergotek łąkowy *Anthus pratensis* – ochrona ścisła,
- Świerszczak *Locustella naevia* – ochrona ścisła,
- Świstunka leśna *Phylloscopus sibilatrix* – ochrona ścisła,
- Trzciniak *Acrocephalus arundinaceus* – ochrona ścisła,
- Trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus* – ochrona ścisła,
- Trznadel *Emberiza citrinella* – ochrona ścisła,
- Turkawka *Streptopelia turtur* – ochrona ścisła,
- Uszatka *Asio otus* – ochrona ścisła,
- Wilga *Oriolus oriolus* – ochrona ścisła,
- Wodnik *Rallus aquaticus* – ochrona ścisła,
- Wrona siwa *Corvus corone* – ochrona ścisła,
- Wróbel *Passer domesticus* – ochrona ścisła,
- Zaganiacz *Hippolais icterina* – ochrona ścisła,
- Zięba *Fringilla coelebs* – ochrona ścisła,
- Zniczek *Regulus ignicapillus* – ochrona ścisła,

Na terenie miasta Tarnowskie Góry dla obszaru - **Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie** wydzielono (Kłys, 2007) pięć **stref zimowania nietoperzy**:

- strefa I – Sztolnia „Boże Dopomóż” z 1652 roku, długość odcinka wynosi około 2000m. W celu ochrony zimowiska wyodrębniono strefę specjalnej troski – otwór wlotowy do Sztolni Boże Wspomagaj.
- strefę II – rejon kopalni zabytkowej pomiędzy szybami „Anioł”, „Żmija” i „Szczęść Boże” obszar licznych chodników i komór na różnych poziomach – występowanie nietoperzy mniej liczne,
- strefę III – obejmuje sztolnię „Fryderyka” od „Bramy Gwarków” do szybu „Staszic” – strefa o długości ok. 4,5 km z dużą ilością wody płynącej, sztolnia odwadnia wyżej położone komory i chodniki – występowanie nietoperzy najliczniejsze. W celu ochrony zimowiska wyodrębniono strefę specjalnej troski – Świetlik 4 – Stare Repty (12), Glik (Gluckhilt) (14),
- strefa IV – rejon Srebrnej Góry – duża ilość chodników i komór umiejscowionych na różnych poziomach – występowanie nietoperzy najliczniejsze. W celu ochrony zimowiska wyodrębniono strefę specjalnej troski – Adler (5), Urban (8).
- strefa V – rejon Suchoj Góry – duża ilość chodników i komór umiejscowionych na różnych poziomach – występowanie nietoperzy najliczniejsze. W celu ochrony zimowiska wyodrębniono strefę specjalnej troski – Bohr (10), Gotthilfgewiss (7), obszar wyrobiska byłej kopalni dolomitu.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014**

W granicach stref specjalnej troski należy:

- miejsca wnikania nietoperzy powinny być zabezpieczone w sposób umożliwiający swobodne wnikanie poszczególnych gatunków do systemu podziemnego,
- dbać o drożność otworów ze względów wentylacyjnych jak i możliwości wnikania nietoperzy,
- zabezpieczyć otwory przed penetracją przez osoby postronne.

Stwierdza się ponadto ważne miejsca dla systemu podziemnego „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie oraz ochrony nietoperzy (szyby i otwory wnikania nietoperzy).

- Adler (5)
- Gotthilfgewiss (7)
- Urban (8)
- Frieden „Przyjaźń”(9)
- Bohr (10),
- Sophia (11),
- Świetlik 4 – Stare Repty (12),
- Staszic (Adolph) (13),
- Glik (Gluckhilt) (14),
- Anioł (Engels) (15),
- Żmija (Schlange) (16),
- Szczęść Boże (Glukaf) (17),
- Sylwester (Lichtl 3) (18),
- Ewa (Lichtl 2) (19),
- przy ulicy Karłuszowiec (22),
- Na Rynku – kratka burzowa (23),
- Szyb na Rynku (24),
- Roznos sztolni Boży Dar (25),
- Kaechler (26),
- Fryderyk (27),
- w parku przy ul. Opolskiej (27),
- w budynku – ul. Opolska 69 (28),
- Świetlik w Strzybnicy (29),
- Roznos Sztolni Boże Wspomagaj w Strzybnicy (30).
- Zapadliska za Ewą (31),

Obszary prawnie chronione w granicach miasta obejmują w sumie 263,1 ha jego powierzchni.

Według podziału geobotanicznego J. M. Matuszkiewicza (1993) obszar miasta leży w obrębie 3 Podokręgów:

- C.3.1.a. – Zabrzeńsko – Radzionkowskim zaliczanym do Okręgu: C.3.1. – Górnośląskiego Właściwego, Krainy: C.3. – Górnośląskiej, Działu: C. – Wyżyn południowopolskich, Podprowincji – Środkowo –

europejskiej właściwej, Prowincji – Środkowoeuropejskiej,

- C.3.1.b. – Żyglińskiego zaliczanym do Okręgu: C.3.1. – Górnośląskiego Właściwego, Krainy: C.3. – Górnośląskiej, Działu: C. – Wyżyn południowopolskich, Podprowincji – Środkowo – europejskiej właściwej, Prowincji – Środkowoeuropejskiej.
- 5.3.g. – Brusiecko – Tworowskim zaliczanym do Okręgu: B.5.3. – Borów Stobrawskich, Turawskich, Niemodlińskich, Krainy: B.5. – Dolnośląskiej, Działu: B. – Brandenbursko – Wielkopolskiego, Podprowincji – Środkowo – europejskiej właściwej, Prowincji – Środkowoeuropejskiej.

Na obszarze miasta występują tereny leśne zaliczane do kompleksu Lasów Lublinieckich, będących pozostałością Puszczy Śląskiej. Lasy stanowią generalnie własność Skarbu Państwa i znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Brynek. Podział administracyjny Nadleśnictwa Brynek wskazuje, że lasy te wchodzą w skład obrębu Wieszowa – leśnictwo Stolarzowice.

Według podziału na regiony przyrodniczo – leśne wg Trampler (1990) lasy obrębu Wieszowa obejmujące oddziały 1-90, położone są w 7 Dzielnicy Wyżyny i Pogórza Śląskiego, mezoregionie GOP, VI - Małopolskiej Krainie Przyrodniczo – Leśnej.

W Nadleśnictwie Brynek występuje 19 typów siedliskowych lasu, największe powierzchnie zajmują siedliska BMw – 19%, Lwyżw – 17 %, BMśw – 14 %, Lwyżśw – 14 %, LMw – 11%, LMśw - 8 % oraz Bśw – 6 %. Drzewostany Nadleśnictwa cechują się znacznym zróżnicowaniem gatunkowym – 18 gatunków panujących. Najliczniejszym gatunkiem panującym jest sosna pospolita stanowi ona 67,70 % powierzchni, następną jest brzoza która stanowi 10,99%.

Lasy Nadleśnictwa Brynek są zakwalifikowane do trzech stref uszkodzeń przemysłowych.

Fakt ten sprawia, że są w większym stopniu narażone na różnego rodzaju czynniki patogeniczne i szkodotwórcze z racji na swoją obniżoną odporność.

W Nadleśnictwie Świerkianiec największe powierzchnie zajmują siedliska BMw – 39,84%, BMśw – 29,41%, LMw – 12,96%, Bśw – 6,96 % oraz LMśw – 5,69 %. Drzewostany Nadleśnictwa cechują się znacznym zróżnicowaniem gatunkowym. Najliczniejszym gatunkiem panującym jest sosna pospolita stanowi ona 85,54% powierzchni, następną jest brzoza która stanowi 6,80%.

Lasy Nadleśnictwa Świerkianiec są znacznie osłabione z uwagi na bliskość zakładów przemysłowych Śląska. Zagrożenie stanowią emisje gazów i pyłów, a także zakłócenie stosunków wodnych poprzez pobór wód głębinowych dla celów komunalnych i potrzeb Huty Cynku z obwiertów w Bibieli. Na terenie Nadleśnictwa zostały ustalone następujące strefy uszkodzeń przemysłowych (według danych na 31.12.2002):

- II strefa uszkodzeń - 15413,25 ha,

- III strefa uszkodzeń - 1462,92 ha,

- IV strefa uszkodzeń (strefa śmierci) - 81,20 ha.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 88 Ministra O.Ś. Z. N i L. z dnia 12 listopada 1993 roku, uznaje się za lasy ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa będące w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Brynek oraz zgodnie z Zarządzeniem nr 198 Ministra O.Ś. Z. N i L. z dnia 28 grudnia 1994 roku, uznaje się za lasy ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa będące w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwo Świerkianiec. Przyjęto kategorie ochronności: lasy w strefie miejskiej, wypoczynku codziennego oraz lasy znajdujące się w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10km od granic miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców w całym obrębie Wieszowa.

Ze względu na silne zurbanizowanie obszaru miasta w rejonie dzielnic: Śródmieście – Centrum, Lasowice, Osada Jana, Osiedle Przyjaźń, Repty, występują tu głównie zbiorowiska ruderalne, które zajmują tereny zabudowy mieszkaniowej. Roślinność ta występuje na podwórkach, przypłociach, torowiskach, poboczach dróg, śmietniskach, składowiskach itp. Należy ona głównie do klas Chenopodietea, Plantaginetea maioris i Artemisietea.

Agrocenozy (nieliczne obszary) są bardzo rozczłonkowane i rozrzucone po całym obszarze. Występują

tu głównie zbiorowiska roślinne związane z uprawami zbożowymi.

Zieleń miejska, w skład, której wchodzi parki, sady i cmentarze oraz ogródki działkowe, została ukształtowana przez człowieka i jej skład gatunkowy często nie ma związku z siedliskiem. Ponadto spotyka się tam rośliny egzotyczne, które nie występują naturalnie na terenie kraju.

Z tego też powodu nie jest możliwe sklasyfikowanie w/w zbiorowisk pod kątem fitosocjologicznym.

Aktualna szata roślinna jest silnie zróżnicowana z uwagi na złożone zagospodarowanie terenu w przeszłości, jak i obecnie. Analizę szaty roślinnej dokonano w 2012 roku (AERDO GROUP), w ramach „Aktualizacji waloryzacji przyrodniczej miasta Tarnowskie Góry”. W jej wyniku wskazano szereg miejsc do objęcia ochroną prawną (zespoły przyrodniczo krajobrazowe, użytki ekologiczne). Ogółem wskazano 43 obszary przyrodniczo cenne. W ramach waloryzacji przyrodniczej, prócz wyznaczenia obszarów o wartościach przyrodniczych, zidentyfikowano na terenie miasta wiele cennych gatunków roślin i zwierząt, które bądź to podlegają ochronie gatunkowej, bądź są zagrożone wyginięciem w skali miasta czy regionu.

Ze względu na walory przyrodnicze: bioróżnorodność, naturalnie ukształtowaną roślinność, rzeźbę terenu, miejsca rozrodu i zimowania wielu gatunków (rzadkich, chronionych) ptaków, płazów i gadów, ostoje wielu zwierząt, wskazano tereny o wartościach przyrodniczych:

Obszary przyrodniczo cenne chronione ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Fragment terenów leśnych leżących przy północnej granicy miasta z gminą Tworóg i Miasteczko Śląskie,
- Obszar łąk wzdłuż cieku płynącego w kierunku Tłuczykąta,
- Rejon zbiornika wodnego po zachodniej stronie ul. Armii Krajowej w Pniowcu
- Obszar Leśny między Kolonią Piaseczna Mała a Strzybnicą,
- Dolina potoku Pniowieckiego od jego źródła do drogi Pniowiec – Tłuczykąt,
- Obszar „Rybna”,
- Obszar Park Miejski,
- Obszar Park Kamilianów,
- Obszar Staw,
- Źródło Triasowej Wody,
- Obszar pogórnicy „Bobrowniki”
- Wąwóz w rejonie ul. Brzozowej,
- Dolina rzeki Dramy,
- Staw powyrobiskowy przy ul. Repeckiej.

Obszary przyrodniczo cenne proponowane do ochrony:

- Glinianka w Pniowcu,
- Wyrobisko w Pasiecznej,
- Kamieniołom Bobrowniki,
- Lasy i rozlewiska nad wodą graniczną.

Szczegółowe rozmieszczenie obszarów o wartościach przyrodniczych przedstawia plansza nr 3 – Uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody.

2.2.6. STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

2.2.6.1. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Na terenie miasta Tarnowskie Góry występują następujące typy gleb:

- gleby bielice i pseudobielice – zachodnia część miasta,
- gleby bielice i rdzawe pas od Pniowca, Strzybnicy przez Śródmieście po południowe dzielnice miasta,
- gleby brunatne – południowa, południowo wschodnia i centralna część miasta oraz w rejonie Pniowca,
- rędziny – centralna część miasta oraz rejon Piekar Rudnych,
- mady i gleby mułowotorfowe i torfowomułowe.

Znaczna część upraw i łąk poroździelana jest terenami powyrobiskowymi, które sukcesywnie, w miarę upływu czasu zarastane są przez roślinność trawiastą. Część terenów użytkowanych rolniczo stanowią również tereny powyrobiskowe.

W całej gminie Tarnowskie Góry jest 358 gospodarstw rolnych o powierzchni nie przekraczającej 1ha. Istnieje tutaj ponad 276 gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1ha, z czego aż 219 gospodarstw stanowią małe gospodarstwa rolne o powierzchni do 5ha.

W kilku gospodarstwach na terenie objętym studium prowadzona jest produkcja ogrodnicza tj. produkcja warzyw i kwiatów.

Z analizy struktury zasiewów w gminie Tarnowskie Góry wynika, iż najczęściej uprawianą się zboża łącznie 1396,70 ha. Z roślin rzadziej uprawianych wymienić należy uprawy przemysłowe i ziemniaki.

W wyspecjalizowanych gospodarstwach prowadzona jest hodowla drobiu w fermach prowadzących tuczącego żywca drobiowego, bądź produkcję jaj.

Graficzne przedstawienie rozmieszczenia rodzajów gleb ze względu na klasę bonitacyjną zawiera plansza nr 8- Użytkowanie gruntów – bonitacja gleb..

2.2.6.2. STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Całkowita powierzchnia lasów na terenie miasta Tarnowskie Góry wynosi około 3100ha, co stanowi około 37% jego powierzchni. Z tego aż 97% powierzchni leśnej znajduje się w administracji Lasów Państwowych Nadleśnictwa Świerklaniec i Nadleśnictwa Brynek. Pozostała część lasów m ok. 71ha stanowi własność prywatną i komunalną.

Największe zwarte kompleksy leśne występują głównie w północnej i północno zachodniej części miasta. Łączą się one z lasami lublinieckimi i mają istotny wpływ na racjonalną gospodarkę leśną.

Cała powierzchnia lasów będąca w administracji Lasów Państwowych zaliczona została do kategorii lasów ochronnych w strefie oddziaływania przemysłu. W roku 1968 lasy te weszły w skład tzw. Leśnego Pasa Ochronnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego jako „lasy w strefie miejskiego wypoczynku codziennego” oraz „lasy w strefie podmiejskiej wypoczynku codziennego i świątecznego bliskiego”.

Stan degradacji lasów

W lasach „tarnogórskich” kumulują się negatywne zjawiska pochodzenia biotycznego i abiotycznego osłabiające istniejące drzewostany i całe ekosystemy leśne. Lokalizacja lasów w strefie oddziaływania przemysłu spowodowała iż są one objęte trzema strefami uszkodzeń przemysłowych.

Innym abiotycznym czynnikiem mającym niekorzystny wpływ na stan lasów jest potencjał rekreacyjno turystyczny zagospodarowania terenów leśnych i przyległych.

Obszar lasów w latach 90 tych objęto kategorią zagrożenia pożarowego. Podatność lasów na zagrożenie pożarowe związana jest ze strukturą drzewostanów i runa leśnego budującego ekosystemy leśne oraz z ich przerzedzenia wskutek działania czynników abiotycznych.

Tereny leśne pocięte są infrastrukturą komunikacyjną (siecią dróg publicznych, siecią dróg oddziałowych, przecinek leśnych, pasów przeciwpożarowych) stwarzającą utrudnienia w migracji gatunków i wpływającą na postępującą synantropizację obszarów leśnych.

Czynnikami biotycznym mającym degradujący wpływ na stan lasów są szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną, głównie jeleniowate. Forma przeciwdziałania tej tendencji jest zalecenie zwiększania naturalnej bazy żerowej dla zwierzyny płowej poprzez zagospodarowanie łąk śródleśnych oraz zakładanie poletek zgrzyzowych.

2.2.6.3. CHARAKTERYSTYKA I UŻYTKOWANIE GLEB

Wśród gruntów sklasyfikowanych jako rolne (tj. pola uprawne, łąki, pastwiska i małe niepaństwowe lasy) występujących na terenie miasta, spory udział mają gleby zaliczane do dobrych, średnio dobrych i średnich, co odpowiada klasom bonitacyjnym IIIa, IIIb, IVa. Rzadko (na niewielkich obszarach) występują grunty orne zaliczone do II klasy bonitacyjnej czyli grunty orne bardzo dobre.

Gleby miasta zaliczane (przydatność rolnicza gleb) są głównie do kompleksów:

- żytni bardzo dobry (pszennożytni),
- żytni dobry (żytnio - ziemniaczany),
- żytni słaby, żytni bardzo słaby,
- pszenney bardzo dobry (rejon Piekar Rudnych oraz zachodnia część miasta),
- zbożowo - pastewny mocny słaby (rejon dzielnicy Pniowiec).

2.2.6.4. STOPIEŃ SKAŻENIA GLEB

Na terenie miasta Tarnowskie Góry doszło do zakłócenia warunków glebowo – rolnych w skutek działalności człowieka, niewłaściwego skanalizowania terenu, a często jego braku, lokalnych zakładów przemysłowych oraz

zakładów przemysłowych miast ościennych jak również składowania odpadów.

W obrębie miasta przeważają gleby kwaśne (pH 4,5 - 5,5) oraz słabo kwaśne (pH 5,5-6,5). Gleby bardzo kwaśne (pH < 4,5) występują rzadko (rejon dzielnic Strzybnica i Pniowiec). Gleby obojętne (pH>6,5) występują w rejonie dzielnic Rybna i Opatowice. Przewaga gleb kwaśnych ma wpływ na wysoką mobilność metali, co oznacza wzrost ich pobierania przez rośliny.

Zawartość metali w glebach w szczególności kadmu i ołowiu przekracza stężenia naturalne, a w zachodniej części miasta wartości te przekraczają stężenia tolerowane przez rośliny. Najmniej skażone kadmem i ołowiem są gleby w zachodniej części miasta w rejonie Rybnej i Starych Tarnowic.

Problem skażenia gleb rozpoczyna się od zlokalizowanych w północnej części miasta Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry. Zakłady te są już zlikwidowane jednak spowodowana przez nie degradacja środowiska postępować będzie przez kolejne lata. Do działalności zakładów należała synteza związków nieorganicznych wykorzystywanych do produkcji farb i lakierów oraz innych związków chemicznych wykorzystywanych m.in. w farmacji, galwanoplastyce oraz w produkcji trucizn. Trujące odpady składowano głównie w obrębie zakładu i w jego najbliższym sąsiedztwie. Na powierzchni 40ha zdeponowano około 1,2mln. m³ odpadów.

Takie składowanie niebezpiecznych odpadów poprodukcyjnych na niezabezpieczonym gruncie powoduje przenikanie toksycznych substancji do środowiska gruntowo – wodnego, czego konsekwencją jest zanieczyszczenie wód podziemnych i gleby.

Do gleby i wód przenikały głównie takie związki chemiczne jak: bar, bor, kadm, stront, arsen i cynk. Skażenie tego typu powoduje wysokie stężenia metali ciężkich w wodach i gruntach. Systematycznie przeprowadzane analizy wskazują na wielokrotne przekroczenie wartości dopuszczalnych.

Inne, lecz równie ważne zagrożenie dla gleby stanowi zanieczyszczenie związkami chemicznymi magazynowanymi w zakładach przemysłowych. Na terenie gminy Tarnowskie Góry funkcjonuje wiele zakładów używających silnie trujących i żrących związków chemicznych. Zakłady te działają zgodnie z prawem, gdyż posiadają stosowne pozwolenia na magazynowanie i przerób środków niebezpiecznych. Jednak zawsze istnieje niebezpieczeństwo przedostania się tych związków do gleby, wody i powietrza.

W opracowaniu wykorzystano dwie klasyfikacje stopnia zanieczyszczenia gleb:

- klasyfikacja Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych - IETU,
- klasyfikacja Instytutu Upraw i Nawożenia - IUNG.

Na podstawie badań przeprowadzonych przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych - **IETU** występują następujące strefy lokalizacji terenów rolniczych:

STREFA A – dopuszczalna (rolnictwo bez ograniczeń) - strefa w której opad kadmu wynosi mniej niż 3,0 kg/km²/rok, ołowiu mniej niż 180 kg/km²/rok, stężenie CO₂ w okresie wegetacyjnym jest niższe od wartości 32 µg/m³, zanieczyszczenie gleb ołowiem jest niższe od 100 mg/kg, zaś kadmu niższe od 3,0 mg/kg gleby. W tej strefie istnieje możliwość uprawy wszystkich gatunków roślin jadalnych i paszowych. Strefa A występuje na niewielkim obszarze miasta m.in. w rejonie wsi Laryszów, w rejonie dzielnicy Bytomia - Stolarzowice.

STREFA B – niekorzystna (pewne ograniczenia upraw) – strefa w której opad kadmu mieści się w granicach od 3 do 10 kg/km²/rok, opad ołowiu mieści się w granicach od 180 do 200 kg/km²/rok, stężenie CO₂ w okresie wegetacyjnym zawarte jest w granicach od 32 do 400 µg/m³, zawartość ołowiu w glebie waha się od 100 do 1000 mg/kg a kadmu od 3 do 20 mg/kg gleby. W strefie B wskazana jest selektywna uprawa, ograniczona do gatunków odporniejszych na występowanie zanieczyszczenia, czyli nie zagrażających zdrowiu konsumentów. W Tarnowskich Górach strefa ta występuje w pasie rozciągającym się od dzielnicy Pniowiec, poprzez Strzybnicę, Stare Tarnowice po Repty Śląskie oraz w rejonie Piekar Rudnych w dzielnicy Bobrowniki Śląskie.

STREFA C – wybitnie niekorzystna (gleby nieprzydatne pod uprawy spożywcze) - to strefa ochronna zakładu przemysłowego lub w odległości mniejszej niż 600m od emitora pyłów metalonośnych, w odległości mniejszej niż 500m od aktywnego zwałowiska odpadów przemysłowych, w odległości mniejszej niż 50m od drogi o dużym natężeniu ruchu kołowego, opad ołowiu i kadmu wynosi odpowiednio ponad 200 i 10kg/km²/rok lub stężenie dwutlenku siarki w okresie wegetacyjnym przekracza wartość 400µg/m³ powietrza, zanieczyszczenie

gleby ołowiem jest powyżej 1000 mg/kg lub kadmem powyżej wartości 20 mg/kg gleby. Na terenie miasta Tarnowskie Góry strefa ta występuje w pasie rozciągającym się od dzielnicy Lasowice poprzez Śródmieście do Bobrownik Śląskich.

Zgodnie z klasyfikacją **IUNG** na terenie miasta Tarnowskie Góry wyróżnić można gleby o następującym stopniu zanieczyszczenia i przydatności do upraw:

STOPIEŃ 0 - (w przybliżeniu odpowiada STREFIE A) – to gleby nie zanieczyszczone o naturalnych zawartościach metali śladowych i o przeznaczeniu pod wszystkie uprawy ogrodnicze i rolnicze,

STOPIEŃ 1 - (w przybliżeniu odpowiada STREFIE A) – gleby o podwyższonej zawartości metali, przeznaczone do wszystkich upraw polowych z wyjątkiem warzyw przeznaczonych dla dzieci,

STOPIEŃ 2 - (w przybliżeniu odpowiada STREFIE B) – gleby zanieczyszczone, zakaz upraw ogrodniczych m.in. sałata, szpinak, kalafior; dopuszcza się jedynie uprawę roślin zbożowych, okopowych i pastewnych,

STOPIEŃ 3 - (w przybliżeniu odpowiada STREFIE B) – gleby średnio zanieczyszczone, uprawy narażone na skażenia; dopuszcza się jedynie uprawę roślin zbożowych, okopowych i pastewnych pod warunkiem okresowych kontroli zawartości poziomów metali w częściach konsumpcyjnych roślin; proponuje się uprawę przemysłową oraz traw nasiennych,

STOPIEŃ 4 - (w przybliżeniu odpowiada STREFIE C) – gleby silnie zanieczyszczone, w zależności od rodzaju gleby zaleca się zadarnienie, zadrzewienie oraz wyłączenie z produkcji rolnej; możliwość uprawy roślin przemysłowych tj. len, konopie, wiklina, dopuszcza się produkcję materiału siewnego zbóż i traw, a także ziemniaków dla przemysłu spirytusowego jako dodatek do paliwa oraz rzepaku na olej techniczny, proponuje się wapniowanie i wprowadzanie substancji organicznej do gleb,

STOPIEŃ 5 - (w przybliżeniu odpowiada STREFIE C) – gleby bardzo silnie zanieczyszczone, winny zostać wyłączone z produkcji rolniczej i poddane zabiegom rekultywacyjnym; na glebach przydatnych możliwość uprawy lnu, konopi oraz rzepaku (oleje techniczne).

Gmina Tarnowskie Góry jest mocno zaangażowana w rekultywację skażonych terenów oraz w unieszkodliwianie odpadów. Priorytetowym działaniem jest prewencja czego efektem było zorganizowanie w 1993r. I Regionalnej Szkoły Czystej Produkcji dla wszystkich tarnogórskich zakładów. Zadaniem tego programu była minimalizacja szkodliwego wpływu zakładów przemysłowych na środowisko. Obecnie wdrażane są systemy zarządzania środowiskowego zgodnie z ISO 14001.

2.2.7. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Stan powietrza atmosferycznego na obszarze miasta Tarnowskie Góry kształtowany jest przez różne źródła emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Są to:

- emisje przemysłowe, powstające w trakcie procesów technologicznych, odprowadzane emitorami o średniej i dużej wysokości,
 - lokalne zakłady przemysłowe,
 - zakłady przemysłowe zlokalizowane w miastach ościennych,
- emisje ze spalania w celach ciepłowniczych, w lokalnych ciepłowniach (Ciepłownia „Przyjaźń”) oraz osiedlowych i lokalnych kotłowniach,
- skupiska budynków z indywidualnym ogrzewaniem (tzw. niska emisja),
- emisja komunikacyjna,
- cieki powierzchniowe,
- składowiska odpadów,
 - zwałowiska,

- odpady komunalne,
- oczyszczalnie ścieków,
- transport drogowy i kolejowy.

Aktualny stan zanieczyszczenia powietrza miasta Tarnowskie Góry sporządzono w oparciu o dane od 2009 do 2012 roku pochodzące z opracowania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach. Ocena Przeprowadzona jest w wyodrębnionych strefach na terenie województwa śląskiego zaliczanych do odpowiednich klas od A do C, od klasy najbardziej do najmniej korzystnej ze względu na stopień oddziaływania zanieczyszczeń na stan zdrowia ludzkiego – kryterium ochrony zdrowia. Miasta Tarnowskie góry znajduje się na terenie strefy śląskiej (PL2405) . Najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Tarnowskich Górach przy ulicy Litewskiej i przeprowadza się na niej pomiary pyłu zawieszonego (PM2,5, PM10), benzo(a)pirenu, Pb, As, Cd, Ni.

Tabela 6. Zanieczyszczenie powietrza na terenie miasta Tarnowskie Góry.

	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												Ogólna klasa strefy
	SO2	NO2	PM10	Pb	C6H6	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O3	PM 2,5	
Rok 2009	A	A	C	A	A	A	A	C	A	A	C	-	C
Rok 2010	C	A	C	A	A	A	A	C	A	A	C	C	C
Rok 2011	A	A	C	A	A	A	A	C	A	A	A	C	C
Rok 2012	C	A	C	A	A	A	A	C	A	A	C	C	C

Z powyższej tabeli wynika, że powietrze atmosferyczne w strefie śląskiej jest zaliczane do klasy C. Ma to związek z przekroczeniem wartości dopuszczalnych stężeń dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego PM10, benzo (a)pirenu oraz pyłu zawieszonego PM2,5, ozonu O3, dwutlenku siarki SO2.

Na terenie miasta Tarnowskie Góry dużym źródłem mającym wpływ na jakość powietrza atmosferycznego jest tzw. niska emisja. W wyniku spalania węgla kamiennego (często niskiej jakości), koksu w domowych paleniskach wytwarzane są zanieczyszczenia m.in.: SO2 750 t/rok, NO2 260 t/rok, Pył 1300 t/rok, CO 2730 t/rok, CO2 125 tys. t/rok, Benzo (α) piren 600 kg/rok.

Wielkość (wzrost czy też spadek) stężenia zanieczyszczeń uzależniona jest od warunków meteorologicznych:

- wiatry:
 - unoszą cząstki pyłowe i iłowe z powierzchni zwałowisk co wpływa na zapylenie okolicznych terenów,
 - „wywiewanie” lub „nawiewanie” zanieczyszczeń,
 - cisze wietrzne powodują spotęgowanie stężeń (w szczególności terenach dolinnych),
- słońce:
 - wspomaga procesy chemiczne i biochemiczne zachodzące na składowiskach odpadów,
 - wysusza powierzchnię składowisk powodując wzrost pylenia,
- opady:
 - „oczyszczają” powietrze atmosferyczne,
 - wspomagają procesy chemiczne zachodzące na składowiskach odpadów.

Wpływ substancji objętych Programem na środowisko i zdrowie ludzi:

- Pył zawieszony PM10

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014

Pył zawieszony jest mieszaniną bardzo drobnych cząstek stałych i ciekłych, które mogą pochodzić z emisji bezpośredniej (pył pierwotny) lub też powstają w wyniku reakcji między substancjami znajdującymi się w atmosferze (pył wtórny). Prekursorami pyłów wtórnych są przede wszystkim tlenki siarki, tlenki azotu i amoniak. Pył zawieszony może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (m.in. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany. Źródła pyłu zawieszonego w powietrzu można podzielić na antropogeniczne i naturalne. Wśród antropogenicznych wymienić należy: źródła przemysłowe (energetyczne spalanie paliw i źródła technologiczne), transport samochodowy oraz spalanie paliw w sektorze bytowo-gospodarczym. Źródła naturalne to przede wszystkim pylenie traw, erozja gleb, wietrzenie skał oraz aerozol morski. Skład pyłu można określić poprzez badania składu chemicznego pyłu. Czynnikiem sprzyjającym szkodliwemu oddziaływaniu pyłu na zdrowie jest przede wszystkim wielkość cząstek. W pyłe zawieszonym całkowitym (TSP), ze względu na wielkość cząstek, wyróżnia się frakcje o ziarnach: powyżej 10 μm oraz poniżej 10 μm (pył zawieszony PM10). Z badań epidemiologicznych prowadzonych w Aglomeracji Górnośląskiej wynika, iż wzrost stężenia zanieczyszczeń pyłowych PM10 o 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ powoduje kilkuprocentowy wzrost zachorowań na choroby górnych dróg układu oddechowego, w tym astmy. W skład frakcji PM10 wchodzi frakcja o średnicy ziaren poniżej 2,5 μm (pył zawieszony PM2,5). Według najnowszych raportów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) frakcja PM2,5 uważana jest za wywołującą poważne konsekwencje zdrowotne, ponieważ ziarna o tak niewielkich średnicach mają zdolność łatwego wnikania do pęcherzyków płucnych, a stąd do układu krążenia. Największe zawartości frakcji PM2,5 w TSP w Polsce występują w przypadku procesów produkcyjnych (ok. 54%), oraz w sektorze komunalno-bytowym (ok. 35%). Analizując udział frakcji pyłu PM2,5 w pyłe PM10 warto zwrócić uwagę, że jest on największy przy transporcie drogowym, gdzie stanowi ok. 90%. Znaczna część emisji pyłu z transportu drogowego pochodzi z procesów innych niż spalanie paliw, do których zaliczyć można np. ścieranie opon i hamulców oraz ścieranie nawierzchni dróg.

Jak wynika z raportów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), długotrwałe narażenie na działanie pyłu zawieszonego PM2,5 skutkuje skróceniem średniej długości życia. Szacuje się, że życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze z tego powodu o ponad 8 miesięcy. Jest to równoznaczne z 3,6 milionami lat życia traconych każdego roku w przeliczeniu na wszystkich mieszkańców UE. Życie przeciętnego Polaka, w stosunku do mieszkańca UE, jest krótsze o kolejne 2 miesiące z uwagi na występujące w naszym kraju większe zanieczyszczenie pyłem aniżeli wynosi średnia dla krajów Unii. Krótkotrwała ekspozycja na wysokie stężenia pyłu PM2,5 jest równie niebezpieczna, powodując wzrost liczby zgonów z powodu chorób układu oddechowego i krążenia oraz wzrost ryzyka nagłych przypadków wymagających hospitalizacji.

Powyższe fakty znalazły swoje odzwierciedlenie w dyrektywie w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (dyrektywa CAFE) – zdecydowano o włączeniu pyłu PM2,5 do pakietu podstawowych zanieczyszczeń mierzonych w ramach monitoringu prowadzonego przez państwa członkowskie, a także wyznaczono bardzo ambitne i trudne do osiągnięcia cele względem redukcji tego zanieczyszczenia. Pyły oddziałują szkodliwie nie tylko na zdrowie ludzkie, ale także na roślinność, gleby i wodę.

- Benzo(a)piren

Benzo(a)piren jest głównym przedstawicielem wielopierścieniowych węglowodórów aromatycznych (WWA), których źródłem mogą być silniki spalinowe, spalarnie śmieci, liczne procesy przemysłowe (np. produkcja koksu), pożary lasów, dym tytoniowy, a także wszelkie procesy rozkładu termicznego związków organicznych przebiegające przy niewystarczającej ilości tlenu. Nośnikiem benzo(a)piranu w powietrzu jest pył, dlatego jego szkodliwe oddziaływanie jest ściśle związane z oddziaływaniem pyłu oraz jego specyficznymi właściwościami fizycznymi i chemicznymi.

Benzo(a)piren oddziałuje szkodliwie nie tylko na zdrowie ludzkie ale także na roślinność, gleby i wodę. Wykazuje on małą toksyczność ostrą, zaś dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Podobnie, jak inne WWA, jest kancerogenem chemicznym, a mechanizm jego działania jest genotoksyczny, co oznacza, że reaguje z DNA, przy czym działa po aktywacji metabolicznej. W wyniku przemian metabolicznych benzo(a)piranu w organizmie człowieka dochodzi do powstania i gromadzenia hydroksypochodnych benzo(a)piranu o bardzo silnym działaniu rakotwórczym. Przeciętny okres

między pierwszym kontaktem z czynnikiem rakotwórczym a powstaniem zmian nowotworowych wynosi ok. 15 lat, ale może być krótszy. Benzo(a)piren, podobnie jak inne WWA wykazuje toksyczność układową, powodując uszkodzenie nadnerczy, układu chłonnego, krwiotwórczego i oddechowego. Benzo(a)piren jest zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby. Jego stężenie jest normowane w każdym z tych komponentów: w powietrzu normowane jest stężenie benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 – norma - 1 ng/m³, w wodzie pitnej – norma – 10 ng/dm³, w glebie – norma – 0,02 mg/kg (gleby klasy A), 0,03 mg/kg (gleby klasy B).

W powietrzu WWA ulegają, pod wpływem działania promieni słonecznych, zjawisku fotoindukcji, które powoduje wzrost podatności do tworzenia się połączeń z materiałem genetycznym – DNA.

Większe stężenia zanieczyszczeń oznaczają też wymierne, policzalne straty ekonomiczne, spowodowane większą absencją pracowników. Wywołuje to straty w przedsiębiorstwach, mniejsze wpływy z podatków, większe obciążenia budżetu państwa i samorządów oraz zakładów opieki zdrowotnej.

2.2.8. KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Dopuszczalne, równoważne poziomy dźwięku A w decybelach (dB), w odniesieniu do terenów mogących występować w mieście wynoszą:

- dla emisji pochodzącej z dróg lub linii kolejowych:
 - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali - 64 dB dla pory dnia i 59 dB dla pory nocnej,
 - dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych – 68 dB dla pory dnia i 59 dB dla pory nocnej,
 - dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców - 67 dB dla pory dnia i 65 dB dla pory nocnej,
- dla pozostałych obiektów i działalności, będących źródłem hałasu, dopuszczalne poziomy dźwięku wynoszą:
 - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali - 50 dB dla pory dnia i 40 dB dla pory nocnej,
 - dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych – 55 dB dla pory dnia i 45 dB dla pory nocnej,
 - dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych oraz terenów w strefie śródmiejskiej miast, powyżej 100 tys. mieszkańców - 55 dB dla pory dnia i 45 dB w porze nocnej.

Zasięg oddziaływania źródeł emisji hałasu zależy od szeregu cech terenu, między innymi rodzaj i ukształtowania powierzchni gruntu, prędkości i kierunek wiatru, temperatury i wilgotności powietrza oraz występowania przegród urbanistycznych lub ekranów.

Klimat akustyczny w mieście Tarnowskie Góry uległ pogorszeniu na skutek wzrostu hałasu powstającego na szlakach drogowych (drogi główne ruchu przyspieszonego: DK 11 Katowice – Poznań i DK 78 Chałupki - Sandomierz, droga główna wojewódzka DW 908) i kolejowych (linia kolejowa relacji Opole – Katowice

i Chorzów - Lubliniec, węzeł kolejowy, stacja rozrządowa) oraz hałasu z zakładów przemysłowych.

Na terenie podległym opracowaniu dominuje hałas komunikacyjny. W bezpośredniej odległości od źródła emisji (główne ciągi komunikacyjne) poziom hałasu jest największy i zawiera się w granicach 75 – 80 dB. W ciągu doby w 50% przypadków poziom hałasu drogowego przekracza 70 dB, a niewiele ponad 10% przypadków poziom hałasu drogowego jest mniejszy od 60 dB. Niektóre chwilowe maksymalne poziomy osiągnęły wartości zbliżone do 100 dB. Wartości te świadczą, że wzdłuż dróg występuje niekorzystny klimat akustyczny dla zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej bezpośrednio przy ulicach, jak i dla zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w ich sąsiedztwie. Na tak wysokie wartości hałasu ma wpływ: zła jakość dróg, znaczny udział pojazdów ciężkich w potoku ruchu, zbyt bliska lokalizacja domostw od jezdni oraz zbyt duża prędkość jazdy samochodów.

Na omawianym terenie występuje również hałas kolejowy, którego wielkość i intensywność oraz zasięg zależny jest od częstotliwości kursowania pociągów towarowych i osobowych, prędkości przejazdu, rodzaju i stanu taboru kolejowego, położenia torowiska - nasyp, teren płaski. Szacuje się, że zasięg oddziaływania może obejmować teren po obu stronach do 200 m, a wartości hałasu w porze nocnej mogą przekraczać 59 dB w odległości do około 70 m od torowiska.

2.2.9.ZŁOŻA SUROWCÓW MINERALNYCH, GÓRNICTWO

Na terenie miasta Tarnowskie Góry występują następujące złoża:

- Złoża z okresu czwartorzędu:
 - gliny, iły - Rybna - eksploatacja zaniechana,
 - glinki ceramiki budowlanej –Bobrowniki – złoża zaniechane,
 - piaski - Strzybnica - złoża niezagospodarowane,
 - piaski kwarcowe - Bobrowniki (pole A, pole B) - złoża niezagospodarowane.
- Złoża z okresu triasu:
 - iłolupki - Rybna - eksploatacja zaniechana,
 - dolomit - Bobrowniki - Blachówka - eksploatacja zaniechana.

Tab.4.2.7.a Złoża kopalin i ich charakterystyka gospodarcza oraz klasyfikacja

Nr złoża na mapie	Nazwa złoża	Rodzaj kopa-liny	Wiek kompleksu litologiczno - surowcowego	Zasoby tys.ton, tys.m ³	Kategoria rozpoznania	Stan zagospodarowania złoża
					Wg stanu na 31.12.2012r.	
1.	Bobrowniki (pole A, pole B)	pk	Q	389	C1	N
2.	Bobrowniki	g	Q	119	C1	Z
3.	Bobrowniki - blachówka	d	T	10 853	B+C1	Z
4.	Strzybnica	p	Q	57	C2	N
5.	Rybna	g+i+ił	T, Q	759	B+C1	Z

Objaśnienia:

Rubryka 3: i – iły, il – iłolupki, p – piaski, pk – piaski kwarcowe, g – gliny, d – dolomit,

Rubryka 4: Q – czwartorzęd, T – trias,

Rubryka 6: C1 – złoża o zasobach zarejestrowanych,

Rubryka 7: złoża: N – nie zagospodarowane, Z – zaniechane,

Rubryka 5: wg aktualnego „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce”.

2.2.10. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Na terenie miasta występują następujące potencjalne ogniska stwarzające zagrożenie dla środowiska naturalnego:

- zewnętrzne:
 - zanieczyszczenia z ościennych miast i gmin (bliskość Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego),
- wewnętrzne:
 - **punktowe:** stacje paliw, oczyszczalnie ścieków, niska emisja z palenisk domowych, kotłownie, zakłady przemysłowe,
 - **obszarowe:** składowiska odpadów w dzielnicy Rybna przy ul. Laryszowskiej, byłe składowisko odpadów komunalnych w rejonie Fabryki Zmechanizowanych Obudów Ścianowych „FAZOS” SA tereny poprzemysłowe po byłych zakładach chemicznych Tarnowskie Góry wraz ze składowiskiem odpadów niebezpiecznych, cmentarze, użytki rolne - intensywne stosowanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin,
 - **liniowe:** transport drogowy - istniejąca sieć dróg (m.in. drogi główne: DK 11 Katowice – Poznań i DK 78 Chałupki - Sandomierz), linie energetyczne, gazowe, kanalizacyjne.

Bardzo ważnym zagadnieniem jest zagrożenie środowiska ze strony zrobów porudnych i szybikowych. Istnieje ciągle wiele wyrobisk stwarzających zagrożenie (czynne procesy osiadania, tworzenie się lejów zapadliskowych, zapadlisk w miejscach pustek poeksploatacyjnych) powierzchni terenu i uniemożliwiających lub utrudniających wykorzystanie go pod zabudowę. Możliwość długoletniego pozostawiania pustek poeksploatacyjnych w górotworze zależy od warunków geologicznych i hydrogeologicznych złoży i nadkładu, sposobu prowadzenia wydobywania rud. Do oceny zagrożenia reaktywacją zrobów porudnych niezbędne jest rozpoznanie zasięgu i skuteczności prac likwidacyjnych.

W 2008 roku dokonano oceny przydatności terenu do zagospodarowania przestrzennego, pod kątem uwarunkowań górniczo - geologicznych. Na obszarze dzielnic południowych miasta wydzielono 37 parcel o numerach od 1 do 37. (Szczegółowa lokalizacja parcel znajduje się na planszy nr 5 – Uwarunkowania wynikające z warunków geologiczno – górniczych). Parcele charakteryzują się właściwymi dla siebie uwarunkowaniami górniczo – geologicznymi. Parcele pozostałe - bez oznaczenia numeru – zostały zaklasyfikowane jako nadające się do górniczo – nieskrępowanego zagospodarowania, co oznacza, że przy projektowaniu i realizacji zabudowy nie zachodzi konieczność stosowania dodatkowych zabezpieczeń konstrukcyjno – budowlanych przed oddziaływaniem górniczym.

PARCELA 1 – o kształcie wydłużonego prostokąta, charakteryzuje się prostymi warunkami górniczymi. W granicach parceli znajduje się 6 szybów o głębokości od 20m do 25m, są to szyby badawczo – poszukiwawcze za rudami o nieudokumentowanym sposobie likwidacji. Zabudowa parceli jest możliwa pod warunkiem rozpoznania występowania zagrożenia ze strony szybów. Obowiązuje następujące postępowanie:

- szyb należy odwzorować na powierzchnię i przyporządkować mu strefę ochrony o promieniu $r = 20m$,
- gdy zabudowa narusza strefę ochrony, należy w obrysie rzutu fundamentowania budynku powiększonego o 4m dokonać zdjęcia warstwy wierzchniej do naturalnej warstwy geotechnicznej i przebadać na okoliczność występowania szybu.

PARCELA 2 – o kształcie zbliżonym do trójkąta, występują tu 3 szyby o głębokości do 12m. Nie występują ograniczenia dla zabudowy parceli.

PARCELA 3 – o kształcie zbliżonym do trójkąta, występują tu 4 szyby poszukiwawcze o głębokości od 20m do 29m. Parcela może być dopuszczona do zagospodarowania na warunkach postępowania:

- szyb należy odwzorować na powierzchnię i przyporządkować mu strefę ochrony o promieniu $r = 20m$,

- gdy zabudowa narusza strefę ochrony, należy w obrysie rzutu fundamentowania budynku powiększonego o 4m dokonać zdjęcia warstwy wierzchniej do naturalnej warstwy geotechnicznej i przebadać na okoliczność występowania szybu.

PARCELA 4 – odpowiada biegowi sztolni Fryderyka – Głęboka. Sztolnia została wydrążona w spągowych, zwiezłych, mocnych dolomitach kruszonośnych bądź z odcinkowymi naruszeniami kamienia spągowego (bardzo zwiezłe wapienie). Zagrożenie górnicze ze strony sztolni dla powierzchni jest bardzo małe, jednakże niewykluczone. Od czasu wydrążenia sztolni przebiega naturalny proces deformacji górotworu, postępują „wiekowe” oddziaływania na stan zachowania sztolni. Zaleca się ograniczenie zabudowy w obrębie oddziaływania na sztolnię wyłączając budownictwo monumentalne, wielorodzinne i wielokondygnacyjne. Za takim działaniem przemawiają także względy ochrony konserwatorskiej tj. możliwego szkodliwego oddziaływania prac budowlanych na stan zachowania sztolni. W koniecznych przypadkach zagospodarowania terenów pod biegiem sztolni (infrastruktura techniczna), należy zastosować zabezpieczenia jak dla II kategorii terenu górniczego. Dla sztolni Fryderyka– Głęboka były drążone pomocnicze szyby. Należy wynieść potencjalny szyb na powierzchnię terenu, a następnie wyznaczyć 20m strefę ochronną wolną od zabudowy.

PARCELA 5 – wyznacza bieg południowej odnogi sztolni Fryderyka – Głęboka. Ma połączenie z rejonem eksploatacji rudy ołowiu po stronie południowo – wschodniej. Zagospodarowanie parceli warunkuje się jak dla parceli 4.

PARCELA 6 – o wydłużonym kształcie, ujmuję 3 szyby poszukiwawcze o głębokości od 16m do 22m. Parcela może zostać przeznaczona do zagospodarowania pod warunkiem, że szyby zostaną odniesione na powierzchnię wraz z 20m strefą ochrony. W przypadku naruszenia strefy ochrony, należy w obrysie konturu zabudowy powiększonego o 4m, zdjąć skrywkę do naturalnej warstwy gruntu i przebadać na okoliczność występowania szybu w zakresie jak dla parceli 1.

PARCELA 7 – o wydłużonym kształcie, jest objęta eksploatacją żelaziaka brunatnego, występują 3 szyby związane z eksploatacją. Parcela nadaje się do zagospodarowania. W związku z możliwym zagrożeniem ze strony szybów, poleca się postępowanie jak dla parceli 1, to jest zdjęcie skrywki i przebadanie podłoża.

PARCELA 8 – o kształcie wieloboku nieforemnego z licznymi szybami badawczo – eksploatacyjnymi za rudami żelaziaka brunatnego oraz cynku – galmanu. W granicach parceli znajduje się 9 szybów o głębokości do 50m do złoża rud galeny. Parcela posiada złożone uwarunkowania górnicze.

PARCELA 9 – o kształcie nieforemnego wieloboku, ujmuję fragmentaryczną eksploatację galmanu, ponadto 15 szybów o głębokości do 33m. Parcela ta posiada złożone uwarunkowania górnicze.

PARCELA 10 – w kształcie dużego wieloboku nieforemnego z udokumentowaną i „przypuszczalną” eksploatacją rud żelaziaka brunatnego. W granicach parceli znajduje się ok. 100 szybów o głębokości od 20 do 35m związanych z eksploatacją rudy żelaziaka brunatnego. Parcela nadaje się do zagospodarowania pod warunkiem oceny przez opinie specjalistyczne. W granicach tej parceli wyodrębniono północne odgałęzienie sztolni Fryderyka. Zabudowa w obrębie oddziaływania na odnogę sztolni wymaga indywidualnej oceny na możliwość zagrożenia górniczego a w szczególności oceny wpływu prac budowlanych na stan zachowania odnogi sztolni (zasady postępowania jak dla parceli 4).

PARCELA 11 – o kształcie wieloboku nieforemnego, przedstawia rejon eksploatacji rudy ołowiu – galeny, z licznymi chodnikami, przekopami, około 140 szybów badawczo – eksploatacyjnych o głębokości od 30m do 50m oraz odosobnioną eksploatację rudy galeny.

Na podstawie penetracji wyrobisk podziemnych z rejonu przekopu Redena, istnieją informacje o zachowaniu dużych komór poeksploatacyjnych o wysokości kilku metrów. Powierzchnia w tym rejonie jest zabudowana wolnostojącymi budynkami mieszkalnymi. Sytuacja taka może stanowić poważne zagrożenie górnicze. Wskazuje się na pilną konieczność podjęcia prac badawczych dla rozpoznania stanu zagrożenia. Do czasu rozpoznania zagrożenia należy wstrzymać dalszą zabudowę i rozbudowę mieszkalną.

PARCELA 12 – obszarowo duża o kształcie wieloboku nieforemnego z eksploatacją żelaziaka brunatnego w przewadze oraz w mniejszym zakresie z eksploatacją galeny. W granicach parceli znajduje się ok. 50 szybów

o głębokości od 26m do 50m, badawczo – eksploatacyjnych za rudami żelaza brunatnego oraz około 15 szybów o głębokości 30m do 50m badawczo – eksploatacyjnych za rudą galeny. Przez parcelę przebiega południkowo przekop Heinitza wraz z jego odnogą. Parcela posiada złożone uwarunkowania górnicze.

PARCELA 13 – o kształcie mniejszego nieforemnego wieloboku, obejmuje eksploatację rud żelaza brunatnego oraz szyby o głębokości od 6m do 10m. Występują proste warunki dla zagospodarowania parceli.

PARCELA 14 – o kształcie wydłużonego nieforemnego wieloboku. Zawiera eksploatację żelaza brunatnego. W granicach parceli znajduje się ok. 20 szybów o głębokości od 10m do 20m. Występują proste uwarunkowania górnicze. Parcela nadaje się pod zagospodarowanie, pod warunkiem zwrócenia uwagi na zagrożenie szybowe.

PARCELA 15 – o kształcie wydłużonym z rejonem eksploatacji galeny, licznymi chodnikami i 2 szybami o głębokości 33,5m i 77,4m. Przez parcelę przebiega sztolnia Fryderyka – Głębocka. Występują złożone uwarunkowania górnicze w szczególności z uwagi na przebieg sztolni.

PARCELA 16 – o kształcie wydłużonego wieloboku, zawiera fragmentaryczną eksploatację rud żelaza brunatnego i galmanu z 12 szybami o głębokości od 10 m do 24m oraz jednym szybem o głębokości 42,2m. Parc

PARCELA 17

Stanowi przebieg sztolni Fryderyk. Możliwość zagospodarowania terenu może postępować na podstawie specjalistycznej opinii uwzględniającej w szczególności potrzebę ochrony sztolni Fryderyka.

PARCELA 18

Teren nieskrępowany górniczo, według dostępnego rozpoznania górniczego są terenami dozwolonymi do górniczo – nieskrępowanej zabudowy. To oznacza, że przy projektowaniu i wznoszeniu budynków nie zachodzi potrzeba stosowania koniecznych zabezpieczeń konstrukcyjno – budowlanych przed ewentualnym oddziaływaniem górniczym. W przypadku zaistnienia wątpliwości przy prowadzeniu wykopów fundamentowych mogących mieć związek przyczynowy z działalnością górniczą należy bezzwłocznie dokonać konsultacji specjalistycznej.

PARCELA 19

Obejmuje wyrobiska chodnikowe o łącznej długości około 1400m wydrążone za złożem galeny. Odwzorowano 3 szyby. Wyrobisko odwzorowano z mapy 1:10.000 – szyb Sowitz oraz z mapy 1:10.000 w układzie lokalnym chodniki i pozostałe szyby.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
Giehne	30,9m
Sowitz	25,1m
Versuch	33,2m

Na północ od parceli na mapie archiwalnej 1:10000 pokazano domniemane położenie sztolni Jakuba.

PARCELA 20

Obejmuje wyrobiska chodnikowe o łącznej długości około 1400m wydrążone za złożem galeny. Odwzorowano 3 szyby. Wyrobisko odwzorowano z mapy 1:10.000 – szyb Sowitz oraz z mapy 1:10.000 w układzie lokalnym chodniki i pozostałe szyby.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
Giehne	30,9m
Sowitz	25,1m
Versuch	33,2m

Na północ od parceli na mapie archiwalnej 1:10.000 pokazano domniemane położenie sztolni Jakuba.

PARCELA 21

Obejmuje eksploatację żelaziaka brunatnego oraz szyby i chodniki za tym złożem.

Odwzorowano 26 szybów z mapy 1:10.000. Głębokość szybów jest od 6 do 20 m.

PARCELA 22

Obejmuje eksploatację żelaziaka brunatnego oraz szyby i chodniki za tym złożem.

Odwzorowano 19 szybów z mapy 1:10.000.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ	NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
S I	25,6m	Zukunft	34,7m
S	-	Markefka S II	26,0m
Clara	27,0m	Klause S XVII	22,5m
S	28,5m	S3	23,0m
Mainka	29,2m	S	-
Hedwig	28,1m	S	-
Fds	31,7m	S	26,0m
Severin	32,5m	S	22,0m
Mai	36,8m	S	20,0m
Wetter	34,5m	-	-

PARCELA 23

Fragmentaryczna eksploatacja galeny w latach 1817-1830, oraz chodniki i szyby. Szyby udostępniające złożę galeny odwzorowano z map układu lokalnego 1:1000.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ	NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
Alter Schacht	-	Jacob Stollen Lichtloch	14,4m
Bertha	43,9m	Luise	37,7m
Rensch	41,9m	Alter Schacht	-
Trapp	43,7m	-	-

Eksploatacja rud żelaziaka brunatnego w polu o wymiarach 100 x 250m i fragmentaryczna o małych wymiarach na całej parceli oraz szyby i chodniki za tym złożem odwzorowano z mapy 1:10.000.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ	NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
Klause	36,5m	Klause 12	29,5m
Klause XXIX	36,0m	Klause IX	32,0m
Klause 19	30,0m	S	-
Klause XXX	34,0m	S	35,0m
Klause	37,5m	S	32,5m
Klause 20	25,0m	Klause XXII	34,0m
Klause 7	26,5m	Wagner	34,0m
Klause 21	26,0m	-	-

Parcela o złożonych uwarunkowaniach górniczych. W 7.10.2002r. Wystąpiło katastroficzne zapadlisko w ulicy Wojska Polskiego. W rejonie tym nakładają się eksploatacje żelaziaka brunatnego i rudy galeny. Istnieje możliwość zagrożenia ze strony wskazanych szybów porudnych do złoża galeny. Jest to rejon także pierwotnej

eksploatacji galeny przed 1800 roku. Złożoność sytuacji została spotęgowana podwyższeniem się zwierciadła wody w szybie Kaechlera o około 8m, co spowodowało, że wyrobiska te -chodniki i przekop Szczenie Sowieckie - rejon szybów są zawalone. W przypadku zmiany zawodnienia można się liczyć z niekontrolowanym przebiegiem deformacji w obrębie już istniejącej zabudowy.

PARCELA 24

W obrębie parceli prowadzono eksploatację galeny w latach 1809-1829. Wydrążono również chodniki poszukiwawcze i szyby za złożem galeny. Przez południowo – zachodnią część parceli przebiega przekop Redena z szybem Hedwige o głębokości 54,0m. Przekop i szyb odwzorowano z mapy układu lokalnego.

W zachodniej części odwzorowano z mapy 1:10 000 niewielkie pole 60x80m eksploatacji żelazniaka brunatnego.

Eksploatację żelazniaka brunatnego prowadzono również w części południowo – wschodniej na polu o wymiarach 90x210m. Z tą eksploatacją związane są szyby;

Valerka o głębokości 38,0m,

Fritz o głębokości 34,5m.

Wyrobiska górnicze po eksploatacji żelazniaka brunatnego odwzorowano z mapy 1:10 000.

Szyby wydrążone za złożem galeny:

odwzorowane z map układu lokalnego,

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Wilhelmine	25,9m	Lucretia	42,2m
Schneiderski	31,7m	Hugo	41,9m
Alexander	30,3m	Segeth	38,2m
Lasopolski	34,0m	St. Anna	34,9m
Martin	28,9m	Mayer	36,8m
Naglo	42,3m	Euphrosine	19,0m
Zinke	48,1m	Caroline	29,3m
Kachler	55,5m	Sedlazeck	44,5m
Sowitz Gluck	50,2m	Saturn	21,4m
Gerhard	47,1m	Kriest	56,6m

odwzorowane z map w skali 1:10 000.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Mildner	33,6m	S	37,0m
S	-	S	38,5m
S	-	Wilhelm	40,0m
S	-	August	43,0m
S	38,7m	ST Anna b	-
S	38,0m	-	-

Ogółem na parceli odwzorowano 34 szyby.

PARCELA 25

Mająca kształt wieloboku nieforemnego, przedstawia rejon eksploatacji rudy ołowiu – galeny, z licznymi chodnikami, przekopami, 4 szyby.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Zinke	28,0m
Oswald	-
Lerch	14,1m
Fruhling	32,6m

PARCELA 26

Mająca kształt wieloboku nieforemnego, przedstawia rejon eksploatacji rudy ołowiu – galeny, z kilkoma chodnikami i szybem.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Alter Kunst	29,8m

PARCELA 27

Mająca kształt wieloboku nieforemnego, przedstawia rejon eksploatacji rudy ołowiu – galeny, z kilkoma chodnikami i szybem.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Wildemann	48,6m

PARCELA 28

Przypuszczalna eksploatacja złoża żelaziaka brunatnego i szyby z mapy 1:10.000.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
S	35,0m
I	-
S	38,0m
S	36,0m

PARCELA 29

Eksploatacja złoża żelaziaka brunatnego i szyby odwzorowane z mapy 1:10.000

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
S	24,0m
S	20,8m
S	20,8m
S	20,0m

PARCELA 30

Eksploatacja złoża żelaziaka brunatnego i szyby odwzorowane z mapy 1:10.000.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Versuch	38,0m	S	-
Benno	43,0m	S	-
Anna	40,0m	S	33,3m
S	35,1m	S	-

S	43,2m	Franz	34,0m
S	36,0m	S	-
S	35,0m	S	9,0m

Przez parcele przebiega przekop Redena wraz z odgałęzieniem w kierunku zachodnim. Wyrębiska odwzorowano z map układu lokalnego.

Szyby do przekopu:

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Bergdrost	45,9m
Hulf	46,1m
Fortuna	51,6m
Isop	19,6m

Działka o złożonych uwarunkowaniach wynikających z głębokich szybów, przebiegu przekopu Redena i odcinkowych przekopów łącznikowych. Dla przekopu Redena należało przed podjęciem decyzji o wybudowaniu kilkunastu domów mieszkalnych wyznaczyć strefę ochrony dla tego przekopu. Tego nie wykonano w związku z czym istnieje możliwość (bardzo małe prawdopodobieństwo) wystąpienia zagrożenia górniczego w przypadku odcinkowego zawalenia się przekopu.

PARCELA 31

Udokumentowana i przypuszczalna eksploatacja złoża żelaziaka brunatnego.

Pojedyncze chodniki za złożem galeny.

Przez parcele przebiega północne odgałęzienie sztolni Fryderyka oraz przekop Redena.

Szyby do sztolni;

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	UWAGI
Langer	45,6m	Odwzorowano z mapy 1:10 000
Kapuscziński	-	Odwzorowano z mapy 1:1000

Szyby do przekopu:

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	UWAGI
Stefan	-	Odwzorowano z mapy 1:10 000
Cerally	47,7m	Odwzorowano z mapy 1:1000
Einsiedel	48,2m	Odwzorowano z mapy 1:1000
Jonas	51,1m	Odgałęzienie. Odwzorowano z mapy 1:1000

Dalsze szyby odwzorowane z mapy 1:1000 w układzie lokalnym.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Bartusel	17,8m
Seraphine	-

Szyb Seraphine odpowiada szybowi nr 388 o głębokości 28,5m bez nazwy, odwzorowano z mapy 1:10.000.

Dalsze szyby odwzorowane z mapy 1:10.000 do złoża żelaziaka brunatnego.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
-------	-----------	-------	-----------

Lang	50,0m	S	23,2m
Johann	39,0m	Florian	40,0m
Enoch	30,0m	Brunnen	37,6m
Regelly	24,0m	S	26,2m
Franz S IV	40,2m	S	22,0m
Grun	47,5m	Wasserhaltungsschacht	48,1m
Franz	41,0m	S	33,8m
Clara S I	10,0m	S	36,5m
Clara S II	10,0m	S	33,6m
S	31,5m	S-III	35,0m
S	-	S	42,6m
28,3mS	41,0m	S	34,0m
S	45,7m	S	35,5m
S	30,0m	S	23,8m
Marie	30,5m	S	39,3m

Ogółem na parceli odwzorowano 38 szybów.

PARCELA 32

Parcela nadaje się do zabudowy.

W obrębie parceli prowadzona była eksploatacja galeny w latach 1809-1822 oraz eksploatacja złoża żelaziaka brunatnego. Przez północną część parceli przebiega przekop Redena z szybami odwzorowanymi z mapy 1:1000 układu lokalnego.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
24"Δ Mach	50,2m
Aurora	49,3m

Szyby do złoża galeny odwzorowano z map 1:1000 układu lokalnego.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ	NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
Pan	39,0m	Uranus	45,3m
Ires	46,9m	Neptun	25,7m
Agnes	33,4m	Alter Schacht	-
Alter Kunstschacht	-	-	-

Szyby do złoża żelaziaka brunatnego odwzorowano z mapy 1:10.000

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
S	-
Grenz	35,6m

PARCELA 33

Obejmuje eksploatację złoża żelaziaka brunatnego oraz szyby i chodniki wydrążone za złożem galeny.

Szyby do złoża żelaziaka brunatnego odwzorowane z mapy 1:10.000

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ	NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
-------	-----------	-------	-----------

Franz	31,5m	S	24,0m
Machinen	27,6m	S	25,1m
Marz	25,0m	S	24,0m
Maschinen	30,0m	S	31,0m
Paul	26,0m	S	23,1m

Szyby do złoza galeny odwzorowane z map 1:1000 w układzie lokalnym.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ	NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
Tittan	25,1m	Alter Schacht	-
Ceres	33,6m	Pallas	27,7m
Ditmann	34,8m	-	-

PARCELA 34

Obejmuje eksploatację złoza żelazniaka brunatnego. Z mapy 1:1000 w układzie Sucha Góra odwzorowano chodnik z szybem Hermann o głębokości około 35,0m. Z mapy 1:1000 w układzie lokalnym odwzorowano szyb Alter Schacht o głębokości nieoznaczonej.

Odwzorowano szyby do złoza żelaziaka brunatnego z mapy 1:10.000.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ	NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
Elrich	34,0m	S	36,5m
S-22	53,2m	S	40,0m
S	-	S	41,0m
Maschinen	47,5m	S	36,0m
S	32,1m	S	38,4m
S	36,0m	S	44,9m
S	36,0m	S	36,8m
S	42,0m	Gustav	30,5m
S	41,5m	S	-

PARCELA 35

Obejmuje eksploatację złoza żelaziaka brunatnego z szybami udostępniającymi.

NAZWA	GLĘBOKOŚĆ	NAZWA	GLĘBOKOŚĆ
S	13,0m	S	8,5m
S	13,5m	S	11,0m
S	8,0m	S	11,5m
S	12,5m	S	8,0m
S	-	S	8,0m
S	8,0m	-	-

Parcela w całości nadaje się pod zabudowę. Odwzorowano liczne szyby o małej głębokości do maksymalnie 13,5m. Stan ich przetrwania bardzo mało prawdopodobny.

PARCELA 36

Odwzorowano eksploatację rudy żelaziaka brunatnego odkrywkową i podziemną w rejonie wychodni dolomitów kruszczośnych. Ponadto wykonane były wiercenia poszukiwawcze za rudą żelaziaka brunatnego. Całą parcele

określa się jako nadającą się pod zabudowę. Z uwagi na płytką eksploatację rudy żelaziaka brunatnego zaleca się rozpoznanie geotechniczne podłoża fundamentowania otworami o głębokości co najmniej 5m.

PARCELA 37

o kształcie nieforemnego wieloboku, obejmuje eksploatację rud żelaziaka brunatnego oraz szyby o głębokości od 4m do 25,5m. Występują proste warunki dla zagospodarowania parceli. Wymagany jest nadzór specjalistyczny przy wykopach fundamentowych z uwagi na szyby.

Podkreślić należy, że podział ten należy traktować orientacyjnie. Zdarzyć się może wyjątkowo, że powstaną zagrożenia (zapadliska) na terenach uznanych od wielu dziesiątków lat za uspokojone.

Graficzne przedstawienie omawianych parcel znajduje się na planszy nr 5 - Uwarunkowania wynikające z warunków geologiczno – górniczych.

2.3. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

2.3.1.OBIEKTY I OBSZARY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Na terenie miasta Tarnowskie Góry zlokalizowanych jest 52 obiektów (w skład których wchodzi obiekty i obszary) wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków w Katowicach. Do nich należą:

L.P.	LOKALIZACJA	OPIS OBIEKTU	NR. WPISU
1	Tarnowskie Góry	Układ urbanistyczny miasta z centralnie położonym rynkiem i ulicami wybiegającymi z jego naroży: Legionów, Miarki, Marszałka Piłsudskiego, Sobieskiego i Królika	A/610/66 27.04.66
2	Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 12	Kościół parafialny pod wezwaniem świętych Piotra i Pawła (dawny kościół ewangelicki), murowany, tynkowany, z XVI wieku Granice ochrony - w ramach ogrodzenia	A/611/66 15.04.66
3	Tarnowskie Góry ulica Gliwicka 16	Kościół cmentarny pod wezwaniem świętej Anny, murowany, tynkowany, z wieżą, z XVII wieku Granice ochrony obejmują najbliższe otoczenie	A/622/66 27.04.66
4	Tarnowskie Góry ul. Bytomska 22	Zespół witraży znajdujących się w kościele Ojców Kamilianów przy ulicy Bytomskiej 22, powstały w 1907 roku	B/590/85 28.01.85
5	Tarnowskie Góry ul. Bytomska 22	Zespół witraży znajdujących się w klasztorze Ojców Kamilianów przy ulicy Bytomskiej 22, w drzwiach i oknach budynku, powstały w latach 1904-1907	B/589/85 28.01.85
6	Tarnowskie Góry Rynek 12	Kościół ewangelicki, murowany, tynkowany, z wieżą, z XVII wieku, przebudowany w XIX wieku Granice ochrony obejmują działkę	A/623/66 27.04.66
7	Tarnowskie Góry Rynek 4	Budynek ratusza, wzniesiony w latach 1896-1898 w stylu neorenesansu północnego według projektu wrocławskiego architekta H.Gutha Granice ochrony obejmują budynek	A/1631/96 30.04.96
8	Tarnowskie Góry ul. Piłsudskiego 12	Budynek poczty, wzniesiony w 1907 roku w stylu neobarokowym według projektu berlińskiego architekta Hane Granice ochrony obejmują budynek wraz z zapleczem wyznaczonym przez ogrodzenie	A/1632/96 30.04.96
9	Tarnowskie Góry Plac Gwarków	Dzwonnica gwarków, drewniana na podmurowaniu z kamienia, z XVI wieku Granice obejmują najbliższe otoczenie	A/612/66 15.04.66
10	Tarnowskie Góry	Dawna kopalnia kruszcu z XVI wieku Granice rozciągają się na całość korytarzy po wyrobiskach dawnej kopalni	A/608/66 28.05.66

11	Tarnowskie Góry pomiędzy ulicami: Legionów, Lipową i Ogrodową	Zespół pałacowo-parkowy dawnego zarządu dóbr hrabiów Henckel von Donnersmarck: • park o charakterze kwaterowym z lat siedemdziesiątych XIX wieku- • budynek dawnego zarządu (obecnie Technikum Odzieżowe) z lat 1870-1890 w stylu neoklasycyzmu • willa (obecnie przedszkole) z 1910 rok w stylu neoklasycyzmu z elementami secesji • pałacyk (obecnie szpital zakaźny) z około 1890 roku w stylu neorenesansu • dwie aleje dojazdowe	A/1481/92 6.08.92
12	Tarnowskie Góry ul. Legionów 35	Figury <i>Święty Jan Nepomucen</i> i <i>Święty Florian</i> , rzeźby późnobarokowe, pochodzące z pierwszej połowy XVIII wieku, kamienne, usytuowane przed budynkiem dawnego zarządu dóbr hrabiów Henckel von Donnersmarck	B/629/92 21.08.92
13	Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 1	Budynek mieszkalny, Fasada klasycystyczna z dwiema arkadami podcieniowymi, budynek murowany tynkowany, z XVI wieku, przebudowany w XVIII wieku Granice ochrony obejmują działkę	A/616/66 15.04.66
14	Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 2	Budynek mieszkalny, murowany, tynkowany, z XVI wieku Granice ochrony obejmują działkę	A/617/66 15.04.66
15	Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 3	Budynek mieszkalny, murowany, tynkowany, ze szczytem, fasada z trzema arkadami podcieniowymi, z XVI wieku, przekształcony. Granice ochrony obejmują działkę	A/618/66 15.04.66
16	Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 4	Budynek mieszkalny, z XVI wieku, przebudowany w XIX wieku, murowany tynkowany Granice ochrony obejmują działkę	A/619/66 15.04.66
17	Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 5	Budynek mieszkalny, z XVI wiek, przekształcony w epoce klasycyzmu, narożny, murowany, tynkowany, z dwiema podcieniowymi arkadami Granice ochrony obejmują działkę	A/620/66 15.04.66
18	Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 6	Budynek mieszkalny, z XVII wieku, przebudowany w XIX wieku, murowany tynkowany Granice ochrony obejmują działkę	A/621/66 15.04.66
19	Tarnowskie Góry ul. Górnicza 7	Budynek mieszkalny, z XVIII wieku, murowany, tynkowany, fasada z trójkątnym naczółkiem Granice ochrony obejmują działkę	A/624/66 28.05.66
20	Tarnowskie Góry ul. Górnicza 23	Budynek mieszkalny, z XIX wieku, murowany, tynkowany Granice ochrony obejmują działkę	A/631/66 28.05.66
21	Tarnowskie Góry ul. Tadeusza Kościuszki 5	Budynek strzelnicy brackiej w Tarnowskich Górach, wzniesiony w latach 1903-1904 o cechach eklektycznych. Granice ochrony obejmują budynek	A/116/04 30.04.04
22	Tarnowskie Góry ul. Krakowska 12	Budynek, wzniesiony w 1868 roku według projektu Mrowitza w stylu historyzmu	A/1545/94 29.08.94
23	Tarnowskie Góry ul. Krakowska 16	Budynek mieszkalny wraz z oficynami, wzniesiony w 1906 roku według projektu H.Eisepoka w stylu secesyjnym; oficyny bezstylowe	A/1535/93 15.09.93
24	Tarnowskie Góry ul. Królika 20	Budynek mieszkalny, z XVI wieku, przebudowany, murowany tynkowany Granice ochrony obejmują działkę	A/632/66 28.05.66
25	Tarnowskie Góry ul. Opolska 1	Budynek mieszkalny, murowany, tynkowany, fasada klasycystyczna, z XVI wieku, przebudowany w XIX wieku Granice ochrony obejmują działkę	A/630/66 2.05.66
26	Tarnowskie Góry Rynek 1	Budynek "Sedlaczek", z XVI wieku, przekształcony w XVIII wieku, narożny murowany, tynkowany Granice ochrony obejmują działkę	A/609/66 15.04.66
27	Tarnowskie Góry Rynek 3	Budynek mieszkalny, z XVII wieku, przebudowany w XIX wieku, murowany. Granice ochrony obejmują działkę	A/625/66 27.04.66

28	Tarnowskie Góry Rynek 13	Budynek mieszkalny, z XVI wieku, przebudowany w XX wieku, murowany tynkowany. Granice ochrony obejmują działkę	A/626/66 27.04.66
29	Tarnowskie Góry Rynek 14	Budynek mieszkalno-usługowy, wzniesiony w 1908 rok w stylu eklektycznym z elementami neobaroku	A/17/99 25.05.99
30	Tarnowskie Góry Rynek 15	Budynek mieszkalny, z XVI wieku, przebudowany w XIX wieku, murowany tynkowany Granice ochrony obejmują działkę	A/627/66 27.04.66
31	Tarnowskie Góry Rynek 16	Budynek mieszkalny, z XVI wieku, przebudowany w XVIII wieku, murowany tynkowany Granice ochrony obejmują działkę	A/628/66 27.04.66
32	Tarnowskie Góry Rynek 17	Budynek mieszkalny I, z XVI wiek, murowany, ze szczytem od strony Rynku, z dwiema podcieniowymi arkadami Granice ochrony obejmują działkę	A/613/66 15.04.66
33	Tarnowskie Góry Rynek 17	Budynek mieszkalny II, z XVI wiek, gruntowanie przekształcony w XIX wieku, murowany tynkowany, z dwiema podcieniowymi arkadami Granice ochrony obejmują działkę	A/614/66 15.04.66
34	Tarnowskie Góry Rynek 18	Budynek mieszkalny, z XVI wieku, przebudowany w XVIII wieku, murowany tynkowany, z trzema podcieniowymi arkadami Granice ochrony obejmują działkę	A/615/66 15.04.66
35	Tarnowskie Góry ul. Wajdy 8	Budynek dawnego lazaretu górniczego, z początku XIX wieku, bez wyraźnych cech stylowych Granice ochrony obejmują działkę	A/1499/92 18.09.92
36	Tarnowskie Góry ul. Zamkowa 2	Budynek mieszkalny, z XVI wieku, gruntowanie przekształcony w XIX wieku, murowany, tynkowany Granice ochrony obejmują działkę	A/629/66 2.05.66
37	Tarnowskie Góry Bobrowniki Śląskie ul. Główna (naprzeciw budynku nr 21)	Kaplica, z XIX wieku, murowana, tynkowana	A/656/66 28.05.66
38	Tarnowskie Góry Bobrowniki Śląskie ul. Spacerowa 3 (dawniej Stawowa 3)	Stodoła z XVIII wieku, drewniana Granice ochrony rozciągają się na całość obiektu	A/657/66 28.05.66 (obiekt nie istnieje)
39	Tarnowskie Góry Pniowiec ul. Jagodowa 134 (dawniej ul. Wiejska 74)	Dom z XIX wieku, drewniany. Granice ochrony rozciągają się na całość obiektu	A/648/66 28.05.66
40	Tarnowskie Góry Repecko	Stanowisko archeologiczne - otwarta osada kultury łużyckiej z przełomu epoki brązu i okresu halsztackiego	C/1331/85 5.06.85
41	Tarnowskie Góry Repty usytuowany na obu zboczach doliny rzeki Dramy	Park krajobrazowy z pozostałościami dawnego zwierzyńca oraz aleją kasztanową, stanowiącą fragment drogi z Rept do Tarnowic Starych, z XIX wieku. Granice ochrony rozciągają się na całość założenia - około 200 ha (ogrodzenie od północy, osada Repty Stare od południa, droga z Rept do Tarnowic Starych od wschodu i grunty orne PGR Tarnowice Stare od zachodu)	A/660/66 30.12.66
42	Tarnowskie Góry Repty Stare ul. Witosza 95a (dawniej ul. Wyzwolenia 68)	Budynek mieszkalny z XVIII wieku, murowany, potynkowany, Granice ochrony obejmują całość obiektu	A/66156/66 28.05.66 (obiekt nie istnieje)
43	Tarnowskie Góry Rybna ul. Powstańców Warszawskich 90	Zespół pałacowo-parkowy: • pałac z XVIII wieku, murowany, tynkowany, z przybudówką • park późnobarokowy Granice ochrony obejmują całość obiektu w ramach ogrodzenia wraz z przyległym założeniem parkowym	A/637/66 2.05.66

44	Tarnowskie Góry Strzybnica u zbiegu ulic Pułaskiego i Sudeckiej	Kaplica, z około połowy XVIII wieku, murowana, tynkowana, z drewnianym podcieniem Granice ochrony obejmują najbliższe otoczenie	A/998/69 18.02.69
45	Tarnowskie Góry Tarnowice Stare ul. Niedziałkowskiego 2	Kościół parafialny pod wezwaniem świętego Marcina, z XV wiek, przebudowany, murowany, tynkowany, z wieżą, barokowy z pozostałościami gotyckimi Granice ochrony obejmują całość budowli w ramach ogrodzenia	A/638/66 2.05.66
46	Tarnowskie Góry Tarnowice Stare ul. Pyskowska 38	Zamek wraz z otoczeniem parkowym, z XVI wieku, murowany, tynkowany, z dziedzińcem pośrodku, a także folwark, stodoła, stajnia, obora oraz dwie oficyny Granice ochrony obejmują całość obiektu wraz z przyległym założeniem parkowym	A/639/66 2.05.66
47	Tarnowskie Góry Tarnowice Stare rejon ul. Pyskowskiej	Stanowisko archeologiczne - osada z okresu rzymskiego - w rozwidleniu rzeki Dramy	C/821/68
48	Tarnowskie Góry Tarnowice Stare ul. Wyszyńskiego	Stanowisko archeologiczne - stożkowaty gródek rycerski XIV wiek	C/1332/85 5.06.85
49	Tarnowskie Góry Strzybnica ul. Proletariacka 8	Budynek dawnej katolickiej szkoły wiejskiej z 1890r.	A/319/10 02.11.2010
50	Tarnowskie Góry Repty Śląskie ul. Witosza	Kościół św. Mikołaja wraz z cmentarzem i murem cmentarnym z 1872r	A/340/11 27.05.2011
51	Tarnowskie Góry ul. Piłsudskiego 1	Budynek dawnego Królewskiego Gimnazjum Realnego – II Liceum Ogólnokształcącego im. St. Staszica z 1874 -75 r.	A/358/11 07.12.2011
52	Tarnowskie Góry ul. Wyspiańskiego 1 - 3	Budynek szkoły podstawowej (obecnie SP nr 3 i Publ. Gimnazjum nr 2 Sportowe) z 1930 – 32 r.	A/389/12 19.11.2012

2.3.2. POMNIK HISTORII „TARNOWSKIE GÓRY – PODZIEMIA ZABYTKOWEJ KOPALNI RUD SREBRO-NOŚNYCH ORAZ SZTOLNI CZARNEGO PSTRĄGA”

Na terenie miasta znajduje się pomnik historii „Tarnowskie Góry – Podziemna Zabytkowa Kopalnia Rud Srebronośnych oraz Sztolnia Czarnego Pstrąga” utworzony zgodnie z Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14.04.2004r. w sprawie uznania za pomnik historii.

Wyrobnisko kopalni objęte ochroną obejmuje łącznie około 150 km chodników i komór położonych na głębokości od 30 do 70 m na obszarze około 190 ha, a w szczególności:

- sztolnia „Fryderyk” i „Szczęść Boże”,
- podziemna kopalni w obrębie szybów „Szczęść Boże”, „Aniol” i „Żmija”,
- sztolnię odwadniającą „Czarne Pstrąga” w obrębie szybów „Ewa” i „Sylwester”.

Z powodu zaprzestania eksploatacji w latach 20 – tych XX wieku wyrobiska zostały opuszczone i przez następnych kilkadziesiąt lat nie były dozorowane.

W ostatnich latach nastąpiło nasilenie procesu deformacji górotworu, co ma wpływ zarówno na powierzchnię ziemi jak również powoduje szkody w samej kopalni tj. zawały, niekontrolowane wypływy wody.

2.3.3.PARK KULTUROWY „HAŁDA POPLUCZKOWA”

Na terenie południowej części dzielnicy Bobrownik w rejonie ulicy Małej i Długiej zlokalizowany jest Park Kulturowy „Hałda Popłuczkowa” utworzony na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece na zabytkami. Park Kulturowy został podjęty uchwałą nr LXVIII/597/2006 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 25 października 2006 r. w sprawie: utworzenia Parku Kulturowego pn. „Hałda Popłuczkowa” zlokalizowanego w Tarnowskich Górach w rejonie ulic Małej i Długiej.

Celem utworzenia Parku Kulturowego „Hałda Popłuczkowa” w Tarnowskich Górach jest:

- ochrona krajobrazu antropogenicznego unikalnej hałdy pozostałej po płuczce rud cynku (galmanu),
- ochrona zespołu tzw. roślin galmanowych, wraz z rzadkimi gatunkami roślin i muraw kserotermicznych,
- ochrona terenów okalających przed przedostawaniem się do nich zawartości hałdy,
- ochrona dwóch nieczynnych szybów porudnych „Sophia” i „Frieden”, w tym okalających nasypów i grup zadrzewienia,
- ochrona zespołu zabytków architektury militarnej z okresu II Wojny Światowej, obejmującego betonowe stanowiska strzeleckie i ciągi tranzei,
- zachowanie i utrzymanie doskonałego punktu widokowego na miasto Tarnowskie Góry.

Zasady ochrony Parku Kulturowego określa załącznik nr 1 do Uchwały nr XIX/196/2007 z dnia 19 grudnia 2007 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach w sprawie planu ochrony Parku Kulturowego pn. „Hałda Popłuczkowa” zlokalizowanego w Tarnowskich Górach w rejonie ulic Małej i Długiej.

2.3.4.OBIEKTY I OBSZARY ZNAJDUJĄCE SIĘ W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Na terenie miasta Tarnowskie Góry obowiązuje Gminna Ewidencja Zabytków w skład której wchodzi między innymi:

- obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty architektury świeckiej i sakralnej jak budynki mieszkalne jedno i wielorodzinne, kamienice, obiekty usług publicznych i komercyjnych jak kościoły, szkoły, urzędy, obiekty handlowe,
- stanowiska archeologiczne,
- obiekty techniki,
- obiekty małej architektury,
- założenia parkowe,
- cmentarze,
- zespół kochbunkrów linii obronnej B-2,
- zespół kolejki wąskotorowej,

Wykaz wszystkich obiektów wchodzących w skład gminnej ewidencji zabytków przedstawia poniższa tabela:

.P	ULICA	NR BUD.	DZIELNICA	OPIS OBIEKTU	FUNKCJA OBIEKTU	DATOWANIE	POZOSTAŁE OPISY
1	1 Maja	6	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX w.	
2	1 Maja	13	Lasowice	kamienica	mieszkalny	koniec XIX w.	
3	1 Maja	15	Lasowice	kamienica	mieszkalny	koniec XIX / pocz. XX w.	
4	1 Maja	19	Lasowice	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	pocz. XX w.	
5	1 Maja	16	Lasowice	kamienica	mieszkalny	koniec XIX / pocz. XX w.	
6	11 Listopada	2	Strzybnica	bud. mieszkalny	mieszkalny	ok. 1910	
7	22 Stycznia	1	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
8	3 Maja	12	Lasowice	bud. mieszkalny	mieszkalny	ok. 1928	
9	3 Maja	14	Lasowice	bud. mieszkalny	mieszkalny	ok. 1928	
10	Astrów		Osada Jana	schron polowy wg instrukcji saperskiej	składzik	1939	
11	Batorego S. (rejon)		Bobrowniki Śl.	schron polowy	nieużytkowany	1937?	
12	Boczna	5	Sowice	bud. mieszkalny	mieszkalny	koniec XIX w.	częściowo pustostan
13	Boczna	6	Sowice	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	pocz. XX w.	
14	Boczna	7	Sowice	bud. mieszkalny	mieszkalny	koniec XIX w.	
15	Bohaterów M. Cassino	1	Śródm.-Centrum	bud. mieszkalny	mieszkalny	1912	
16	Bohaterów M. Cassino	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1913	
17	Bohaterów M. Cassino	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1913	
18	Bondkowskiego	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny wielorodz.	1902, 1926	
19	Bondkowskiego	2	Śródm.-Centrum	d. szkoła ewangelicka (druga siedziba)	usługowy (Cech Rzemiosł Różnych)	1854, przebud. 1932-33	
20	Broniewskiego	1	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
21	Broniewskiego	6	Lasowice	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	pocz. XX w.	
22	Broniewskiego	9,11	Lasowice	bud. mieszkalny bliźniaczy	mieszkalny	ok. 1930	
23	Broniewskiego	10	Lasowice	bud. mieszk., stodoła	nieużytkowany	pocz. XX w., 1930	
24	Broniewskiego	12	Lasowice	kamienica	mieszkalny	pocz. XX w.	
25	Bytomska	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1905	
26	Bytomska	2	Śródm.-Centrum	bud. mieszkalny w typie chaty	mieszkalny	pocz. XIX w., 1907 (szczyt)	

27	Bytomska	4	Śródm.-Centrum	willa miejska	usługowy	1906	
28	Bytomska	6, 6a, 6b	Śródm.-Centrum	d. siedziba Spółki Brackiej	bank, KP Policji	I poł. XIX w., 1901, 1909-13	
29	Bytomska	8	Śródm.-Centrum	willa miejska	NZOZ, KP Policji	1901	
30	Bytomska	9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1880	
31	Bytomska	10	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny wielorodz.	1897, 1907	
32	Bytomska	11	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny wielorodz.	1894	
33	Bytomska	12	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny wielorodz.	1895	
34	Bytomska	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1880	
35	Bytomska	14	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1908	
36	Bytomska	15	Śródm.-Centrum	willa miejska	siedziba M.O.P.S.	1909	
37	Bytomska	16	Osada Jana	willa miejska	mieszkalny	kon. XIX w.	
38	Bytomska	16a	Osada Jana	bud. mieszkalny	mieszkalny	1936	
39	Bytomska	17	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalno-usługowy	1913	
40	Bytomska	22	Osada Jana	d. szpital odwykowy i kościół	Kościół i szpital o.o. Kamilianów	1906-07	
41	Bytomska	22	Osada Jana	zespół witraży w d. zakładzie odwykowym (szpitalu)	witraże	po 1906	B/589/85 z 28.01.85
42	Bytomska	22	Osada Jana	zespół witraży w kościele św. Jana Chrzciciela	witraże	po 1906	B/590/85 z 28.01.85
43	Bytomska	22	Osada Jana	park d. zakładu odwykowego św. Jana	park	1908	wiek drzewostanu do 100 lat
44	Bytomska	22	Osada Jana	krzyż misyjny przy kościele	†	1950	
45	Bytomska	22	Osada Jana	krzyż kamienny na cmentarzyku	†	poł. XX w.	
46	Bytomska	22	Osada Jana	grota maryjna, figury	△	ok. 1910	
47	Bytomska	22	Osada Jana	krzyż drewniany przy kościele	†	XX w.	
48	Bytomska	22	Osada Jana	krzyż drewniany „na Galenbergu”	†	XX w.	
49	Cebuli	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny wielorodz.	pocz. XX w.	
50	Cebuli	13	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz. (6 mieszkań)	mieszkalny	1937	
51	Cebuli	15	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	ok. 1936	
52	Cmentarna		Lasowice	krzyż na cmentarzu	†	II poł. XX w.	
53	Czarnohucka	5	Sowice	kamienica	mieszkalny	ok. 1910	
54	Czarnohucka	7	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920	

55	Czarnohucka	18	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920	
56	Czarnohucka	23	Sowice	krzyż przydrożny	†	1893	V. Zoglowek Beuthen
57	Częstochowska	12	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz. (kolejowy)	mieszkalny	1906	
58	Częstochowska	24	Lasowice	zespół oczyszczalni ścieków, budynek mieszk.-administr.	w trakcie wyburzania	1929	
59	Częstochowska	28	Lasowice	kamienica	mieszkalny	ok. 1895	
60	Częstochowska	36	Lasowice	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	ok. 1930	
61	Częstochowska	44	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	1936	
62	Częstochowska	46	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930	
63	Częstochowska	54	Lasowice	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	ok. 1925	
64	Częstochowska	60	Lasowice	krzyż przydrożny	†	1936	
65	Częstochowska (rejon)		Śródm.-Centrum	zespół stacji kolejowej Tarn. Góry	stacja kolejowa PKP	od 1857	bud. dworca 1887-88, magazyn 1885-1914, stara lokomotywow. (od 1883) wieża ciśnień 1913, bud. mieszk. 1889-95
66	Dąbrowskiego	9	Osada Jana	stan. archeol. - cmentarzysko	AZP 94-46, nr 15	okres nowożytny	50°26'18" N, 18°52'04" E
67	Długa	1	Repty Śl.	krzyż przydrożny	†	1871	
68	Długa	97	Repty Śl.	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	I ćw. XX w.	
69	Długa		Bobrowniki Śl.	park kulturowy „Hałda Popłuczkowa”	miejsce widokowe	1840-1912, 1944 (bunkry)	
70	Długa / Staszica		Repty Śl.	krzyż przydrożny	†	pocz. XX w.	
71	Dolna	1	Śródm.-Centrum	d. magazyn (zachodnia część posesji)	usługowy	II poł. XIX w.	
72	droga wojew. 908		Lasowice	krzyż przydrożny	†	II poł. XX w.	
73	Edukacji Narodowej	6	Pniowiec	krzyż przydrożny	†	I poł. XX w.	
74	Edukacji Narodowej	boisko	Pniowiec	stan. archeol. - osada	AZP 93-45, nr 6	pradzieje, epoka kamienna	50°29'05" N, 18°48'14" E
75	Edukacji Narodowej	k. tartaku	Pniowiec	stan. archeol. - osada lub pracownia?	AZP 93-45, nr 5	epoka kamienna	50°29'14" N, 18°48'08" E
76	Edukacji Narodowej		Pniowiec	pomnik w lesie w okolicy zalewu	pomnik	1959	
77	Fabryczna (rejon)		Sowice	schron polowy wg instrukcji saperskiej	nieużytkowany	1939	

78	Fabryczna (rejon)		Sowice	zespół 2 lokomotywni, 2 wieże ciśnień, lokomotywa	budynki stacyjne PKP	1886-1914	
79	Gliwicka	1	Śródm.-Centrum	kamienica	usługowy	XVI-XVII w.	A/616/66 z 15.04.66
80	Gliwicka	2	Śródm.-Centrum	d. szkoła ewangelicka	siedziba S.M.Z.T.	przed 1754	A/617/66 z 15.04.66
81	Gliwicka	3	Śródm.-Centrum	kamienica	usługowy	XVI, XVII w	A/618/66 z 15.04.66
82	Gliwicka	4	Śródm.-Centrum	kamienica	usługowy	XVI w.	A/619/66 z 15.04.66
83	Gliwicka	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1550-1582, XIX w.	A/620/66 z 15.04.66
84	Gliwicka	6	Śródm.-Centrum	d. pierwszy urz. gór.-admin., kamienica	mieszkalno-usługowy	I poł. XVI, XIX i XX w.	A/621/66 z 15.04.66
85	Gliwicka	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	XVII w., XIX w.	
86	Gliwicka	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	II poł. XIX w.	
87	Gliwicka	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	XVIII w, 1883-88, 1905	
88	Gliwicka	12	Śródm.-Centrum	kościół katolicki p.w. Piotra i Pawła	kościół	1531, 1545, 1563, 1848-51	A/611/66 z 15.04.66
89	Gliwicka	12	Śródm.-Centrum	krzyż drewniany na ścianie kościoła	†	XX w.	
90	Gliwicka	12	Śródm.-Centrum	krzyż misyjny przy kościele	†	1966	
91	Gliwicka	12	Śródm.-Centrum	krzyż kamienny na postumencie	†	1859	
92	Gliwicka	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1924	
93	Gliwicka	14	Śródm.-Centrum	dom parafialny	dom parafialny (plebania)	1873	
94	Gliwicka	14	Śródm.-Centrum	figura na postumencie	△	I poł. XX w.	
95	Gliwicka	16	Śródm.-Centrum	d. wikařówka	mieszkalny	1818	
96	Gliwicka	17	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1902-03	
97	Gliwicka	18	Śródm.-Centrum	d. szkoła parafialna	mieszkalny	poł. XVIII w., nadb. 1958	
98	Gliwicka	19	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1885	
99	Gliwicka	21	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	I poł. XIX w., 1874, 1890	
100	Gliwicka	22	Śródm.-Centrum	przysiętek	dom opieki s.s. Boromeuszek	XIX w., rozb. 1878, 1995	
101	Gliwicka	24	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	pocz. XX w.	
102	Gliwicka	25	Śródm.-Centrum	d. szkoła górnicza	mieszkalno-usługowy	1857	
103	Gliwicka	27	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1914	
104	Gliwicka	32	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	1925	
105	Gliwicka	33	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1880	

106	Gliwicka	57	Śródm.-Centrum	krzyż kamienny na postumencie	†	pocz. XIX w.	
107	Gliwicka	66	Śródm.-Centrum	żyd. dom pogrzebowy	pustostan	1894	
108	Gliwicka	66	Śródm.-Centrum	cmentarz żydowski	cmentarz	od 1822-39	
109	Gliwicka	228	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	pocz. XX w.	
110	Gliwicka	229	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
111	Gliwicka	234	Repty Śl.	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	pocz. XX w.	
112	Gliwicka	244	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
113	Gliwicka	252	Repty Śl.	krzyż pamiątkowy hr. Gustawa von Ballestrema	†	1908	
114	Gliwicka	255	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX / pocz. XX w.	bardzo zniekształcony
115	Gliwicka	257	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w., przeb. pocz. XXI w.	bardzo zniekształcony
116	Gliwicka		Śródm.-Centrum	krzyż misyjny przy kościele św. Anny	†	1985	
117	Gliwicka		Śródm.-Centrum	cmentarz św. Anny	cmentarz	od 1559, 1938-42, 1965	
118	Gliwicka		Śródm.-Centrum	kościół cmentarny św. Anny	kościół	1612-19, 1846-47	A/622/66 z 27.04.66
119	Gliwicka		Śródm.-Centrum	schron polowy wg instrukcji saperskiej	nieużytkowany	1939	
120	Gliwicka / Jaworowa		Repty Śl.	krzyż przydrożny tzw. Napoleoński	†	XIX w.	
121	Gliwicka / Niemcewicz		Repty Śl.	krzyż pamiątkowy Powstańców Śląskich	†	po 1921	
122	Gliwicka / Żeromskiego		Repty Śl.	krzyż przydrożny	†	ok. 1950	
123	Główna	2	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX / pocz. XX w.	
124	Główna	3	Bobrowniki Śl.	stodoła	bud. gospodarczy	II poł. XIX w.	
125	Główna	12	Bobrowniki Śl.	stodoła	stodoła	koniec XIX / pocz. XX w.	
126	Główna	14	Bobrowniki Śl.	zabudowania gospodarcze	gospodarczy	koniec XIX / pocz. XX w.	
127	Główna	15	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w., przebud.	bardzo zniekształcony
128	Główna	21	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
129	Główna	21	Bobrowniki Śl.	kaplica	kaplica	kon. XVIII w.	A/6569/66 z 28.05.66
130	Główna	32	Bobrowniki Śl.	chata, zabudowania gospodarcze	mieszkalny	koniec XIX w.	
131	Główna	37	Bobrowniki Śl.	zabudowania gospodarcze	gospodarcze	koniec XIX w.	
132	Główna	43	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	

133	Główna	47	Bobrowniki Śl.	krzyż przydrożny	†	ok. 1970	reklama zakładu kamieniarskiego
134	Górnica	1	Śródm.-Centrum	d. areszt miejski	mieszkalno-magazynowy	ok. 1850	
135	Górnica	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1837	
136	Górnica	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	kon. XIX w.	
137	Górnica	4	Śródm.-Centrum	żyd. dom kahalny	usługowy (ZUS)	ok. 1912	
138	Górnica	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	kon. XIX w.	
139	Górnica	7	Śródm.-Centrum	d. zajazd	usługowy („Dworek Goethego”)	XVIII w., XIX w.	A/624/66 z 27.04.66
140	Górnica	11	Śródm.-Centrum	kamienica (całość z Legionów 17)	mieszkalny	1912	
141	Górnica	15	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalny	XIX / XX w	
142	Górnica	17	Śródm.-Centrum	krzyż kamienny na postumencie	†	1878	
143	Górnica	23	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	mieszkalny	1821	A/631/66 z 28.05.66 (część budynku została rozebrana)
144	Górnica	26	Śródm.-Centrum	kamienica narożna	mieszkalno-usługowy	1898-99	
145	Górnica	27	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1888	
146	Górnica	29	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	I poł. XIX w., 1882	
147	Górnica	34	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1890	
148	Górnica	36	Śródm.-Centrum	strażnica straży pożarnej	strażnica straży pożarnej	1912	
149	Górnica	37	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1909	
150	Górnica	39	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	mieszkalny	poł. XIX w.	
151	Górnica	40	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1928	
152	Górnica	41	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1900	
153	Górnica	42	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	mieszkalny	II poł. XIX w.	
154	Górnica	43	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1900	
155	Górnica	44	Śródm.-Centrum	kamieniczka	mieszkalny	I poł. XIX w., 1883-1886	
156	Górnica	46	Śródm.-Centrum	kamieniczka	mieszkalny	I poł. XIX w., 1883-1886	
157	Górnica	48	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalny	I poł. XIX w., 1883-1886	
158	Górnica	52	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	1936	
159	Górnica	53	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	1885	
160	Grodzka	2	Sowice	krzyż przydrożny	†	1885	

161	Grodzka	3	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930	
162	Grodzka	10	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920, nadbudowany	
163	Grodzka	11	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
164	Grodzka	12	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
165	Grodzka	17	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1910	
166	Grodzka	23a	Sowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-46, nr 14	epoka kamienna, okres nowożytny	50°27'37" N, 18°51'02" E
167	Grodzka	29	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1910	
168	Grodzka	31	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
169	Grodzka	33	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930, rozbud. 1960	
170	Grodzka	38	Sowice	chałupa murowana, bud. gospod.	mieszkalny	koniec XIX w., przebud.	
171	Grodzka	40	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930	
172	Grodzka	45	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	II poł. XIX w.	
173	Grodzka	49	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1910	
174	Grodzka	51	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920	
175	Grodzka	52	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900, przeb. ok. 1960	
176	Grodzka	55	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920	
177	Grodzka	59	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
178	Grodzka	64	Sowice	bud. mieszk. wielorodz. , bud. gospodarcze	mieszkalny	pocz. XX w.	
179	Grzybowa	3	Strzybnica	stan. archeol. - osada	AZP 93-45, nr 8	neolit, kultura ceramiki sznurowej	50°28'27" N, 18°48'32" E
180	Grzybowa	32	Strzybnica	krzyż przydrożny	†	ok. 1980, figura wcześniejsza	
181	Grzybowa	37b	Strzybnica	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 3	późne średniowiecze	50°28'22" N, 18°48'57" E
182	Grzybowa	58	Strzybnica	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-46, nr 4	mezolit, kultura łużycka VB-HC	50°28'13" N, 18°49'13" E (70x100 m)
183	Grzybowa	78	Sowice	stan. archeol. - osady:	AZP 94-46, nr 5	mezolit, ceram. sznur, łużycka ep. brązu	50°28'08" N, 18°49'26" E
184	Grzybowa		Strzybnica	stan. archeol. - osady:	AZP 94-46, nr 3	mezolit, kultura łużycka VB-HC, kult. przeworska	50°28'07" N, 18°49'17" E, C/1331/85 z 18.06.85
185	Grzybowa		Sowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-46, nr 6	epoka kam., kult. łużycka, kult. przeworska	50°28'06" N, 18°49'26" E
186	Gwarków pl.		Śródm.-Centrum	dzwonnica gwarecka	dzwonnica	XVIII w (?), 1955	A/612/66 z 15.04.66 (w większości replika 1955)

187	Husarska	9	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1910	
188	Hutnicza	2	Lasowice	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	1903	
189	Jacka św.	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1883, 1890	
190	Jagodowa	21	Pniowiec	stodoła	bud. gospodarczy	pocz. XX w	
191	Jagodowa	72	Pniowiec	szkoła podstawowa	szkoła podstawowa	1899, 1938	
192	Jagodowa	128	Pniowiec	krzyż przydrożny	†	ok. 1930	
193	Jagodowa	134	Pniowiec	chałupa drewniana zrębowa	bud. gospodarczy ?	XIX w., przebud.między 1947-64	A/648/66 z 28.05.66
194	Jagodowa		Pniowiec	krzyż misyjny przy kościele	†	1978	
195	Jagodowa / Poczty Gd.		Pniowiec	krzyż przydrożny drewniany	†	ok. 1980, figura starsza	
196	Jagodowa / Rzeczna		Pniowiec	krzyż przydrożny	†	1899	
197	Janasa		Stare Tarnowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 9	późne średniowiecze	50°26'49" N, 18°48'54" E
198	Janasa		Stare Tarnowice	krzyż kamienny na cmentarzu	†	1875	
199	Jodłowa	2	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	ok. 1900	
200	Jodłowa	4	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
201	Jurczyka	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1896	
202	Jurczyka	3	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	mieszkalno-usługowy	II poł. XIX w.	
203	Kaczyniec	2	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka + kamieniczka	usługowy	I poł. XIX w., ok. 1880	
204	Kaczyniec	6	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	II poł. XIX w.	
205	Kaczyniec	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1890	
206	Kaczyniec	8	Śródm.-Centrum	kamienica	usługowy	1898	
207	Kaczyniec	9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	przed 1865, 1896	
208	Kaczyniec	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1902	
209	Kaczyniec	20	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	usługowy (studio urody)	pocz. XX w, przebudowany	
210	Kolejowa	93	Sowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-46, nr 19	ep. brązu, średniowiecze, okres nowożytny	50°27'30" N, 18°51'19" E
211	Kombatantów	14	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
212	Kombatantów	17	Strzybnica	krzyż przydrożny drewniany	†	ok. 1920-1930	
213	Kombatantów	26	Strzybnica	stodoła	gospodarczy	I ćw. XX w.	
214	Kombatantów	28	Strzybnica	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	ok. 1900	

215	Kombatantów	33	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	ok. 1880	
216	Kombatantów	33	Strzybnica	kaplica	kaplica	1756	A/998/69 z 18.02.69
217	Kombatantów	33	Strzybnica	krzyż przydrożny drewniany	†	ok. 1920-1930	
218	Kopernika	6	Osada Jana	bud. mieszk.	mieszkalny	1932	
219	Kopernika	12	Osada Jana	willa miejska	mieszkalny	1929	
220	Korfantego	3	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930	
221	Korfantego	12	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1928	
222	Korfantego	13,15	Lasowice	bud. mieszkalny bliźniaczy	mieszkalny	ok. 1925	
223	Korfantego	29	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1925	
224	Korola	14	Bobrowniki Śl.	stodoła	gospodarczy	II poł. XIX w., skrócona 2006	skrócona w 2006 r.
225	Korola	28	Bobrowniki Śl.	mieszk. wielorodz. świetlica	mieszkalno-usługowy	ok. 1890	
226	Korola	32	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	kon. XIX / pocz. XX w.	
227	Korola	36	Bobrowniki Śl.	stodoła	bud. gospodarczy	II poł. XIX w.	
228	Korola	38	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1890	
229	Korola	40	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
230	Korola	53	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX w., rozbud. 1975	
231	Korola / Topolowa		Bobrowniki Śl.	krzyż przydrożny	†	1913	
232	Kościelna	17	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
233	Kościelna	32	Strzybnica	bud. mieszk. wielorodz. dla urzędników	nieużytkowany	ok. 1890	
234	Kościelna	36	Strzybnica	dom parafialny	plebania	1887	
235	Kościelna	42a	Strzybnica	d. siedziba Towarzystwa Katolickiego	kaplica św. Krzyża	1907	
236	Kościelna	42a	Strzybnica	krzyż kamienny przy kaplicy	†	koniec XIX w.	
237	Kościelna	48	Strzybnica	krzyż przydrożny drewniany	†	I poł. XX w.	
238	Kościelna	50	Strzybnica	stan. archeol. - osada	AZP 93-45, nr 7	ep. kam., okr. rzymski, średniow.	50°28'27" N, 18°48'20" E
239	Kościelna	71	Strzybnica	bud. mieszk. wielorodz.	usługowy	ok. 1905	
240	Kościelna	73	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	ok. 1890	
241	Kościelna	75	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	ok. 1905	
242	Kościelna	77-79	Strzybnica	bud. mieszk. bliźniaczy	mieszkalno-usługowy	ok. 1905	

243	Kościelna	81	Strzybnica	d. budynek mieszk. pracowników huty	mieszkalno-usługowy	ok. 1900	
244	Kościelna	83	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
245	Kościelna	93	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
246	Kościelna		Strzybnica	kościół Najśw. Serca Jezusowego i MB Fatimskiej	kościół	1885-87, 1925-27	
247	Kościelna		Strzybnica	krzyż kamienny przy kościele NMP	†	1898	
248	Kościelna		Strzybnica	trzy krzyże na cmentarzu	†	1936, 1940, 2003	fund. Adolf i Józef Michalik/H Mazni – Kroener Tarnowitz
249	Kościelna / Karłowicza		Strzybnica	krzyż przydrożny	†	ok. 1930, 2009	
250	Kościuszki	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny wielorodz.	1914	
251	Kościuszki	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny wielorodz.	1914	
252	Kościuszki	5	Śródm.-Centrum	d. strzelnica bractwa kurkowego	nieużytkowany	1903	A/116/04 z 30.04.04
253	Kościuszki	9	Śródm.-Centrum	d. kasyno wojskowe	nieużytkowany	1914-17	
254	Krakowska	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1890, 1929	
255	Krakowska	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1885	
256	Krakowska	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	poł. XIX w., 1870	
257	Krakowska	5	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	I poł. XIX w., 1870-1900	
258	Krakowska	6	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	1871, 1900-05	
259	Krakowska	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1883-84	
260	Krakowska	8	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	I poł. XIX w., 1880, 1892	
261	Krakowska	9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1906	
262	Krakowska	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1870, 1880, 1940-42	
263	Krakowska	10a	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1870, 1899, 1904-08	
264	Krakowska	11	Śródm.-Centrum	kamienica	usługowy	ok. 1880	
265	Krakowska	12	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1910	A/1545/94 z 29.08.94
266	Krakowska	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1887-88	
267	Krakowska	14	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	~1890	
268	Krakowska	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1880-89	
269	Krakowska	16	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1906	A/1535/93 z 25.09.93
270	Krakowska	17	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1888	

271	Krakowska	18	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	~1895	
272	Krakowska	21	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1892	
273	Krakowska	23	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1896	
274	Krakowska	25	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1889	
275	Krakowska	27	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1878	
276	Królika T.	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1875	
277	Królika T.	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1900	
278	Królika T.	12	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	usługowy	I poł. XIX w., przeb. 2008	całkowicie przebudowany
279	Królika T.	14	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1938	
280	Królika T.	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1906	
281	Królika T.	16	Śródm.-Centrum	chata gwarecka	usługowy – restauracja	I poł. XIX w., przebud.	
282	Królika T.	17	Śródm.-Centrum	kamienica	usługowy	ok. 1902	
283	Królika T.	20	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	XVI w., XIX w.	A/632/66 z 28.05.66
284	Królika T.	24	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. + chałupa gwarecka	mieszkalny	I poł. XIX w., ok. 1890	
285	Kurka	16	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1926	
286	Legionów	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1870	
287	Legionów	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1888	
288	Legionów	9	Śródm.-Centrum	d. szkoła dla panien (Katharinaheim)	przedszkole publiczne	1900-01	
289	Legionów	11	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1880	
290	Legionów	12	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1912	
291	Legionów	14	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1910	
292	Legionów	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1890	
293	Legionów	16	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1888	
294	Legionów	17	Śródm.-Centrum	kamienica (całość z Górnica 11)	mieszkalno-usługowy	1912	
295	Legionów	18	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1889	
296	Legionów	19	Śródm.-Centrum	d. szpital	mieszkalny	1884-85	
297	Legionów	20	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1891	
298	Legionów	21	Śródm.-Centrum	d. dom starców	mieszkalny	1926	
299	Legionów	22	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1883	
300	Legionów	24	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	mieszkalny	1881-95	
301	Legionów	25	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1887	

302	Legionów	26	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	1890	
303	Legionów	31	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1891	
304	Legionów	33	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1891	
305	Legionów	35	Śródm.-Centrum	figury św. Jana Nepomucena i Floriana	obiekty małej architektury	XVIII w. (1755-58)	B/629/92 z 21.08.92 (pierwotnie: ul. Zamkowa 7)
306	Legionów, Lipowa, Ogrodowa	35	Śródm.-Centrum	zesp. pałacowo-parkowy: d. pałac, willa, pałacyk	zespół szkół średnich	XIX w., 1910, 1925	A/1481/92 z 06.08.92 (pałac: Legionów 35, willa: Ogrodowa 1, pałacyk: Lipowa 3)
307	Legionów	37	Śródm.-Centrum	kamienica (prac. folwarku)	mieszkalno-usługowy	ok. 1890	
308	Legionów	37	Śródm.-Centrum	bud. gospodarczy	usługowy		
309	Legionów	37c	Śródm.-Centrum	dawna stajnia folwarczna	usługowy	po 1915	
310	Legionów	41	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz, (kolejowy)	mieszkalny	1906	
311	Lelewela	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1902	
312	Lelewela	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1891	
313	Leśna	4	Lasowice	bud. mieszk. wielorodz,	mieszkalny	ok. 1910	
314	Leśna	6	Lasowice	d. szkoła wiejska	przedszkole publiczne	1906	
315	Leśna	9	Lasowice	d. gospoda	usługowy (pub)	ok. 1890	
316	Lewka ks.	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1911	
317	Lewka ks.	9	Śródm.-Centrum	d. magazyn alkoholi firmy Sedlaczek	usługowy (dyskoteka)	1884, 1909	
318	Lewka ks.	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1910	
319	Lewka ks.	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	poł. XIXw., 1898	
320	Lewka ks.	19	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	usługowy	poł. XIX w., nadb. 2010-12	
321	Ligonia	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1892	
322	Ligonia	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1883	
323	Ligonia	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1890	
324	Ligonia	6	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1891	
325	Ligonia	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1887	
326	Ligonia	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1880	
327	Ligonia	9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1888	

328	Ligonia	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1912	
329	Ligonia	11	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1888	
330	Ligonia	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1900	
331	Lipowa	5, 5a	śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	ok. 1890	
332	Lompy	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1911	
333	Lompy	6	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	mieszkalny	poł. XIX w., 1897	
334	Lompy	7	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	usługowy	poł. XIX w.	
335	Lompy	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1886	
336	Lotników	1	Rybna	bud. mieszk. wielorodz. (kolejowy), bud. gosp.	mieszkalno-usługowy	ok. 1903	
337	Łukowa	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1907	
338	Łukowa	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1903	
339	Łukowa	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1912	
340	Mała		Bobrowniki Śl.	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 95-46 nr 1	XII-XIII w.	brak dokładnej lokalizacji
341	Miarki K.	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1890, 1912	
342	Miarki K.	2	Śródm.-Centrum	d. zajazd	mieszkalno-usługowy	XVIII w, II poł. XIX w.	
343	Miarki K.	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1892	
344	Miarki K.	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1875	
345	Miarki K.	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1892	
346	Miarki K.	6	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1875	
347	Miarki K.	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1888	
348	Miarki K.	9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1872	
349	Miarki K.	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1889	
350	Miarki K.	11	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1891	
351	Miarki K.	12,14	Śródm.-Centrum	kamienica bliźniacza	mieszkalny	1881-86	
352	Miarki K.	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1889	
353	Miarki K.	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1887	
354	Miarki K.	16	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1890	
355	Miarki K.	17	Śródm.-Centrum	d. szkoła górnicza	technikum	1892, 1908	
356	Miarki K.	18	Śródm.-Centrum	willa miejska, ogrodzenie od ulicy	mieszkalny	1888	
357	Miarki K.	20	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	ok. 1890, 1913	
358	Mickiewicza	23	Śródm.-Centrum	bud. kompleksu koszar	nieużytkowany	1914-17	sprawdzić

359	Mickiewicza	25	Śródm.-Centrum	bud. kompleksu koszar	użytk. przez wojsko	1914-17	
360	Mickiewicza	27	Śródm.-Centrum	bud. kompleksu koszar	użytk. przez wojsko	1914-17	
361	Mościckiego	10	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930	
362	Mościckiego	36	Lasowice	kapliczka	△	XIX w.	
363	Nakielska	1	Śródm.-Centrum	budynek w zespole d. gazowni	m.in. zakład pogrzebowy	1865-1910	
364	Nakielska	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1904	
365	Nakielska	7	Śródm.-Centrum	d. młyn, przebud. na bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	ok. 1850, przebud. 1868	
366	Nakielska	8	Śródm.-Centrum	d. bud. zarządu huty	mieszkalny	ok. 1860, 1905	
367	Nakielska	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1904	
368	Nakielska	12	Lasowice	kamienica	mieszkalno-usługowy	1912	
369	Nakielska	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1910	
370	Nakielska	14	Lasowice	kamienica	mieszkalny	1911	
371	Nakielska	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1910	
372	Nakielska	16	Lasowice	kamienica	mieszkalny	ok. 1914	
373	Nakielska	17	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1910	
374	Nakielska	18	Lasowice	kamienica	mieszkalny	ok. 1914	
375	Nakielska	19	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1909	
376	Nakielska	21	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1909	
377	Nakielska	23	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1909	
378	Nakielska	32	Lasowice	willa	mieszkalny	1927	
379	Nakielska	42	Lasowice	portiernia zakładu „Faser”	portiernia zakładu	1955	
380	Nałkowskiej	1	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	usługowy	I poł. XIX w., 2004	
381	Nałkowskiej	5	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	nieużytkowany	poł. XIX w.	
382	Nałkowskiej	6	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalny	1872	
383	Nałkowskiej	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1897	
384	Niedziałkowskiego		Stare Tarnowice	kościół katolicki św. Marcina	kościół	XV, 1707, XVIII w.	A/638/66 z 02.05.66
385	Niedziałkowskiego	2	Stare Tarnowice	plebania	plebania	koniec XIX w.	
386	Niedziałkowskiego		Stare Tarnowice	kaplica w murze kościoła (tzw. nowego)	△	pocz. XX w.	
387	Niedziałkowskiego		Stare Tarnowice	kapliczka w ogrodzeniu kościoła	△	ok. 1902	
388	Niedziałkowskiego		Stare Tarnowice	kościół św. Marcina Biskupa i Wyznawcy (tzw. “nowy”)	kościół	1899-1902	

389	Niedziałkowskiego	8	Stare Tarnowice	kapliczka	△	II poł. XIX w.	
390	Niedziałkowskiego	14	Stare Tarnowice	stodoła	gospodarczy	ok. 1930	
391	Niedziałkowskiego	26	Stare Tarnowice	bud. mieszk.	nie użytkowany	ok. 1890	
392	Niedziałkowskiego	38	Stare Tarnowice	krzyż kamienny na postumencie	†	ok. 1880	
393	Nowa / Bałtycka		Śródm.-Centrum	krzyż przydrożny	†	1888	
394	Odrodzenia	4	Śródm.-Centrum	chata gwarecka	usługowy (restauracja)	1874	
395	Odrodzenia	6	Śródm.-Centrum	d. kamienica	ogródek letni przy restauracji	1887	tylko mury piwnic i mury obwodowe parteru
396	Odrodzenia	11	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1910	
397	Odrodzenia	12	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1905	
398	Odrodzenia	15	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1890	
399	Odrodzenia	17	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalny	I poł. XIXw., 1868	
400	Odrodzenia	18	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	ok. 1890 (?), ok. 1998-2002	rozbudowany na pocz. XXI w.
401	Okrzei	2a	Śródm.-Centrum	kaplica pogrzebowa	kaplica pogrzebowa	1929	
402	Okrzei / Hallera		Śródm.-Centrum	krzyż przydrożny drewniany	†	lata 30. XX w.	
403	Opatowicka	1	Śródm.-Centrum	d. kasyno wojskowe	nieużytkowany	1914-15	
404	Opatowicka	27	Śródm.-Centrum	d. koziarnia powiatowa	gospodarczy	ok. 1880	
405	Opatowicka		Opatowice	krzyż przydrożny kamienny	†	1896	
406	Opolska	1	Śródm.-Centrum	d. Dom Padiery, hotel „Freie Bergstadt”)	usługowy	XVI,k.XVIII w., 1886, 1912	A/630/66 z 02.05.66
407	Opolska	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1905, 1910	
408	Opolska	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1889	
409	Opolska	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1889	
410	Opolska	9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1891	
411	Opolska	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1902-03	
412	Opolska	16	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1910	
413	Opolska	17	Śródm.-Centrum	budynek sądowy	usługowy (Sąd Rejonowy)	1883, 1914	
414	Opolska	18	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1895	
415	Opolska	19	Śródm.-Centrum	budynek aresztu	usługowy (Areszt Śledczy)	1883, rozbud. po 1960	
416	Opolska	20	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1885-89	

417	Opolska	21	Śródm.-Centrum	d. szpital	nieużytkowany	1885, 1893, 1908-12	
418	Opolska	23	Śródm.-Centrum	d. lazaret spółki brackiej	mieszkalno-usługowy	1910	
419	Opolska	23a	Śródm.-Centrum	d. lazaret spółki brackiej	siedziba C.B.K.K.	1910-11	
420	Opolska	23b	Śródm.-Centrum	d. lazaret spółki brackiej	usługowy (Urząd Skarbowy)	1884-86, 1902	
421	Opolska	23/V	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalny	1884	
422	Opolska	23/X	Śródm.-Centrum	kotłownia	magazynowy	1904	
423	Opolska	24	Śródm.-Centrum	willa Gen. Dyr. Zarz. Henckel v. D.	usługowy (Wydz. V Sądu Rej.)	pocz. XX w.	
424	Opolska	26	Śródm.-Centrum	d. seminarium naucz. męskie	szkoła średnia	1901-1913	
425	Opolska	28	Śródm.-Centrum	d. seminarium naucz. żeńskie	szkoła średnia	1907 (nieistn.), 1929-30, 1950	
426	Opolska	36	Śródm.-Centrum	Zespół koszar 11 reg. strzelców konnych (3 pułku uł.)	koszary wojskowe	1914-16	
427	Opolska	51	Śródm.-Centrum	wieża ciśnień zakładu wodociągowego	wieża ciśnień	1926	
428	Opolska	71	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1890	
429	Opolska	73	Śródm.-Centrum	d. budynek fabryki śrutu	mieszkalny	poł. XIX w.	
430	Opolska		Śródm.-Centrum	pomnik – armata ZiS-3 na postumencie	pomnik	ok. 1960	
431	Opolska		Śródm.-Centrum	zespół starodrzewia na tzw. Redenbergu	park	od 1830, 1926	wiek drzewostanu do 100 lat
432	Parkowa		Bobrowniki Śl.	kopiec pamiątkowy „Kunszt” na hałdzie szybu Rudolfa	nieużytek, kopiec	1884-1910	
433	Pastuszki	58	Opatowice	kapliczka	△	pocz. XX w.	
434	PCK	1	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalno-usługowy	1937	
435	PCK	5	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1936	
436	PCK	7	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1939	
437	Piastowska	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1885	
438	Piastowska	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1897	
439	Piastowska	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1882-99	
440	Piastowska	6	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1887	
441	Piastowska	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1864-99	
442	Piastowska	8	Śródm.-Centrum	d. poczta cesarska, urząd finansowy, szkoła	usługowy (biurowy)	1883, 1908-09	

443	Piastowska	9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1883, 1909-10	
444	Piastowska	12	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1884	
445	Piastowska	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1883	
446	Piastowska	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1873	
447	Piastowska	17	Śródm.-Centrum	d. salon meblowy f-ki mebli Dominik	mieszkalno-usługowy	1904	
448	Piastowska	19	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1891	
449	Piłsudskiego	1	Śródm.-Centrum	d. królew. gimnazjum realne	szkoła średnia (II L.O.)	1874	A/358/11 z 07.12.11
450	Piłsudskiego	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1890	
451	Piłsudskiego	6	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1890	
452	Piłsudskiego	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1938	
453	Piłsudskiego	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1932	
454	Piłsudskiego	9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1860	
455	Piłsudskiego	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1903	
456	Piłsudskiego	11	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1911	
457	Piłsudskiego	12	Śródm.-Centrum	poczta	poczta	1908-09	A/1632/96 z 30.04.96
458	Piłsudskiego	13	Śródm.-Centrum	d. firma papiernicza	usługowy	1906	
459	Piłsudskiego	15	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. (kolejowy)	mieszkalny	1857	
460	Piłsudskiego	16	Śródm.-Centrum	d. bud. kasy chorych	przychodnia zdrowia	1930	
461	Piłsudskiego		Śródm.-Centrum	skwer ze starodrzewiem (b. cm. ewang.)		cmentarz 1870-1967	wiek drzewostanu do 100 lat
462	Pionierska	19	Strzybnica	stan. archeol. - osada	AZP 93-45, nr 4	epoka kam., wcz. średniow.	50°29'07" N, 18°47'32" E
463	Pionierska	23	Strzybnica	krzyż przydrożny kamienny	†	1928	
464	Plebiscytowa	22	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
465	Podmiejska	8	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
466	Podmiejska	13	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX w.	
467	Pokoju		Śródm.-Centrum	pomnik – 2 lokomotywy (Tp1 i SM-15)	pomnik	1904, 1965	
468	Pola W.		Sowice	stan. archeol. - osada	AZP 94-46, nr 12	ep. kam., kult. łużycka, epoka brązu	50°27'50" N, 18°50'30" E
469	Pola W.		Sowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-46, nr 11	ep. kam., kult. łużycka, epoka brązu	50°27'52" N, 18°50'24" E
470	Pola W.		Sowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-46, nr 10	epoka kam., pradzieje	50°27'53" N, 18°50'12" E

471	Polarna	19	Rybna	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w, przebud.	
472	Polarna	100d	Rybna	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 2	wczesne średniowiecze	50°27'20" N, 18°48'15" E
473	Polarna	103g	Opatowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 15	późne średniowiecze	50°27'31" N, 18°48'46" E
474	Polarna / Tolstoja		Rybna	krzyż przydrożny drewniany	†	1861 ? - 2008	tradycja krzyża od 1861, obecny: kolejna replika
475	Poprzeczna	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1880	
476	Powstańców Śląskich	2	Śródm.-Centrum	d. sierociniec powiat.+ konwikt z kaplicą	sakralny, mieszkalny	1898-99, 1929	
477	Powstańców Śląskich	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1908	
478	Powstańców Śląskich	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1908	
479	Powstańców Śląskich	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1890	
480	Powstańców Śląskich	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1890	
481	Powstańców Śląskich	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1890	
482	Powstańców Śląskich	12	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1891	
483	Powstańców Śląskich	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1890	
484	Powstańców Śląskich	14	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1890	
485	Powstańców Śląskich	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1904	
486	Powstańców Śląskich	16	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1890	
487	Powstańców Śląskich	17	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1897, 1907	
488	Powstańców Śląskich	18	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1887, 1914-21	
489	Powstańców Śląskich	22	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1885	
490	Powstańców Śląskich	24	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1896	
491	Powstańców	26	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1896	

	Śląskich						
492	Powstańców Śląskich	28	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1896	
493	Powstańców Śląskich	29	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	mieszkalno-usługowy		
494	Powstańców Śląskich	30	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1890, 1902	
495	Powstańców Śląskich	31	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1886	
496	Powstańców Śląskich	32	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1890	
497	Powstańców Śląskich	34	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1905	
498	Powstańców Śląskich	36	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1909	
499	Powstańców Śląskich	37	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1870	
500	Powstańców Śląskich	38	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1905	
501	Powstańców Warszaw.	2,4	Rybna	dworek bliźniaczy	mieszkalno-usługowy (pocztą)	ok. 1920	
502	Powstańców Warszaw.	5	Rybna	willa	mieszkalny	1926	
503	Powstańców Warszaw.	26	Rybna	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
504	Powstańców Warszaw.	89	Rybna	stodoła dworska	usługowy	ok. 1880	
505	Powstańców Warszaw.	90	Rybna	pałac z parkiem	usługowy (restauracja, hotel)	1796	A/637/66 z 02.05.66
506	Powstańców Warszawskich		Rybna	krzyż kamienny na postumencie	†	1900	przy bud. Paderewskiego 2
507	Proletariacka	8	Strzybnica	d. katolicka szkoła wiejska	nieużytkowany	ok. 1890	A/319/10 z 02.11.10
508	Pułaskiego	2	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX w (?)	
509	Pułaskiego	3	Strzybnica	stodoła	gospodarczy	kon. XIX / pocz. XX w.	
510	Pułaskiego	6	Strzybnica	bud. mieszk.	mieszkalny	kon. XIX / pocz. XX w.	
511	Pułaskiego	24	Strzybnica	krzyż przydrożny drewniany	†	lata 30. XX w.	
512	Pułaskiego	st. paliw	Strzybnica	krzyż przydrożny	†	ok. 1960, figura starsza	

513	Pułaskiego		Strzybnica	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 93-45, nr 3	ep. kamienna, średniowiecze	50°29'26" N, 18°46'59" E
514	Puszkina	12	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
515	Puszkina	17	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920	
516	Puszkina	27	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930	
517	Puszkina	35, 37	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930	
518	Pyskowicka	12	Stare Tarnowice	d. świetlica wiejska, gospoda	mieszkalno-usługowy	kon. XIX / pocz. XX w.	
519	Pyskowicka	13	Stare Tarnowice	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
520	Pyskowicka	16,18	Stare Tarnowice	bud. mieszk.	mieszkalny	1867, przebud. XX w.	
521	Pyskowicka	24	Stare Tarnowice	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w., przebud. ok. poł. XX .	
522	Pyskowicka	31	Stare Tarnowice	bud. mieszk.	mieszkalny	kon. XIX / pocz. XX w.	
523	Pyskowicka	39	Stare Tarnowice	zespół zamkowy zamek, stajnia, stodoła dworska	usługowy (restauracja, Muzeum)	XVI, XIX w.	A/639/66 z 02.05.66 (całkowicie przebudowany w pocz. XXI w)
524	Pyskowicka	39	Stare Tarnowice	kapliczka w murze zamkowym	△	pocz. XX w.	
525	Pyskowicka	40	Stare Tarnowice	bud. mieszkalno-usługowy	mieszkalno-usługowy	kon. XIX / pocz. XX w.	
526	Pyskowicka	43	Stare Tarnowice	bud. mieszk. (pofolwarczny)	mieszkalny	pocz. XX w.	
527	Pyskowicka	45	Stare Tarnowice	bud. mieszk. (pofolwarczny)	mieszkalny	pocz. XX w.	
528	Pyskowicka	48	Stare Tarnowice	tzw. "Dom Ogrodnika"	mieszkalny	ok. 1890	
529	Pyskowicka	51	Stare Tarnowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 24	późne średniowiecze	50°26'20" N, 18°48'14" E
530	Pyskowicka		Stare Tarnowice	stan. archeol.-ślad osadnictwa, osada	AZP 94-45, nr 18	wczesne, późne średniowiecze	50°26'09" N, 18°48'51" E (100x100 m)
531	Pyskowicka		Stare Tarnowice	stan. archeol. - osada	AZP 94-45, nr 21	okr. rzymski, kult. przeworska, wcz. średn.	50°25'59" N, 18°47'36" E, C/821/68 z68
532	Pyskowicka		Stare Tarnowice	stan. archeol. - osada?	AZP 94-45, nr 17	późne średniowiecze	50°26'17" N, 18°49'03" E (80x10 m)
533	Pyskowicka		Stare Tarnowice	stan. archeol.-ślad osadnictwa, osada	AZP 94-45, nr 23	pradzieje, późne średniowiecze	50°26'18" N, 18°47'30" E (140x130 m)
534	Pyskowicka (polna)		Stare Tarnowice	kapliczka na słupie	△	1932, w miejscu popr. 1880	
535	Radzionkowska	6	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX w./ pocz. XX w.	
536	Radzionkowska	12	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk. wielorodz,	mieszkalno-usługowy	ok. 1900	
537	Radzionkowska	14	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	ok. 1900	
538	Radzionkowska	15	Bobrowniki Śl.	d. szkoła wiejska	nieużytkowany	1856	

539	Radzionkowska	19	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
540	Radzionkowska	23	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk. wielorodz,	mieszkalno-usługowy	ok. 1900	
541	Radzionkowska	31	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
542	Radzionkowska	39	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
543	Radzionkowska	47	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
544	Radzionkowska	56	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX w./ pocz. XX w.	
545	Radzionkowska	76	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
546	Radzionkowska	82	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk. Wielorodz	mieszkalno-usługowy	ok. 1900	
547	Radzionkowska	102	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w, przebud. 2008	przebudowany, zmieniona elewacja
548	Radzionkowska	108	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
549	Radzionkowska	110	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX w./ pocz. XX w.	
550	Radzionkowska	122	Bobrowniki Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
551	Radzionkowska	124	Bobrowniki Śl.	krzyż kamienny na postumencie	†	1897	fundacja „Gminy Rudy Piekar”
552	Ratuszowa	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1887	
553	Ratuszowa	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1889	
554	Ratuszowa	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1909	
555	Ratuszowa	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1931	
556	Ratuszowa	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1912	
557	Ratuszowa	8	Śródm.-Centrum	oficyna kamienicy (Rynek 17)	mieszkalno-usługowy	XIX w. (?)	
558	Reja		Sowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-46, nr 13	ep. kam., kult. łużycka, epoka brązu okr. halszacki	50°27'48" N, 18°50'49" E
559	Repecka	2	Stare Tarnowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920	
560	Repecka	17	Stare Tarnowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
561	Repecka	19	Stare Tarnowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
562	Repecka	47	Stare Tarnowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920	
563	Repecka	63	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w., rozbud. 1938	
564	Repecka	63	Repty Śl.	krzyż kamienny na postumencie	†	poł. XIX w.	
565	Repecka		Repty Śl.	park krajobrazowy (d. zwierzyniec)	Park leśny	ok. 1820-24, 1893-98	A/660/66 z 30.12.66
566	Rudola ks.	7	Sowice	krzyż misyjny przy kościele	†	1948 ?	

567	Rudola ks.		Sowice	krzyż na cmentarzu	†	pocz. XXI w.	
568	Rymera	6	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. (rodzaj zagrody w mieście)	usługowy (restauracja)	XIX w.	
569	Rymera	8, 8a	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	koniec XIX w.	
570	Rynek	1	Śródm.-Centrum	d. winiarnia „Sedlaczek”	usługowy (restauracja, Muzeum)	I poł. XVI w., 1805, 1920	A/609/66 z 15.04.66
571	Rynek	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	XVI w. nadb. XVIII w. 1890	
572	Rynek	3	Śródm.-Centrum	kamienica rynkowa	mieszkalno-usługowy	XVII w., XIX w.	A/625/66 z 27.04.66
573	Rynek	4	Śródm.-Centrum	ratusz	usługowy (Urząd Miejski)	1896-98	A/1631/96 z 30.04.96
574	Rynek	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	XVII w., XIX w.	
575	Rynek	8,9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1910	
576	Rynek	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1880	
577	Rynek	10a	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1890	
578	Rynek	12	Śródm.-Centrum	kościół ewangelicki	kościół	1780, 1900	A/623/66 z 27.04.66
579	Rynek	13	Śródm.-Centrum	kamienica rynkowa	mieszkalno-usługowy	poł. XVI w. XIX w, 1930	A/626/66 z 27.04.66
580	Rynek	14	Śródm.-Centrum	d. siedziba Vorschuss-Verein Towarzystwa Zaliczkowego	usługowy (bank)	1908	B/590/85 z 28.01.85
581	Rynek	15	Śródm.-Centrum	kamienica rynkowa	mieszkalno-usługowy	1585, ok. 1870	A/627/66 z 27.04.66
582	Rynek	16	Śródm.-Centrum	kamienica rynkowa	mieszkalno-usługowy	ok. poł. XVI w.	A/628/66 z 27.04.66
583	Rynek	17	Śródm.-Centrum	kamienica rynkowa	mieszkalno-usługowy	XVI-XVII w.	A/613/66 z 15.04.66
584	Rynek	17a	Śródm.-Centrum	kamienica rynkowa	mieszkalno-usługowy	XVI-XVII w.	A/614/66 z 15.04.66
585	Rynek	18	Śródm.-Centrum	kamienica rynkowa	mieszkalno-usługowy	XVI-XVII w.	A/615/66 z 15.04.66
586	Rynek		Śródm.-Centrum	stan. archeol. - brukowanie Rynku	AZP 95-46, nr	okres nowożytny	50°26'41" N, 18°51'20" E
587	Sawina	2	Śródm.-Centrum	zespół hałdy „Sawina”	zespół zieleni przy bud. mieszk.	I poł. XIX w.	wiek drzewostanu do 80 lat
588	Sielanka		Stare Tarnowice	schron – element tzw. fałszywego celu dla bombowców	nieużytkowany	ok. 1943-44 r.	
589	Sielanka		Stare Tarnowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 12	wczesne średniowiecze (XI-XII w.)	50°26'51" N, 18°47'13" E
590	Sielanka		Stare Tarnowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 13	epoka kamienna, późne średniowiecze	50°27'00" N, 18°48'57" E
591	Sielanka		Stare Tarnowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 8	epoka kamienna, późne średniowiecze	50°26'59" N, 18°49'04" E

592	Sienkiewicza	1	Śródm.-Centrum	willa miejska	usługowy	1875-86	
593	Sienkiewicza	2	Śródm.-Centrum	d. siedziba starostwa	usługowy (Urząd Miejski)	1875, 1906-14	
594	Sienkiewicza	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1920	
595	Sienkiewicza	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1905	
596	Sienkiewicza	5	Śródm.-Centrum	willa miejska	przedszkole publiczne	1924	
597	Sienkiewicza	6	Śródm.-Centrum	d. szkoła niemiecka	szkoła średnia	1927	
598	Sienkiewicza	7	Śródm.-Centrum	willa	usługowy	1932	
599	Sienkiewicza	8	Śródm.-Centrum	d. siedziba gminy ewangel.	usługowy (MDK)	1889, 1923-24	
600	Sienkiewicza	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1889	
601	Sienkiewicza	11	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1936	
602	Sienkiewicza	12	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1892	
603	Sienkiewicza	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1906	
604	Sienkiewicza	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1887	
605	Sienkiewicza	18	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1914	
606	Sienkiewicza	20	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1913	
607	Sienkiewicza	22	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1913	
608	Sienkiewicza	24	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1913	
609	Sienkiewicza	26	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1913	
610	Sienkiewicza	28	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1913	
611	Sienkiewicza	30	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1913	
612	Sienkiewicza	32	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1913	
613	Sienkiewicza	34	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	1912	
614	Sienkiewicza	35	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1929	
615	Sienkiewicza	36	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	1913	
616	Sienkiewicza	41	Śródm.-Centrum	willa miejska	usługowy (NZOZ)	1914	
617	Sienkiewicza	43	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	1911	
618	Sienkiewicza	45	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	1912	
619	Sienkiewicza		Śródm.-Centrum	nastawnia I (TGA7)	nastawnia	1895	
620	Sienna	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1890	
621	Sienna	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1891	
622	Sienna	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1899	

623	Sienna	7	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalny	XIX w.	
624	Siwcowa	1	Pniowiec	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
625	Siwcowa	12	Pniowiec	bud. mieszk.	mieszkalny	pocz. XX w.	
626	Siwcowa	12	Pniowiec	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 93-46, nr 2	okres nowożytny XVI-XVII w	50°29'28" N, 18°49'41" E
627	Skargi / Bolesława Śmiał.		Bobrowniki Śl.	krzyż przydrożny	†	ok. 1960, figura z ok. 1912	replika poprzedniego krzyża z pocz. XX w.
628	Słowackiego	30	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1925	
629	Słowackiego	34	Sowice	szkoła podstawowa	szkoła podstawowa	1938	
630	Sobieskiego	5	Śródm.-Centrum	d. szkoła dla chłopców	zespół szkół średnich	1908	
631	Sobieskiego	17	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1890	
632	Sobieskiego	20	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1890	
633	Sobieskiego	22	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1901	
634	Sojki ks.	1	Bobrowniki Śl.	d. szkoła wiejska (druga)	usługowy (hotel)	1884, rozbud. 1905	
635	Sojki ks.	3	Bobrowniki Śl.	kościół p.w. Przemienienia Pańskiego	kościół	1910-11	
636	Sojki ks.	3	Bobrowniki Śl.	plebania		1914	
637	Sojki ks.		Bobrowniki Śl.	figura św. Krzysztofa na postumencie	△	2004, figura pocz. XX w.	
638	Solskiego	40	Strzybnica	kapliczka	△	2000	
639	Spacerowa	4	Bobrowniki Śl.	chałupa murowana	mieszkalny	pocz. XX w.	
640	Spacerowa	6	Bobrowniki Śl.	chałupa murowana	mieszkalny	pocz. XX w.	
641	Stalmacha	1	Śródm.-Centrum	d. areszt miejski (pierwszy)	mieszkalno-usługowy	XVIII w., 1850, 1912	
642	Stalmacha	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1887	
643	Stalmacha	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1901	
644	Stalmacha	5	Śródm.-Centrum	d. magazyn	usługowy (restauracja)	ok. 1870	
645	Stalmacha	14	Śródm.-Centrum	kamienica	nieużytkowany	1885	
646	Staropocztowa	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1884	
647	Staropolska	14	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalny	1936	
648	Starowapienna/Dymarska		Rybna	krzyż przydrożny	†	ok. 1930	
649	Staszica	99	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1915	
650	Staszica	116	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1910	

651	Staszica	118	Repty Śl.	d. gospoda	usługowy (siedziba firmy)	ok. 1890, 1910	
652	Staszica	119	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1900	
653	Staszica	122	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1915	
654	Stawowa	1	Lasowice	krzyż kamienny na postumencie	†	1890	
655	Stroma	2,4	Osada Jana	bud. mieszk. bliźniaczy	mieszkalny	1924	
656	Strzelecka	6	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1870, 1890-1913	
657	Strzelecka	9	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1892	
658	Strzelecka	13	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1881	
659	Strzelecka	14	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka	mieszkalny	II poł. XIX w.	
660	Strzelecka	15	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1912	
661	Strzelecka	17	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1895	
662	Strzelecka	20	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1897	
663	Strzelecka	22	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. (chata)	mieszkalno-usługowy	ok. 1860	
664	Strzelecka	23	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1905	
665	Strzelecka	24	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1891	
666	Strzelecka	26	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1892	
667	Strzelecka	28	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	1893-94, 1903	
668	Strzelecka	30	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1910	
669	Strzelecka	25	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	1896	
670	Styczyńskiego	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1892	
671	Styczyńskiego	6	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1907	
672	Styczyńskiego	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1908	
673	Styczyńskiego	8a	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1913	
674	Styczyńskiego	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1894	
675	Styczyńskiego	12	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1894	
676	Styczyńskiego	14	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1894	
677	Styczyńskiego	16	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	1927	
678	Szymały	1	Śródm.-Centrum	chałupa gwarecka „Dom Carnalla”	usługowy (restauracja)	XVIII w / XIX w.	
679	Szymały	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1930	
680	Śniadeckiego	1	Repty Śl.	d. masztalernia	usługowy (Salezjański Ośr. Szk-Wych)	1891-1898, 1960	bardzo przekształcony

681	Śniadeckiego	2	Stare Tarnowice	d. stróżówka parku zamkowego	mieszkalny	ok. 1898	
682	Targowa	7	Osada Jana	bud. mieszk.	mieszkalny	1929	
683	Tołstoja	43	Rybna	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 6	późne średniowiecze	50°28'01" N, 18°47'46" E
684	Tuwima		Rybna	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 5	późne średniowiecze	50°27'49" N, 18°48'23" E
685	Tuwima		Rybna	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 4	paleolit (?), epoka kamienna	50°27'45" N, 18°48'37" E
686	Tylina	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1891	
687	Tylina	5	Śródm.-Centrum	kamienica + domek górniczy	nieużytkowany	1881 + poł. XIX w.	
688	Tylina	7	Śródm.-Centrum	d. kino	usługowy	1929, 1942	
689	Wajdy ks.	1	Śródm.-Centrum	bud. usługowy	usługowy	ok. 1875	
690	Wajdy ks.	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1910	
691	Wajdy ks.	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1895	
692	Wajdy ks.	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1910	
693	Wajdy ks.	5	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1895	
694	Wajdy ks.	6-8	Śródm.-Centrum	d. lazaret górniczy	nieużytkowany	XVIII w (?)	A/1499/92 z 18.09.93
695	Wajdy ks.	7	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1895	
696	Waliski / Renka ks.		Repty Śl.	„Źródło Młodości” obudowa, kapliczka, pomnik	△	1969-74 pomnik: 1919, 1974	
697	Wawreczki	1	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny	ok. 1890	
698	Wawreczki	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalny (klasztor)	1878, 1892	
699	Wawreczki	7	Śródm.-Centrum	willa miejska	mieszkalny	1893	
700	Wiejska	63	Opatowice	krzyż kamienny na postumencie	†	1916	
701	Wiśniowa	9j	Opatowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 7	wczesne średniowiecze	50°27'21" N, 18°49'03" E
702	Witosa	40	Repty Śl.	pomnik poległych powstańców i ofiar wojny	pomnik	po 1950	
703	Witosa	80	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	koniec XIX w.	
704	Witosa	81	Repty Śl.	bud. gospodarczy i stodoła	gospodarczy	koniec XIX w.	
705	Witosa		Repty Śl.	kościół św. Mikołaja	kościół	1872	A/340/11 z 27.05.11
706	Witosa		Repty Śl.	krzyż i kapliczka przy murze otaczaj. kościół	†	1958	
707	Witosa		Repty Śl.	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 95-45, nr 1	epoka kamienna	50°25'19" N, 18°48'22" E
708	Witosa/Brzozowa		Repty Śl.	krzyż drewniany	†	ok. 1930	
709	Wodna		Sowice	kapliczka	△	II poł. XIX w.	w pobliżu budynku

							Grzybowa 86
710	Wodna	ter. COŚ	Sowice	stan. archeol.-śląd osadnictwa, osada	AZP 94-46, nr 8	kult. łżycka, ep. brązu okr. halsztacki, średniowiecze	50°28'01" N, 18°49'41" E
711	Wodna	ter. COŚ	Sowice	stan. archeol. - osady:	AZP 94-46, nr 7	mezolit, neolit, ep. brązu okr. halsztacki, kult. łżycka	50°28'03" N, 18°49'32" E
712	Wodna	ter. COŚ	Sowice	stan. archeol.-śląd osadnictwa, osada	AZP 94-46, nr 9	ep. kam., kult. łżycka, średniowiecze	50°27'57" N, 18°49'51" E
713	Wodna		Śródm.-Centrum	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-46, nr 2	okres nowożytny	50°27'55" N, 18°49'13" E
714	Wodociągowa	2	Repty Śl.	zespół zabudowań i nadszybi szybów "Adolph" i Maszynowego	magazynowy	1884-1902	2 bliźniacze 8-kątne budynki nadszybi, kotłownia, elektrownia, zmiękczałnia wody, rozdzielnia, magazyn, portiernia
715	Wojciecha św.	4	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930	
716	Wojciecha św.	5	Lasowice	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1930	
717	Wolskiego		Bobrowniki Śl.	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 95-46 nr 2	?	brak dokładnej lokalizacji
718	Wyspiańskiego	1, 3	Śródm.-Centrum	szkoła podstawowa	szkoła podstawowa, gimnazjum	1930-32	
719	Wyspiańskiego	2	Śródm.-Centrum	willa modernistyczna	mieszkalny	1934	
720	Wyspiańskiego	5	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1937	
721	Wyspiańskiego	6	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1925	
722	Wyspiańskiego	12	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1931	
723	Wyspiańskiego	14	Śródm.-Centrum	willa modernistyczna	mieszkalny	1931	
724	Wyspiańskiego	15	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1935	
725	Wyspiańskiego	16	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1931, 1942	
726	Wyspiańskiego	18	Śródm.-Centrum	bud. mieszk.	mieszkalno-usługowy	1931	
727	Wyspiańskiego	20	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1931	
728	Wyszyńskiego	1	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. wielorodz,	mieszkalny	1947	
729	Wyszyńskiego	3	Śródm.-Centrum	willa modernistyczna	mieszkalny	1939	
730	Wyszyńskiego	5	Śródm.-Centrum	willa modernistyczna	mieszkalny	1938	
731	Wyszyńskiego	7	Śródm.-Centrum	willa modernistyczna	mieszkalny	1934	
732	Wyszyńskiego	17, 19	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. bliźniaczy	mieszkalny	1924	

733	Wyszyńskiego	21, 23	Śródm.-Centrum	bud. mieszk. bliźniaczy	mieszkalny	1924	
734	Wyszyńskiego	25	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1928	
735	Wyszyńskiego	27	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1932	
736	Wyszyńskiego	29	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1932	
737	Wyszyńskiego	41	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1934	
738	Wyszyńskiego	47	Śródm.-Centrum	willa	mieszkalny	1930	
739	Wyszyńskiego		Stare Tarnowice	stan. archeol. - gródek rycerski	AZP 94-46, nr 1	średniowiecze	50°26'26" N, 18°49'18" E, C/1332/85 z 05.06.85
740	Wyszyńskiego		Śródm.-Centrum	zespół cmentarza wojennego, 2 pomniki	cmentarz	1918-1975	
741	Wyszyńskiego		Śródm.-Centrum	park miejski + glorieta, kiosk, grzybek, pergola, fontanna, pomnik	park	1903-1938	wiek drzewostanu do 110 lat
742	Wyszyńskiego		Śródm.-Centrum	krzyż drewniany na cmentarzu św. Józefa	†	ok. 1935	
743	Wyszyńskiego / Janasa		Stare Tarnowice	krzyż przydrożny	†	ok. 1930	
744	Wyzwolenia	13	Sowice	bud. mieszk.	mieszkalny		
745	XXV PRL pl.		Strzybnica	budynek stacji kolejowej Strzybnica	bud. stacyjny	1868	
746	Zagórska	60	Strzybnica	d. siedziba gminy Strzybnica	nieużytkowany	ok. 1915	
747	Zagórska	72	Strzybnica	krzyż przydrożny	†	koniec XX w., figura starsza	
748	Zagórska	80	Strzybnica	kapliczka w ogrodzeniu przy bramie wjazd.	△		
749	Zagórska	86	Strzybnica	bud. mieszk. (kolejowy)	mieszkalny	ok. 1900	
750	Zagórska	90	Strzybnica	bud. mieszk. wielorodz.	mieszkalno-usługowy	ok. 1900	
751	Zagórska	93	Strzybnica	krzyż przydrożny	†	1881	
752	Zagórska		Strzybnica	wieża ciśnień d. huty „Fryderyk”	wieża ciśnień	ok. 1910	
753	Zagórska		Strzybnica	hala fabryczna d. huty „Fryderyk”	produkcyjny	ok. 1910	
754	Zagórska / Proletariacka		Strzybnica	krzyż przydrożny	†	2007, figura starsza	
755	Zagórska / Sudecka		Strzybnica	kapliczka maryjna	△	I poł. XX w.	
756	Zagórska / Wiśniowa		Opatowice	krzyż przydrożny	†	ok. 1930	niedokończony po przebudowie skrzyżowania

757	Zalesie	3	Opatowice	stan. archeol. - osada?	AZP 94-45, nr 14	późne średniowiecze	50°27'09" N, 18°48'43" E (120x100 m)
758	Zalesie	6	Opatowice	stan. archeol. - osada	AZP 94-45, nr 1	kult. łużycka, kult. przeworska, wcz.średn.	50°27'19" N, 18°48'53" E
759	Zalesie		Opatowice	stan. archeol. - ślad osadnictwa	AZP 94-45, nr 16	wczesne średniowiecze	50°27'22" N, 18°48'30" E
760	Zamkowa	1	Śródm.-Centrum	d. fabryka mydła Lukaszika	usługowy	poł. XIX w., 1872, 1887, 1912	
761	Zamkowa	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	XVI/XVII w, XIX w.	A/629/66 z 02.05.66
762	Zamkowa	3	Śródm.-Centrum	d. szkoła parafialna, Dom Katolicki	bud. parafialny	1869	
763	Zamkowa	4	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1870	
764	Zamkowa	5	Śródm.-Centrum	d. szkoła katolicka	usługowy (biblioteka)	1843-44, 1929, 1948	
765	Zamkowa	6	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1903	
766	Zamkowa	8	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1870, 1886	
767	Zamkowa	10	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	ok. 1885	
768	Zamkowa	12	Śródm.-Centrum	d. zamek miejski – siedziba sędziego	mieszkalny	1575, rozbud. XIX w.	
769	Zwycięstwa		Bobrowniki Śl.	krzyż na cmentarzu	†	1913	
770	Żeromskiego	22	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920	
771	Żeromskiego	27	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1915	
772	Żeromskiego	30	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1915	
773	Żeromskiego	81	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1925	
774	Żeromskiego	106	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1920	
775	Żeromskiego	108	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1925	
776	Żeromskiego	110	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1915	
777	Żeromskiego	119	Repty Śl.	bud. mieszk. i stodoła	bud. mieszk. i gospod.	ok. 1900	
778	Żeromskiego	120	Repty Śl.	bud. mieszk.	mieszkalny	ok. 1915	
779	Żwirki i Wigury	1	Śródm.-Centrum	d. hotel „Prinz Regent”, d. kino	mieszkalno-usługowy	XVIII w., 1850, XX w.	
780	Żwirki i Wigury	2	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1910	
781	Żwirki i Wigury	3	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1885, 1886, 1911	
782	Żwirki i Wigury	4	Śródm.-Centrum	bud. mieszkalno-usługowy	mieszkalno-usługowy	1899	
783	Żwirki i Wigury	6	Śródm.-Centrum	kamienica	mieszkalno-usługowy	1865, 1893	
784			Las, Śr, OJ, Bob.	zespół kolejki wąskotorowej	torowisko kolejki wąskotorowej	1880-1900	obecnie (2011-2012) nie użytkowana

785			Śródm.-Centrum	zespół urbanistyczny starego miasta		od pocz. XVI w.	A/610/66 z 27.04.66 (pomiędzy ul. Legionów, Królika, Sobieskiego, Piłsudskiego, K. Miarki)
786			Bob, Śr, ST, Ryb	zespół kochbunkrów linii obronnej B-2	nie użytkowane	1944	
787				dawna kopalnia kruszcu	nieużytkowany, część: muzeum	od 1784 do 1904	A/608/66 z 28.05.66 (większość dostępnych wyrobisk z lat 1784-1903)

2.3.5. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ WYZNACZONE NA PODSTAWIE USTALEŃ OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH

2.3.5.1. STREFY „B” OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

Na terenie miasta Tarnowskie Góry występują następujące strefy „B” ochrony konserwatorskiej wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych obejmujące:

- otulinę układu urbanistycznego centrum miasta,
- historyczny układ ruralistyczny „Lasowice”,
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Rybnej”,
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Strzybnicy”,
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Sowic”
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Bobrownik”,
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Starych Tarnowic”,
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Starych Rept”.

2.3.5.2. STREFY „K” OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Na terenie miasta Tarnowskie Góry występują następujące strefy „K” ochrony krajobrazu kulturowego wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych obejmujące:

- cmentarz żydowski przy ul. Gliwickiej 66,
- cmentarz przy kościele św Anny,
- cmentarz komunalny oraz cmentarz wojenny przy ul. Wyszyńskiego,
- cmentarz w tzw. ‘Parku Kamilianów”,
- cmentarz przy ul. Kościelnej w Strzybnicy,
- park Miejski przy ul. Wyszyńskiego,
- park przy kościele św. Jana Chrzciciela (tzw. „Parku Kamilianów”) przy ul. Słoneczników,
- skwer wraz z częścią terenu II LO im. St.Staszica na miejscu byłego cmentarza ewangelickiego.

2.3.5.3. STREFA „EG” OCHRONY EKSPOZYCJI KRAJOBRAZU POGÓRNICZEGO

Na terenie miasta Tarnowskie Góry występują następujące strefy „EG” ochrony ekspozycji krajobrazu pogórniczego wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych obejmujące:

- ślady działalności górniczej w Parku Miejskim przy ul. Wyszyńskiego,
- ślady działalności górniczej w parku „Kamilianów”,
- hałda „Sawina”,
- obszary łąk pogórnich z występowaniem biocenoz roślinności galwanowej,

- otoczenie byłych szybów kopalni „Fryderyk” z zadrzewieniem i zachowanymi hałdami przyszybowymi (szybów: „Glück”, „Bohr”, „Comet”, „Nettelbeck”, „Sack”, „Żmija”, „Gustaw”, „Reden”, „Minette”, „Heinzmann”, „Szczęść Boże”, „Carnall”, obudowa szybu Lichtloch IV),
- hałdy powydobywcze, popłuczkowe (kopiec „Rudolfina” w Bobrownikach przy ul. Parkowej),
- rejony zagęszczonego występowania warpi, pingów, lejów przyszybowych, i innych elementów antropomorficznej rzeźby terenu, związanych z dawnymi pracami górniczymi.

2.3.5.4. STREFY „OW” OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ

Na terenie miasta Tarnowskie Góry występują strefy „OW” obserwacji archeologicznej wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych obejmujące tereny potencjalnego występowania zabytków archeologicznych (otuliny stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej ewidencji zabytków).

2.4. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA

2.4.1. LUDNOŚĆ I DEMOGRAFIA

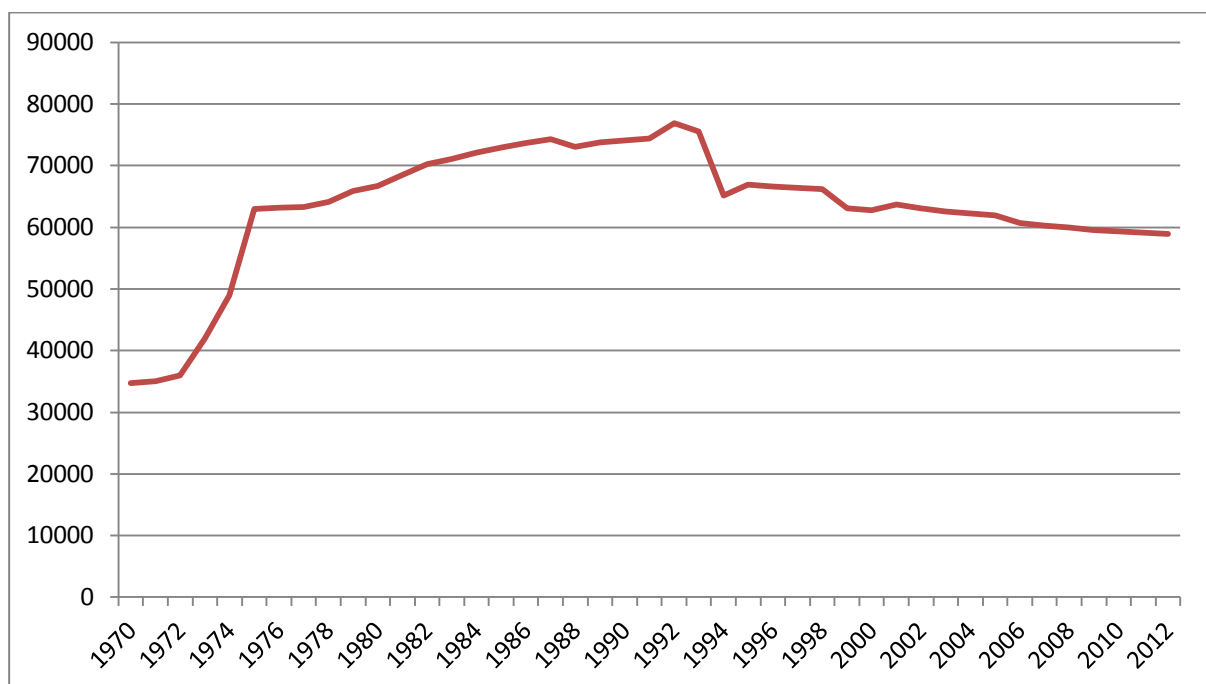
Liczba ludności faktycznie zamieszkałej w Tarnowskich Górach według danych opublikowanych przez Urząd Miasta Tarnowskie Góry na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiła 59 684 osoby (w tym na pobyt stały zameldowanych było 58 478 mieszkańców).

Średnia gęstość zaludnienia wyniosła 719 osób na 1 km², (średnia gęstość zaludnienia w województwie Śląskim wynosi 375 osób na 1 km²)

Do lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku poziom zaludnienia miasta systematycznie wzrastał. Gwałtowne powiększenie liczby mieszkańców odnotowane w pierwszej połowie lat siedemdziesiątych spowodowane było zmianą granic administracyjnych miasta (w 1974 r. do Tarnowskich Gór dołączone zostały Miasteczko Śląskie i Strzybnica). W latach 1975-1994 liczba mieszkańców wzrosła o blisko 15 tys. osób.

Trendy przyrostu ludności uległy odwróceniu na początku lat dziewięćdziesiątych. Począwszy od roku 1992 liczba mieszkańców zaczęła się zmniejszać na skutek stałego obniżania się liczby urodzeń a przede wszystkim na skutek odpływu ludności poza granice miasta (ujemne saldo migracji). Duży spadek ludności na początku lat dziewięćdziesiątych związany był także z odłączeniem się od Tarnowskich Gór w 1994r. Miasteczka Śląskiego. W ostatnim dziesięcioleciu (2002-2012) liczba ludności miasta zmniejszyła się o około 4173 osoby a prognozy wskazują na dalszą tendencję spadkową.

Wykres. 2.4.1.a. Zmiany zaludnienia Miasta Tarnowskie Góry w latach 1970-2012

Źródło: BIP Urzędu Miasta Tarnowskie Góry

Przyczyną utrzymującej się tendencji spadkowej liczby ludności w Tarnowskich Górach jest zarówno notowane od lat ujemne saldo migracji (gdzie w ubiegłym roku wyniosło –312 osoby – z miasta wyjechało 1184 osoby w tym 253 osoby za granicę), jak i ubytek naturalny ludności (gdzie przyrost naturalny od kilku lat także utrzymuje się na poziomie ujemnym i wyniósł w ubiegłym roku -151 osób).

Tab.2.4.1.a. Stan, ruch naturalny i wędrownicowy ludności Tarnowskich Gór w latach 2006 - 2013.

Lata	Ludność	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Napływ	Odpływ	Saldo migracji stałej
2006	60997	349	562	590	-28	638	837	-199
2007	60298	681	528	533	-5	698	807	-109
2008	59 915	717	585	616	-31	741	1093	-352
2009	59546	731	598	643	-45	601	1116	-515
2010	59305	659	616	561	55	658	1123	-465
2011	59106	679	568	627	-59	690	894	-204
2012	58941	669	610	623	-13	746	1143	-397
2013	59684	584	529	680	-151	872	1184	-312

Źródło: BIP Urzędu Miasta Tarnowskie Góry

Gęstość zaludnienia na terenie miasta cechuje się bardzo dużym zróżnicowaniem przestrzennym, co wiąże się z wielkością oraz funkcjonalnym charakterem poszczególnych dzielnic a także typem i intensywnością zabudowy. Średnia gęstość zaludnienia Tarnowskich Gór wynosi 719 os/km² i jest prawie dwukrotnie wyższa niż średnia gęstość zaludnienia województwa śląskiego która wynosi 375 osób/km². Najwyższą gęstość zaludnienia mają dzielnice zlokalizowane w okolicy centrum miasta. Ekstremalne wielkości osiąga najmniejsza (ok. 90 ha) dzielnica – Osada Jana, którą zamieszkuje 4947 osób co daje 5497 os/km². W Śródmieściu przypada

ponad 2349 os/km², a w Starych Tarnowicach - prawie 1800 os/km². Wysoka gęstość zaludnienia występuje także w Strzybnicy i wynosi 933 os/km². Największa dzielnica miasta – Pniowiec (ponad 1800 ha), z luźną zabudową typu wiejskiego oraz dużą powierzchnią terenów leśnych osiąga najniższą gęstość zaludnienia wynoszącą ok. 60 osób na 1 km². Gęstość zaludnienia w dzielnicach Opatowice, Lasowice, Repty Śląskie i Rybna waha się od 270 do 320 os/km², a w Sowicach i Bobrownikach od 544 - 560 os/km².

Tab.2.4.1.b. Zmiany w liczbie mieszkańców poszczególnych dzielnic Tarnowskich Góry w latach 2001 - 2012

Dzielnica	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013
Opatowice	690	699	715	771	847	934	1008
Rybna	2115	2151	2136	2181	2186	2380	2403
Strzybnica	5989	5916	5812	5645	5585	5442	5522
Pniowiec	1152	1146	1135	1152	1172	1221	1244
Sowice	1592	1642	1629	1649	1667	1672	1718
Lasowice	4945	4872	4739	4611	4498	4788	4742
Śródmieście-Centrum	21554	21340	20628	20407	20153	19052	19205
Bobrowniki Śląskie	3996	3977	3997	4078	4176	4124	4191
Osada Jana	5699	5513	5330	5165	5094	4947	4968
Repty Śląskie	2030	2018	2017	2058	2069	2197	2324
Stare Tarnowice	13352	12993	12561	12198	11925	12240	12359
Razem:	63114	62267	60699	59915	59305	58941	59684

Źródło: BIP Urzędu Miasta Tarnowskie Góry

2.4.2. PROGNOZOWANA LICZBA LUDNOŚCI

Według prognoz długoterminowych opracowanych przez GUS na bazie danych NSP 2002 liczba ludności miasta będzie się zmniejszać i w 2030 r. osiągnie 47529 osób.

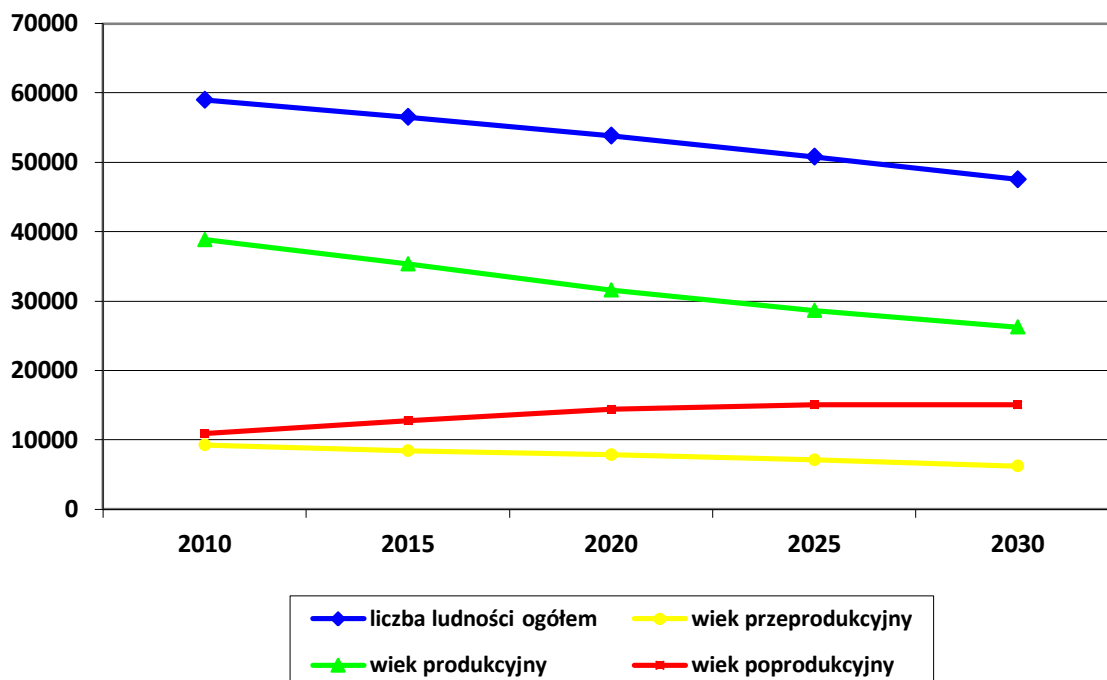
Tab.2.4.2.a. Prognoza ludności Tarnowskie Góry na lata 2010-2030

Ludność:	2010	2015	2020	2025	2030
Ogółem:	58987	56528	53825	50800	47529
Mężczyźni	28241	27020	25679	24166	22548
Kobiety	30746	29508	28146	26634	24981
Wiek przedprodukcyjny	9273	8433	7852	7113	6230
Wiek produkcyjny	38840	35347	31592	28647	26266

Wiek poprodukcyjny	10874	12748	14381	15040	15033
--------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

Wykres.2.4.2.a. Prognoza ludności miasta do 2030 r.

W całym okresie prognozy obniży się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku produkcyjnym. Wysoką dynamiką wzrostu charakteryzować się będzie najstarsza grupa ludności czemu sprzyjać będzie dalsze wydłużani się średniej długości życia. W efekcie tych zmian liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrośnie z 51,6 roku 2006 do 75 w roku 2030.

W tym czasie w Tarnowskich Górach ubędzie blisko 13 tys. mieszkańców.

2.4.3.ZASOBY MIESZKANIOWE I STANDARDY ZAMIESZKANIA

• ZASOBY MIESZKANIOWE

Dla określania wieku zasoby mieszkaniowe zgrupowano w pięciu przedziałach czasowych względem okresu ich budowy, a prezentowane dane pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego 2002.

Tab.2.4.3.a. Zasoby mieszkaniowe zamieszkane wg wieku

Wyszczególnienie	Ogółem liczba mieszkań	Mieszkania wybudowane w latach:											
		Przed 1945		1945-1970		1971-1978		1979-1988		1989-2002		wiek nieustalony	
		ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
2002	20461	4533	22,6	5286	25,8	4876	23,8	4689	22,9	991	4,8	86	0,1

Źródło: NSP 2002

Ponad 66% zasobów mieszkaniowych w Tarnowskich Górach pochodzi z okresu powojennego. Budynki mieszkalne wybudowane przed 1945r. są w dużej mierze w złym stanie technicznym i wymagają znacznych

nakładów na remonty i modernizację (wysoka kapitałochłonność).

Tab.2.4.3.b. Zasoby mieszkaniowe miasta wg form własności

Wyszczególnienie	ogółem	własność				
		Gminy	Zakładów pracy	Spółdzielni mieszkaniowych	Osób fizycznych	TBS
Liczba mieszkań	21573	1933	1383	7264	10041	952
% ogółem	100,0	8,96	6,41	33,67	46,55	4,41

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

Mieszkaniowe zasoby komunalne cechują niskie standardy użytkowe i techniczne ulegające postępującej dekapitalizacji; 2/3 zasobów pochodzi sprzed 1945r., co powoduje wzrost nakładów związanych z kosztami utrzymania i gospodarką remontową. Miasto nie przewiduje jednak rozbiórek budynków, natomiast zasoby finansowe kierować będzie głównie na poprawę stanu technicznego, a nie na modernizację wyposażenia technicznego mieszkań. Pogłębiający się proces materialnego rozwarstwienia społeczeństwa powoduje stały przyrost zapotrzebowania na lokale socjalne. O wielkości zapotrzebowania na tanie mieszkania w Tarnowskich Górach świadczy lista osób ubiegających się o przydział lokalu komunalnego.

Jednocześnie po okresie zastoju budowlanego trwającego całą dekadę lat 90-tych, z początkiem lat 2000 wraz z ożywieniem budowlanym daje się zauważyć przyrost nowej substancji mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej oraz wzrost zapotrzebowania na tereny budowlane.

Warunki mieszkaniowe ludności, obok infrastruktury społecznej stanowią jeden z głównych czynników decydujących o jakości życia mieszkańców. Składają się na to:

- samodzielność zamieszkania (gospodarstwa domowe posiadające samodzielne mieszkanie),
- standardy zamieszkania pod względem wielkości i zagęszczenia mieszkań,
- wyposażenie mieszkań w instalacje,
- wiek i stan techniczny zasobów mieszkaniowych.

Samodzielność zamieszkania określa się liczbą gospodarstw domowych zamieszkujących jedno mieszkanie. W czasie ostatniego Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2002r. w Tarnowskich Górach na 100 mieszkań przypadało 112 gospodarstw domowych. Wielkość ta w przeciągu wielu lat nie uległa znaczącej zmianie. Obecnie w strukturze gospodarstw domowych przeważają gospodarstwa jedno i dwu osobowe przy zmniejszaniu się liczebności gospodarstw wieloosobowych, co wiąże się zarówno z obniżaniem dzietności rodzin jak i przyrostem liczby osób utrzymujących się samodzielnie.

Standardy zamieszkania pod względem wielkości i zagęszczenia mieszkań prześledzono na przestrzeni lat 1995-2006.

Tab. 2.4.3.c. Zmiany w zasobach mieszkaniowych Tarnowskich Gór w latach 1995- 2006

Rok	Liczba mieszkań	Przeciętna				
		Liczba izb w mieszkaniu	Powierzchnia użytkowa m2		Liczba osób na	
			1 mieszkania	na 1 osobę	1 mieszkanie	1 izbę
1995	20918	3,65	64,7	20,5	3,16	0,86
2002	20461	3,81	69,7	22,6	3,08	0,80
2003	21392	3,77	69,2	23,7	2,92	0,76
2004	21427	3,77	69,4	23,9	2,90	0,77

2005	21491	3,78	69,6	24,2	2,88	0,76
2006	21573	3,79	69,9	24,7	2,83	0,75
średnia wielkość dla miast województwa w 2006r.		3,44	61,1	22,9	2,67	0,78

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach, GUS

Powyższe zestawienie wskazuje wyraźnie na poprawę warunków zamieszkania na przestrzeni ostatnich 11 lat. Widać tu także lepsze warunki mieszkaniowe w porównaniu z miastami województwa. Przeciętna powierzchnia mieszkania jest prawie o 10 m² większa niż w województwie, a powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca Tarnowskich Gór jest większa o prawie 2 m². Poprawiające się warunki zamieszkania wynikają ze spadku liczby mieszkańców miasta, jak również z budowy nowych większych powierzchniowo mieszkań. Większe powierzchniowo mieszkania występują nadal w dzielnicach, w których dominującą formą jest budownictwo indywidualne. Wielkości poniżej przeciętnych charakteryzują w dalszym ciągu mieszkania zlokalizowane w Śródmieściu, Starych Tarnowicach i na Osadzie Jana. Największy udział (ponad 40%), stanowią mieszkania o wielkości 50-79 m², następna grupa to mieszkania o powierzchni użytkowej poniżej 49 m², dotycząca głównie zabudowy wielorodzinnej. Lata powojenne charakteryzują się znacznym spadkiem standardów zamieszkania wywołanym budownictwem wielorodzinnym. Średnia powierzchnia mieszkań spadła z 82 m² w okresie międzywojennym do 60 m² w latach 1945-1978. W ostatnich latach zaobserwowano wyraźny wzrost budownictwa jednorodzinnego o zdecydowanym wyższym standardzie zamieszkania. Przeciętna powierzchnia mieszkań w latach 2002 – 2007 wahała się od 130 do 160 m².

Tab. 2.4.3.d. Zasoby mieszkaniowe według powierzchni użytkowej i wieku mieszkań.

	MIESZKANIA											Pow. użyt. mieszk	Śr.po w na 1 miesz k
	ogółem	o powierzchni użytkowej w m2											
		>30	30-39	40-49	50-59	60-79	80-99	100-119	120-199	<200	nie ust.	w m2	
Ogółem	20461	510	2865	3017	4002	4466	1412	2160	1647	327	55	1417893	69,5
>1918	2689	145	331	315	431	613	386	212	209	26	19	183375	68,7
1918-1844	1846	45	97	131	248	462	334	229	256	39	5	152302	82,7
1945-1970	5286	174	1360	1056	965	478	362	508	328	44	11	325728	61,7
1971-1978	4876	136	759	1006	1061	865	174	581	245	45	4	311086	63,9
1979-1988	4689	8	277	476	1094	1768	120	507	338	95	6	339163	72,4
1989-2002	991	2	35	27	196	263	30	103	261	73	1	99062	100,1

Źródło: NSP 2002.

Wyposażenie mieszkań w instalacje

Tab. 2.4.3.e. Techniczne wyposażenie mieszkań

	2002	2003	2004	2005	2006	Tarnowskie Góry w %	Wojewód. Śląskie w %
Ogółem	20416	21392	21427	21491	21573	100,0	100,0
Wodociągi	21181	21247	21282	21346	21428	99,3	99,1
Ustęp spłukiwany	20410	20492	20527	20592	20675	95,8	93,1
Łazienka	20002	20091	20127	20191	20273	94,0	91,4
C.O.	16778	16975	17010	17074	15806	73,3	71,1
Gaz sieciowy	15633	15697	15718	15756	17162	79,6	79,3

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

Stopień wyposażenia mieszkań w instalacje techniczne w 2006 r. był wysoki i kształtował się powyżej średnich wielkości dla miast województwa śląskiego. Mimo to nadal jednak funkcjonowały mieszkania, w których występowały braki wyposażenia technicznego.

2.4.4.EDUKACJA

Na terenie miasta Tarnowskie Góry zlokalizowane są następujące publiczne placówki oświaty:

- Żłobki publiczne:
 - Żłobek Publiczny Nr 1 ul. Bema 1
 - Oddział I ŻP Nr 1 ul. Wyszyńskiego 135
 - Oddział II ŻP Nr 1 ul. Strzybnicka 3
- Wykaz publicznych placówek przedszkolnych:
 - Przedszkole Nr 1 „Wesoła Jedyneczka”, ul. Legionów 9
 - Przedszkole Nr 2 ul. Gruźelki 17
 - Przedszkole Nr 4 ul. Sienkiewicza 5
 - Przedszkole Nr 5 ul. Leśna 6
 - Przedszkole Nr 6 ul. Bema 1
 - Przedszkole Nr 8 (Zespół Szk. Przedszkolny Nr 1) ul. J. Słowackiego 34
 - Przedszkole Nr 9 „Akademia Przedszkolna”, ul. Zacisza 11
 - Przedszkole Nr 11 ul. Mickiewicza 18
 - Przedszkole Nr 12 ul. J. Korola 18
 - Przedszkole Nr 13 (Zespół Szk. Przedszkolny Nr 3) ul. St. Żeromskiego 64
 - Przedszkole Nr 17 „Bajkowe Wzgórze” ul. Norweska 2
 - Przedszkole Nr 18 (Zespół Szk. Przedszkolny Nr 4) ul. Powst. Warszawskich 42
 - Przedszkole Nr 20 ul. Morcinka 7
 - Przedszkole Nr 21 ul. Opolska 59
 - Przedszkole Nr 22 ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 137
 - Przedszkole Nr 23 (Zespół Szk. Przedszkolny Nr 2) ul. Jagodowa 72
 - Przedszkole Nr 24 „Tęczowe Przedszkole 24” ul. Strzybnicka 1
 - Przedszkole Nr 26 ul. Pastuszki 3
- Wykaz Publicznych Szkół Podstawowych w Tarnowskich Górach:
 - Szkoła Podstawowa Nr 3 Im. KS. Franciszka Blachnickiego, ul. Stanisława Wyspiańskiego 1
 - Szkoła Podstawowa Nr 5 Im. Królowej Jadwigi, ul. Leśna 23
 - Szkoła Podstawowa Nr 6 (Zespół Szkolno Przedszkolny Nr 1) ul. J. Słowackiego 34
 - Szkoła Podstawowa Nr 9 Im. Mikołaja Kopernika, ul. J. Korczaka 2
 - Szkoła Podstawowa Nr 10 ul. J. Kochanowskiego 21
 - Szkoła Podstawowa Nr 11 Im. Władysława Broniewskiego, ul. J. Korola 38a

- Szkoła Podstawowa Nr 12 (Zespół Szk. Przedszkolny Nr 3) ul. St. Żeromskiego 64
- Szkoła Podstawowa Nr 13 ul. Armii Krajowej 1
- Szkoła Podstawowa Nr 15 ul. Litewska 6
- Szkoła Podstawowa Nr 16 (Zespół Szk. Przedszkolny Nr 2) ul. Jagodowa 72
- Wykaz Publicznych Gimnazjów w Tarnowskich Górach:
 - Gimnazjum Nr 1 ul. J. III Sobieskiego 5
 - Publiczne Gimnazjum Nr 2 Im. Prof. Babireckiego, ul. St. Wyspiańskiego 3
 - Publiczne Gimnazjum Nr 3 ul. Zacisza 17
 - Publiczne Gimnazjum Nr 4 Im. Pułku 3. Ułanów Śląskich, ul. W. Janasa 17
 - Publiczne Gimnazjum Nr 5 (Zespół Szk. Przedszkolny Nr 4) ul. Powst. Warszawskich 42
- Wykaz publicznych placówek ponadgimnazjalnych:
 - I Liceum Ogólnokształcące im. Stefanii Sempołowskiej, ul. Opolska 28
 - II Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 1
 - Zespół Szkół Chemiczno – Medycznych i Ogólnokształcących im. Marii Skłodowskiej – Curie, ul. Opolska 26
 - Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, ul. Henryka Sienkiewicza 23
 - Centrum Edukacji Ekonomiczno – Handlowej im. Karola Goduli, ul. Jana III Sobieskiego 5
 - Zespół Szkół Gastronomiczno – Hotelarskich, ul. Karola Miarki 17
 - Zespół Szkół Artystyczno – Projektowych, ul. Legionów 35
 - Wieloprofilowy Zespół Szkół, ul. Henryka Sienkiewicza 6
 - Centrum Kształcenia Ustawicznego, ul. Henryka Sienkiewicza 6
 - Zespół Szkół Budowlano – Architektonicznych, ul. Stefana Okrzei 3
 - Zespół Szkół Techniczno – Usługowych im. Jana Pawła II, ul. Pokoju 14
 - Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, ul. Strzelców Bytomskich 7

2.4.5.RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

• **RYNEK PRACY**

Zgodnie z danymi publikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny w końcu grudnia 2012 roku w mieście było zatrudnionych 17633 osób, w tym 9056 mężczyzn i 8577 kobiet. W stosunku do roku 2011 liczba zatrudnionych zwiększyła się o blisko 463 osób. Dane te obejmują tylko zatrudnionych w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wobec tego ilość faktycznie zatrudnionych osób jest wyższa.

Największymi pracodawcami w mieście są:

- Fabryka Maszyn i Urządzeń „Tagor”,
- Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ściennych „FAZOS”,
- Fabryka Sprzętu Ratunkowego i Lamp Górniczych „Faser”
- Zakład Aparatury Chemicznej „Chemiet,
- ZAMET – Budowa Maszyn”,

- PKP.

W tym samym czasie bez pracy pozostawało 2720 osób, w tym 1480 kobiet. W stosunku do roku poprzedniego bezrobocie spadło (w 2011 r. zarejestrowano 2496 bezrobotnych). W gospodarce miasta obserwuje się rosnący udział sektora usług, w których zatrudnionych jest ponad 2/3 pracujących.

Tab. 2.4.3.c. Zatrudnienie w gospodarce miasta w 2011 r.

Pracujący	W tym				
	Przemysł i budownictwo	Sekcje G, H, I, J, K, L	Pozostałe usługi	Sektor publiczny	Sektor prywatny
17170	5870	9742	5795	7355	9815

Źródło GUS

W Tarnowskich Górach istnieje strefa aktywności gospodarczej, w której mieści się Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o. Zadaniem tej instytucji jest stworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy. Działalność inkubatora koncentruje się przede wszystkim na wspieraniu sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób podejmujących działalność gospodarczą poprzez: wynajem tanich powierzchni biurowych i magazynowo - produkcyjnych, doradztwo, organizację szkoleń, realizację projektów szkoleniowych dofinansowywanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, pomocy w przygotowywaniu wniosków w ramach funduszy europejskich.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Tarnowskich Górach w 2012 roku kształtowało się na poziomie 3,1 tys. zł. Było ono niższe niż przeciętne wynagrodzenie w województwie śląskim (3,8 tys. zł).

• BEZROBOCIE

Tab.2 Stopa bezrobocia w latach 2008 - 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Stopa bezrobocia	7,4	10	11	10,9	11,6

źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach, GUS.

Z powyższej tabeli wynika, że liczba bezrobotnych mieszkańców miasta od 2008 do 2012 roku systematycznie rosła, co wiązało się niewątpliwie z panującym spowolnieniem gospodarczym. W stosunku do średniej rocznej stopy bezrobocia w województwie śląskim, bezrobocie w Tarnowskich Górach jest niższe (różnica waha się od 0,5% do 1%). Ilość osób bezrobotnych na koniec roku 2012 wynosiła 5958, w tym 3326 kobiet.

Wśród osób bezrobotnych największy odsetek stanowią osoby bez wykształcenia średniego (3155), długotrwale bezrobotne (2939), bez kwalifikacji zawodowych (1870), bez doświadczenia zawodowego (1533).

2.4.6.OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNE

Reforma służby zdrowia dokonała generalnych zmian, a kolejne działania powodowały i nadal powodują trudne do określenia w skutkach przekształcenia tej dziedziny usług. W lecznictwie zamkniętym – stacjonarnym (szpitalnictwie) oraz otwartym (przychodniach) nastąpiły w Tarnowskich Górach wyraźne zmiany.

- Na terenie miasta Tarnowskie Góry zlokalizowane są cztery **Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej** w skład których wchodzi:

– Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy im. dr B. Hagera (12 oddziałów szpitalnych o łącznej liczbie ok 400 łóżek)

ul. Pyskowska 47 – 51, w którym znajdują się następujące oddziały szpitalne: pediatryczny, internistyczny, neurologiczny, okulistyczny, otolaryngologiczny, ginekologiczno – położniczy, noworodkowy, urologiczny, chirurgiczny, anestezjologii i intensywnej terapii, psychiatryczny, szpitalny oddział ratunkowy, blok operacyjny, centralna sterylizacja.

W skład przychodni wchodzi następujące poradnie specjalistyczne: chirurgii ogólnej, otolaryngologiczna,

okulistyczna, neurologiczna, ginekologiczna, leczenia niepłodności, zdrowia psychicznego, zdrowia psychicznego dla dzieci, onkologiczna, konsultacyjna patologii ciąży, patologii noworodka, psychologiczna, nefrologiczna, medycyny pracy, audiologiczna.

ul. Opolska 21, w którym znajdują się następujące oddziały: Internistyczny II wraz z pododdziałem kardiologicznym.

W skład przychodni wchodzi następujące poradnie specjalistyczne: leczenia bólu, kardiologiczna, gastrologiczna, urologiczna, proktologiczna, endokrynologiczna, schorzeń sutka, chorób kobiecych, andrologiczna, ginekologiczna dla dziewcząt.

– Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Zakład Pulmonologii ul. Lipowa 3,

(o funkcji wojewódzkiej posiadający aktualnie ok. 36 łóżek szpitalnych i prowadzący 6 poradni specjalistycznych) w którym znajduje się oddział szpitalny pulmonologii z poradniami: gruźlicy i chorób płuc dla dorosłych i dzieci, antynikotynowa, alergologiczna dla dorosłych i dzieci, medycyny pracy, diabetologiczna dla dorosłych, leczenia bólu.

W skład przychodni wchodzi poradnie specjalistyczne: gruźlicy i chorób płuc dla dorosłych i dzieci, antynikotynowa, alergologiczna dla dorosłych i dzieci, medycyny pracy, diabetologiczna dla dorosłych, leczenia bólu.

– Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Repty” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka, na ul. Śniadeckiego 1.

(o randze wojewódzkiej, dysponujące ok. 560 łózkami w 3 oddziałach szpitalnych).

Oddziały szpitalne: Oddziały Rehabilitacji Schorzeń Narządów Ruchu, Oddziałów Rehabilitacji Schorzeń Neurologicznych, Oddziały Rehabilitacji Kardiologicznej.

W skład przychodni wchodzi następujące poradnie specjalistyczne: specjalistyczna rehabilitacyjna, kardiologiczna. Logopedyczna, medycyny sportowej.

– Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Obwód Lecznictwa Kolejowego ul. Piłsudskiego 18, z następującymi poradniami specjalistycznymi: podstawowa opieka zdrowotna, ginekologiczno – położnicza, neurologiczna, okulistyczna, profilaktyki chorób piersi, otolaryngologiczna dla dorosłych i dla dzieci, reumatologiczna, chirurgii ogólnej, urologiczna, dermatologiczna, medycyny pracy, pediatria z punktem szczepień, stomatologiczna, audiologiczna.

Aktualnie w Tarnowskich Górach funkcjonuje dobrze rozbudowana sieć Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, z których niemal wszystkie posiadają umowy na świadczenie bezpłatnych usług medycznych dla pacjentów ubezpieczonych w NFZ. Pomimo tak rozbudowanej sieci usług zdrowotnych trudno jest określić wielkość poziomu zaspokojenia potrzeb społeczności. Mimo podniesienia sprawności obsługi oraz jakości wyposażenia nadal istnieją i pogłębiają się dysfunkcje w służbie zdrowia i są one analogiczne do sytuacji ogólnokrajowej.

• W skład Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej wchodzi:

– Szpital św. Kamila OO. Kamilianów ul. Bytomska 22.

(3 oddziały szpitalne o łącznej liczbie 87 łóżek i 5 przyszpitalnych poradni)

Oddziały: chorób wewnętrznych, chirurgii plastycznej, geriatryczny.

Poradnie: diabetologiczna, geriatryczna, kardiologiczna, chirurgii plastycznej, medycyny pracy.

– Usługi Medyczne „ŚRÓDMIEŚCIE” Sp. z o.o. ul. Bytomska 8

W skład której wchodzi Przychodnia Rejonowa Nr 1 ul. Bytomska 8,

– Poradnia Medycyny Pracy ul. Bytomska 6,

Poradnie: podstawowej opieki zdrowotnej, medycyny pracy, otolaryngologiczna, neurologiczna, okulistyczna,

zaburzeń i wad rozwojowych dzieci, psychologiczna.

okulistyczna dla dzieci

- Przychodnia Specjalistyczna Nr 1 ul. Piłsudskiego 16

Poradnie: chirurgii ogólnej, chirurgii urazowo-ortopedycznej, otolaryngologiczna dla dorosłych i dla dzieci, leczenia bólu, diabetologiczna, neurologiczna, reumatologiczna, dermatologiczna, wad postawy.

- Przychodnia Specjalistyczna Nr 2 ul. Piłsudskiego 16

Poradnie: zdrowia psychicznego dla dorosłych i dla dzieci, terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, psychologiczna, leczenia nerwic.

- Przychodnia Rejonowa Nr 6 ul. Witosa 61

Poradnie: podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci i dla dorosłych.

- Przychodnia Rejonowa Nr 7 ul. Szwedzka 2

Poradnie: podstawowej opieki zdrowotnej dla dorosłych i dla dzieci ginekologiczno położnicza, otolaryngologiczna, neurologiczna, okulistyczna.

- Poradnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej dla dzieci ul. Aleja Kwiatów 27

Poradnie działające na terenie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych

Pozostałe Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej występujące na terenie miasta to:

- NZOZ „NEUROM” ul. Bytomska 14
- NZOZ „LIMED” ul. Tylna 12
- NZOZ „ANIMED” ul. Piłsudskiego 9a
- NZOZ Centrum Medyczne „SANA” ul. Oświęcimska 1
- NZOZ Centrum Usług Medycznych S.C. ul. Nakielska 1-3
- NZOZ „WOJMED” S.C. ul. Górnicza 9a
- NZOZ „SANTI – MED” Sp. z o.o. ul. Karola Miarki 8/1
- NZOZ „ALLMED” S.C. ul. Chopina 52
- NZOZ, Zespół Pomocy Hospicyjnej „Królowej Pokoju” ul. Opolska 26c
- NZOZ „HIPOKRATES” Sp. z o.o. ul. Andersa 49/1, oraz ul. Okrzei 21
- NZOZ „LUXarMED” ul. Mickiewicza 23
- NZOZ Marek Telenga & Małgorzata Nocoń ul. Zagórska 83
- NZOZ „VADEMECUM” Sp. z o.o. ul. Poczdamka 7
- NZOZ „KO – MED” Specjalistyczna Przychodnia Lekarsko – Stomatologiczna ul. Powstańców Śląskich 14/1
- NZOZ „ANALITYK” Centrum Diagnostyki Labolatoryjnej ul. Szwedzka 2
- NZOZ przy Salezjańskim Ośrodku Szkolno – Wychowawczym ul. Śniadeckiego 1
- NZOZ S.C. Alfred Pischka & Jarosław Płaczek ul. Kościelna 30
- BI – MED Prywatny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Mickiewicza 8, oraz ul. Leśna 23
- Specjalistyczny Niepub. ZOZ Urologiczno – Andrologiczny „UROGEN” ul. J. Korczaka 40
- Poradnia Medycyny Pracy „PROTEKO” ul. Hutnicza 1/1

Według danych urzędu statystycznego na koniec 2011r. dysponowały one łącznie 1223 łózkami.

Oprócz dużej liczby Publicznych oraz Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowia na terenie całego miasta występuje szereg gabinetów stomatologicznych (ponad 36), w skład których wchodzi także gabinety prywatne które podpisały kontrakty z NFZ. Poza prywatnymi gabinetami stomatologicznymi zlokalizowanych jest sporo prywatnych gabinetów lekarskich o różnych specjalizacjach. Zlokalizowane są one przeważnie w zabudowie mieszkaniowej.

• **POMOC SPOŁECZNA**

W roku 2012 dział Ośrodek świadczeniami pomocy społecznej objął 1685 rodzinom, w których żyło 4282 osób. Grupa ta stanowiła 7% ogółu mieszkańców Tarnowskich Gór.

W skład ośrodków wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach wchodzi:

- Dzienny Dom Pomocy dla Osób Niepełnosprawnych ul. Strzybnicka 3

Liczba miejsc w Dziennym Domu Pomocy dla Osób Niepełnosprawnych wynosi 24. DOA stanowi placówkę półstacjonarną o charakterze opiekuńczo – rehabilitacyjnym dla osób z upośledzeniem umysłowym.

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej ul. Bytomska 15

Liczba pensjonariuszy w DDPS w 2007 roku wynosiła 60 osób. Pensjonariuszami DDOS stanowiły osoby w wieku emerytalnym, inwalidzi z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, osoby samotne o zmniejszonej sprawności psychofizycznej, mające złe warunki mieszkaniowe lub niekorzystną sytuację rodzinną.

- Noclegownia dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Sienkiewicza 48

Noclegownia działa od 1992 roku i dysponuje 44 miejscami.

- Zespół Mieszkań Chronionych ul. Grzybowa 211

W skład Zespołu Mieszkań Chronionych wchodzi 27 lokali w budynkach przy ul. Grzybowej 211. O lokale mogą się ubiegać osoby zagrożone bezdomnością z uwagi na trudną sytuację osobistą przy jednoczesnym występowaniu wielu dysfunkcji wskazujących na konieczność kompleksowego wsparcia, oraz kobiety z dziećmi będące ofiarami przemocy w rodzinie.

W Tarnowskich Górach funkcjonują 2 organizacje pełniące funkcje humanitarne, opiekując się osobami chorymi nie kwalifikującymi się do leczenia szpitalnego:

- Hospicjum Domowe – Stowarzyszenia Królowej Pokoju ul. Opolska 26c
- „Caritas” Diecezji Gliwickiej – stacja opieki przy ul. Powstańców Śląskich 2, pomoc paliatywna w warunkach domowych dla osób chorych.

Obie w/w organizują pomoc paliatywną dla osób chorych w warunkach domowych.

Opiekę stacjonarną z zakresu pomocy społecznej świadczą 2 domy pomocy społecznej, a aktualna (2012r.) liczba miejsc zaspokaja bieżące potrzeby miasta:

- Dom Pomocy Społecznej przy ul. Gliwickiej 22 – 130 miejsc dla kobiet przewlekłe psychicznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej „Przyjaźń” przy ul. Włoskiej 24 dla osób przewlekłe somatycznie chorych.

2.4.7.KULTURA

Oferta usług związanych z kulturą obejmuje na terenie miasta działalność domów kultury, bibliotek publicznych, kina, muzeów, oraz innych placówek.

W mieście istnieją 3 dom kultury i jedno centrum kultury aktywizujące życie kulturalne, w tym:

- Tarnogórskie Centrum Kultury przy ul. Sobieskiego 7,

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014**

- Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 przy ul. Sienkiewicza 8,
- Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 przy ul. Gliwickiej 36,
- Dom Kultury „Jubilat” przy ul. Litewskiej 22.

Wymienione placówki prowadzą sekcje i kółka zainteresowań, zespoły muzyczne, kursy językowe oraz organizują imprezy cykliczne.

Ośrodkami życia kulturalnego w mieście są również:

- Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej przy ul. Gliwickiej 2,
- Pałac w Rybnej przy ul. Powstańców Warszawskich 83,
- Galeria "Foto-Melcer" przy ul. Krakowskiej 4,
- Galeria "Inny Śląsk" przy ul. Karola Miarki 4,
- Galeria "Antresola" Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Zamkowej 5,
- Galeria "PRZYTYCK" przy ul. Sobieskiego 7,
- Galeria "Alga" przy ul. Przedwiośnia 8,
- Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna przy ul. Wyspiańskiego 1-3,
- Muzeum przy Rynek 1,
- Kopalnia Zabytkowa. Skansen Maszyn Parowych przy ul. Szczęść Boże 52,
- Sztolnia "Czarnego Pstrąga" przy ul. Śniadeckiego 1,
- Instytut Tarnogórski i Muzeum przy ul. Ligonii 7.

W ramach bezpośredniego dostępu do kultury istnieje sieć bibliotek publicznych (Miejska Biblioteka Publiczna + 8 filii), posiadających w swych zasobach 170 898 woluminów. Na 1 placówkę przypada średnio 6778 mieszkańców (średnia dla województwa śląskiego - 5288 osób).

W bibliotekach odbywają się spotkania literackie i muzyczne (wieczory autorskie, wernisaże, prelekcje), warsztaty, pokazy filmów i różnego rodzaju konkursy.

W Tarnowskich Górach działa Kino Olbrzym mieszczące się w TCK-u.

Na terenie miasta odbywa się także wiele imprez cyklicznych:

- Dni Gwarków,
- Makaty,
- Konferencja poświęcona Pamięci Tragedii Górnośląskiej 1945,
- Koncert Walentynkowy,
- Doroczne spotkanie animatorów i twórców kultury,
- Koncerty Organowe w Konwikcie,
- Obchody rocznicy Zbrodni Katyńskiej,
- Obchody święta Konstytucji 3 Maja,
- Tarnogórski Konkurs Poetycki im. ks. Jana Twardowskiego pod patronatem Burmistrza Miasta,
- Wakacyjne Koncerty Promenadowe,
- Tarnogórski Festiwal Orkiestr Dętych im. Józefa Szweda,
- Tarnogórskie Wieczory Muzyki Organowej i Kameralnej,

- Sympozjum Tarnogórskie,
- Impreza plenerowa: Tarnogórzanie śpiewają kolędy,
- Plener festiwal.

2.4.8.SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Możliwość czynnej rekreacji mieszkańcom miasta zapewnia dobrze rozwinięta baza sportowo - rekreacyjna obejmująca następujące obiekty sportowe:

- stadion sportowy TS Gwarek przy ul. Wojska Polskiego,
- stadion sportowy TS Tarnowiczanka przy ul. Śniadeckiego,
- hala sportowa przy ul. Obwodowej (w budowie),
- kryte kąpieliska AquaPark przy ul. Obwodowej,
- korty tenisowe na terenie Parku Miejskiego,
- skatepark przy ul. Obwodowej,
- 3 boiska z programu Orlik 2012,
- Kompleks boisk przy MDK nr 2 przy ul. Gliwickiej 36, wybudowany w ramach projektu „Od klepiska do boiska”,
- 5 boisk wielofunkcyjnych.

Na terenie miasta działają następujące sekcje sportowe:

- Kolejowy Ośrodek Rekreacji i Sportu „Śląsk” przy ul. Korczaka 23,
- Towarzystwo Sportowe „Gwarek” przy ul. Wojska Polskiego 2,
- Międzyszkolny Klub Sportowy ”Skarbek” przy ul. Wyspiańskiego 3,
- Tarnogórski Klub Sportowy „Karate” przy ul. Piłsudskiego 13,
- Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka” przy ul. Wyspiańskiego 3,
- Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” przy ul. Wyspiańskiego 1,
- Uczniowski Klub Sportowy UKS-JUDO „AHINSA” przy ul. Kochanowskiego 10,
- Uczniowski Klub Sportowy „Volley Club Sorbona” przy ul. Sienkiewicza 2,
- Ognisko TKKF „Znicz” przy kortach w Parku Miejskim ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego,
- PTTK Oddział Tarnowskie Góry przy ul. Górniczej 7,
- Tarnogórski Klub Taternictwa Jaskiniowego PTTK przy ul. Górnicze 7,
- Automobilklub Tarnogórski przy ul. Jurczyka 1,
- Klub nurkowy ANDA tek przy ul. Obwodowej 8,
- Sekcja Szachowa „Strzybniczanka” przy ul. Kościelnej 36,
- Polski Związek Wędkarski Koło nr 72 „Zamet” przy ul. Zagórskiej 83,
- Tarnogórski WOPR przy ul. Żwirowej 1/6,
- TS „Tarnowiczanka” przy ul. J. Śniadeckiego 1,
- Uczniowski Klub Hokeja na Trawie „Ósemka” przy ul. Janasa 11,

- Integracyjny Klub Szachowy „Tęcza” przy ul. Litewskiej 22,
- Ludowy Klub Sportowy „Zgoda Repty” przy ul. Staszica 63,
- Uczniowski Klub Sportowy „Gwiazda” przy SP 12 przy ul. Żeromskiego 64,
- Towarzystwo Sportowe „Iskra” Lasowice przy ul. Andersa 32,
- Klub Sportowy „Górniki” Bobrowniki Śl. przy ul. P. Skargi 15,
- Klub Sportowy Tarnogórska Akademia Karate przy ul. Armii Krajowej 1.

2.5. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Elementem mającym wpływ na standard życia jest poczucie bezpieczeństwa, zarówno w obliczu zagrożeń dla życia i mienia (przestępczość, zagrożenia zdrowotne, klęski żywiołowe itp.) jak też bezpieczeństwa socjalnego i ekonomicznego.

Zagrożenia związane z działaniem sił natury (klęski żywiołowe)

Miasto, tak jak teren całego kraju narażony jest na działania sił natury mogące niekorzystnie wpływać na funkcjonowanie społeczeństwa lub w znacznym stopniu je utrudniać, a nawet uniemożliwiać. Na terenie miasta brak jest obiektów hydrotechnicznych, które mogłyby spowodować katastrofalne zatopienia.

Północna część miasta zajmują rozległe tereny leśne; sosnowe i świerkowe stanowiące fragment Lasów Lubliniecko-Świerkklanieckich. Stwarzają one potencjalne zagrożenia pożarowe.

Zagrożenia związane z działalnością człowieka (awarie i katastrofy techniczne)

Awarie urządzeń z toksycznymi środkami przemysłowymi:

Na terenie miasta znajdują się trzy zakłady pracy wykorzystujące w procesie produkcyjnym toksyczne substancje przemysłowe (TPS). Potencjalne źródło zagrożeń stanowią cyjanki oraz kwasy organiczne. Do zakładów pracy posiadających TPS należą:

- Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych „FAZOS” S.A.
- Fabryka Podzespołów Elektrotechnicznych „Elektrocarbon”.
- Fabryka Sprzętu Ratunkowego i Lamp Górniczych „Faser” S.A.

Analizując potencjalne zagrożenie miasta nie można wykluczyć awarii obejmującej swym zasięgiem znaczną część instalacji przemysłowej lub jej wybuchu. W przypadku awarii w każdym z wymienionych przedsiębiorstw zakłada się, że awaria miałaby zasięg lokalny. Zasięg strefy zagrożonej nie przekroczy wówczas rejonu awarii tj. 0,5 km, a w warunkach ekstremalnych (wybuchu) strefa skażenia może osiągnąć 1 km. W strefie skażonej znajdują się wówczas tereny wokół zakładów pracy, obejmujące gęsto zaludnione fragmenty miasta.

Transport toksycznych substancji przemysłowych i materiałów niebezpiecznych:

- Drogowy – rozbudowana sieć drogowa miasta z Obwodnicą wokół centrum, stanowi zagrożenie życia i zdrowia ludności mieszkającej i przebywającej w pobliżu tras przewozu TSP.
- Kolejowy – jeden z największych w Europie węzeł kolejowy, przez który wiedzie jedna z siedmiu głównych tras kolejowych przewozu TPS. Wzdłuż trasy kolejowej znajdują się dzielnice miasta o gęstej zabudowie i dużym zaludnieniu. W obszarze potencjalnego rejonu skażenia znajdują się: Osada Jana zamieszkała przez ponad 5 tys. osób oraz dzielnica Lasowice z ok. 4700 mieszkańcami. Usytuowanie stacji kolejowej w pobliżu centrum miasta, dworca autobusowego i Hali Targowej, stwarza potencjalne zagrożenie dla osób tam się znajdujących.

Pożary w mieście mogą obejmować:

- Budynki – centrum Tarnowskich Gór stanowi zwarta zabudowa, różny materiał budowlany i pokrycie

dachowe. Brak szerokich, przelotowych dróg komunikacyjnych, stwarza dogodne warunki do rozprzestrzeniania się pożaru. Największe zagrożenie pożarowe, przypada na stare budownictwo, jedno i wielorodzinne. Dotyczy to głównie Śródmieścia oraz osiedla domków jednorodzinnych, w rejonie ulic: Opatowicka – Wyszyńskiego – Obwodnica.

- Zbiorniki paliw - zagrożenie pożarowe stanowią również stacje paliw znajdujące się w obrębie Obwodnicy oraz zbiorniki z paliwem dla lokomotyw spalinowych, rozmieszczone w rejonie węzła kolejowego.

- Zakłady pracy - wszystkie zakłady pracy znajdują się w trzeciej grupie zagrożenia pożarowego.

Na katastrofy drogowe najbardziej narażone są skrzyżowania: Obwodnicy z ul. Korolą, Obwodnicy z ul. Nakielską, ul. Gliwickiej z Obwodnicą oraz ul. Wyszyńskiego z Obwodnicą.

Najbardziej wrażliwe na występowanie katastrof budowlanych są stare budynki w centrum miasta.

Dodatkowe zagrożenie bezpieczeństwa może stanowić pozostałość po dawnej podziemnej eksploatacji. Stan starych wyrobisk, szybów i sztolni nie jest rozpoznany. Wiele szybów oraz podziemnych chodników, zasypanych w nieznany sposób może ulegać samoistnym, niekontrolowanym deformacjom. Dlatego pustki pogórnice są potencjalnym zagrożeniem dla obiektów budowlanych, a w konsekwencji bezpieczeństwa mieszkańców.

2.6. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Potrzeby rozwoju miasta:

- Rozbudowa układu komunikacyjnego miasta na terenach przeznaczonych do zainwestowania.
- Modernizacja istniejącego układu komunikacyjnego.
- Uzbrojenie w infrastrukturę techniczną (wodociągi, kanalizację, gaz, prąd) terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługową, produkcyjną.
- Rewitalizacja terenów centrum miasta Tarnowskich Gór.
- Rewitalizacja istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (w tym np. Osiedle Przyjaźń, Osada Jana, Osiedle w Strzybnicy).
- Mała ilość tras i ścieżek rowerowych,
- Wypromowanie Tarnowskich Gór jako atrakcyjnego miasta o bogatej ofercie turystycznej w oparciu o liczne zabytki,
- Wyeksponowanie atutów turystycznych miasta w tym współudział w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do wpisania kopalni srebra na listę światowego dziedzictwa UNESCO.
- Wypromowanie licznych imprez kulturowych,
- Rozbudowa lub budowa nowego systemu utylizacji odpadów stałych z linią do segregacji oraz ewentualną utylizacji termiczną.

Możliwości rozwoju miasta:

- Położenie Tarnowskich Gór w Aglomeracji Górnośląskiej,
- Bardzo dobre położenie miasta na szlaku dróg krajowych DK11 Poznań – Katowice i DK 78 Chałupki – Siewierz – Chmielnik.
- Lokalizacja na terenie miasta jednego z największych węzłów kolejowych w Polsce.
- Bliskość międzynarodowego lotniska Katowice – Pyrzowice.
- Możliwość lepszego skomunikowania miasta oraz przeniesienie tranzytu (z drogi krajowej DK11) poza zurbanizowaną część miasta poprzez planowaną trasę ekspresową S11.

- Utworzenie centrum logistycznego w oparciu o atuty położenia komunikacyjnego.
- Liczne tereny inwestycyjne dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta poprzez między innymi: tworzenie profesjonalnej oferty inwestycyjnej, tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego, uregulowanie stanów prawnych nieruchomości, wyznaczenie w planach zagospodarowania nowych terenów pod inwestycje oraz stref aktywności gospodarczej o wysokiej atrakcyjności dla podmiotów lokalnych i inwestorów zewnętrznych, stworzenie planów uzbrojenia terenów pod inwestycje, systematyczne dozbrajanie terenów inwestycyjnych.
- Dobrze rozwinięta baza sportowa (Stadion „Gwarek”, Park Wodny, Hala Sportowa) pozwalająca na organizację imprez sportowych,
- Dobrze rozbudowana baza turystyczna – baza noclegowa i gastronomiczna.
- Przygotowanie nowej oferty turystycznej miasta.
- Wykreowanie silnego ośrodka handlowego konkurencyjnego w regionie.
- Wykreowanie ośrodka miejskiego na tle miasta Aglomeracji.
- Liczne kompleksy leśne na północy miasta, Rezerwat Przyrody Segiet, Obszary Sieci Natura 2000, zespół przyrodniczo Krajobrazowy „Park w Reptach” oraz liczne obszary przyrodniczo cenne pozwalające na rozwój turystyki pieszej i rowerowej.
- Liczne nowe tereny mieszkaniowe na obrzeżach miasta pozwalające na ściągnięcie do miasta nowych mieszkańców .
- Tworzenie programów promocji miasta,

2.7. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Stan prawny gruntów na terenie miasta przedstawia poniższa tabela:

L.P	WŁASNOŚĆ	POWIERZCHNIA (ha)
1.1	Własność Skarbu Państwa (bez użytkowników wieczystych) Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa	86,97
1.2	Własność Skarbu Państwa (bez użytkowników wieczystych) Państwowe Gospodarstwo leśne. Lasy Państwowe	3238,61
1.3	Własność Skarbu Państwa (bez użytkowników wieczystych) państwowe jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, z wyłączeniem Państwowego Gospodarstwa Leśnego. Lasy Państwowe	27,91
1.4	Własność Skarbu Państwa (bez użytkowników wieczystych) organy administracji publicznej gospodarujące zasobem nieruchomości Skarbu Państwa	313,07
1.5	Własność Skarbu Państwa (bez użytkowników wieczystych) Agencja Mienia Wojskowego	20,49
1.6	Własność Skarbu Państwa (bez użytkowników wieczystych) Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	0,52
1.7	Własność Skarbu Państwa (bez użytkowników wieczystych) osoby i jednostki organizacyjne niewymienione w pkt 1.1-1.6	217,90
2.1	Własność Skarbu Państwa (z użytkownikami wieczystymi) osoby fizyczne	29,42
2.2	Własność Skarbu Państwa (z użytkownikami wieczystymi) państwowe osoby prawne	3,87
2.3	Własność Skarbu Państwa (z użytkownikami wieczystymi) spółdzielnie mieszkaniowe	15,46
2.4	Własność Skarbu Państwa (z użytkownikami wieczystymi) inne osoby, niewymienione w pkt 2.1-2.3	298,34
3	Własność jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państwowych lub innych państwowych osób prawnych	0,20

4.1	Własność gminy lub związków (bez użytkowników wieczystych) organy gmin gospodarujące zasobami nieruchomości	813,80
4.2	Własność gminy lub związków (bez użytkowników wieczystych) jednostki organizacyjne gmin i związków międzygminnych	13,94
4.3	Własność gminy lub związków (bez użytkowników wieczystych) osoby i jednostki organizacyjne niewymienione w pkt 4.1-4.2	17,23
5.1	Własność gminy lub związków międzygminnych (z użytkownikami wieczystymi) osoby fizyczne	45,84
5.3	Własność gminy lub związków (z użytkownikami wieczystymi) spółdzielnie mieszkaniowe	40,90
5.4	Własność gminy lub związków (z użytkownikami wieczystymi) inne osoby, niewymienione w pkt 5.1-5.3	36,89
6.3	Własność jednoosobowych spółek jednostek samorządu terytorialnego lub innych osób prawnych, którymi organami założycielskimi są organy samorządu terytorialnego jednoosobowe spółki województw i inne wojewódzkie osoby prawne	0,00
7.1	Własności osób fizycznych, osoby fizyczne – właściciele i władający gruntami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych	1155,27
7.2	Własności osób fizycznych, osoby fizyczne – właściciele i władający gruntami nie wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych	1741,46
8.1	Własność spółdzielni, rolnicze spółdzielnie produkcyjne	14,16
8.2	Własność spółdzielni, spółdzielnie mieszkaniowe	0,50
8.3	Własność spółdzielni, inne spółdzielnie	13,45
9	Własność kościołów lub związków wyznaniowych	52,30
11.1	Własność powiatów lub związków powiatów (bez użytkowników wieczystych) organy powiatów gospodarujące powiatowymi zasobami nieruchomości	19,41
11.2	Własność powiatów lub związków powiatów (bez użytkowników wieczystych) jednostki organizacyjne powiatów i związków powiatów	3,54
11.3	Własność powiatów lub związków powiatów (bez użytkowników wieczystych) osoby i jednostki organizacyjne niewymienione w pkt 11.1-11.2	52,97
13.3	Własność województw (bez użytkowników wieczystych) osoby i jednostki organizacyjne niewymienione w pkt 13.1-13.2	17,02
14.1	Własność województw (z użytkownikami wieczystymi) osoby fizyczne	0,15
15.1	Własności spółek prawa handlowego lub innych podmiotów ewidencyjnych (niewymienione w pkt 1-14) spółki handlowe	172,05
15.2	Własności spółek prawa handlowego lub innych podmiotów ewidencyjnych (niewymienione w pkt 1-14) partie polityczne i stowarzyszenia	6,17
15.3	Własności spółek prawa handlowego lub innych podmiotów ewidencyjnych (niewymienione w pkt 1-14) inne osoby, nie wymienione w pkt 15.1-15.2	2,42

2.8. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

- Obszary i tereny górnicze – ochrona na podstawie ustawy prawo geologiczne i górnicze.

Na terenie miasta nie występują obszary i tereny górnicze w rozumieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

- Tereny i obiekty chronione na podstawie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody

Na terenie miasta występują następujące obszary i obiekty objęte ochroną:

- lasy ochronne Nadleśnictwa Brynek znajdujące się w południowej i północno wschodniej części miasta – Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 88 z 14.11.1993r.,
- lasy ochronne Nadleśnictwa Świerklaniec znajdujące się w północnej części miasta – Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 198 z 28.12.1994r.,

- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Park w Reptach i Dolina Rzeki Dramy” znajdujący się przy ul. Repeckiej – Rozporządzenie Wojewody Śląskiego Nr 46/02 z 11.07.2002r.,
- Pomnik Przyrody Żywej „Park Kunszt” znajdujący się przy ul. Parkowej w dzielnicy Bobrowniki – Uchwała Nr XXXIV/302/2004 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 2 grudnia 2004r.,
- Rezerwat Przyrody „Segiet” wraz z otuliną znajdujący się na granicy miast Tarnowskie Góry i Bytom - Zarządzenie Ministra Leśnictwa z 27.04.1953r. MP Nr A-42/53 poz. 511 oraz Rozporządzenie Wojewody Śląskiego Nr 48/2002 z 28.10.2002r.,
- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy – „Doły Piekarskie” - uchwała Nr LXVI/581/2006.
- Pomniki przyrody żywej obejmujące pojedyncze gatunki drzew,
- Pomnik przyrody nieożywionej - gład narzutowy znajdujący się w Parku Miejskim przy ul. Wyszyńskiego,
- Obszar ochrony siedlisk sieci Natura 2000 PLH240003 Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie,
- Tereny i obiekty chronione na podstawie ustawy prawo wodne.

W granicach miasta występują;

- Główne zbiorniki Wód Podziemnych: GZWP 327 Lubliniec – Myszków, GZWP 330 – Gliwice
- Ujęcia wód podziemnych.
- Tereny i obiekty chronione na podstawie ustawy o zabytkach i opiece nad zabytkami.

Na terenie miasta występują następujące obszary i obiekty objęte ochroną:

- Pomnik Historii „Tarnowskie Góry – Podziemia Zabytkowej Kopalni Rud Srebrnośnych oraz Sztolni Czarnego Pstrąga” – ustanowiony na podstawie Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14.04.2004r.
- Park kulturowy pn „Hałda Popłuczkowa” – powołany uchwałą Nr LXVIII/597/2006 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 25 października 2006r.
- obszary i obiekty wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków.
- Obiekty i obszary wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków.
- Strefy ochrony sanitarnej od cmentarzy – ochrona zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze.
- Tereny zamknięte

Na obszarze miasta zlokalizowane są:

- Tereny zamknięte ustanowione Decyzją Nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych.
- Tereny zamknięte stanowiące kompleksy wojskowe ustanowione na podstawie decyzji Nr 0-11/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 grudnia 2000r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (decyzja niepublikowana oznaczona klauzurą tajne w rozumieniu ustawy z dnia 22 stycznia 1999r. o ochronie informacji niejawnych), zmienionej decyzją Nr 0-5/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 kwietnia 2008r. zmieniającą decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON z dnia 2008r. Nr 9 poz. 120) oraz decyzją Nr 0-2/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 kwietnia 2009r. zmieniającą decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON z dnia 2009r. Nr 9 poz.

2.9. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Zagrożenie wystąpieniem osuwisk wiąże się z podatnością podłoża skalnego, znacznym nachyleniem powierzchni terenu oraz lokalnym zawadnieniem przypowierzchniowych warstw skalnych.

Aktywacja procesów osuwiskowych nastąpić może wskutek podcięcia stoku robotami ziemnymi, nadmiernego obciążenia stoku zabudową, zakłócenia powierzchniowego odpływu wód lub dopuszczenia do infiltracji wód opadowych lub powierzchniowych w odsłonięte warstwy ilaste.

Na terenie miasta Tarnowskie Góry nie występują obszary zagrożone osuwaniem mas ziemnych.

Na terenie miasta występują obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych ziemi - skarpy form antropogenicznych do których można zaliczyć:

- nasypy (m.in. komunikacyjne),
- wykopy,
- wyrobiska.

Dodatkowe zagrożenie może stanowić pozostałość po dawnej podziemnej eksploatacji górniczej. Stan starych wyrobisk, szybów i sztolni nie jest rozpoznany. Wiele szybów oraz podziemnych chodników, zasypanych w nieznaną sposób może ulegać samoistnym, niekontrolowanym deformacjom. Dlatego pustki pogórnice są potencjalnym zagrożeniem dla obiektów budowlanych, a w konsekwencji bezpieczeństwa mieszkańców.

2.10. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na obszarze miasta Tarnowskie Góry występują następujące złoża:

- Złoża z okresu czwartorzędu:
 - piaski kwarcowe - Bobrowniki (pole A, pole B) - złoża niezagospodarowane,
 - glinki ceramiki budowlanej – Bobrowniki – złoża zaniechane.,
 - złoża piasków podsadzkowych – „Strzybnica” – złoża niezagospodarowane, rozpoznane wstępnie w kategorii C2, dwa pola: pole N o powierzchni 289,3 ha o średniej miąższości 4,54m i pole S o powierzchni 339,3 ha o średniej miąższości 5,99m.
- Złoża z okresu czwartorzędu/ triasu:
 - złoża ilów i iłolupków triasowych oraz gliny czwartorzędowej – „Rybna” – złoża zaniechane, udokumentowane w kategorii B, C1, C2. Miąższość złoża waha się w granicach od 5,1 do 19,5 m.
 - dolomit - Bobrowniki - Blachówka - eksploatacja zaniechana.

DOKONANA EKSPLOATACJA GÓRNICZA

Wydobycie rud cynku i ołowiu w rejonie bytomsko - tarnogórkim udokumentowane jest źródłami historycznymi od XII w. Na przełomie XVIII i XIX wieku, w okresie powstania kopalni Fryderyk, dominowało płytkie górnictwo szybikowe (8 - 24 m) - 200 głębiniowych szybów. Roboty górnicze obejmowały powierzchnię około 450 ha. W latach 1910 - 1911 było około 500 szybów głębiniowych, a powierzchnia robót górniczych obejmowała 487 ha. Eksploatacja głębiej zalegających złóż (pod poziomem wód) wymusiła budowę systemu chodników odwadniających – sztolni: sztolnia Daniela, sztolnia Św. Jakuba, sztolnia Daru Bożego, sztolnia Krakowska, sztolnia Pomagaj Bóg, sztolnia Boże Dopomóż, sztolnia Tarnogórska, sztolnia Wspomóż Bóg, sztolnia Głęboka - Fryderyka, sztolnia Czarny Pstrąg.

Przez 130 lat istnienia kopalni Fryderyk na jej obszarze górnictwem eksploatowano złoża: żelaza (limonit), cynku (galman), surowców pospolitych - glin, piasków, żwirów oraz wapieni i dolomitów. Wydobyto 145 000 ton rudy ołowiowej, natomiast z kopalń prywatnych zlokalizowanych na złożu kopalni Fryderyk 1 388 000 ton galeny. Wydrążono 20 000 szybów, szybków, około 400 km chodników, od bardzo wysokich (sięgających 6 metrów) do bardzo niskich (90, 70 a nawet 60 cm wysokości), chodniki wodne oraz sztolnie na około 70 km długości.

Na obszarze miasta Tarnowskie Góry występują **główne zbiorniki wód podziemnych**:

- GZWP 330 – Gliwice,
- GZWP 327 – Lubliniec – Myszków.

2.11. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

W granicach miasta nie występują tereny i obszary górnicze w rozumieniu przepisów odrębnych.

2.12. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

2.12.1. STAN SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO

Tarnowskie Góry dzięki bliskiemu położeniu z aglomeracją górnośląską znajdują się w jednym z lepiej rozwiniętych regionów Polski pod względem rozbudowanej infrastruktury komunikacyjnej. Bliskość lotniska w Pyrzowicach, przebiegające dwie trasy krajowe nr 11 i 78, docelowo projektowana trasa ekspresowa S11, bliskość autostrady A1, oraz jeden z największych rozdzielczych węzłów kolejowych w Polsce, nadają miastu wysokie walory do zamieszkania i zainwestowania.

Układ komunikacyjny miasta Tarnowskie Góry jest dobrze rozbudowany, ale wymaga prac związanych z lepszą wydajnością i przepustowością. Stan techniczny nawierzchni ulic systematycznie się poprawia, ale nadal zostawia wiele do życzenia.

Administratorami układu drogowo - ulicznego miasta Tarnowskie Góry są:

- Gmina Tarnowskie Góry,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach.

2.12.1.1. ZEWNĘTRZNY UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Do głównego zewnętrznego układu komunikacyjnego miasta należą dwie drogi krajowe o klasie GP – głównej ruchu przyspieszonego:

- **DK 11** relacji Katowice – Bytom – Tarnowskie Góry – Boruszowice – Hanusek – Brynek - Lubliniec – Kluczbork – Poznań, w skład tej rasy wchodzi ulice: ul. Józefa Korola, Obwodnica, ul. Zagórska,
- **DK 78** relacji Chałupki - Gliwice – Tarnowskie Góry – Świerklaniec – Siewierz – Zawiercie – Chmielniki, w skład tej trasy wchodzi ulice: ul. Gliwicka i Obwodnica.

Przy wschodniej granicy Tarnowskich Gór przebiega droga wojewódzka **DW 908** relacji Tarnowskie Góry – Miasteczko Śląskie – Częstochowa.

Powyższe trasy są powiązane z Obwodnicą miasta – stanowiącą główny element komunikacyjny Tarnowskich Gór. Dojazd z obwodnicy do centrum miasta jest umożliwiony dzięki licznym ulicom głównym i zbiorczym w skład których wchodzi: ul. Opolska, ul. Opatowicka, ul. Gruzelki, ul. Górnicza, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, ul. Gliwicka, ul. Bytomska, ul. Nakielska i ul. Częstochowska.

Do zewnętrznego układu komunikacyjnego łączącego Tarnowskie Góry z sąsiednimi gminami i miejscowościami należą:

ul. Zagórska – Gmina Tworóg,

ul. Gliwicka – Gmina Bytom i Zabrze,

ul. Korola – Gmina Radzionków i Bytom,

wschodni fragment Obwodnicy – Gmina Świerklaniec i Miasteczko Śląskie,

ul. Pyskowska – Gmina Zbrosławice,

ul. Powstańców Warszawskich – Miedary, Laryszów,

ul. Wincentego Witosa – Zbrosławice,

ul. Radzionkowska – Radzionków.

2.12.1.2. WEWNĘTRZNY UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Główny wewnętrzny szkielet układu komunikacyjnego miasta Tarnowskie Góry tworzą ulice: Zagórska, Obwodnica, Gliwicka, Korola. Ulice te są wspomagane pozostałymi ulicami zbiorczymi, lokalnymi i dojazdowymi obsługującymi dzielnicę miasta.

Do ulic powiatowych stanowiących wewnętrzny układ komunikacyjny miasta należą:

DROGA NR	NAZWA ULICY	KLASA	DLUGOŚĆ (metry)	PRZEBIEG (OD)	PRZEBIEG (DO)
3214S	Jagodowa	L	5077	Gm. Tworóg	Ul. Chemików
3221S	Witosa	Z	1810	Gm. Zbrosławice	Ul. Gliwickiej
3239S	Powstańców Warszawskich	Z	2502	Ul. Zagórska	Gm. Zbrosławice
3271S	Radzionkowska	Z	1268	Gm. Radzionków	Ul. Korola
3274S	Gliwicka	G	814	Obwodnica	Ul. Legionów
3275S	Legionów	G	714	Rondo im. Blachnickiego	Ul. Gliwicka
	Wyszyńskiego	G	2403	Ul. Gliwicka	Ul. Niedziałkowskiego
	Pyskowska	G	2167	Ul. Niedziałkowskiego	Gm. Zbrosławice
3276S	Bytomska	G	1438	Obwodnica	Ul. Krakowska
	Piłsudskiego	G	184	Ul. Krakowska	Rondo im. Ranszka
3278S	Piłsudskiego	G	140	Rondo im. Ranszka	Ul. Częstochowska (DG)
	Pokoju	G	412	Ul. Częstochowska (DG)	Ul. Częstochowska (DG)
	Częstochowska	G	1610	Ul. Częstochowska (DG)	Obwodnica
3280S	Sobieskiego	G	655	Rondo im. Ranszka	Ul. Opolska
	Opolska	G	1288	Ul. Sobieskiego	Ul. Wyspiańskiego
3282S	Nakielska	G	1631	Rondo im. Ranszka	Obwodnica
3285S	Płonki	Z	356	Ul. Zagórska	Ul. Kościelna
3287S	Gorna	Z	495	Ul. Kościelna	Ul. Armii Krajowej
	Armii Krajowej	Z	1409	Ul. Górna	Ul. Zakładowa
	Edukacji Narodowej	Z	756	Ul. Zakładowa	Ul. Jagodowa
3290S	Sienkiewicza	Z	1285	Rondo im. Ranszka	Ul. Kolejowa
	Czarnohucka	Z	450	Ul. Kolejowa	Ul. Słowackiego
	Grzybowa	Z	4687	Ul. Słowackiego	Ul. Komuny Paryskiej
	Kościelna	Z	807	Ul. Komuny Paryskiej	Ul. Górna
3291S	Bohaterów Monte	Z	476	Ul. Sienkiewicza	Ul. Klonowa

	Casino				
	Kasztanowa	Z	328	Ul. Klonowa	Ul. Skłodowskiej-Curie
	Skłodowskiej-Curie	Z	286	Ul. Kasztanowa	Ul. Kolejowa
	Grodzka	Z	674	Ul. Kolejowa	Ul. Grzybowa
3292S	Kościuszki	L	753	Ul. Hallera	Ul. Sienkiewicza
3296S	Słowackiego	L	866	Ul. Grodzka	Ul. Grzybowa
3298S	Mickiewicza	L	755	Ul. Powstańców Śląskich	Ul. Bohaterów Monte Casino
3299S	Styczyńskiego	Z	272	Ul. Pokoju	Ul. Sienkiewicza
	Powstańców Śląskich	Z	616	Ul. Sienkiewicza	Ul. Opolska
3300S	Karłuszowiec	L	226	Ul. Legionów	Ul. Lipowa
3301S	Górnica	L	973	Ul. Legionów	Obwodnica
	Mała	L	616	Obwodnica	Ul. Nowa
3303S	Wyspiańskiego	Z	525	Ul. Opolska	Ul. Wyszyńskiego
3305S	Żeromskiego	Z	1074	Ul. Gliwicka	Ul. Sadowa
3306S	Repecka	Z	2327	Ul. Wyszyńskiego	Ul. Witosa
3307S	Janasa	Z	1017	Ul. Wyszyńskiego	Ul. Sielanka
3308S	Al. Jana Pawła II	Z	761	Ul. Janasa	Ul. Wyszyńskiego
3309S	Starotarnowska	Z	723	Ul. Sielanka	Ul. Polarna
3310S	Pastuszki	Z	932	Ul. Polarna	Ul. Tuwima
	Starowapienna	Z	1641	Ul. Tuwima	Ul. Powstańców Warszawskich
SUMA	-	-	50229	-	-

WYKAZ DRÓG GMINNYCH:

DROGIA, ULICA NR.	NAZWA ULICY	KLASA	DŁUGOŚĆ (metry)	PRZEBIEG (OD)	PRZEBIEG (DO)
270 001 S	Aleja Kwiatów	Z	434	ul. Bytomska	ul. Chopina
270 002 S	Armii Krajowej	D	387	ul. Kościelna	ul. Górna
270 003 S	Gen. W. Andersa	L	1738	ul. Leśna	ul. Leśna
270 004 S	Astrów	D	225	ul. Słoneczników	ul. Narcyzów
270 005 S	Bałkańska	D	964	ul. Janasa	ul. Wyszyńskiego
270 006 S	Bałtycka	D	1370	ul. Gliwicka	ul. Nowa
270 007 S	św. Barbary	D	196	ul. Radzinkowska	ul. Krucza
270 008 S	Batalionów Chłopskich	D	258	ul. Lotników	do drogi polnej
270 009 S	Stefana Batorego	D	464	ul. B. Śmiałego	ul. P. Skargi
270 010 S	Józefa Bema	D	240	ul. Mickiewicza	ul. J. Opolskiego
270 011 S	Beskidzka	D	196	ul. Wyspiańskiego	koniec drogi
270 012 S	Błękitna	D	249	ul. Łączna	ul. Mościckiego
270 013 S	Boczna	D	348	ul. Czarnohucka	brama dawnych Zakł. Chemicznych
270 014 S	Bohaterów Monte Cassino	L	229	ul. Pokoju	ul. Sienkiewicza
270 015 S	Bolesława Krzywoustego	D	214	ul. K. Wielkiego	ul. Skargi
270 016 S	Bolesława Śmiałego	L	839	ul. Obwodowa	ul. P. Skargi
270 017 S	Jana Bondkowskiego	D	125	ul. Górnica	Pl. Gwarków
270 018 S	Ks. Norberta Bończyka	D	527	ul. Świdra):	ul. Wojska Polskiego
270 019 S	Borówkowa	D	478	ul. Poczty Gdańskiej	do budynku nr 29
270 020 S	Bracka	D	67	ul. Kościuszkowców	ul. Strzelczyka
270 021 S	Bratków	D	110	ul. Słoneczników	ul. Fiołków
270 022 S	Henryka Brodatego	D	109	ul. Zwycięstwa	ul. Jana Kazimierza
270 023 S	Władysława Broniewskiego	L	547	ul. Częstochowska	ul. Mościckiego
270 024 S	Brzozowa	D	657	ul. Witosa	droga polna
270 025 S	Józefa Cebuli	L	419	ul. Królika	ul. Strzelców Bytomskich
270 026 S	Cegielniana	D	654	ul. Nakielska	ul. Kochanowskiego
270 027 S	Chemików	D	1612	ul. Jagodowa	do budynku nr 17

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014

270 028 S	Fryderyka Chopina	L	802	ul. Dąbrowskiego	ul. Młodości
270 029 S	Cicha	D	210	ul. Gliwicka	ul. Skośna
270 030 S	Cmentarna	D	622	ul. Częstochowska	cmentarz
270 031 S	Częstochowska	L	410	ul. Piłsudskiego	ul. Pokoju
270 032 S	Czołgistów	D	301	ul. Starowapienna	ul. Tołstoja
270 033 S	Ignacego Daszyńskiego	D	140	ul. Ludowa	budynek nr 11
270 034 S	Jarosława Dąbrowskiego	D	192	ul. Chopina	tory kolejowe
270 035 S	Dębowa	D	97	ul. Grabowa	ul. Solskiego
270 036 S	Długa	L	1765	ul. Gliwicka	ul. Mała
270 037 S	Dolna	D	43	ul. Gliwicka	ul. Królika
270 038 S	Dolomitów	D	184	ul. Staszica	ul. Szczęść Boże
270 039 S	Doniecka	D	943	ul. Janasa	ul. Janasa
270 040 S	Drozdów	D	74	ul. Pomorska	koniec drogi
270 041 S	Duńska	D	94	ul. Norweska	ul. Hiszpańska
270 042 S	Dymarska	D	188	ul. Zagórska	ul. Starowapienna
270 043 S	Jana Dzierżonia	D	67	ul. Powst. Warszawskich	koniec drogi
270 044 S	Estońska	D	213	ul. Morcinka	ul. Poczdamka
270 045 S	Fabryczna	L	1040	ul. Częstochowska	ul. Czarnohucka
270 046 S	Fińska	D	329	ul. Litewska	ul. Węgierska
270 047 S	Fiołków	D	445	ul. Słoneczników	Al. Kwiatów
270 048 S	Francuska	D	445	ul. Janasa	ul. Litewska
270 049 S	Gliwicka	Z	275	Rynek	ul. Legionów
270 050 S	Górnica	L	240	Rynek	ul. Legionów
270 051 S	Głogowa	D	231	ul. B. Śmiałego	koniec drogi
270 052 S	Główna	Z	739	ul. Korola	ul. Staffa
270 053 S	Górska	D	91	ul. Wolskiego	koniec drogi
270 054 S	Górnoślaska	D	615	ul. Wiśniowa	ul. Sielanka
270 055 S	Grabowa	D	694	ul. Karłowicza	ul. Karłowicza
270 056 S	Graniczna	D	72	ul. Boh. Monte Cassino	koniec drogi
270 057 S	Grunwaldzka	D	722	ul. Radzionkowska	do budynku nr 2
270 058 S	Gruźelki	Z	923	ul. Wyspiańskiego	ul. Obwodowa
270 059 S	Plac Gwarków	D	52	ul. Gliwicka	ul. ks. Lewka
270 060 S	Bronisława Hagera	D	105	ul. Karłowicza	ul. Pionierska
270 061 S	Gen. Józefa Hallera	L	743	ul. Towarowa	budynek nr 1
270 062 S	Hipoteczna	D	156	ul. Pomorska	do budynku nr 16
270 063 S	Hiszpańska	D	194	ul. Norweska	ul. Duńska
270 064 S	Husarska	D	270	ul. Prusa	ul. Górna
270 065 S	Hutnicza	L	340	ul. Nakielska	ul. Lasowicka
270 066 S	św. Jacka	D	52	ul. Górnicza	ul. Nałkowskiej
270 067 S	Jagiellońska	D	177	ul. Pułaskiego	koniec drogi
270 068 S	Jana Kazimierza	D	278	ul. B.Śmiałego	Ul. H. Brodatego
270 069 S	św. Jana	D	227	ul. Kopernika	tory kolejowe
270 070 S	Jasna	D	306	ul. Polna	budynek nr 5
270 071 S	Jaworowa	D	553	ul. Waliski	koniec drogi
270 072 S	Jemiołowa	D	268	ul. Zwycięstwa	dom przedpogrzebowy
270 073 S	Jodłowa	D	104	ul. Topolowa	koniec drogi
270 074 S	Adama Jurczyka	D	38	ul. Górnicza	ul. Lompy
270 075 S	Kaczyniec	D	271	ul. Karola Miarki	ul. Nałkowskiej
270 076 S	Kalinowa	D	125	ul. Zwycięstwa	koniec drogi
270 077 S	Kamienna	D	589	ul. Witosa	ul. Gliwicka
270 078 S	Kanałowa	D	536	ul. Jagodowa	koniec drogi
270 079 S	Mieczysława Karłowicza	L	385	ul. Kościelna	koniec drogi
270 080 S	św. Katarzyny	D	700	ul. Opolska	ul. Hallera
270 081 S	Kazimierza Jagiellończyka	D	130	ul. Królowej Jadwigi	ul. Skargi
270 082 S	Kazimierza Odnowiciela	D	325	ul. B. Śmiałego	ul. Skargi
270 083 S	Kazimierza Wielkiego	D	244	ul. St. Batorego	ul. B. Śmiałego
270 084 S	Kierunkowa	D	166	ul. Torowa	ul. Semaforowa

270 085 S	Klonowa	D	270	ul. M. C. Skłodowskiej	ul. Kasztanowa
270 086 S	Kłosowa	D	58	ul. Główna	do budynku nr 3
270 087 S	Jana Kochanowskiego	D	638	ul. Nakielska	ul. Cegielniana
270 088 S	Kolejarzy	D	416	ul. Konduktorska	ul. Kierunkowa
270 089 S	Kolejowa	D	764	ul. Czarnohucka	ul. Grodzka
270 090 S	Kolorowa	D	292	ul. Pogodna	ul. Chopina
270 091 S	Kombatantów	D	439	ul. Zagórska	ul. Pułaskiego
270 092 S	Komuny Paryskiej	D	566	ul. Zagórska	koniec drogi
270 093 S	Konduktorska	D	282	ul. Nowa	ul. Kolejarzy
270 094 S	Końcowa	D	112	ul. Leśna	koniec drogi
270 095 S	Mikołaja Kopernika	L	397	ul. Bytomska	ul. Dąbrowskiego
270 096 S	Janusza Korczaka	D	896	ul. Okrzei	ul. Kasztanowa
270 097 S	Wojciecha Korfantego	D	338	ul. Częstochowska	ul. Fabryczna
270 098 S	Kormoranów	D	42	ul. Pomorska	do garaży
270 099 S	Wojciecha Kossaka	D	168	ul. Karłowicza	ul. Solskiego
270 100 S	Kościelna	D	716	ul. Górna	ul. Kombatantów
270 101 S	Kościuszkowców	D	246	ul. Radzionkowska	ul. Bracka
270 102 S	Krakowska	D	222	ul. Piłsudskiego	Rynek
270 103 S	Ignacego Krasickiego	D	584	ul. Opolska	ul.3 PułkuUłanów
270 104 S	Józefa Kraszewskiego	D	778	ul. Pułaskiego	oczyszczalnia
270 105 S	Teofila Królika	L	329	ul. Cebuli	ul. Gliwicka
270 106 S	Królowej Jadwigi	D	228	ul. Zwycięstwa	ul. Sikorskiego
270 107 S	Krótką	L	352	ul. Wyszyńskiego	ul. Gruzelki
270 108 S	Krucza	L	940	ul. Korola	ul. Grunwaldzka
270 109 S	Kruszcowa	D	223	ul. Łowiecka	ul. Łowiecka
270 110 S	Krzywa	D	101	ul. Boh. Monte Cassino	koniec drogi
270 111 S	Kujawska	D	113	ul. Gliwicka	do budynku nr 6
270 112 S	Marii Kuncewiczowej	D	191	ul. Górna	ul. A. Krajowej
270 113 S	Władysława Kurka	L	471	ul. Korola	ul. Podmiejska
270 114 S	Laryszowska	L	1208	ul. Powst. Warszawskich	granica miasta
270 115 S	Lasowicka	L	520	ul. Częstochowska	ul. Hutnicza
270 116 S	ul.Joachima Lelewela	D	71	ul. Sobieskiego	ul. Powstańców Śl
270 117 S	Leszczynowa	D	86	ul. Zwycięstwa	koniec drogi
270 118 S	Leśna	L	599	ul. Częstochowska	ul. Sosnowa
270 119 S	Letnia	D	116	ul. Siewierska	koniec drogi
270 120 S	ks. Michała Lewka	D	186	ul. Opolska	Plac Gwarków
270 121 S	Juliana Ligonía	D	174	ul. Legionów	ul. Górnicza
270 122 S	Lipowa	D	504	ul. Legionów	ul. Ogrodowa
270 123 S	11-go Listopada	D	453	ul. Zagórska	dom Zasł. Leśnika
270 124 S	Liściasta	D	392	ul. Powst. Warszawskich	do budynku nr 25
270 125 S	Litewska	Z	689	Al. Jana Pawła II	ul. Opatowicka
270 126 S	Józefa Lompy	D	134	ul. Krakowska	ul. św. Jacka
270 127 S	Lotników	D	371	ul. Powst. Warszawskich	ul. Batalionów Chł.)
270 128 S	Ludowa	D	196	ul. Szczęść Boże	ul. Szarych Szeregów
270 129 S	Lyszcze	D	353	ul. Gliwicka	ul. Łomnickiego
270 130 S	Łanowa	D	662	ul. Skrzypczyka	droga polna
270 131 S	Łączna	D	240	ul. Siewierska	ul. Plebiscytowa
270 132 S	Antoniego Łomnickiego	D	289	ul. Gliwicka	ul. Rudna
270 133 S	Łotewska	D	465	ul. Litewska	ul. Poczdamka
270 134 S	Łowiecka	D	969	ul. Hallera	ul. Skłodowskiej
270 135 S	Łowna	D	277	ul. Powst. Warszawskich	ul.Szymanowskiego
270 136 S	Łukowa	D	76	ul. Stalmacha	ul. Strzelecka
270 137 S	Macieja	D	64	ul. Wyspiańskiego	koniec drogi
270 138 S	1-go Maja	L	426	ul. Częstochowska	ul. Siewierska

270 139 S	3-go Maja	D	260	ul. Korfantego	ul. Fabryczna
270 140 S	9-go Maja	D	221	ul. Sienkiewicza	ul. Pokoju
270 141 S	Włodzimierza Majakowskiego	D	101	ul. Zagórska	do przejazdu kolejowego
270 142 S	Mała	D	1417	ul. Górnicza	ul. Długa
270 143 S	Maszynistów	D	350	ul. Konduktorska	ul. Torowa
270 144 S	Mazowiecka	D	546	ul. Grodzka	do budynku nr 44
270 145 S	Karola Miarki	D	236	ul. Piastowska	ul. Legionów
270 146 S	Miedziana	D	353	ul. Niedziałkowskiego	do budynku nr 33
270 147 S	Mieszka I	D	152	ul. B. Śmiałego	koniec drogi
270 148 S	Miła	D	63	ul. Zacisza	ul. Pogodna
270 149 S	Miodowa	L	314	ul. Słoneczników	ul. Chopina
270 150 S	Mleczna	D	61	ul. Górnicza	ul. Zamkowa
270 151 S	Młodości	D	348	ul. Zacisza	ul. Chopina
270 152 S	Młodzieżowa	D	320	ul. Zachodnia	ul. Szafirowa
270 153 S	Mokra	D	223	ul. Reymonta	do budynku nr 14
270 154 S	Stanisława Moniuszki	D	413	ul. Częstochowska	ul. Lasowicka
270 155 S	Gustawa Morcinka	D	633	ul. Francuska	ul. Litewska
270 156 S	Ignacego Mościckiego	D	557	ul. 1 Maja	koniec drogi
270 157 S	Myśliwska	L	284	ul. Staszica	ul. Skowronków
270 158 S	Zofii Nałkowskiej	D	93	ul. Ligonja	ul. Kaczyniec
270 159 S	Narcyzów	D	246	ul. Miodowa	ul. Różana
270 160 S	Gabriela Narutowicza	D	237	ul. Siewierska	koniec drogi
270 161 S	M. Niedziałkowskiego	D	1442	ul. Pyskowicka	ul. Bałtycka
270 162 S	Juliana Niemcewicz	D	247	ul. Gliwicka	ul. Jaworowa
270 163 S	Norweska	D	198	ul. Fińska	ul. Hiszpańska
270 164 S	Nowa	L	1504	ul. Mała	ul. Bałtycka
270 165 S	Jana Nowaka	D	83	ul. Bondkowskiego	ul. Legionów
270 166 S	Odrodzenia	D	189	ul. Sobieskiego	ul. Powstańców Śl.
270 167 S	Odrzańska	L	324	ul. Gruzelki	ul. Opatwiecka
270 168 S	Ogrodowa	D	397	ul. Legionów	ul. Górnicza
270 169 S	Okężna	D	459	ul. Jagodowa	ul. Jagodowa
270 170 S	Stefana Okrzei	D	577	Powstańców Śl.	Wojska Polskiego
270 171 S	Ondraszka	D	137	ul. Pomorska	koniec drogi
270 172 S	Opaleniec	D	77	ul. Nałkowskiej	koniec drogi
270 173 S	Opatowicka	Z	1477	ul. Opolska	ul. Litewska
270 174 S	Opolska	Z	229	ul. Rynek	Sobieskiego
270 175 S	Jana Opolskiego	D	208	ul. Kościuszki	ul. Bema
270 176 S	Orla	D	134	ul. Pomorska	koniec drogi
270 177 S	Elizy Orzeszkowej	D	74	ul. Sobieskiego	ul. Wawreczki
270 178 S	Agnieszki Osieckiej	D	196	ul. A. Krajowej	ul. Górna
270 179 S	Edmunda Osmięczyka	D	65	ul. Ratuszowa	ul. Królka
270 180 S	Oświęcimska	D	202	ul. Bytomska	ul. Nakielska
270 181 S	Ignacego Paderewskiego	D	246	ul. Powst. Warszawskich	ul. Tolstoja
270 182 S	Parkowa	D	966	ul. Główna	ul. Mała
270 183 S	Pawia	D	128	ul. Pomorska	koniec drogi
270 184 S	ul. PCK	D	183	ul. Wyszynskiego	ul. Rymera
270 185 S	Piasieczna	D	78	ul. Powst. Warszawskich	budynek nr 8
270 186 S	Piaskowa	D	184	ul. Narcyzów	koniec drogi
270 187 S	Piastowska	L	292	ul. Bytomska	ul. Lompy
270 188 S	Józefa Piwnikarczyka	D	615	ul. Górnicza	koniec drogi
270 189 S	Pionierska	D	1040	ul. Kościelna	budynek nr 75
270 190 S	Emilii Plater	D	225	ul. Radzionkowska	ul. Krucza
270 191 S	Plebiscytowa	D	360	ul. Łączna	ul. Mościckiego
270 192 S	Płociennika	D	119	ul. Powst. Warszawskich	koniec drogi

270 193 S	Pluczki	D	187	ul. Równoległa	ul. Polna
270 194 S	Poczdamska	L	575	ul. Jana Pawła II	ul. Estońska
270 195 S	Poczty Gdańskiej	D	512	ul. Jagodowa	do budynku nr 28
270 196 S	Podmiejska	D	453	ul. Korola	ul. Główna
270 197 S	Pogodna	D	382	ul. Miodowa	ul. Młodości
270 198 S	Wincentego Pola	D	1451	ul. Grzybowa	ul. Towarowa
270 199 S	Polarna	D	2034	ul. Powst. Warszawskich	ul. Starotarnowicka
270 200 S	Polna	D	380	ul. Siewierska	ul. Pluczki
270 201 S	Pomorska	L	529	ul. Wyszyńskiego	ul. Hipoteczna
270 202 S	Poprzeczna	D	55	ul. Sobieskiego	ul. Strzelecka
270 203 S	Poranna	D	357	ul. Strzelców Bytomskich	ul. Odrzańska
270 204 S	Poziomkowa	D	151	ul. Rudola	budynek nr 18
270 205 S	Plac XXV-lecia PRL	D	93	ul. Zagórska	ul. Zagórska
270 206 S	Prochowa	D	472	ul. Kurka	do budynku nr 19
270 207 S	Proletariacka	D	139	ul. Zagórska	ul. Kombatanów
270 208 S	Prosta	D	136	ul. Cicha	koniec drogi
270 209 S	Prostopadła	D	103	ul. Siewierska	ul. Leśna
270 210 S	Bolesława Prusa	L	701	ul. Kościelna	ul. Górna
270 211 S	Przedwiośnia	D	323	ul. Swobodna	koniec drogi
270 212 S	Przemysłowa	D	191	ul. Lotników	budynek nr 14
270 213 S	Przepiórek	D	131	ul. Pomorska	koniec drogi
270 214 S	Przesmyk	D	50	ul. Ratuszowa	Rynek
270 215 S	Kazimierza Pułaskiego	D	1030	ul. Zagórska	ul. Sudecka
270 216 S	11- go Pułku Piechoty	D	187	ul. Towarowa	ul. Hallera
270 217 S	3-go Pułku Ułanów	D	290	ul. Towarowa	ul. Hallera
270 218 S	Pustki-Leśnictwo	D	221	ul. Zagórska	Leśniczówka
270 219 S	Aleksandra Puszkina	L	1442	ul. Korola	ul. Staffa
270 220 S	Raławicka	D	410	ul. Sorychty	koniec drogi
270 221 S	Radosna	D	513	ul. Strz.Bytomskich	ul. Młodzieżowa
270 222 S	Ratuszowa	D	103	ul. Gliwicka	ul. Opolska
270 223 S	Mikołaja Reja	D	846	ul. Grodzka	ul. Pola
270 224 S	ks. Henryka Renka	L	616	ul. Witosa	ul. Waliski
270 225 S	Władysława Reymonta	D	324	ul. Fabryczna	ul. Mokra
270 226 S	Rodło	D	211	ul. P.Skargi	ul. Strzelczyka
270 227 S	Witolda Rowickiego	D	247	ul. Prusa	ul. Karłowicza
270 228 S	Marii Rozpłochowskiej	D	475	ul. Polna	ul. Polna
270 229 S	Walentego Roździeńskiego	D	562	ul. Strzelców Bytomskich	koniec drogi
270 230 S	Równoległa	D	320	ul. Hutnicza	ul. Nakielska
270 231 S	Różana	D	217	ul. Słoneczników	ul. Narcyzów
270 232 S	Ruciana	D	244	ul. Gruzelki	ul. Cebuli
270 233 S	Rudna	D	281	ul. Górnicza	ul. Skośna
270 234 S	ks. Jana Rudola	L	286	ul. Słowackiego	ul. Grzybowa
270 235 S	Józefa Rymera	D	256	ul. Lewka	ul. Wyspiańskiego
270 236 S	Rynek	D	278	ul. Strzelecka, Opolska, Gliwicka	ul. Górnicza, Krakowska, Tylna
270 237 S	Rzeczna	D	209	ul. E. Narodowej	ul. Jagodowa
270 238 S	Sadowa	D	341	ul. Staszica	ul. Żeromskiego
270 239 S	Saperów	D	627	ul. Litewska	ul. Szwedzka
270 240 S	Sawina	D	174	ul. Gruzelki	ul. Cebuli
270 241 S	Semaforowa	D	172	ul. Gliwicka	ul. Kierunkowa
270 242 S	Stefanii Sempołowskiej	D	667	ul. Paderewskiego	ul. Starowapienna
270 243 S	Sielanka	D	3203	ul. Litewska	granica miasta
270 244 S	Sienna	D	116	ul. Strzelecka	ul. Odrodzenia
270 245 S	Siewierska	L	920	ul. Obwodowa	ul. Wiosenna
270 246 S	gen. Władysława	D	534	Ul. Wolskiego	ul. Skargi

	Sikorskiego				
270 247 S	Siwcową	D	877	ul. Kanałowa	koniec drogi
270 248 S	Skalna	D	277	ul. Gliwicka	koniec drogi
270 249 S	Piotra Skargi	L	597	ul. Radzionkowska	ul. Batorego
270 250 S	Bolesława Skarżyńskiego	D	329	ul. Wiejska	ul. Górnośląska
270 251 S	Marii Skłodowskiej Curie	L	637	ul. Kościuszki	ul. Kasztanowa
270 252 S	Skośna	D	1003	ul. Nowa	ul. Gliwicka
270 253 S	Skowronków	D	698	ul. Gliwicka	ul. Myśliwska
270 254 S	Bolesława Skórki	D	330	ul. Słowackiego	koniec drogi
270 255 S	Juliana Skrzypczyka	D	493	ul. Wyszyńskiego	ul. Niedziałkowskiego
270 256 S	Ślomianka	D	222	ul. Pastuszki	koniec drogi
270 257 S	Słoneczników	L	1533	ul. Bytomska	koniec bloku nr 46
270 258 S	Słowików	D	83	ul. Poranna	ul. Szafirowa
270 259 S	ks. Wiktora Sojki	D	154	ul. Korola	ul. Zwycięstwa
270 260 S	Ludwika Solskiego	D	829	ul. Prusa	koniec drogi
270 261 S	Sorychty	D	393	ul. Powst. Warszawskich	koniec drogi
270 262 S	Sosnowa	D	248	ul. Siewierska)	koniec drogi
270 263 S	Spacerowa	D	347	ul. Główna	do budynku nr 18
270 264 S	Spadowa	D	49	ul. Siewierska	ul. 1 Maja
270 265 S	Spokojna	D	361	ul. Waliski	ul. Witosa
270 266 S	Leopolda Staffa	L	561	ul. Parkowa	ul. Mała
270 267 S	Pawła Stalmacha	D	233	ul. Wajdy	ul. Tylina
270 268 S	Stara	D	338	ul. Nakielska	ul. Kochanowskiego
270 269 S	Staropocztowa	D	59	ul. Piastowska	ul. Krakowska
270 270 S	Staropolska	L	291	ul. Królika	ul. Cebuli
270 271 S	Stanisława Staszica	L	2221	ul. Gliwicka	ul. Myśliwska
270 272 S	Stawowa	D	102	ul. Częstochowska	ul. Mościckiego
270 273 S	Igora Strawińskiego	D	236	ul. Prusa	ul. Karłowicza
270 274 S	Stroma	D	146	ul. Dąbrowskiego	ul. Targowa
270 275 S	Strzelców Bytomskich	L	602	ul. Wyszyńskiego	ul. Opatowicka
270 276 S	Strzelczyka	D	226	ul. Radzionkowska	do budynku nr 40
270 277 S	Strzelecka	L	505	Rynek	ul. Powstańców Śląskich
270 278 S	Strzelnicza	D	534	ul. Parkowa	ul. Podmiejska
270 279 S	Strzybnicka	D	589	ul. Kościelna	ul. A. Krajowej
270 280 S	22-go Stycznia	D	147	ul. Czarnohucka	koniec drogi
270 281 S	23-go Stycznia	D	165	ul. Korola	ul. Radzionkowska
270 282 S	Sudecka	D	174	ul. Zagórska	ul. Kombatanów
270 283 S	Swobodna	D	418	ul. Korola	do budynku nr 16
270 284 S	Sygnalów	D	132	ul. Torowa	koniec drogi
270 285 S	Zafirowa	D	555	ul. Strzelców Bytomskich	ul. Młodzieżowa
270 286 S	Szarych Szeregów	D	277	ul. Nowa	ul. Ludowa
270 287 S	Szczęście Boże	L	1400	ul. Gliwicka	ul. Mała
270 288 S	Szczygłów	D	151	ul. Pomorska	ul. Obwodowa
270 289 S	Szczytowa	D	254	ul. Zakładowa	budynek nr 4
270 290 S	Szkolna	D	109	ul. Strzelców Bytomskich	koniec drogi
270 291 S	Szpaków	D	156	ul. Ruciana	ul. Cebuli
270 292 S	Szwedzka	D	468	ul. Litewska	ul. Saperów
270 293 S	Szybów	D	300	ul. Szczęście Boże	ul. Skośna
270 294 S	Szymały	D	121	ul. Staropolska	ul. ks. Lewka
270 295 S	Karola Szymanowskiego	D	574	ul. Starowapienna	ul. Tolstoja
270 296 S	Piotra Ściegiennego	D	226	ul. Górna	ul. Prusa
270 297 S	Śliska	D	54	ul. Krótka	koniec drogi
270 298 S	Śniadeckiego	D	362	ul. Pyskowicka	do bramy GCR
270 299 S	Świdra	D	151	ul. Okrzei	ul. Powstańców

					Śląskich
270 300 S	Świerkowa	D	615	ul. Jagodowa	Leśniczówka
270 301 S	Świetlana	D	119	ul. Parkowa	do budynku 10
270 302 S	Targowa	D	140	ul. Kopernika	koniec drogi
270 303 S	Tarninowa	D	92	ul. Korola	ul. Przedwiośnia
270 304 S	Tatrzańska	D	85	ul. Okrzei	ul. Bończyka
270 305 S	Tęczowa	D	166	ul. Siewierska	koniec drogi
270 306 S	Lwa Tołstoja	D	1671	ul. Starowapienna	do budynku nr 92
270 307 S	Topolowa	D	117	ul. Podmiejska	ul. Korola
270 308 S	Torowa	L	768	ul. Gliwicka	ul. Konduktorska
270 309 S	Towarowa	L	1354	ul. Opolska	ul. Pola
270 310 S	Trakcyjna	D	100	ul. Torowa	koniec drogi
270 311 S	Juliana Tuwima	D	1922	Ul. Powst. Warszawskich	ul. Zagórska
270 312 S	Tylna	D	206	Rynek	ul. Krakowska
270 313 S	Tysiąclecia	D	148	ul. 9 Maja	ul. Styczyńskiego
270 314 S	Ułańska	D	419	ul. Opolska	ul. Opatowicka
270 315 S	ks. Józefa Wajdy	D	126	ul. Opolska	ul. Sobieskiego
270 316 S	Walecznych	D	208	ul. Radzionkowska	ul. Krucza
270 317 S	Jana Waliski	D	830	ul. Gliwicka	ul. Witosa
270 318 S	Wapienna	D	102	ul. Główna	do budynku nr 9
270 319 S	Wawreczki	D	131	ul. Odrodzenia	koniec drogi
270 320 S	Wąska	D	45	ul. Sobieskiego	koniec drogi
270 321 S	Wenecka	D	261	ul. Strzelców Bytomskich	ul. Krótka
270 322 S	Wesoła	D	298	ul. Krótka	koniec drogi
270 323 S	Westerplatte	D	703	ul. Kanałowa	do budynku nr 17
270 324 S	Węgierska	D	101	ul. Fińska	ul. Duńska
270 325 S	Wiejska	L	706	ul. Sielanka	ul. Pastuszki
270 326 S	Wielkopolska	D	138	ul. Gliwicka	do budynku nr 14
270 327 S	Wilcza	D	412	ul. Grunwaldzka	ul. Grunwaldzka
270 328 S	Wiosenna	D	108	ul. Siewierska	koniec drogi
270 329 S	Wiślana	D	90	ul. Zagórska	koniec drogi
270 330 S	Wiśniowa	D	990	ul. Zagórska	ul. Wiejska
270 331 S	Włoska	D	1633	ul. Janasa	ul. Poczdamka
				ul. Janasa	ul. Francuska
270 332 S	Wodociągowa	D	760	ul. Staszica	ul. Mała
270 333 S	św. Wojciecha	D	303	ul. Fabryczna	ul. Mokra
270 334 S	Wojska Polskiego	D	349	ul. Skłodowskiej	ul. Mickiewicza
270 335 S	Plac Wolności	D	0	ul. Piastowska	ul. Krakowska
270 336 S	Michała Wolskiego	D	341	ul. Radzionkowska	ul. Góralska
270 337 S	Wrzosowa	D	240	ul. Łączna	do budynku nr 4
270 338 S	Wyzwolenia	D	330	ul. Słowackiego	ul. Kolejowa
270 339 S	Zachodnia	D	532	ul. Strzelców Bytomskich	ul. Młodzieżowa
270 340 S	Zaciszna	D	321	ul. Miodowa	ul. Młodości
270 341 S	Zagrodowa	D	203	ul. Szafirowa	ul. Młodzieżowa
270 342 S	Zakątek	D	166	ul. Słowackiego	do budynku nr 15
270 343 S	Zakładowa	D	695	ul. E. Narodowej	ul. Jagodowa
270 344 S	Zalesie	D	450	ul. Starotarnowicka	budynek nr 3
270 345 S	Zamkowa	D	213	ul. Gliwicka	ul. Legionów
270 346 S	Artura Zawiszy	D	705	ul. Zagórska	ul. Grzybowa
270 347 S	Zawiśloka	D	355	Słowackiego	ul. Kolejowa
270 348 S	Zielona	D	404	ul. Hallera	ul. Łowiecka
270 349 S	Zwarta	D	185	ul. Zawiszy	koniec drogi
270 350 S	Zwycięstwa	L	603	ul. Radzionkowska	ul. B.Śmiałego
270 351 S	Źródłana	D	131	ul. Siewierska	ul. 1 Maja
270 352 S	Plac Żwirki i Wigury	D	129	ul. Piastowska	ul. Kaczyniec

270 353 S	Żwirowa	D	278	ul. E. Narodowej	budynek nr 5
-----------	---------	---	-----	------------------	--------------

2.12.1.3. KOMUNIKACJA PUBLICZNA

Tarnowskie Góry posiadają bardzo dobrze rozbudowaną sieć komunikacji publicznej. Głównym przewoźnikiem komunikacji publicznej w Tarnowskich Górach jest KZK GOP. Głównym przewoźnikiem świadczącym usługi przewozowe dla KZK GOP jest Międzygminny Związek Komunikacji Pasażerskiej - MZKP Tarnowskie Góry. Większość linii przebiega w sąsiedztwie dworca PKP skąd można udać się swobodnie do sąsiadujących miast i miejscowości w regionie.

Oprócz licznych połączeń świadczonych przez KZK GOP liczne przewozy świadczy Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej „PKS”. Do miast do których można się dostać poprzez połączenia PKS należą między innymi : Bytom, Częstochowa, Gliwice, Jastrzębie, Kamienica, Katowice, Kołobrzeg, Koszęcin, Kraków, Lubliniec, Łódź, Myszków, Pajęczno, Piasek, Rybnik, Sieradz, Woźniki, Zakopane.

2.12.1.4. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Węzeł kolejowy w Tarnowskich Górach znajduje się w grupie 11 głównych stacji rozrządowych transportu kolejowego w kraju. Przez miasto przebiegają dwie linie normalnotorowe (magistralna Katowice - Tczew oraz pierwszorzędna Tarnowskie Góry - Opole). Utrzymanie krajowej rangi węzła kolejowego ma istotne znaczenie dla Tarnowskich Gór, jako czynnika sprzyjającego jego rozwojowi oraz znaczącego miejsca pracy w mieście.

Główny dworzec PKP zlokalizowany jest w Tarnowskich Górach przy ul. Częstochowskiej. Położony jest on w bezpośrednim sąsiedztwie dworca autobusowego, co znacząco wpływa na wygodę podróżujących obydwa środkami komunikacji.

Najliczniejsze połączenia osobowe występują na trasie:

- Katowice- Tarnowskie Góry – Lubliniec.
- Tarnowskie Góry – Herby,

Znacznie rzadziej występują połączenia pośpieszne (duża część z nich to połączenia sezonowe) z większymi miastami. Do miast tych należą: Kołobrzeg, Szczecin, Świnoujście, Poznań, Przemyśl, Kraków.

Tarnowskie Góry są dobrze skomunikowane z największym dworcem kolejowym w regionie – Katowice, skąd można się dostać bezpośrednio do większych miast Polski jak również poza granice Polski.

W Tarnowskich Górach istnieją ponadto dwie linie wąskotorowe: Bytom - Miasteczko Śl., prowadząca ruch turystyczny w okresie letnim, oraz przeznaczona do likwidacji linia Tarnowskie Góry - Strzybnica.

2.12.2. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

2.12.2.1. INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA

Dostawcą wody na terenie miasta Tarnowskie Góry jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. PWiK Sp. z o.o. eksploatuje własne ujęcia wodne:

- ujęcie przy ul. Opolskiej nr III - zasila centrum miasta i dzielnicę Opatowice,
- ujęcie przy ul. Opatowickiej - zasila osiedle Przyjaźń,
- ujęcie przy ul. Batalionów Chłopskich,
- ujęcie Pniowiec - wyłączone z eksploatacji.

oraz zasilania obce:

- Centrum Handlowo - Magazynowe - zasila dzielnice Strzybnica, Czarna Huta, Puferki, Repeckie, Centrum,
- ujęcie SUW Miedary (GPW Katowice) - zasila centrum miasta, osiedle Przyjaźń, dzielnice Repty i Bobrowniki, Rybna
- ujęcie Bibiela (GPW Katowice) - zasila osadę Jana, dzielnice Lasowice, Centrum - ul. Nakielska i boczne.

Tereny objęte siecią wodociągową oraz przebieg wodociągów magistralnych przedstawia plansza nr 11 - sieci wodociągowe i kanalizacyjne.

2.12.2.2. INFRASTRUKTURA KANALIZACYJNA

Na terenie miasta Tarnowskie Góry działają trzy oczyszczalnie ścieków, których właścicielem jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Do nich należą:

- Centralna Oczyszczalnia Ścieków w Tarnowskich Górach

Centralna Oczyszczalnia Ścieków została przekazana do eksploatacji Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. przez Gminę Tarnowskie Góry 28 listopada 2011r. Oczyszczalnia zlokalizowana jest w zachodniej części miasta w rejonie ulicy Grzybowej i zajmuje ok. 5,5 ha. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki komunalne z dzielnic Śródmieście – Centrum, Osady Jana, Lasowic i Sowic. Przepustowość oczyszczalni ścieków wynosi dla pory mokrej 6858 m³/d, natomiast dla pory suchej 4512 m³/d.

- Oczyszczalnia Ścieków "Repty Śl." w Tarnowskich Górach – Starych Tarnowicach

Oczyszczalnia przyjmuje ścieki komunalne z dzielnic Stare Tarnowice, Repty, z obiektów Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji "REPTY" oraz z Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego w Tarnowskich Górach. Oczyszczalnia ta została zmodernizowana w 2000 roku. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki w ilości ok. 1800 m³/d, co stanowi 67% mocy przepustowej hydraulicznej.

- Oczyszczalnia Ścieków "Leśna" w Tarnowskich Górach - Strzybnicy

Oczyszczalnia przyjmuje ścieki z dzielnic Strzybnica i Rybna. Przepustowość oczyszczalni wynosi 1750 m³/d a średnia ilość ścieków oczyszczanych 970 m³/d.

Gmina Tarnowskie Góry kładzie duży nacisk na rozbudowę istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej tak, aby objąć jej zasięgiem jak największą liczbę mieszkańców. Gmina Tarnowskie Góry w 2007 roku przystąpiła do realizacji projektu „Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz oczyszczalni ścieków w Tarnowskich Górach”, mającego na celu rozwiązanie problemu gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Tarnowskie Góry, a konkretnie: rozbudowę kanalizacji sanitarnej, deszczowej, ogólnospławnej, zapewnienie zgodnego z normami oczyszczania ścieków, zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych powodowanych przez zrzuty ścieków deszczowych i ogólnospławnych, a przede wszystkim osiągnięcie norm jakościowych zgodnych z przepisami Unii Europejskiej oraz polskimi. Ze względów organizacyjno – finansowych Projekt został podzielony na dwie Fazy:

- Faza I – Rozwiązanie gospodarki ściekowej w zlewni oczyszczalni Śródmieście, budowa Centralnej Oczyszczalni Ścieków (2007-2012),
- Faza II – Rozwiązanie gospodarki ściekowej w zlewni oczyszczalni Repty i Leśna (2011-2014).

Tereny objęte istniejącą siecią kanalizacyjną oraz projektowaną przedstawia plansza nr 11 - sieci wodociągowe i kanalizacyjne.

2.12.2.3. INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA

Źródłami zasilania w energię elektryczną Tarnowskich Gór są linie wysokiego napięcia 110 KV, zakończone dwoma głównymi punktami zasilania (GPZ): GPZ Tarnowskie Góry i GPZ Sowice (GPZ Zamet w Strzybnicy

należy do odbiorcy indywidualnego). Na terenie miasta istnieją dwa układy sieci dystrybucyjnej średniego napięcia: sieć 6 kV oraz 20 kV. Operatorem systemu dystrybucyjnego na terenie miasta Tarnowskie Góry jest TAURON Dystrybucja S.A Oddział w Gliwicach.

Przez teren miasta Tarnowskie Góry przebiegają następujące napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu 110 kV relacji:

Sowice – Strzybnica,

Sowice – Cynk Miasteczko, zasilająca GPZ Sowice,

Rokitnica – Sowice,

Wierzbowa - Miasteczko, z odczepem do GPZ Tarnowskie Góry,

Powstańców-Miasteczko, z odczepem do GPZ Tarnowskie Góry.

Do pozostałych sieci i urządzeń elektroenergetycznych na terenie miasta Tarnowskie Góry należą:

Linie kablowe SN 6 kV, 20 kV,

Linie napowietrzne SN 20kV,

Linie napowietrzne i kanłowe nN,

Stacje transformatorowe SN/nN.

2.12.2.4. INFRASTRUKTURA GAZOWNICZA

Przez teren miasta Tarnowskie Góry przebiegają gazociągi wysokoprężne:

- Tworzeń - Tworóg I - DN500CN6,3MPa,
- Tworzeń - Tworóg II - DN500CN6,3MPa,
należące do Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach.
- Zdzieszowice – Huta Katowice DN500CN4,0MPa
należącego do Górnośląskiej Spółki Gazownictwa Sp. Z o.o. Oddział w Zabrze.

Gaz dostarczany jest do indywidualnych odbiorców poprzez Górnośląską Spółkę Gazownictwa sp. Z o.o. Oddział w Zabrze, poprzez gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia relacji Szobiszowice – Ząbkowice DN 400CN1,6 MPa wraz z odgałęzieniami do:

- DN 100CN1,6MPa do Stacji Redukcyjno Pomiarowej Lasowice,
- DN150CN1,6MPa do Stacji Redukcyjno Pomiarowej Strzybnica,
- DN200CN1,6MPa do Stacji Redukcyjno Pomiarowej ul. Fabryczna,
- DN100CN1,6MPa do Stacji Redukcyjno Pomiarowej Tarnowskie Góry Osiedle Przyjaźń,
- DN100CN1,6Mpa do Stacji Redukcyjno Pomiarowej Repty Śląskie.

2.12.2.5. INFRASTRUKTURA CIEPŁOWNICZA

Tarnowskie Góry nie posiadają jednolitego systemu źródła i dystrybucji energii cieplnej. W mieście istnieje wiele źródeł ciepła w postaci kotłowni komunalnych i zakładowych. Ich rozmieszczenie i stopień wykorzystania jest bardzo nierównomierny.

W chwili obecnej na terenie miasta pozostało stosunkowo dużo obiektów opalanych węglem kamiennym, chociaż procesem ciągłym w mieście jest modernizacja lokalnych kotłowni węglowych związanych z przejściem na paliwo ekologiczne np.: gaz ziemny sieciowy, olej opałowy, gaz płynny, lub także na ekologiczne spalanie

węgla i drewna w nowoczesnych wysokosprawnych kotłach.

Największą ciepłownią na terenie miasta Tarnowskie Góry jest Ciepłownia MPEC przy ul. Zagórskiej 173. Całkowita moc zainstalowana systemu wynosi 93,04MW. Długość sieci ciepłowniczej wynosi 42,12km a pojemność zładu około 4000m³. Łącznie ciepłownia produkuje 525 359 GJ i sprzedaje 466 386GJ rocznie.

Do licznych kotłowni na terenie studium możemy zaliczyć kotłownie lokalne. Wytwarzają one ciepło dla potrzeb własnych obiektów wytwórczych, użytku publicznego, handlowych i usługowych jak również wielorodzinnych budynków mieszkaniowych. Do obiektów tych należą:

Zakłady mięsne R. Wojtacha ul. Nakielska 9-11, PKP Centrala Budynek KAT ul. Piłsudskiego, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących ul. Sienkiewicza 23, PKP Nastawnia TGC23 – teren PKP, Szkoła Podstawowa nr5 ul. Leśna 23, Szpital Świętego Kamila ul. Bytomska 22, Przychodnia Specjalistyczna nr1 ul. Piłsudskiego 16, Zakład Ubezpieczeń Społecznych ul. Górnicza 4-8, Ogrodnictwo Sojka ul. Piernikarczyka 22, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji ul. Opolska 51, Przychodnia Rejonowa nr1 ul. Bytomska 8, PKP Centrala budynek warsztatów ul. Częstochowska, Ogrodnictwo Andrzejewski ul. Wyszyńskiego 79, Centrum Kształcenia Ustawicznego ul. Sienkiewicza 6, SPOŁEM PSS ul. Oświęcimska 2, PKP Nastawnia TGD – teren PKP, Budynek PKP ul. Nakielska 1-3, MPEC kotłownia lokalna ul. Opolska 12, Tarnogórskie Centrum Kultury ul. Sobieskiego 7, PSS „SPOŁEM” wytwórnia wędlin ul. Opolska 6, Przedszkole nr5 ul. Leśna 6, Szkoła Muzyczna I stopnia ul. 9 Maja 1, Urząd Pocztowy ul. Piłsudskiego 12, PKP Centrala Budynek Sł.Eks. – grupa D, WKU ul. Mickiewicza 18, Budynek Administracyjny GS ”Sch” ul. Karola Miarki 20, Przedszkole nr11 ul. Mickiewicza 18, MTBS Kotłownia lokalna ul. Piastowska 8, PKP ZLK budynek administracyjny – teren PKP.

Najliczniejszą grupą budynków ogrzewanych indywidualnymi źródłami ciepła są budynki jednorodzinne. 74% budynków w mieście stanowią budynki w wieku powyżej 25 lat, a 18% budynków w Tarnowskich Górach zostały wybudowane przed 1950 rokiem. Z powyższej analizy wynika że większość tych budynków ma przestarzałe i niskosprawne kotłownie indywidualne. Aż 90% budynków jest ogrzewanych węglem kamiennym a niespełna 8% gazem. Wiek budynków oraz niska sprawność indywidualnych pieców grzewczych przyczynia się do bardzo dużych strat ciepłych. Aby poprawić powyższą sytuację miasto wprowadziło „Program Ograniczenia Niskiej Emisji Dla Gminy Tarnowskie Góry”. Program ten ma na celu poprawę parametrów termicznych budynków jak również wprowadzanie ekologicznych źródeł ciepła.

2.12.3. STAN GOSPODARKI ODPADAMI

System gospodarki odpadami komunalnymi , sektora przemysłowego i niebezpiecznymi na terenie Miasta Tarnowskie Góry jest realizowany w oparciu o ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 1399), oraz „Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014” przyjęty uchwałą Nr IV/25/1/2012 z dnia 24 sierpnia 2012 roku Sejmiku Województwa Śląskiego.

Na terenie miasta Tarnowskie Góry znajdują się:

- składowisko odpadów komunalnych przy ul. Laryszowskiej w Rybnej,
- składowisko odpadów komunalnych przy ul. Opolskiej (Zagórskiej) – nieczynne od 1997 r., (zrehabilitowane),
- składowisko odpadów niebezpiecznych (stare zwałowiska) Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w likwidacji (częściowo zrehabilitowane).

2.13. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Politykę regionalną miasta Tarnowskie Góry określają trzy podstawowe dokumenty:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego przyjęty Uchwałą Nr 11/21/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 przyjęta Uchwałą Nr II/37/6/2005 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 4 lipca 2005r.
- Strategia Rozwoju Miasta Tarnowskie Góry do roku 2022
- Program Ochrony Środowiska gminy Tarnowskie Góry na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lat 2016 – 2019.

W odniesieniu do miasta Tarnowskie Góry Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego wymienia następujące zadania publiczne o znaczeniu ponadlokalnym:

- 1) lokalizacja autostrady A1 – Gdańsk – Warszawa – Praga – Wiedeń z przebiegiem przez Piekary Śląskie - Szarlej; inwestycja ta nie dotyczy bezpośrednio miasta ale będzie miała pośrednio znaczący wpływ na kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry,
- 2) lokalizacja drogi ekspresowej S11 w relacji Kołobrzeg – Pyrzowice; projektowana droga ekspresowa przebiegać będzie przez północną część miasta w większości przez tereny leśne; droga będzie miała kolosalny wpływ na kierunki zagospodarowania na analizowanym terenie. Obecnie GDDKiA nie posiada projektu z planowanym przebiegiem ww. drogi.
- 3) budowa gazociągu wysokoprężnego średnicy fi 700 relacji Komorzno – Tworzeń,
- 4) budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty. Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Warty.

Wśród kierunków polityki przestrzennej zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego znajdują się kierunki dotyczące miasta Tarnowskie Góry. Są to:

1) Kierunek: **Promowanie zwartych miast efektywnie wykorzystujących teren**

Kierunek realizowany przez podniesienie rangi obiektów zabytkowych – sztolni Czarnego Pstrąga.

Kierunek będzie realizowany poprzez następujące działania:

- rewitalizację terenów zdegradowanych i przemysłowych w miastach - obejmującą między innymi zagadnienia wzmocnienia systemu ekologicznego miast oraz adaptację zabytków przemysłu i techniki oraz związanych z nimi osiedli patronackich i budownictwa rezydencjonalnego, przede wszystkim w miejskich aglomeracjach,
- ochronię i rekonstrukcję terenów otwartych w powiązaniu z regionalnym systemem przyrodniczym – obejmującą między innymi zagadnienia poprawy jakości życia mieszkańców,
- kształtowaniu zwartych osiedli o wysokiej jakości architektury i jakości przestrzeni publicznej.

2) Kierunek: **Wykreowanie zintegrowanego regionalnego produktu turystycznego**

Kierunek realizowany przez działania: Reaktywacja Górnośląskiej Kolejki Wąskotorowej,

3) Kierunek: **Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym. Budowa i rozbudowa infrastruktury kolejowej.**

Kierunek realizowany przez działania: modernizacja linii kolejowej C-E65 Tczew – Zduńska Wola – Tarnowskie Góry – Gliwice – Rybnik – Pszczyna lub Gliwice – Kędzieżyn Koźle – Rybnik – Pszczyna.

Do pozostałych kierunków zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego odnoszących się do miasta Tarnowskie Góry należą:

- Kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających tworzeniu alternatywnych sposobów transportu w stosunku do samochodu i bardziej przyjaznych środowisku

Kierunek będzie realizowany poprzez następujące działania:

- rozwój miast i osiedli skoncentrowanych w węzłach transportu zbiorowego,
 - rozwój osiedli o „skali człowieka”, obejmujący między innymi zagadnienia zmniejszania dystansu pomiędzy miejscami zamieszkania, pracy i wypoczynku oraz budowy ulic i ciągów ruchu pieszego i rowerowego,
 - promowanie transportu zbiorowego w miastach i na obszarach aglomeracji, obejmujące między innymi zagadnienia preferencji dla transportu szynowego,
 - organizowanie zintegrowanego systemu transportowego, szczególnie w obszarach aglomeracji.
- Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych

Kierunek będzie realizowany poprzez następujące działania:

- rozwój urządzeń infrastruktury społecznej wzmacniających funkcje metropolitalne miast aglomeracji miejskich,
 - kształtowanie obszarów śródmiejskich o wysokiej jakości rozwiązań urbanistyczno – architektonicznych obejmujące między innymi zagadnienia eksponowania ich walorów historyczno –zabytkowych i tworzenia atrakcyjnych przestrzeni publicznych, podkreślających tożsamość kulturową miast,
 - stopniowa eliminacja usług niskostandardowych,
 - modernizacja i rozwój urządzeń sportu, rekreacji - obejmująca między innymi zagadnienia rozwoju międzynarodowych kontaktów i wydarzeń,
 - tworzenie warunków przestrzennych dla rozwoju ośrodków kultury, nauki i szkolnictwa wyższego - obejmujące między innymi zagadnienia innowacji i postępu technicznego, rozwijane na bazie istniejącego w aglomeracjach potencjału naukowego, badawczo– rozwojowego i technologicznego.
- Rewitalizacja miejskich dzielnic

Kierunek będzie realizowany poprzez następujące działania:

- rewaloryzację dzielnic śródmiejskich - obejmującą między innymi zagadnienia zabytkowych układów urbanistycznych historycznych miast, jako dóbr kultury współczesnej,
- rewaloryzację (humanizację) współczesnych osiedli mieszkaniowych,
- rewaloryzację osiedli patronackich,
- rewaloryzację terenów zdegradowanej zabudowy,
- kształtowanie otwartych terenów zieleni miejskiej.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego wskazuje lokalizację projektowanego centrum logistycznego na trasie drogi ekspresowej S11 w kierunku Tarnowskie Góry – Miasteczko Śląskie; centrum nie zawiera się w obrębie studium, ale jako zadanie o znaczeniu ponadlokalnym przyczyni się do rozłożenia kierunków zagospodarowania obszaru.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2015 wymienia następujące Pola Strategiczne:

- Zasoby ludzkie, edukacja, mobilność na rynku pracy

Podstawą rozwoju regionu jest i pozostanie umiejętne promowanie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy oraz potrzeby stałego dokształcania oraz zwiększania kwalifikacji zawodowych. Wspieranie

zróżnicowania, wzmacnianie możliwości szkoleniowych, poprawa jakości edukacji i rozwój systemów szkoleniowych zadecyduje o pozycji konkurencyjnej regionu. Szczególnie istotne jest ukierunkowywanie zmian systemu edukacji w dziedzinach technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Jakość edukacji i szkoleń dla ludzi młodych wkraczających na rynek pracy może być decydującym czynnikiem przyciągającym inwestorów.

W regionie, w którym trwają procesy restrukturyzacyjne, istotnym będzie rozwój zdolności przystosowania się przedsiębiorczości. Wspierana winna być forma przedsiębiorczości przez samozatrudnienie. Szczególnie ważne mogą być działania ukierunkowane na tworzenie miejsc pracy na poziomie lokalnym, w sektorach społecznych, technologiach środowiskowych, obszarach wiejskich oraz wszelkich niszach przedsiębiorczości związanych ze zmianami strukturalnymi.

- Kultura, turystyka, rekreacja

Inwestycje w sferze kultury, turystyki i rekreacji powinny zadecydować o przełamaniu stereotypowego wizerunku województwa, wzmocnieniu funkcji metropolitalnych ośrodków regionalnych, jak również o przeobrażeniu obszarów wiejskich.

Województwo Śląskie jest obszarem wielokulturowym o licznych powiązaniach kulturowych i cywilizacyjnych. Społeczność tego województwa cechuje historycznie ukształtowana otwartość regionu wobec tradycji europejskiej, a także silne poczucie tożsamości lokalnej i regionalnej.

Zróżnicowanie kulturowe Województwa Śląskiego stwarza potencjalne możliwości dla wzmacniania atrakcyjności regionu, zarówno dla jego mieszkańców jak i dla przyjezdnych. Kultura ludowa winna być zachowana, należy dokonać wielu starań, aby zachować dziedzictwo kulturalne i jego różnorodność.

- Restrukturyzacja przemysłu i rozwój przedsiębiorczości

Restrukturyzacja przedsiębiorstw pociąga za sobą konieczność zmian zaplecza badawczo - rozwojowego, które tradycyjnie było powiązane z przemysłem górniczym, hutniczym, energetycznym i chemicznym. Wymaga także zmian w przedsiębiorstwach kooperujących z przedsiębiorstwami restrukturyzowanych sektorów posiadających niejednokrotnie wysoki potencjał technologiczny, który jednak dotychczas był w niskim stopniu wykorzystywany. Problemem rozwojowym jest brak instytucji naukowo - badawczych, które mogłyby wspierać rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

- Technologie, innowacje, działalności naukowe

Zmiany poziomu aktywności w sferze badań naukowych, rozwoju technologicznego oraz innowacji pozostaną ważnymi składowymi środowiska produkcyjnego przyczyniając się zarazem do jego konkurencyjności. Środowiska naukowo - badawcze powinny współdziałać zarówno między sobą jak i współpracować z firmami, aby w ten sposób wspierać sektor biznesu.

Koncentracja działań wspierających sferę badań naukowych, zmiany technologiczne i dyfuzję innowacji powinna obejmować:

- promowanie innowacji poprzez rozwój wyspecjalizowanych usług biznesowych, lepsze wykorzystanie technologii informatycznych oraz rozwój rynku kapitału podwyższonego ryzyka,
 - rozwój potencjału ludzkiego przygotowanego do rozwoju i absorpcji nowych technologii,
 - stworzenie systemu edukacji, który powinien być skierowany na kształcenie i uczenie się przez całe życie, a w przypadku małych i średnich firm na wprowadzanie programów absorpcji nowych technologii,
 - wprowadzanie innowacyjnych audytów oraz szkoleń i projektów wspierających mobilność absolwentów, naukowców, inżynierów i menadżerów,
 - uruchamianie dostępności do sieci międzynarodowych specjalizujących się w transferze technologii.
- Obszary wiejskie, sektor i rynek rolno – spożywczy

Na obszarach wiejskich w Województwie Śląskim należy podejmować działania na rzecz utrzymania i rozbudowy:

- wielofunkcyjności środowisk wiejskich,
- potencjału rekreacyjnego,
- więzi z dużymi zespołami miejskimi.

Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich może być nie tylko czynnikiem zwiększającym konkurencyjność regionu, ale także czynnikiem kształtowania jakości środowiska oraz ochrony dziedzictwa kulturowego regionu. Konkurencyjność sektora rolnego w warunkach Województwa Śląskiego może być osiągnięta poprzez wspieranie inwestycji nakierowanych na modernizację rolnictwa obejmujących szczególnie przetwórstwo i marketing produktów rolnych, przyczyniających się do obniżenia kosztów i poprawy jakości produktów. Można to będzie osiągnąć przez budowę rynków rolno - spożywczych. Celem tych działań jest osiągnięcie standardów Unii Europejskiej oraz wejście na jednolity rynek europejski, a także utrzymanie gospodarstw rolnych dla zachowania środowiska obszarów wiejskich. Obszary wiejskie muszą mieć zapewniony dostęp do specjalistycznych usług, które mogą zaoferować jedynie ośrodki miejskie.

- Infrastruktura ochrony środowiska

W Województwie Śląskim koniecznością jest budowa oraz unowocześnianie infrastruktury ochrony środowiska na całym jego obszarze. Jej wysoka jakość będzie przyczyniała się do wzrostu konkurencyjności regionu. Infrastruktura środowiskowa w zakresie gospodarki wodnej powinna zapewniać dostawę odpowiedniej ilości wody pitnej oraz zbieranie, oczyszczanie i zrzut ścieków. Działania podejmowane w tej dziedzinie muszą być zgodne z ramowymi dyrektywami Unii Europejskiej. Szczególną uwagę trzeba zwrócić na zintegrowane projekty wodne, które powinny brać pod uwagę zarówno jakość, jak i ilość wody w dorzeczach. Budowa infrastruktury środowiskowej w zakresie gospodarki wodnej powinna łączyć w miarę możliwości retencję wód oraz gospodarcze i rekreacyjne jej wykorzystanie. Gospodarka odpadami, aby była skuteczna, musi być koordynowana na szczeblu wojewódzkim. Problem racjonalnej gospodarki odpadami zdecydowanie wykracza poza obszar gminy czy powiatu. Pożądanym obszarem jego rozwiązywania może być obszar rozwoju. Właściwą koordynację zapewni strategia sektorowa, która będzie zawierać optymalną w sensie ekonomicznym skalę zamierzeń umożliwiających tworzenie projektów inwestycyjnych. W efekcie prowadzonych działań oczekuje się:

- zmniejszenia ilości odpadów w skali województwa,
- stworzenia infrastruktury dla maksymalizacji recyklingu odpadów w celu ich gospodarczego wykorzystania,
- uporządkowania obrotu odpadami niebezpiecznymi i stworzenia warunków dla ich bezpiecznego unieszkodliwiania,
- optymalnego gospodarowania przestrzenią i zasobami środowiska.

- Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa

Istotnej zmiany wymaga rozbudowa instytucji współpracy międzynarodowej, w tym transgranicznej. Pokonywanie barier w nawiązywaniu kontaktów ponad granicami w różnych dziedzinach współpracy oraz dokonywanie efektywnego transferu doświadczeń będzie podstawowym wyzwaniem dla społeczności regionalnej, w szczególności w świetle integracji europejskiej.

Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa województwa koncentrować się będzie w głównej mierze na:

- tworzeniu infrastruktury (w tym intelektualnej, instytucjonalnej i informacyjnej) międzynarodowej współpracy regionu, w tym współpracy transgranicznej,
- tworzeniu przedstawicielstw i biur instytucji międzynarodowych w regionie, w tym placówek konsularnych,
- rozwijaniu wspólnych przedsięwzięć różnego typu (infrastrukturalnych, ekologicznych, edukacyjnych, badawczych itp.) z regionami sąsiednimi,
- rozwijaniu zdolności absorpcyjnych regionu w zakresie transferu know-how, technologii, innowacji,

środków pomocowych i kapitału,

- wzmocnieniu instytucji otoczenia przedsiębiorczości poprzez ich udział w sieciach teleinformacyjnych i infostradach.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 wskazuje następujące priorytety:

- **Badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość**

W ramach priorytetu będą wspierane działania w zakresie infrastruktury rozwoju gospodarczego, promocji inwestycyjnej, rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje bezpośrednie i doradztwo oraz transfer technologii i innowacji. Preferowane będą projekty z obszarów technologicznych uznanych za rozwojowe w Województwie Śląskim.

W ramach infrastruktury rozwoju gospodarczego będą wspierane parki przemysłowe i technologiczne, kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych, centra wsparcia przedsiębiorczości oraz instytucje otoczenia biznesu typu „one-stop-shop”, w tym również te świadczące usługi specjalistyczne. Stymulowany będzie rozwój sieci instytucji otoczenia biznesu oraz ich oferta, a także rozwój instrumentów zewnętrznego finansowania przedsiębiorczości.

- **Turystyka**

Inwestycje turystyczne mają na celu zwiększenie zainteresowania regionem, zarówno u turystów zagranicznych, czy reprezentujących inne województwa kraju, jak również wśród mieszkańców pozostałych subregionów. Zgodnie z powyższym, w ramach priorytetu będą wspierane działania z zakresu infrastruktury zaplecza turystycznego, infrastruktury okołoturystycznej, systemu informacji turystycznej, promocji turystyki.

Infrastruktura zaplecza turystycznego będzie wspierana poprzez przedsięwzięcia w zakresie tworzenia bazy noclegowej i gastronomicznej. Rozwojowi regionalnych produktów turystycznych będą służyć inicjatywy m. in. w zakresie: aktywnych form turystyki (ścieżki rowerowe, trasy narciarskie, ściany wspinaczkowe itd.), bazy okołoturystycznej (parkingi, sanitariaty, przechowywanie sprzętu itp.) i parków tematycznych (historycznych, rekreacyjnych, architektonicznych i innych).

- **Kultura**

Dofinansowanie będzie obejmować projekty wpływające na wzbogacenie i podniesienie jakości oferty kulturalnej, a przez to również turystycznej województwa, m.in. poprzez inwestycje na rzecz poprawy stanu historycznych i zabytkowych obiektów poprzez ich konserwację, renowację, remont, przebudowę czy adaptację celem zwiększenia ich atrakcyjności i dostępności oraz utworzenie i modernizację szlaków dziedzictwa kulturowego, inwestycje w nową oraz istniejącą infrastrukturę służącą kulturze, polegające na budowie, a także niezbędnym wyposażeniu publicznej infrastruktury kulturalnej, w tym m.in. domów kultury, muzeów, bibliotek, teatrów, a także digitalizację istniejących zasobów dziedzictwa kulturowego. Obecność na terenie regionu niewykorzystywanych już obiektów o charakterze poprzemysłowym sprzyja podjęciu działań mających na celu ich adaptację (rozumianą jako całość prac, obejmujących m.in. renowację, remont, przebudowę i adaptację wraz z ich otoczeniem celem przystosowania go do pełnienia funkcji kulturalnych) na cele kulturalne.

Wspierane będą działania prowadzące do zabezpieczenia obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń. Podniesienie oferty kulturalnej województwa przyczyni się do zmiany jego wizerunku wśród pozostałych regionów kraju oraz poza jego granicami.

- **Środowisko**

W ramach priorytetu wspierane będą działania w zakresie rozwoju infrastruktury wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, poprawy jakości powietrza i wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zarządzania środowiskiem i ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

Infrastruktura wodno – ściekowa wspierana będzie poprzez inwestycje w sieci kanalizacyjne, wodociągowe, oczyszczalnie ścieków i elementy systemu zaopatrzenia w wodę. W ramach gospodarki odpadami, wsparcie uzyskają projekty z zakresu selektywnej zbiórki odpadów, ich odzysku, recyklingu oraz unieszkodliwiania, kompleksowego oczyszczania terenów z odpadów zawierających azbest oraz rekultywacji obszarów

zdegradowanych i składowisk odpadów na cele przyrodnicze. Wymienione przedsięwzięcia w znacznym stopniu przyczynią się do wdrożenia efektywnych ekologicznie, kompleksowych systemów gospodarki odpadami oraz likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów.

Wszystkie działania podejmowane w zakresie gospodarki odpadami będą ponadto realizować założenia wynikające z Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego.

Poprawa jakości powietrza będzie osiągana poprzez przedsięwzięcia na rzecz budowy, remontu oraz modernizacji systemów ciepłowniczych (obejmujące likwidację systemów indywidualnych), wraz z ich wyposażeniem w instalacje ograniczające emisję zanieczyszczeń, kompleksowej termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła, prowadzącej do ograniczenia „niskiej emisji”. Dodatkowo, wspierane będą działania prowadzące do wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym budowa infrastruktury służącej do przesyłu i produkcji energii pochodzącej ze źródeł alternatywnych, jak energia słoneczna, energia pochodząca z biomasy i inne. W ramach priorytetu preferowane będą projekty realizowane na obszarach o dużej gęstości zaludnienia.

Troska o dziedzictwo przyrodnicze wymaga aktywności na rzecz zachowania i wzbogacania istniejących oraz odtwarzania zanikłych elementów różnorodności biologicznej, a także promocji i edukacji proekologicznej na temat przyrodniczych podstaw zrównoważonego rozwoju. W ramach priorytetu realizowane będą działania polegające na modernizacji i doposażeniu infrastruktury służącej szeroko pojętej edukacji ekologicznej (m.in.: punkty widokowe, ścieżki przyrodnicze, ośrodki dydaktyczno-promocyjne) oraz przywracaniu drożności korytarzy ekologicznych.

- **Komunikacja**

Kluczowe drogi regionalne są traktowane priorytetowo z racji znaczenia dla systemu transportowego, co znajduje odzwierciedlenie w alokacji środków finansowych na poszczególne obszary funkcjonalne drogownictwa. Rozdział pomiędzy kluczową siecią drogową oraz siecią uzupełniającą bazuje na administracyjnym skategoryzowaniu dróg oraz jednoznacznym kryterium funkcjonalnym, które bierze pod uwagę znaczenie danej drogi dla systemu transportowego regionu. W większości przypadków, środki na projekty przyznawane będą w ramach procedury konkursowej w poparciu kryterium efektywnościowe, co gwarantuje najbardziej racjonalną alokację wsparcia.

Przejawem równoważenia rozwoju systemu transportowego są inwestycje w czyste formy transportu publicznego, wspierające rozwój przyjaznych środowisku zbiorowych form przemieszczania. Poprawa jakości transportu publicznego ma być osiągnięta dzięki realizacji projektów maksymalizujących integrację różnych form transportu, dzięki którym nastąpi optymalizacja międzygałęziowa w transporcie publicznym, w szczególności w miastach stanowiących bieguny wzrostu. Inwestycje obejmą infrastrukturę liniową dedykowaną dla transportu publicznego (przede wszystkim transportu szynowego), infrastrukturę punktową (w tym węzły komunikacyjne i centra przesiadkowe). Wsparcie uzyskają także projekty z zakresu taboru na potrzeby transportu publicznego (komunikacja miejska i koleje regionalne) oraz teleinformatycznych systemów wspomagających zarządzanie transportem publicznym. Wsparcie na rzecz taboru kolejowego pozostanie w zgodzie z zapisami dokumentów strategicznych kolejnictwa, powstających na szczeblu krajowym, natomiast wsparcie dla transportu miejskiego jest wzajemnie komplementarne ze wsparciem możliwym do uzyskania w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.

- **Infrastruktura edukacyjna**

W ramach priorytetu będą wspierane działania w zakresie szkolnictwa wyższego, infrastruktury oświatowej i infrastruktury kształcenia ustawicznego. Ich realizacja przyczyni się do wzmocnienia roli edukacji wszystkich szczebli w regionie, wykreowania społeczeństwa opartego na wiedzy oraz stworzenia konkurencyjnej gospodarki regionalnej. Powyższe działania będą miały pozytywny pośredni wpływ na wysokość stopy bezrobocia w regionie.

Politykę regionalną miasta określa również Strategia Rozwoju Miasta Tarnowskie Góry do roku 2015. Wizja rozwoju miasta w Strategii przedstawiona została w trzech następujących priorytetach:

- 1) Budowanie pozycji miasta w otoczeniu poprzez zwiększenie zdolności do absorbowania szans i kreowania nowych wartości wzbogacających region i kraj,
- 2) Rozwijanie nowych, atrakcyjnych dla otoczenia funkcji gospodarczych i społecznych miasta przy wykorzystaniu potencjału ludzkiego, historycznego i środowiskowego,
- 3) Rozszerzenie dialogu społecznego i zwiększenie wpływu mieszkańców na rozwój miasta.

Strategia Rozwoju Miasta Tarnowskie Góry formułuje dwa cele strategiczne miasta:

- 1) Unikatowy – łączący polską historię i śląskie dziedzictwo przemysłowe – wizerunek Tarnowskich Gór stanowiący ważny wyróżnik miasta w Aglomeracji Górnośląskiej,
- 2) Ludzki, kulturowy, historyczny i środowiskowy potencjał miasta przekształcony w spójną ofertę atrakcyjną dla turystów, inwestorów, potencjalnych mieszkańców oraz dla instytucji wspierających rozwój lokalny.

Z analizy kierunków Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego oraz priorytetów i celów przyjętych w Strategii Rozwoju miasta Tarnowskie Góry wynika, iż miasto powinno pełnić funkcję turystyczną poprzez podniesienie rangi obiektów zabytkowych i promowanie śląskiego dziedzictwa kulturowego.

2.14. ZAMIERZENIA GMIN SASIEDNICH W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

Przy ustalaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry należy uwzględnić ustalenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin sąsiednich.

- **Gmina Tworóg**

Gmina Tworóg posiada obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tworóg uchwalonego uchwałą nr XXVIII/259/13 Rady Gminy Tworóg z dnia 25 lutego 2013 r.

- **Gmina Miasteczko Śląskie**

Miasto Miasteczko Śląskie posiada obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miasteczko Śląskie uchwalonego uchwałą nr XXX/243/13 Rady Miejskiej w Miasteczku Śląskim z dnia 24 maja 2013 r.

- **Gmina Świerklaniec**

Gmina Świerklaniec posiada obowiązującą Zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świerklaniec uchwalonego uchwałą nr XXXIII/271/13 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 31.01.2013 r.

- **Gmina Radzionków**

Miasto Radzionków posiada obowiązującą Zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Radzionków uchwalonego uchwałą nr XXXVI/344/2013 Rady Miasta Radzionków z dnia 12.09.2013 r.

- **Gmina Bytom**

Miasto Bytom posiada obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bytom (edycja 2011) uchwalonego uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24.08.2011 r.

- **Gmina Zbrosławice**

Gmina Zbrosławice posiada obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zbrosławice uchwalonego uchwałą nr XVIII/312/04 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 28

.10.2004 r.

2.15. WYMAGANIA DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na terenie miasta wzdłuż rzeki Stoły występują tereny zalewowe wodami powodziowymi o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $p=1\%$. Ponadto wzdłuż rzeki Dramy występują tereny, na których może dojść do lokalnych podtopień. Obydwa tereny zaznaczone są na planszy uwarunkowań studium nr 3.

Na obszarze miasta oprócz wymienionych wyżej terenów znajdują się także projektowane tereny zagrożenia powodziowego. Są to tereny wynikające z map ryzyka i zagrożenia powodziowego, które zostały opracowane przez KZGW.

KIERUNKI

3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

3.1.1. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA TARNOWSKIE GÓRY

Ogólne założenia Strategii rozwoju miasta Tarnowskie Góry do roku 2022 określają ramy rozważań nad potencjalnym kształtem przyszłości miasta.

W strategii określono misję miasta: Tarnowskie Góry – Stolica Białego Śląska, integrująca i inicjująca wspólne działania gmin i powiatów północnej części Górnego Śląska; miasto otwarte, wygodne, atrakcyjne i przyjazne.

Tak sformułowana misja Tarnowskich Gór jednocześnie wyznacza trzy podstawowe cele strategiczne. Cele strategiczne, podobnie jak misja powinny pozostawać niezmienione w całym okresie realizacji strategii. Mogą się zmieniać narzędzia ich realizacji, cele jednak powinny mieć charakter uniwersalny. Za kluczowe dla rozwoju Tarnowskich Gór należy uznać:

- **Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.**
- **Poprawa jakości życia w mieście.**
- **Wypromowanie miasta, jako miejsca atrakcyjnego dla turystów, mieszkańców i biznesu.**

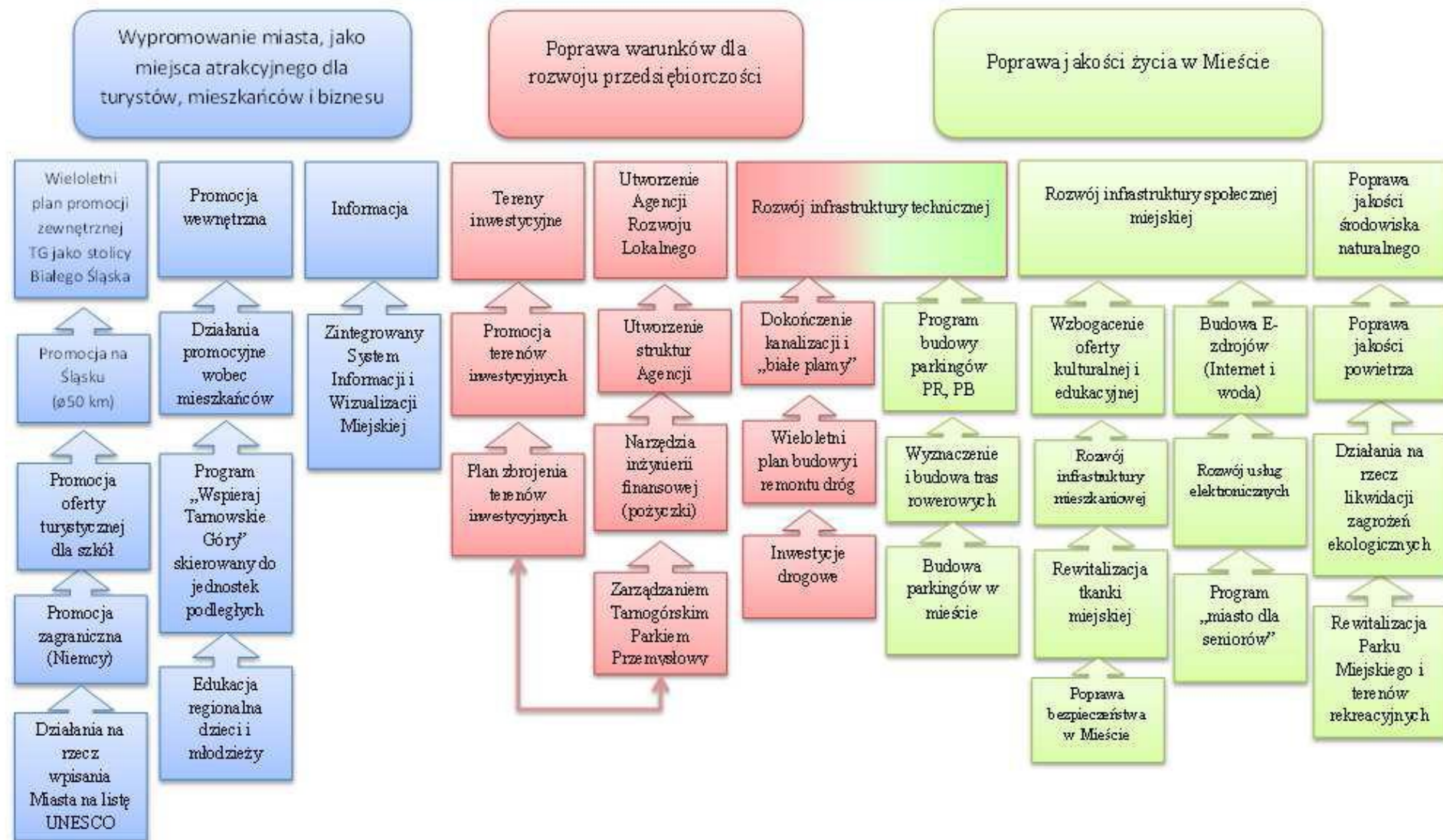
Wszelkie działania rozwojowe podejmowane w mieście w najbliższych latach powinny prowadzić do rozwoju trzech funkcji odzwierciedlonych w celach strategicznych. W miarę realizacji poszczególne cele operacyjne, czy zadania realizacyjne powinny się zmieniać, być uzupełniane i korygowane. Stałym elementem strategii pozostaną jedynie misja i cele strategiczne.

POPRAWA WARUNKÓW DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI			
KIERUNEK	Przygotowanie atrakcyjnych terenów inwestycyjnych	Utworzenie struktur wsparcia w postaci Agencji Rozwoju Lokalnego	Rozwój infrastruktury technicznej
UZASADNIENIE	Brak zintegrowanych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych jest poważną barierą rozwojową. Przy silnej konkurencji innych lokalizacji liczy się uzbrojenie techniczne i skomunikowanie działek oraz fakt skupienia ich w jednym reku.	Wdrożenie licznych działań na rzecz przedsiębiorców nie będzie skuteczne, jeśli nie zostanie utworzona silna Instytucja Otoczenia Biznesu. Jest to szczególnie ważne w kontekście sposobów dystrybucji środków pomocy dla MSP w latach 2014-2020	Braki infrastruktury technicznej są powszechnie definiowane, jako bariera rozwoju przedsiębiorczości. Konieczna jest kontynuacja kanalizacji i budowa oraz rozbudowa i remont dróg
DZIAŁANIA	• Promocja terenów inwestycyjnych • Plan zbrojenia terenów inwestycyjnych	• Utworzenie struktur Agencji • Uruchomienie narzędzi inżynierii finansowej (pożyczki, poręczenia ew. wejścia kapitałowe) • Zarządzaniem Tarnogórskim Parkiem Przemysłowym	• Dokończenie programu kanalizacji oraz likwidacja białych plam na mapie kanalizacji Miasta • Opracowanie i przyjęcie wieloletniego planu budowy i remontu dróg • Realizacja zadań związanych z remontem i budową dróg

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W MIEŚCIE			
KIERUNEK	Rozwój infrastruktury technicznej	Rozwój infrastruktury społecznej	Poprawa jakości środowiska naturalnego
UZASADNIENIE	Infrastruktura techniczna jest kluczowym elementem postrzegania miasta, jako atrakcyjnego dla mieszkańców. Poważny problem w TG stanowi brak miejsc parkingowych	Na infrastrukturę społeczną składają się liczne elementy, które sprawiają, że mieszkanie w danej miejscowości jest postrzegane jako przyjemne. Bardzo ważnym elementem jest oferta kulturalna i edukacyjna. W realiach TG, kluczowe znaczenie ma także rewitalizacja tkanki miejskiej. Wciąż występują także potrzeby mieszkaniowe. Oddzielną kwestią, stanowiącą wyzwanie XXI wieku, jest rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez zwiększanie dostępu do Internetu	Kolejnym po kanalizacji wyzwaniem stojącym przed miastem jest poprawa jakości powietrza oraz likwidacja zagrożeń ekologicznych związanych z odpadami stałymi.
DZIAŁANIA	• Program budowy parkingów Park & Ride, Park & Bike • Wyznaczenie i budowa tras rowerowych • Budowa parkingów w mieście	• Wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej • Rozwój infrastruktury mieszkaniowej • Rewitalizacja tkanki Miejskiej • Poprawa bezpieczeństwa w Mieście • Budowa E-źródeł (Internet i woda) • Rozwój usług Elektronicznych • Program „miasto dla seniorów”	• Poprawa jakości powietrza • Działania na rzecz likwidacji zagrożeń ekologicznych • Rewitalizacja Parku Miejskiego i terenów zielonych

WYPROMOWANIE MIASTA, JAKO MIEJSCA ATRAKCYJNEGO DLA TURYSTÓW, MIESZKAŃCÓW I BIZNESU			
KIERUNEK	Wieloletni plan promocji zewnętrznej TG jako stolicy Białego Śląska	Wypromowanie odpowiedniego obrazu TG w oczach ich mieszkańców	Stworzenie efektywnego systemu informacji lokalnej
UZASADNIENIE	Jednym z podstawowych warunków skuteczności promocji jest jej wieloletnia wizja. Działania promocyjne muszą być skoordynowane i nie powinny być planowane co roku. Ważne jest zachowanie pewnej, z góry przyjętej sekwencji działań promocyjnych.	Bardzo ważnym elementem promocji Miasta jest przekonanie mieszkańców o jego atrakcyjności. Niestety można stwierdzić liczne przypadki, kiedy sami mieszkańcy TG nie zdają sobie sprawy z licznych atrakcji, jakie występują na terenie Miasta	Konieczne jest utworzenie jednego, zintegrowanego, profesjonalnego systemu oznaczeń, opartego na kolorach flagi miasta, który objąłby wszystkie atrakcje turystyczne, materiały promocyjne, oznaczenia miejskie itd. Wspólna kolorystyka i wspólne elementy będą integrować atrakcje miasta i ułatwiać ich promowanie oraz ułatwiać poruszanie się turysty po Mieście
DZIAŁANIA	• Promocja walorów Miasta w najbliższym otoczeniu regionalnym • Promocja oferty turystycznej TG skierowanej do szkół z terenu kraju • Promocja zagraniczna, z głównym naciskiem na rynek niemiecki • Działania na rzecz wpisania Miasta na Listę Dziedzictwa Kulturowego UNISCO	• Działania promocyjne skierowane do mieszkańców • Program „Wspieraj Tarnowskie Góry” skierowany do jednostek podległych UM • Program edukacji regionalnej dzieci i młodzieży	• Utworzenie Zintegrowanego Systemu Informacji i Wizualizacji Miejskiej

Misja: Tarnowskie Góry – Stolica Białego Śląska, integrująca i inicjująca wspólne działania gmin i powiatów
północnej części Górnego Śląska
Miasto otwarte, wygodne, atrakcyjne i przyjazne

3.1.2. ZAŁOŻENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ – WIZJA PRZYSZŁOŚCI MIASTA

Wizja przyszłości miasta stanowi wykładnię świadomego, a jednocześnie swobodnego określenia obrazu przyszłości miasta w jakim chciałoby się mieszkać i gospodarować. Oznacza to, że w wizji kreowany jest taki przyszły obraz miasta jaki:

- posiada umotywowanie w już zachodzących lub przewidywanych procesach społecznych i gospodarczych, procesach rozwojowych w mieście oraz w poglądach samorządów mieszkańców, dotyczących całości oraz poszczególnych dzielnic miasta;
- wynika z możliwych przyszłych zmian pozycji Tarnowskich Gór w województwie śląskim.

Wizje przyszłości miasta wyrażać powinny podstawowe aspiracje Władz Miasta, określając pożądane kierunki jego rozwoju.

Wizja rozwoju miasta znajduje swe odbicie w Strategii Rozwoju Miasta Tarnowskie Góry do roku 2022.

3.1.2.1. WIZJA GOSPODARCZEGO ROZWOJU MIASTA

Tarnowskie Góry - poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości

Istniejące silne zróżnicowanie struktury gospodarczej miasta, pozbawionej przemysłów schyłkowych oraz rozwinięta sfera drobnego przemysłu i usług tworzy w przyszłości podstawy do rozwoju i postępującego różnicowania się działalności wytwórczych oraz ich obsługi. Celem poprawy warunków dla rozwoju przedsiębiorczości istotna jest podaż atrakcyjnych dobrze skomunikowanych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych. Wiąże się to z kontynuacją budowy zbiorczego systemu kanalizacji, a także z remontem i budową dróg. Nie bez znaczenia jest tworzenie struktur wsparcia w postaci Agencji Rozwoju Lokalnego, a także dotychczasowa działalność inkubatora przedsiębiorczości wspierającego powstawanie nowych przedsiębiorstw. Trwałość polityk rozwojowych miasta świadczy o istnieniu warunków dla intensyfikacji procesów inwestycyjnych w przyszłości. Możliwe będzie utworzenie Parku Technologiczno - Przemysłowego stwarzającego warunki prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności małym i średnim przedsiębiorcom.

Tarnowskie Góry są miastem „na szlaku”. Węzeł komunikacyjny: drogowy, zapewniający powiązania wewnętrzne z aglomeracją i zewnętrzne z Częstochową, Katowicami, Gliwicami dalej Poznaniem oraz kolejowy - powiązanie z portami oraz połączenia z Zawierciem i Dąbrówą Górniczą z jednej strony, z linią hamburską, dostęp do lotniska międzynarodowego w Pyrzowicach, łatwa komunikacja z Gliwicami i portem rzeczny nad Kłodnicą i wreszcie przebieg autostrady A1 oraz planowana lokalizacja drogi ekspresowej S11, daje asumpt do rozwoju gospodarczego miasta oraz rozwoju usług transportowych w skali aglomeracji.

3.1.2.2. WIZJA POPRAWY FUNKCJONOWANIA MIASTA

• Tarnowskie Góry - miasto atrakcyjne dla turystów

Unikatowy zespół obiektów techniki rangi europejskiej stanowiący pomnik historii: ”Tarnowskie Góry – Podziemia Zabytkowej Kopalni Rud Srebrnośnych oraz Sztolni Czarnego Pstrąga”, skansen maszyn parowych, zabytki architektury świeckiej i sakralnej w Śródmieściu i dzielnicach je otaczających, Repty, Stare Tarnowice, Rybna i inne, walory przyrodnicze miasta w tym: lasy, ośrodki wypoczynkowo - rekreacyjne w Pniowcu tworzą podstawy dla dalszego rozwoju turystyki, jako ważnej gałęzi gospodarki miasta. Rozwój ten wymaga tworzenia nowych obiektów związany z obsługą ruchu turystycznego, a także działań promocyjnych skierowanych zarówno do odbiorców z najbliższego regionu, a także turystów zagranicznych.

Rozwój taki wymagać będzie dalszej kontynuacji działań związanych z rewitalizacją Starego Miasta

a w szczególności z rewaloryzacją zabytkowych kamienic, a także innych zespołów obiektów zabytkowych w pozostałych dzielnicach świadczących o historii miasta.

- **Tarnowskie Góry - edukacyjnym i kulturowym ośrodkiem o regionalnej randze w aglomeracji śląskiej**

Miasto stanowi ośrodek o regionalnej randze ze względu na nagromadzony zasób usługowy i produkcyjny. Rozwój regionalnych ponadmiejskich funkcji usługowych wzmocni rolę miasta w rzędzie głównych ośrodków aglomeracji. Nastąpi podtrzymanie i rozwój ponadmiejskich funkcji oświatowych, kulturalnych i opieki zdrowotnej obejmujących szkolnictwo średnie, działalność kulturalną ośrodka w Rybnej, działalność Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji „Repty” oraz obiektów lecznictwa zamkniętego i otwartego. Ugruntowane tradycje szkolnictwa średniego predestynują miasto do rangi regionalnego ośrodka szkolnictwa ponadpodstawowego, pomaturalnego o zróżnicowanym profilu kształcenia oraz tworzenia możliwości rozwoju szkół wyższych lub ich filii. Nie jest to możliwe bez poszerzenia, wzmocnienia i zróżnicowania działalności tarnogórskiej kultury i związanych z nią instytucji i placówek.

- **Tarnowskie Góry - jako atrakcyjne miejsce zamieszkania**

Skala miasta, dostępność terenów otwartych, walory historyczne, dostępność infrastruktury społecznej, komunikacyjnej, technicznej, stanowią o atrakcyjności miasta jako miejsca zamieszkania.

Wizja społeczna dotyczy takiego jego obrazu, w którym:

- następować będzie naturalny rozwój ludności oraz umiarkowana migracja ludności z sąsiednich miast aglomeracji (w szczególności Bytom, Gliwice),
- wyrównane zostaną szanse uzyskania mieszkania dla każdego gospodarstwa domowego, w tworzonej ofercie budownictwa mieszkaniowego komercyjnego (różnego rodzaju) i budownictwa mieszkaniowego społecznego, przez udostępnienie terenów rozwojowych dla budownictwa mieszkaniowego wyposażonych w niezbędne uzbrojenie infrastruktury technicznej (woda, kanalizacja, energia elektryczna, gazowa i ciepła, telekomunikacja oraz drogi i publiczna komunikacja lokalna). Zwiększy się liczba inwestycji mieszkaniowych z zakresu zorganizowanej działalności inwestycyjnej zapewniając właściwą obsługą komunikacyjną i techniczną.
- zapewniona zostanie dostępność usług publicznych i komercyjnych dla nowo realizowanych terenów budownictwa mieszkaniowego; nastąpi wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej dla mieszkańców Śródmieścia a także pozostałych dzielnic miasta,
- nastąpi dalsza rozbudowa miejsc publicznych służących rekreacji wraz z rewaloryzacją ogólnodostępnych terenów zieleni urządzonej w tym w szczególności parków, rozbudowa systemu ścieżek rowerowych,
- nastąpi wyraźna poprawa środowiska przyrodniczego poprzez:
 - ograniczenie zjawiska tzw. niskiej emisji, rozbudowę sieci ciepłowniczej,
 - redukcję dzikich składowisk odpadów w szczególności na terenach leśnych,
 - zakończenie procesu rekultywacji terenów byłych zakładów chemicznych „Tarnowskie Góry”,
 - objęcie siecią kanalizacji sanitarnej i deszczowej lub innymi nowoczesnymi formami utylizacji odpadów płynnych terenów inwestycyjnych we wszystkich dzielnicach miasta,
 - respektowanie wymogów ochrony terenów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, a także wyznaczenie nowych terenów o wartościach przyrodniczych,
 - zapewnienie odpowiedniej obsługi technicznej i komunikacyjnej terenów inwestycyjnych; na terenach już zainwestowanych przeprowadzona zostanie modernizacja istniejących ciągów komunikacyjnych; nastąpi budowa nowych parkingów zbiorowych w szczególności w centrum

miasta o dogodnej lokalizacji względem dworca autobusowego i systemu komunikacji miejskiej (system park and ride); celem właściwej obsługi komunikacyjnej dużych kompleksów terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MNII w Opatowicach i Starych Tarnowicach sporządzone zostaną plany miejscowe uwzględniające szczegółowe rozwiązania komunikacyjne w zakresie dróg wewnętrznych.

- wprowadzone zostaną działania związane z zapewnieniem poczucia bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez między innymi rozwój monitoringu w centrum miasta i dzielnicach peryferyjnych.

3.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Studium przedstawia symbole literowe oznaczające dzielnice miasta Tarnowskie Góry:

S – Śródmieście,

P – Pniowiec,

C – Strzybnica,

W – Sowice,

Y – Rybna,

O – Opatowice,

J – Osada Jana,

L – Lasowice,

T – Stare Tarnowice,

R – Repty Śląskie,

B – Bobrowniki Śląskie.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry wyznacza następujące tereny:

TERENY MIESZKANIOWE

MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

MWU - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej,

MNI - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

MNII - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - projektowanej,

MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (nieuciążliwe funkcje usługowe służące obsłudze funkcji mieszkaniowej jak usługi: handlu, opieki zdrowotnej, socjalnej, biura, gabinety, placówki edukacyjne i przedszkolne),

MI – tereny rekreacji indywidualnej,

TERENY USŁUGOWE I PRODUKCYJNO - USŁUGOWE

U - tereny zabudowy usługowej - usługi publiczne i komercyjne,

Przez usługi publiczne i komercyjne należy rozumieć usługi: handlu, gastronomii, rzemiosła, bankowości, hotelarskie, pocztowe, telekomunikacyjne, biura, gabinety, centra wystawiennicze, usługi biurowe oraz obsługi komunikacji samochodowej, a ponadto: opieki zdrowotnej, społecznej, socjalnej, kultury, rekreacji,

administracji, sądownictwa, szkolnictwa, sportu, turystyki, a także obiekty kultu religijnego oraz inne służące ich obsłudze.

UP - tereny zabudowy usługowej - usługi publiczne,

Przez usługi publiczne należy rozumieć obiekty użyteczności publicznej takie jak: opieki zdrowotnej, społecznej, socjalnej, kultury, rekreacji, administracji, sądownictwa, szkolnictwa, sportu, turystyki a także obiekty kultu religijnego oraz inne służące ich obsłudze.

UL – teren lądowiska,

UW – tereny usług innych – tereny wojskowe,

UC- tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²,

US - tereny usług sportu i rekreacji,

KS – tereny obsługi komunikacji samochodowej jak stacje paliw, usługi techniczne motoryzacji, stacje kontroli pojazdów, myjnie itp.

KA – teren obsługi komunikacji autobusowej – dworzec autobusowy,

PU – tereny zabudowy produkcyjno – usługowej, obejmujące obiekty produkcyjne, składy, bazy, magazyny, hurtownie, centra logistyczne, warsztaty, oraz usługowe z zakresu obsługi komunikacji, transportu, handlu, rzemiosła,

TERENY POPRZEMYSŁOWE

POI – teren przemysłowy przeznaczony pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk,

POII – tereny przemysłowe przeznaczone do rekultywacji biologicznej,

POIII – tereny przemysłowe przeznaczone do wtórnego zagospodarowania

PO/PU tereny przemysłowe przeznaczone do rekultywacji biologicznej – po przeprowadzeniu rekultywacji przeznaczone pod tereny produkcyjno – usługowe.

TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ

RU – tereny gospodarki rolnej i ogrodniczej,

U/RU – tereny usługowe oraz gospodarki rolnej, ogrodniczej i hodowlanej,

TERENY ZIELONE - OTWARTE

R - tereny rolnicze,

ZL - tereny lasów,

ZZ - tereny zadrzewień,

ZN - tereny trwałych użytków zielonych,

ZP - tereny zieleni urządzonej – parki, skwery, zieleńce, place zabaw, ogrody jordanowskie,

ZD - tereny ogrodów działkowych,

ZC - tereny cmentarzy,

W - tereny wód powierzchniowych śródlądowych płynących i stojących.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

IT - tereny sieci i urządzeń infrastruktury technicznej jak: elektroenergetycznych, gazowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, ciepłowniczych,

TK – tereny kolejowe,

GP – tereny garaży i parkingów,

O - teren składowiska odpadów.

W studium w części tabelarycznej użyto następujących określeń: przeznaczenie podstawowe, przeznaczenie równorzędne, przeznaczenie dopuszczalne.

Przez **przeznaczenie podstawowe** należy rozumieć takie przeznaczenie, które przeważa tj.: stanowi ponad 50 procent powierzchni w granicach linii rozgraniczających terenu określonego w studium.

Przez **przeznaczenie równorzędne** należy rozumieć takie przeznaczenie, które może współwystępować z przeznaczeniem podstawowym, a także może stanowić ponad 50 procent powierzchni w granicach linii rozgraniczających terenu określonego w studium.

Przez **przeznaczenie dopuszczalne** należy rozumieć przeznaczenie, które uzupełnia i wzbogaca przeznaczenie podstawowe bądź równorzędne i obejmuje nie więcej niż 50 procent powierzchni w granicach linii rozgraniczających terenu określonego w studium.

W ramach przeznaczenia dopuszczalnego w granicach linii rozgraniczających terenów (niezależnie od przeznaczenia wskazanego w tabeli) możliwa jest realizacja:

- innej funkcji stanowiącej funkcję istniejącą, o ile nie stanowi uciążliwości dla funkcji przewidzianej w liniach rozgraniczających terenu,
- sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- urządzenia melioracji wodnej, przeciwpowodziowej,
- dróg publicznych lokalnych i dojazdowych, dróg wewnętrznych, placów do ruchu pojazdów,
- parkingów, garaży,
- ciągów pieszo - jezdnych, ciągów pieszych, ścieżek rowerowych,
- obiektów gospodarczych, pomocniczych służących obsłudze funkcji podstawowej,
- obiektów małej architektury,
- zieleni urządzonej,
- urządzeń sportu i rekreacji,
- dla terenów usług o symbolu U i UP - mieszkań wbudowanych w obiekty usługowe,

W studium zdefiniowano następujące parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- powierzchnia terenu biologicznie czynna - należy przez to rozumieć parametr określony jako procent minimalny, będący ilorzem powierzchni terenu biologicznie czynnego (w rozumieniu przepisów odrębnych) w granicach działki budowlanej do powierzchni działki budowlanej pomnożony przez 100%,
- powierzchnia zabudowy - należy przez to rozumieć parametr określony jako procent maksymalny, będący ilorzem sumy powierzchni zabudowy wszystkich obiektów w granicach działki budowlanej do powierzchni działki budowlanej pomnożony przez 100%,
- wysokość budynków - pod tym pojęciem należy rozumieć wysokość budynków mierzoną zgodnie z przepisami odrębnymi.

KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW							
oznaczenie terenów na rysunku studium	przeznaczenie podstawowe	Przeznaczenie równorzędne	przeznaczenie dopuszczalne	parametry i wskaźniki urbanistyczne			zakazy, uwagi i ograniczenia
				minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynna (%)	wysokość zabudowy (m, kondygnacje nadziemne)	maksymalna pow. zabudowy (%)	
OD 1S-MW DO 10S-MW 1P-MW 1C-MW 2C-MW 1W-MW 1Y-MW 1J-MW 2J-MW 1L-MW OD 1T-MW DO 5T-MW 1B-MW 2B-MW	MW		U US MN – jako rozbudowa istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	30 w dzielnicy Śródmieście 20	20m dla 1L-MW 10S-MW 9S-MW 23m Dla 1J-MW 33m	50 w dzielnicy Śródmieście 60	
OD 1S-MWU DO 17S-MWU 1C-MWU 2C-MWU 1W-MWU 1Y-MWU 1J-MWU 2J-MWU 1L-MWU 2L-MWU 1T-MWU	MW	U, UP	US MN – jako rozbudowa istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 6S-MWU garaże wielopoziomowe (w systemie park and ride)	30 w dzielnicy Śródmieście 5	20m Dla 1L-MWU 6S-MWU 23m Dla 1J-MWU 33m	50 w dzielnicy Śródmieście 95	
OD 1S-MNI DO 19S-MNI OD 1P-MNI DO 22P-MNI OD 1C-MNI	MN		U US MW – jako rozbudowa istniejących budynków	30 Dla zabudowy mieszkaniowej szeregowej	12m 3 kondygnacje nadziemne	60 Dla zabudowy mieszkaniowej szeregowej	Zakaz rozbudowy oraz realizacji nowych obiektów produkcyjnych, baz, składów, stolarni, obiektów handlu hurtowego,

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014

DO 14C-MNI OD 1W-MNI DO 13W-MNI OD 1Y-MNI DO 9Y-MNI 10-MNI OD 1J-MNI DO 4J-MNI OD 1L-MNI DO 4L-MNI OD 1T-MNI DO 13T-MNI OD 1R-MNI DO 22R-MNI OD 1B-MNI DO 18B-MNI			mieszkalnych wielorodzinnych Rozbudowa istniejących obiektów związanych z obsługą pojazdów	dopuszcza się 15		dopuszcza się 70	
1S-MNII OD 1P-MNII DO 7P-MNII 1C-MNII 2C-MNII OD 1Y-MNII DO 8Y-MNII OD 10-MNII DO 4O-MNII OD 1T-MNII DO 5T-MNII OD 1R-MNII DO 7R-MNII OD 1B-MNII DO 11B-MNII	MN		U US MW – rozbudowa istniejących budynków mieszkalnych wielorodzinnych; na terenach: 1C-MNII, od 10MNII do 4O-MNII jako zwarte zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (zalecane max 6 mieszkań) obejmujące maksymalnie 20% terenu w linach rozgraniczających	45 Dla zabudowy mieszkaniowej szeregowej dopuszcza się 15	12m 3 kondygnacje nadziemne	50 Dla zabudowy mieszkaniowej szeregowej dopuszcza się 70	minimalna wielkość działek budowlanych z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową: - wolno stojącą -500m ² - bliźniaczą -350 m ² - szeregową -160 m ²
OD 1S-MNU DO 25S-MNU OD 1P-MNU DO 9P-MNU	MN		U US MW	30	12m 3 kondygnacje nadziemne	60	Zakaz rozbudowy oraz realizacji nowych obiektów produkcyjnych, baz, składów, stolarni, obiektów

OD 1C-MNU DO 12C-MNU OD 1W-MNU DO 7W-MNU OD 1Y-MNU DO 13Y-MNU OD 1O-MNU DO 6O-MNU OD 1J-MNU DO 3J-MNU OD 1L-MNU DO 10L-MNU OD 1T-MNU DO 4T-MNU OD 1R-MNU DO 4R-MNU OD 1B-MNU DO 12B-MNU			- na terenie 2T-MNU, 2O-MNU (zalecane max 6 mieszkań) oraz jako rozbudowa istniejących budynków mieszkalnych wielorodzinnych na pozostałych terenach Rozbudowa istniejących obiektów związanych z obsługą pojazdów Zachowanie istniejących funkcji produkcyjnych				handlu hurtowego,
1S-MI 1P-MI	MI		US ZP dla terenu 1P-MI - ZD	65	7m 2 kondygnacje nadziemne	30	
OD 1S-U DO 24S-U 1P-U OD 1C-U DO 7C-U OD 1W-I DO 4W-U OD 1Y-U DO 4Y-U OD 1O-U DO 3O-U OD 1J-U DO 5J-U OD 1L-U DO 8L-U	U		MN Rozbudowa istniejących obiektów o funkcji produkcyjnej Dla terenów 9S-U 11S-U 4L-U garaże wielopoziomowe (w systemie park and ride)	10	23m 5 kondygnacji nadziemnych	80	zakaz lokalizacji baz, składów, nowych obiektów produkcyjnych.

OD 1T-U DO 14T-U (BEZ 10T-U) OD 1R-U DO 3R-U OD 1B-U DO 8B-U							
OD 1S-UP DO 7S-UP OD 1P-UP DO 3P-UP OD 1C-UP DO 4C-UP 1W-UP 2W-UP 1Y-UP 2Y-UP 1O-UP 2O-UP 1J-UP 2J-UP OD 1L-UP DO 4L-UP OD 1T-UP DO 10T-UP DO 1R-UP DO 9R-UP 1B-UP	UP		U	10	23m 5 kondygnacji nadziemnych	80	zakaz lokalizacji baz, składów, nowych obiektów produkcyjnych i obiektów obsługi pojazdów.
1L-UL	UL Teren lądowiska dla samolotów lekkich obejmujący pas startowy, a także		U US	25	15m	70	

	lotnicze urządzenia naziemne oraz obiekty związane z funkcjonowa- niem lądowiska						
1S-UW OD 1L-UW DO 5L-UW	UW	U, PU - dla terenów od 1L-UW do 5L-UW					Tereny wojskowe stanowią tereny zamknięte zgodnie z decyzją Nr 0 11/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 grudnia 2000r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej oraz decyzją Nr 0 2/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 kwietnia 2009r. zmieniającą decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON z dnia 2009r. Nr 9 poz.
OD 1S-UC DO 8S-UC 1Y-UC 1O-UC 1T-UC	UC	U Usługi logistyczne	KS dla terenu 5S-UC – MW dla terenu 6S-UC garaże wielopoziomowe (w systemie park and ride) dla terenów 1S-UC 1Y-UC	5	20m	80	

			Odnawialne źródła energii o mocy przekraczającej 100kW				
OD 1S-US DO 3S-US OD 1P-US DO 4P-US 1Y-US OD 1L-US DO 4L-US DO 1T-US DO 3T-US OD 1R-US DO 4R-US OD 1B-US DO 6B-US	US		U	25	18m	70	
OD 1S-KS DO 4S-KS 1C-KS 2C-KS 1Y-KS 1O-KS 2O-KS OD 1L-KS DO 3L-KS 1T-KS 1B-KS	KS		U	15	15m	70	Wymagane zabezpieczenie przed wprowadzaniem wszelkich substancji i zanieczyszczeń mogących stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych, podziemnych, powietrza atmosferycznego, przenikaniem hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie.
1S-KA	KA		U	3	18m	80	Wymagane zabezpieczenie przed wprowadzaniem wszelkich substancji i zanieczyszczeń mogących stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych, podziemnych, powietrza atmosferycznego, przenikaniem hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie

OD 1S-GP DO 3S-GP 1C-GP 1W-GP 2W-GP 1J-GP 2J-GP OD 1L-GP DO 4L-GP 1R-GP OD 1T-GP DO 5T-GP	GP		Usługi administracji służące obsłudze funkcji podstawowej	10	15m	75	Wymagane zabezpieczenie przed wprowadzaniem wszelkich substancji i zanieczyszczeń mogących stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych, podziemnych, powietrza atmosferycznego, przenikaniem hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie
OD 1S-PU DO 12S-PU 1P-PU 1C-PU 2C-PU OD 1W-PU DO 6W-PU OD 1L-PU DO 9L-PU 1T-PU OD 1R-PU DO 4R-PU OD 1B-PU DO 7B-PU 1Y-PU 2Y-PU	PU		U dla terenu 7S-PU garaże wielopoziomowe (w systemie park and ride) dla terenu 12S-PU - MN gospodarowanie odpadami na terenach: 1Y-PU, 1C- PU, 1S-PU, 2S-PU, 3S-PU, 2L-PU, 3L-PU, 8L- PU, 9L-PU, 9L-PU w odległości minimum 100m od granic z terenami MW, MWU, MNI, MNII, MNU, UP z uwzględnieniem utrzymania istniejącego zagospodarowania	5	25m	85	Wymagane zabezpieczenie przed wprowadzaniem wszelkich substancji i zanieczyszczeń mogących stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych, podziemnych, powietrza atmosferycznego, przenikaniem hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie. Obowiązuje nakaz wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej przy granicy z terenami zabudowy mieszkaniowej lub zastosowania innych zabezpieczeń chroniących przed uciążliwościami w stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej
1W-POI	POI		Odzysk polegający na wykorzystaniu w procesie składowania procesów fizycznych				Na terenie składowiska obowiązuje zakaz realizacji inwestycji powodującej zwiększenie uciążliwości

							składowiska w stosunku do istniejących i projektowanych terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo – usługowych. Technologia składowania odpadów wymaga realizacji odpowiednich zabezpieczeń zapobiegających infiltracji szkodliwych substancji do wód powierzchniowych, podziemnych oraz gruntu, a także emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz ograniczenia emisji hałasu, zabezpieczenia przeciwpożarowego zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie [ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach (tekst jednolity Dz.U z 2007r. Nr 39 poz 251 z późn.zm.) wraz z aktami wykonawczymi] Po zakończeniu składowania obowiązuje rekultywacja biologiczna terenu składowiska w kierunku zieleni niskiej.
OD 1WPOII DO 3W-POII 1LPOII 2L-POII	POII						Obowiązuje likwidacja zwałowisk oraz rekultywacja biologiczna terenów z preferencją zieleni wysokiej
1W-POIII	PU	-	gospodarowanie odpadami	20	20m	70	Realizacja funkcji, wymaga

			w odległości minimum 100m od granic z terenami MWU				uprzedniej rekultywacji tj: przygotowania terenu poprzez likwidację istniejących zwałowisk oraz skażonego gruntu, niwelację terenu oraz wykonania rekultywacji biologicznej
1L-PO/PU	PU		gospodarowanie odpadami	20	20m	70	Wymagane zabezpieczenie przed wprowadzaniem wszelkich substancji i zanieczyszczeń mogących stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych, podziemnych, powietrza atmosferycznego, przenikaniem hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie.
1S-RU 2S-RU OD 1P-RU DO 10P-RU 1C-RU OD 1W-RU DO 3W-RU OD 1Y-RU DO 4Y-RU 1O-RU OD 1R-RU DO 4R-RU 1B-RU 2B-RU OD 1T-RU DO 6T-RU	RU	U	MN Dopuszcza się rozbudowę istniejących funkcji hodowlanej	30	16m	60	Wymagane zabezpieczenie przed wprowadzaniem wszelkich substancji i zanieczyszczeń mogących stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych, podziemnych, powietrza atmosferycznego, przenikaniem hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie. Obowiązuje nakaz wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej przy granicy z terenami zabudowy mieszkaniowej lub zastosowania innych
1W-U/RU 2W-U/RU	U	RU	MN	20	16m	70	

1Y-U/RU							zabezpieczeń chroniących przed uciążliwościami w stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej
OD 1S-R DO 5S-R OD 1P-R DO 13P-R OD 1C-R DO 4C-R 1W-R 2W-R 1O-R 2O-R OD 1T-R DO 4T-R OD 1R-R DO 10R-R OD 1B-R DO 9B-R OD 1Y-R DO 9Y-R	R		adaptację istniejącej zabudowy zrealizowanej dla potrzeb działalności rolniczej, sadowniczej, bądź ogrodniczej z możliwością jej rozbudowy utrzymanie cieków wodnych i oczek wodnych,	-	-	-	Zakaz realizacji budynków
OD 1P-ZL DO 9P-ZL OD 1C-ZL DO 8C-ZL OD 1W-ZL DO 6W-ZL OD 1Y-ZL DO 8Y-ZL 1O-ZL OD 1L-ZL DO 5L-ZL OD 1R-ZL DO 3R-ZL 1B-ZL 2B-ZL	Lasy w rozumieniu ustawy o lasach oraz ochronie gruntów rolnych i leśnych.	ZZ	ścieżki piesze, rowerowe, parkingi leśne, urządzenia turystyczne, uwzględnione w planie urządzenia lasu,	-	-	-	Zagospodarowanie terenów winno uwzględniać plany urządzenia lasów. Zagospodarowanie związane z dopuszczalnymi kierunkami obejmujące zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne wymaga uzyskania zgody właściwego organu zgodnie z wymogami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
1P-ZZ	ZZ		urządzenia turystyczne	-	-	-	Zakaz realizacji budynków

2P-ZZ OD 1C-ZZ DO 6C-ZZ OD 1W-ZZ DO 3W-ZZ OD 1Y-ZZ DO 3Y-ZZ OD 1T-ZZ DO 10T-ZZ OD 1R-ZZ DO 4R-ZZ OD 1B-ZZ DO 4B-ZZ			takie jak: wieże widokowe, kładki, szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne, ścieżki rowerowe bez naruszenia istniejącego drzewostanu				
OD 1S-ZN DO 12S-ZN OD 1P-ZN DO 12P-ZN OD 1C-ZN DO 10C-ZN OD 1W-ZN DO 12W-ZN OD 1Y-ZN DO 4Y-ZN 1J-ZN OD 1L-ZN DO 5L-ZN 1T-ZN 2T-ZN OD 1R-ZN DO 13R-ZN OD 1B-ZN DO 11B-ZN	ZN Łąki i pastwiska			-	-	-	Obowiązuje zakaz wykonywania wszelkich prac (w tym składowania materiałów) mogących doprowadzić do skażenia gleby oraz wód. Zakaz lokalizacji nowych budynków, za wyjątkiem budynków służących celom infrastruktury telekomunikacyjnej. Na terenach podmokłych zlokalizowanych wzdłuż cieków wodnych obowiązuje ochrona istniejącej zieleni łęgowej, zadrzewień, wód powierzchniowych wraz z ostojami wodnymi i nadwodnymi ptactwa i przedstawicieli ichtiofauny. Zakaz wykonywania prac

							ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu za wyjątkiem prac wymienionych w dopuszczeniu.
OD 1S-ZP DO 7S-ZP 1C-ZP 1W-ZP OD 1J-ZP DO 3J-ZP OD 1L-ZP DO 3L-ZP OD 1T-ZP DO 6T-ZP OD 1R-ZP DO 5R-ZP OD 1B-ZP DO 6B-ZP	ZP		US Obiekty tymczasowe jak kioski gastronomiczne, handlowe, ogrody gastronomiczne. Na terenie 4B-ZP w ramach US możliwość między innymi realizacji sportów wspinaczkowych na ścianie południowej i zachodniej wyrobiska (do 50 m od szybu Frieden „Przyjaźń”(9)), ponadto na terenach: 5B-ZP i 6B-ZP w ramach funkcji US możliwość realizacji budynków dla celów usług sportu, a także pełniących funkcję szkoleniową lub o funkcji muzealnej. Możliwość realizacji budynków wynika z zapisów planu (Uchwała nr LVI/494/2006 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 02.03.2006r).				Na terenie 3B-ZP zakaz zabudowy oprócz obiektów małej architektury oraz szlaków pieszych i rowerowych. Na terenach: 3B-ZP, 4B-ZP, 5B-ZP, 6B-ZP realizacja funkcji wymaga uwzględnienia wymogów ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności miejsc wylotów nietoperzy, Zakaz realizacji infrastruktury mającej służyć sportom motorowym (quady, motocykle crossowe). Realizacja obiektów wymaga wpisania w otaczający krajobraz Na terenie 4B-ZP zakaz realizacji budynków Zakaz przekształcania ścian wyrobiska, oraz stawów
OD 1S-ZD DO 5S-ZD 1C-ZD	ZD		US ZP	65	5m		

1W-ZD 1Y-ZD 1J-ZD 1L-ZD OD 1T-ZD DO 4T-ZD 1B-ZD 2B-ZD							
OD 1S-ZC DO 3S-ZC 1C-ZC 1W-ZC 1J-ZC 1L-ZC 1T-ZC 2T-ZC 1R-ZC 1B-ZC	ZC Cmentarze w rozumieniu przepisów odrębnych		kaplice, domy przedpogrzebowe, kostnice, obiekty zaplecza administracyjno – gospodarczego		9m		
OD 1P-W DO 11P-W OD 1C-W DO 6C-W OD 1W-W DO 6W-W 1L-W 2L-W 1T-W 2T-W OD 1R-W DO 5R-W 1B-W 2B-W	W			-	-	-	Obowiązuje zakaz wprowadzania wszelkich substancji i zanieczyszczeń do wód oraz wykonywania robót mogących stanowić zagrożenie dla wód oraz pogorszenia ich parametrów jakościowych, Zakaz grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5m od krawędzi cieków, Zakaz zabudowy wzdłuż cieków w pasie o szerokości 5m od ich krawędzi.
OD 1S-IT DO 3S-IT 1P-IT	IT	Na terenach: 1S-IT 1T-IT		15	10m	75	Dla terenu 1S-IT Obowiązuje zachowanie okrywy rekultywacyjnej

OD 1C-IT DO 4C-IT 1W-IT 2W-IT 1O-IT OD 1L-IT DO 3L-IT OD 1T-IT DO 3T-IT 1R-IT 2R-IT 1B-IT 1J-IT		1B-IT Odnawialne źródła energii o mocy przekraczającej 100kW					W fazie poeksploatacyjnej obowiązuje monitoring środowiska zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu z dnia 9 grudnia 2002r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858).
1Y-O	O Składowi- sko odpadów obejmujące odpady inne niż niebezpiecz- ne obojętne						Technologia składowania odpadów wymaga realizacji odpowiednich zabezpieczeń zapobiegających infiltracji szkodliwych substancji do wód powierzchniowych, podziemnych oraz gruntu, a także emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz ograniczenia emisji hałasu, zabezpieczenia przeciwpożarowego zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie [ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach (tekst jednolity Dz.U z 2007r. Nr 39 poz 251 z późn.zm.)], place przeładunkowe oraz miejsca czasowego gromadzenia i magazynowania odpadów muszą być utwardzone,uszczelnione i

							zabezpieczone przed przenikaniem wód opadowych do gruntu, obowiązuje rekultywacja biologiczna terenu składowiska na bieżąco etapami w kierunku zieleni niskiej lub wysokiej
OD 1S-TK DO 8S-TK 1C-TK OD 1W-TK DO 3W-TK OD 1Y-TK DO 4Y-TK 1J-TK OD 1L-TK DO 3L-TK OD 1B-TK DO 4B-TK	TK		U				
KGP KG KZ KL KD	Tereny dróg publicznych o sposobie zagospodaro wania zgodnym z ustawą o drogach publicznych wraz z aktami wykonawczy mi						

Wytyczne do planów miejscowych:

- Parametry i wskaźniki urbanistyczne nie dotyczą terenów przeznaczonych pod funkcję parkingów i garaży zbiorowych oraz terenów przeznaczonych pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dotyczące przedmiotowych terenów każdorazowo będą ustalane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- Funkcja usługowa, produkcyjna, rzemieślnicza, magazynowa, składowa, ogrodnicza, produkcji rolnej nie może powodować ograniczeń w użytkowaniu terenów sąsiednich.
- Na terenach MW, MWU, MMU, MN obowiązuje zakaz realizacji nowych inwestycji z zakresu funkcji usługowej oraz rzemieślnicza mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej.
- Zakazuje się realizacji nowych usług z zakresu szkolnictwa na terenach usługowych pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie terenów, na których przewidziana jest funkcja produkcyjna.
- Na terenach przeznaczonych pod nowe inwestycje obejmujących: zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową, zabudowę wielorodzinną realizowaną jako przeznaczenie dopuszczalne na innych terenach, zabudowę produkcyjno - usługową wymaga się zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej w tym zapewnienia minimalnej szerokości dróg wewnętrznych w liniach rozgraniczających 10m.
- Na terenach przeznaczonych pod nowe inwestycje obejmujących: zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową wymaga się zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej w tym zapewnienia minimalnej szerokości dróg wewnętrznych w liniach rozgraniczających 8m.
- Jeśli w studium wyznaczono przeznaczenie podstawowe, równorzędne i dopuszczalne oznacza to, że w przyszłych planach miejscowych, w granicach tego terenu każde z tych przeznaczeń może występować w formie samodzielnej działki, w tym działki budowlanej.
- W planach miejscowych dopuszcza się możliwość realizacji obiektów o wysokości większej niż podana w tabeli, jeśli stanowią one lokalne dominanty, a także obiekty technologiczne oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.
- Dla terenów zainwestowanych, dla których istniejące zagospodarowanie w zakresie powierzchni terenu biologicznie czynnego i powierzchni zabudowy nie spełnia w/w wskaźników urbanistycznych dopuszcza się możliwość ich zmiany przy spełnieniu pozostałych parametrów i wskaźników urbanistycznych.
- Dopuszcza się pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu terenów wskazanych w studium jako obszary urbanizacji, a widniejących w ewidencji gruntów lub według stanu faktycznego jako użytki rolne.

- Realizacja obiektów budowlanych wymaga uwzględnienia ograniczeń wynikających, z uwarunkowań konserwatorskich, górniczych, ochrony środowiska oraz przebiegu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

3.3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.3.1.OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE LEŻĄCE W GRANICACH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY

- **ZESPÓŁ PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWY PARK W REPTACH I DOLINA RZEKI DRAMY**

Rozporządzeniem Nr 46/02 Wojewody Śląskiego z dnia 11.07.2002r. uznano za zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Park w Reptach i Dolina rzeki Dramy” – obszar położony w zachodniej części miasta Tarnowskie Góry. Jest to teren leśny posiadający naturalny charakter, którego drzewostany w 75% przekroczyły 100 lat. Są to głównie buki i dęby (starodrzew bukowy w tym ok. 150 drzew o wymiarach pomnikowych).

Dominujące starodrzewy zajmują 1/3 całej powierzchni zespołu przyrodniczo – krajobrazowego i są one najcenniejszym elementem krajobrazu. Wartość przyrodniczą zespołu podkreśla nieregularny, malowniczy odcinek rzeki Dramy.

- **ZESPÓŁ PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWY „DOŁY PIEKARSKIE”**

Ustaniowiny uchwałą Nr LXVI/581/2006 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 04.10.2006r. Zespół zlokalizowany jest w południowo – wschodniej części Tarnowskich Gór w dzielnicy Bobrowniki Śląskie – Piekary Rudne. Obejmuje obszary powyrobiskowe, które na początku lat 60-tych XX wieku zostały częściowo – zalesione.

- **REZERWAT PRZYRODY SEGIET WRAZ Z OTULINĄ**

Rezerwat przyrody „Segiet” ustanowiony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 27.04.1953 roku MP Nr A-42/53 poz. 511 oraz Rozporządzeniem Nr 48/2002 Wojewody Śląskiego z dnia 28.10.2002r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 79/02, poz. 2812 . Rezerwat zlokalizowany jest na terenie „Lasu Segieckiego”. Występujące tutaj leje, zapadliska, hałdy i szyby stanowią pozostałość po górnictwie. Rezerwat stanowi największe ze znanych na Górnym Śląsku zimowisko nietoperzy (liczne chodniki i komory podziemne). Szczątkowy las bukowy jest naturalnego pochodzenia, drzewostan w rezerwacie osiąga wiek 130 - 150 lat; występuje tu wiele gatunków roślin objętych ochroną.

Większa część rezerwatu znajduje się na terenie miasta Bytomia. Flora Rezerwatu Segiet składa się z 215 gatunków drzew, 9 gatunków krzewów oraz 103 gatunków roślin zielnych. Rezerwat charakteryzuje się jednolitym drzewostanem bukowym z jednostkową domieszką jaworu, świerka, sosny i brzozy. W rezerwacie stwierdzono występowanie trzech zespołów leśnych z których każdy reprezentuje odmienny typ lasu bukowego.

- **POMNIK PRZYRODY ŻYWEJ**

W obrębie miasta znajdują się pomniki przyrody wpisane do rejestru RDOŚ. Występuje tutaj 128 pomników przyrody żywej. Największe ich skupisko występuje w dzielnicy Bobrowniki, dzielnicy Rybna, pojedyncze pomniki występują w dzielnicy Pniowiec i w lasach Nadleśnictwa Świerklaniec.

- **POMNIK PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ**

W obrębie obszaru studium znajduje się pomnik przyrody nieożywionej – gład narzutowy przy ul. Wyszyńskiego.

- **OBSZAR OCHRONY SIEDLISK SIECI NATURA 2000 PLH 240003 PODZIEMIA
TARNOGÓRSKO – BYTOMSKIE**

W obrębie miasta znajduje się obszar ochrony siedlisk sieci NATURA 2000, specjalny obszar ochrony (SOO) – Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie. Podziemia tworzą wyrobiska po trwającej od XVI do XX wieku eksploatacji kruszców srebronośnych w postaci chodników, komór, szybów i sztolni, w tym 5 sztolni

odwadniających. Występuje tu 10 gatunków nietoperzy. Podziemia to także różnorodne formy naciekowe: makarony (formy stalaktytów), zasłony, draperie, bardzo dobrze wykształcone polewy pokrywające powierzchnie ścian, korytarzy i spągu oraz spotykane są różnorodne perły jaskiniowe.

- **LASY OCHRONNE**

Zgodnie z Zarządzeniem nr 88 Ministra O.Ś. Z. N i L. z dnia 12 listopada 1993 roku (Nadleśnictwo Brynek) oraz z Zarządzeniem nr 198 Ministra O.Ś. Z. N i L. z dnia 28 grudnia 1994 roku (Nadleśnictwo Świerklaniec), lasy występujące na terenie studium, uznaje się za lasy ochronne:

- lasy w strefie miejskiej, wypoczynku codziennego,
- lasy w strefie miejskiej, wypoczynku codziennego i świątecznego bliskiego,
- lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa Państwa na powierzchni,
- lasy wokół dużych ośrodków wypoczynkowych: „Pniowiec”, „Chechło – Nakło”, zostały uznane jako „las masowego wypoczynku”,
- lasy znajdujące się w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców (obwód Brynek).

- **OBSZAR NAJWYŻSZEJ OCHRONY GŁÓWNEGO ZBIORNIKA WÓD PODZIEMNYCH GZWP 330 – GLIWICE**

W obrębie obszaru opracowania znajduje się triasowy Główny Zbiornik Wód Podziemnych – 330 – Gliwice, wyznaczony zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 roku (Dz. U. Nr 232, poz. 1953) w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziałów obszarów dorzeczy na regiony wodne, oraz zgodnie z Mapą Głównych Zbiorników wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony opracowanej w 1990 roku przez Kleczkowskiego. Wyżej wymieniony zbiornik zaliczony został do obszarów o najwyższej ochronie (ONO) i obszarów wysokiej ochrony (OWO w rejonie oraz o wysokim stopniu zagrożenia wód podziemnych zanieczyszczeniami przenikającymi z powierzchni.

- **OBSZARY OCHRONY GŁÓWNEGO ZBIORNIKA WÓD PODZIEMNYCH 327 – LUBLINIEC - MYSZKÓW**

Północny, zachodni, centralny i wschodni obszar studium, znajduje się w granicach triasowego Głównego Zbiornika wód Podziemnych – 327 – Lubliniec - Myszków, wyznaczony zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 roku (Dz. U. Nr 232, poz. 1953) w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziałów obszarów dorzeczy na regiony wodne, oraz zgodnie z Mapą Głównych Zbiorników wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony opracowanej w 1990 roku przez Kleczkowskiego. Cały analizowany obszar, za wyjątkiem terenów w rejonie ul. Powstańców Warszawskich i Polarnej, w kierunku granicy z gminą Zbrosławice - obszar o wysokiej ochronie wód podziemnych (OWO) oraz teren przy granicy z miastami Miasteczko Śląskie, Kalety i gminą Tworóg - obszar zwykłej ochrony (OZO), został zaliczony do obszaru o najwyższej ochronie (ONO).

- **UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH I ICH STREFY OCHRONY**

Na analizowanym terenie miasta Tarnowskie Góry występują ujęcia wód podziemnych:

- Ujęcie S-3 Prefabet w Tarnowskich Strzybnicy eksploatowane jest przez P. W. i K. w Tarnowskich Górach, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-13/04). dla studni S-3 zabezpieczenie i użytkowanie terenu spełniają wymogi odnośnie terenu ochrony bezpośredniej (ogrodzenie wzdłuż działki 327/24),
- Ujęcie zlokalizowane przy ul. Opatowickiej w Tarnowskich Strzybnicy eksploatowane jest przez P. W.

i K. w Tarnowskich Górach, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-11/04),

- Ujęcie 1a w Tarnowskich Strzybnicy eksploatowane jest przez P. W. i K. w Tarnowskich Górach, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-12/04),
- Ujęcie wód w Tarnowskich Górach – Zakłady Aparatury Chemicznej CHEMET S.A. eksploatowane jest przez Zakłady Aparatury Chemicznej CHEMET S.A. w Tarnowskich Górach, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-16/06),
- Ujęcie w Tarnowskich Górach Pniowcu eksploatowane jest przez P. W. i K. w Tarnowskich Górach, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych (decyzja GOŚR/G.6223-17/05). Dla studni S-1 zabezpieczenie i użytkowanie terenu spełniają wymogi odnośnie terenu ochrony bezpośredniej (ogrodzenie wzdłuż działki 677/111),
- Ujęcie wód ZAMET eksploatowane przez Zakład Remontowo – Energetyczny „ZAMET – REMONT i ENERGETYKA” sp. z o. o. na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych (decyzja OŚR.G.6341.165.2013),
- Ujęcie wód CHM DYLONG eksploatowane przez Centrum Handlowo – Magazynowe Andrzej Dylong, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych (decyzja OŚR.G.6241.179.2013). Strefa bezpośrednia: S II - 20/20m – działka 1675/189, S III –20/20m – działka 1642/1324,1671/52, 1673/1325,
- Ujęcie wód PKP eksploatowane przez Polskie Koleje Państwowe S.A. Oddział Nieruchomości Zakład w Częstochowie, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych (decyzja OŚR.G.6341.10.2013). Ujęcie posiada strefę bezpośrednią,
- Ujęcia wód S-1 i S-2 należące do „FASER” S.A. w Tarnowskich Górach eksploatowane przez Fabrykę Sprzętu Ratunkowego i Lamp Górniczych „FASER” S.A. w Tarnowskich Górach, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych (decyzja NR1489/OS/2009),
- Ujęcie triasowych wód podziemnych - GCR Repty eksploatowane na potrzeby GCR Repty.

Na terenie ochrony bezpośredniej, zabezpieczenia i użytkowanie terenu wokół ujęć, wyłącznie do celów związanych z ich eksploatacją, z przestrzeganiem na przedmiotowym terenie zasad:

- odprowadzanie wód opadowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarowanie terenu zielenią,
- ograniczanie do niezbędnych potrzeb przebywania osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wód, odprowadzanie ewentualnych ścieków sanitarnych poza granice terenu ochrony

3.3.2.OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZO CENNE

- **OTULINA ZESPOŁU PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWEGO PARK W REPTACH I DOLINA RZECI DRAMY**

Dla zespołu przyrodniczo – krajobrazowego Park w Reptach i Dolina rzeki Dramy wyznacza się strefę ochronną – otulinę oznaczona graficznie na rysunku studium.

- **FRAGMENT TERENÓW LEŚNYCH LEŻĄCYCH PRZY PÓŁNOCNEJ GRANICY MIASTA Z GMINĄ TWORÓG I MIASTECZKO ŚLĄSKIE (1)**

Obszar stanowią głównie siedliska boru świeżego, pokryte drzewostanami sosnowymi (sosna zwyczajna z domieszką świerku pospolitego, brzozy brodawkowatej i dębu szypułkowego). Podszyt stanowią jarzębina,

kruszyna pospolita, topola osika, runo zaś borówki czarna i brusznica, śmiałek pogięty, siódmaczek leśny, wrzos pospolity, wietlica samicza, orlica pospolita, pszeniec zwyczajny. Obszar doliny rzeki Woda Graniczna to fragmenty siedlisk olsowych i łęgowych resztki torfowisk oraz rozlewiska z roślinnością bagienną. Obszar obejmuje tereny byłego rezerwatu "Dęby Boruszowskie" powiększone o sąsiadujący odcinek doliny potoku i przyległe do doliny lasy. Lasy to głównie siedliska boru świeżego, pokryte drzewostanem sosnowym ze związku Dicrano – Pinion, z dominującą sosną zwyczajną z domieszką świerka pospolitego, brzozy brodawkowatej i dębu szypułkowego. W południowej części obszaru lokalizuje się 2 pomniki przyrody (dęby szypułkowe).

Tereny te charakteryzują się dużym zróżnicowaniem siedliskowym, występowaniem wielu zbiorowisk roślinnych, licznych chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Chronione i rzadkie rośliny występujące na tym terenie to m.in.: kruszyna pospolita, kruszczyk szerokolistny, rosiczka okrągłolistna. Chronione zwierzęta to głównie ptaki i drobne kręgowce. Występują tu zięby, kruki, wilgi, sosnowki, świergotki, dzięcioły zielonosiwe oraz ssaki (lisy).

Ze względu na bardzo duże walory przyrodnicze i krajobrazowe proponuje się objąć ochroną – docelowo jako zespół przyrodniczo – krajobrazowy.

- **OBSZAR ŁĄK WZDŁUŻ CIEKU PŁYNĄCEGO W KIERUNKU TŁUCZYKĄTA (2)**

Występujące tu zbiorowiska łąkowe należą głównie do klasy Molinio – Arrhenatheretea, zaś wilgotne siedliska po obu stronach cieku zajmują łąki z rzędu Molinietalia z trzęślicą modrą, firletką poszarpaną, tojeścią pospolitą, ostrożeniem błotnym i łąkowym, turzycą pospolitą i chronionym mieczykiem dachówkowatym. Nad samym ciekim występują łąny trzciny pospolitej oraz fragmenty mokrych łąk z rdestem wężownikiem, wiązówką błotną i tojeścią pospolitą.

Ze względu na bardzo duże walory przyrodnicze proponuje się obszar objąć ochroną – docelowo jako użytek ekologiczny.

- **REJON ZBIORNIKA WODNEGO PO ZACHODNIEJ STRONIE ULICY ARMII KRAJOWEJ W PNIOWCU (3)**

Południową i centralną część obszaru stanowi drzewostan sosnowy, w runie dominuje borówka czarna, brusznica i śmiałek pogięty. Północną część obszaru stanowi zbiornik wodny, w wodzie unoszą się rdestnice pływająca i połyskująca oraz włosienicznik wodny. Na brzegu zbiornika występuje ponikło błotne, zabieniec babka wodna, pałka szerokolistna, kropidło wodne, trzcina pospolita, manna mielec, jeżogłówka gałęzista i tatarak zwyczajny, sitowie leśne, kępy turzycy błotnej, sit rozpięchły, krwawnica pospolita, wiązówka błotna, karbienieć pospolity.

Ze względu na walory przyrodnicze proponuje się obszar objąć ochroną – docelowo jako użytek ekologiczny.

- **OBSZAR LEŚNY MIĘDZY KOLONIĄ PIASECZNA MAŁĄ, A STRZYBNICĄ (4)**

Obszar leśny o charakterze boru mieszanego i sosnowego, z dominującą sosną zwyczajną z domieszką dębów szypułkowych i w mniejszej ilości świerków pospolitych. Podszyt stanowi kruszyna pospolita, jarzębina a runo tworzą borówki czarna, brusznica i bagienna oraz trzęślica modra, orlica pospolita, wrzos zwyczajny, siódmaczek leśny, pięciornik kurze ziele. Północną część stanowią stawy, gdzie lokalizuje się prawnie chronioną rośliną wodną grążel żółty, ponadto rośnie tatarak zwyczajny, pałka szerokolistna, ponikło błotne, strzałka wodna, kosaciec żółty, manna jadalna, turzycza błotna i ciborowata, sitowiec nadmorski.

Ze względu na bogatą różnorodność biologiczną obszar objąć ochroną – docelowo jako użytek ekologiczny.

- **DOLINA CIEKU PNIOWIECKIEGO OD JEGO ŹRÓDEŁ DO DROGI PNIOWIEC – TŁUCZYKĄT ORAZ LAS OLES (5)**

Wzdłuż cieku Pniowieckiego występują głównie siedliska wilgotne, zewnętrzne strefy doliny tworzą siedliska borowe (sosny zwyczajne z domieszką świerka pospolitego, brzozy brodawkowatej i dębu szypułkowego). Występuje w runie turzycza drżączkowata, siódmaczek leśny, śmiałek pogięty, borówka czarna i brusznica, konwalijka dwulistna i orlica pospolita. Występują rośliny objęte ochroną gatunkową: bluszcz pospolity oraz

kruszczyk szerokolistny. Ciek pniowiecki posiada naturalny bieg. Powierzchnia jest jedynym miejscem występowania w granicach miasta kszyska, bręczka oraz jednego z nielicznych stanowisk lęgowych samotnika i krzyżodzioba świerkowego. We wschodniej części obszaru występuje strefa źródliskowa cieku Pniowieckiego oraz z rozlewiska z chronionymi gatunkami roślin: bobrkiem trójlistnym, bagnem zwyczajnym, wełnianką wąskolistną, czerwienią błotną.

Las Oles usytuowany w północno – wschodniej części miasta Tarnowskie Góry w sąsiedztwie trakcji kolejowej, pomiędzy dworcami kolejowymi w Miasteczku Śląskim i Tarnowskich Górach. Wartość przyrodniczą analizowanego terenu, tworzą występujące chronione i rzadkie oraz unikalne gatunki roślin i zwierząt.

Rośliny chronione i rzadkie m. in.: wawrzynek wilczętyko, zimowit jesienny, kruszyna pospolita, storczyk szerokolistny, czermień błotna, wełnianka pochwowata, narecznica grzebieniasta.

Obszar lasu Oles to jedyne stanowisko na Wyżynie Śląskiej reliktowych gatunków mszaków: mszaku nastroszonego i krzywosza lśniącego. Na obszarze tym występuje dobrze wykształcony ols porzeczkowy, porastający dolinę meandrującego cieku Pniowieckiego.

Ze względu na bardzo duże walory przyrodnicze i krajobrazowe proponuje się obszar objąć ochroną – docelowo jako zespół przyrodniczo - krajobrazowy.

• **OBSZAR RYBNA (6)**

Obszar lokalizowany jest w południowo – zachodniej części miasta Tarnowskie Góry, ograniczony od północy ul. 11 Listopada, terenem fabrycznym „Prefabet”, od wschodu zabudową dzielnicy Rybna, a od południa ul. Powstańców Warszawskich. Od strony zachodniej obszar ograniczony jest granicą miasta.

Obszar stanowi kulturowy krajobraz rolniczy z mozaiką zbiorowisk roślinnych pól uprawnych, leśnych, łąkowych oraz oczka wodne. W lasach rosną sędziwe drzewa, o rozmiarach pomnikowych, 37 z nich posiada status pomnika przyrody.

Stwierdzono chronione i rzadkie gatunki roślin naczyniowych – 8 chronionych:

- 4 objęte ochroną ścisłą - wawrzynek wilczętyko, goryczka wąskolistna, kukulka szerokolistna, mieczyk dachówkowaty
- 4 częściową - kalina koralowa, konwalia majowa, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita,
- 8 umieszczonych na „Czerwonej liście roślin naczyniowych górnego Śląska” – jarzmianka większa, kokorczyca okółkowa, narecznica szerokolistna, rutewka orlikolistna, rutewka wąskolistna, starzec kędzierzawy, turzyca Hartmana, wiechlina odległokłosowa,
- rzadkie i zagrożone na terenie Górnego Śląska: bukwica zwyczajna, czworolist pospolity, gwiazdnica długolistna, kłosownica leśna, kokorczyca wielokwiatowa, konietlica łąkowa, kostrzewa trzcinowa, kozłek lekarski, kozłek całolistny, niecierpek pospolity, perlówka zwisła, pływacz zwyczajny, prosownica rozpierzchła, pszeniec gajowy, starzec wodny, szczodrzeniec główkowaty, tarczycza pospolita, trzcinnik lancetowaty, trzmielina zwyczajna, turzyca gwiazdkowata, turzyca długokłosa, turzyca lisia, turzyca pęcherzykowata, turzyca prosowa, wyka zaroślowa, gajowiec żółty oraz licznie występującą faunę (ryby, płazy, gady, ptaki i ssaki).

Występują tu następujące siedliska podlegające ochronie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 roku (Dz. U. Nr 92, poz. 102, w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie:

- Acidfilne dąbrowy – reprezentowane przez zespół Molinio arundinaceae – Quercetum roboli,
- Łęg jesionowo – olszowy – Fraxino – Alnetum (Circae – Alnetum),
- Mokre łąki użytkowane ekstensywnie – reprezentowane przez zespół Cirsietum rivularis,
- Nizowe łąki użytkowane ekstensywnie – reprezentowane przez łąki rajgrasowi (Arrhenatheretum elatioris,

- Szuwary wielkoturzycowe – min *Caricetum vulpinae*.

Lokalizuje się obszary ze szczególnie wartościową roślinnością:

- Starodrzew dębowy w oddziale 169 lasów państwowych, kompleks wilgotnych łąk
- Fragment doliny strumienia na pograniczu oddziałów 158 i 168 – płat łągu jesionowo – olszowego.

Ze względu na bardzo duże walory przyrodnicze i krajobrazowe proponuje się objąć ochroną – docelowo jako zespół przyrodniczo – krajobrazowy.

• **PARK MIEJSKI PRZY UL. WYSZYŃSKIEGO (7)**

Park jest położony pomiędzy ulicami: Stefana Wyszyńskiego, Obwodową i Gliwicką, zajmuje obecnie powierzchnię 21,5ha. Wszystkie rośliny w parku zostały posadzone i nie tworzą naturalnych zbiorowisk roślinnych, również związki pomiędzy warstwami roślinności nie mają charakteru naturalnego. Na terenie parku występują: lipa drobnolistna, dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy, buk pospolity, brzoza brodawkowata, klon pospolity, klon srebrzysty, kasztanowiec biały, jesion wyniosły, robinia akacjowa, topola czarna, topola biała, sosna czarna, świerk kłujący, świerk pospolity, wierzbą płacząca.

W warstwie podszytu występuje: leszczyna pospolita, berberys pospolity, śnieguliczka biała, trzmielina pospolita, bez czarny (dziki), spotykamy również podrosty gatunków drzewiastych i niewielkie drzewka: olsza czarna, jarzab pospolity (jarzębina). W warstwie runa leśnego występują: podagrycznik pospolity, glistnik jaskółcze ziele, przytulia czepna, łopian, bylica pospolita, barszcz zwyczajny, gwiazdnica pospolita, babka zwyczajna, babka lancetowata, mniszek pospolity, podbiał pospolity, konieczyna biała, możylinek trójnerwowy, przetacznik ożankowy, jaskier ostry, marzanka wonna, fiołek wonny. Na terenie parku występują zwierzęta: kos, wróbel, szpak, sikora bogatka, sikora uboga, sówka, sroka, dzięcioł średni, synogarlica turecka, gołąb grzywacz, wiewiórka ruda, ropucha szara, kowal bezskrzydły, nartnik, pluskolec pospolity, pływak żółto-brzeżek, płoszczyca szara, chrabąszcz majowy, biedronka siedmiokropka, traszka zwyczajna.

Na obszarze parku występuje ponadto pomnik przyrody nieożywionej – głaz narzutowy oraz 2 pomniki przyrody żywej (Dąb szypułkowy, Buk pospolity).

• **PARK KAMILIANÓW PRZY UL. SŁONECZNIKÓW (8)**

Park o pow. ok. 2ha położony jest przy klasztorze O.O Kamilianów pomiędzy ulicami: Bytomską, Słoneczników i Kopernika. Założony został w XX wieku. Na terenie parku widoczne są ślady dawnej działalności górniczej w tym: wyrobisk odkrywkowych, warpi. W drzewostanie przeważają głównie jesiony, klony i kasztanowce. Na obszarze parku występuje 5 pomników przyrody żywej (4 Klony zwyczajne i 1 Jesion wyniosły) oraz Grota NMP wkomponowana w ścianę kamieniołomu.

• **STAW NA TERENIE RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH W REJONIE UL. CEGIELNIANEJ (9)**

Staw położony na terenie ROD „Tagor” o kształcie nerkowatym z wąskim półwyspem. Na półwyspie rosną olchy czarne, wierzyby kruche i białe, brzozy brodawkowate i osiki. Wokół stawu rośnie pałka szerokolistna, żabieniec, babka wodna, szczaw lancetowaty, skrzyp błotny, manna jadalna i sit rozpięchły. Obszar ten jest cennym miejscem rozrodu płazów: traszki zwyczajnej, traszki grzebieniastej, ropuchy szarej, ropuchy zielonej, żaby wodnej.

• **ŹRÓDŁO MŁODOŚCI W REPTACH (10)**

Przy ul. Waliski w Reptach znajduje się tzw. Źródło Młodości. Jest to źródło triasowej wody z warstw dolomitowych. Proponowana forma ochrony docelowo jako pomnik przyrody nieożywionej.

• **OBSZAR POGÓRNICZY BOBROWNIKI (11)**

W rejonie ul. Parkowej w Bobrowniach znajduje się Obszar Pogórniczy Bobrowniki. Jest to teren obejmujący dwa rozległe wyrobiska, o zróżnicowanym ukształtowaniu powierzchni, ze zbiorowiskami łąkowymi (złocza zajmuje murawowa roślinność o charakterze ciepłolubnym, a dno świeże łąki rajgrasowe), z luźno rosnącymi

drzewami w południowej części oraz z młodym wielogatunkowym zadrzewieniem w środkowo – północnej części. Proponowana forma ochrony docelowo jako użytek ekologiczny.

- **WĄWÓZ (12)**

W rejonie ul. Brzozowej w Reptach Śląskich znajduje się wąwóz przedzielający rozległe pola. Proponowana forma ochrony docelowo jako Obszar chronionego krajobrazu.

- **DOLINA RZEKI DRAMY (13)**

Dolina rzeki Dramy znajdująca się w Reptach to teren wilgotnych łąk z dominującymi ostrożeńcami oraz wiązką błotną, bodziszkiem błotnym, tojeścią pospolitą i pokrzywą zwyczajną, z licznymi gatunkami ptaków. Proponowana forma ochrony jako Zespół przyrodniczo - krajobrazowy.

- **STAW POWYROBISKOWY PRZY UL. REPECKIEJ (14)**

Obszar Cegielnia znajdujący się przy ul. Repeckiej to staw powyrobiskowy z półwyspem i wyspą. Wokół stawu znajdują się luźne zadrzewienie złożone z topól czarnych i olch czarnych, w runie rosną rośliny łąkowe, w stawie odnotowano roślinę prawnie chronioną - grążela żółtego. To siedlisko żab zielonych – wodnych i jeziorkowych. Proponowana forma ochrony docelowo jako użytek ekologiczny.

3.3.3. NOWE OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZO CENNE

- **GLINIANKA W PNIOWCU (1)**

Obszar obejmuje niewielką (o powierzchni kilkudziesięciu m²), wypełnioną wodą gliniankę ze słabo rozwiniętą roślinnością szuwarową. Glinianka położona jest wśród łąk i pastwisk.

Przedmiot ochrony: ochrona ważnego dla lokalnych populacji płazów miejsca rozrodu oraz ochrona stanowisk objętego ochroną pływacza drobnego.

Proponowana forma ochrony: użytek ekologiczny

- **WYROBISKO W PIASECZNEJ (2)**

Obszar obejmuje zespół wyrobisk wypełnionych wodą i częściowo zarośniętych roślinnością szuwarową, położonych w rejonie kolonii Piaseczna Mała.

Przedmiot ochrony: stanowiska rozrodu licznych populacji wielu gatunków płazów (w tym kumaka nizinnego z listy załącznika II Dyrektywy Siedliskowej) oraz siedliska dogodne do gniazdowania wielu gatunków ptaków w tym taksonów z listy załącznika I Dyrektywy Ptasiej (gąsiorek)

Proponowana forma ochrony: użytek ekologiczny

- **KAMIENIOŁOM BOBROWNIKI (3)**

Obszar położony jest w obrębie kamieniołomu „Bobrowniki”, obejmuje spąg wyrobiska o urozmaiconej rzeźbie wraz z rozlewiskami, stawami i ciekami.

Przedmiot ochrony: urozmaicona siedliskowo powierzchnia spągu wyrobiska podlegająca procesom spontanicznej sukcesji wraz ze stanowiskami objętymi ochroną roślin i zwierząt, w tym miejsc rozrodu wielu gatunków płazów.

Proponowana forma ochrony: użytek ekologiczny

- **LASY I ROZLEWISKA NAD WODĄ GRANICZNĄ (4)**

W granicach proponowanego obszaru chronionego krajobrazu znajdują się głównie zróżnicowane, dobrze zachowane ekosystemy leśne przecinane licznymi ciekami. Niewielki, ale istotny dla funkcjonowania biocenozy całego obszaru, odsetek powierzchni zajmują niewielkie zbiorniki wodne (starorzecza, zbiornik „Głęboki Dół”), torfowiska, łąki i płaty roślinności szuwarowej. Proponowany do ochrony obszar częściowo stanowił będzie jednocześnie element sieci ekologicznej miasta (korytarz ekologiczny).

Przedmiot ochrony: Zachowanie krajobrazu kształtowanego przez zróżnicowane siedliskowo lasy urozmaicone zbiornikami wodnymi, ciekami i łąkami. Zachowanie krajobrazu kształtowanego resztki starodrzewiu dębowego na terenie dawnego rezerwatu Dęby Boruszowickie. Przedmiotem ochrony są jednocześnie składające się na krajobraz tego obszaru cenne przyrodniczo zespoły roślinne oraz stanowiska rzadkich gatunków roślin oraz zwierząt.

Proponowana forma ochrony: Obszar chronionego krajobrazu.

• **DRZEWA PROPONOWANE DO OCHRONY (JAKO POMNIKI PRZYRODY ŻYWEJ)**

Nr ew.	Nazwa polska (nazwa łacińska)	lokalizacja	Opis
1	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i> Pall)	Bobrowniki Śląskie ul. Długa działka nr 942/53	– wolnostojące, okazałe drzewo o przekroju kopulastym, – główny pień rozwidlony na 2 korony na wysokości 3 m, – korona rozłożysta, symetryczna, gęsta, nisko osadzona, – obwód 341 cm
2	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i> Pall)	Bobrowniki Śląskie ul. Długa działka nr 64	– okazałe drzewo o przekroju kopulastym, – główny pień posiada 2 odnogi o obwodach 80 i 92 cm, – korona symetryczna, gęsta, nisko osadzona, bardziej rozłożysta od strony pola, – obwód 310 cm
3	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i> Pall)	Bobrowniki Śląskie ul. Długa działka nr 64	– okazałe drzewo o przekroju kopulastym, – u podstawy pnia liczne odnogi, – korona symetryczna, gęsta, nisko osadzona, bardziej rozłożysta od strony pola, – obwód 257 cm.
4	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i> Pall)	Bobrowniki Śląskie ul. Długa działka nr 64	– okazałe drzewo o przekroju kopulastym, – u podstawy pnia liczne odnogi, – korona symetryczna, gęsta, nisko osadzona, bardziej rozłożysta od strony pola, – obwód 310 cm.
5	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i> Pall)	Bobrowniki Śląskie ul. Długa działka nr 64	– okazałe drzewo o przekroju kopulastym, – u podstawy pnia liczne odnogi, – korona symetryczna, gęsta, nisko osadzona, bardziej rozłożysta od strony pola, – obwód 298 cm.
6	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i> Pall)	Bobrowniki Śląskie ul. Długa działka nr 64	– okazałe drzewo o przekroju kopulastym, – u podstawy pnia liczne odnogi, – pień rozwidla się na wysokości 2 m na 3 korony, – korona symetryczna, gęsta, nisko osadzona, bardziej rozłożysta od strony pola, – obwód 265 cm.
7	Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Bobrowniki Śląskie działka nr 399/27	– okazałe drzewo o nieregularnym przekroju, – pojedynczy pionowy pień, – korona symetryczna, gęsta, wysoko osadzona, rozłożysta, – obwód 374 cm.
8	Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Bobrowniki Śląskie działka nr 399/27	– okazałe drzewo o nieregularnym przekroju, – pojedynczy pionowy pień, – korona wyraźnie asymetryczna ze względu na sąsiedztwo drugiego buku, gęsta, nisko osadzona, rozłożysta, – obwód 401 cm.
9	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i> L.)	Pniowiec dawny rezerwat przyrody „dęby Boruszowickie”,	– drzewo o nieregularnym przekroju, – korona asymetryczna, rzadka, wysoko osadzona, wąska, – obwód 324 cm.

		działka nr 190/3	
10	Jesion wyniosły (Fraxinus Excelsior L.)	Rybna działka nr 131/8	– okazałe drzewo o nieregularnym przekroju, – korona symetryczna, gęsta, nisko osadzona, rozłożysta, – obwód 330 cm.

3.3.4. USTALENIA DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA

- Kierunki kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego będą wymagały podjęcia działań polegających na:
 - utworzeniu systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych (Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015 i Program Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego),
 - przywróceniu wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochronie jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania (Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego),
 - prowadzeniu działań służących poprawie stanu środowiska przyrodniczego powiatu (Strategia Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego),
 - ochronie wartości przyrodniczych – ze szczególnym uwzględnieniem terenów ogólnodostępnej zieleni miejskiej oraz dużych zespołów zabytkowej zieleni, w tym o randze regionalnej (park w Reptach Śląskich),
 - zachowaniu ciągłości „korytarzy”, „ciągów” i „węzłów” ekologicznych w obrębie systemu dolin cieków wodnych (Stoła, Drama) wraz z terenami zieleni łąkowej oraz zwartymi kompleksami leśnymi,
 - utworzeniu proponowanych małoobszarowych form ochrony przyrody,
 - objęciu ochroną prawną proponowanych pomników przyrody,
 - objęciu ochroną prawną obszaru wokół Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Park w Reptach i Dolina Rzeki Dramy - otulina,
 - pielęgnowaniu i konserwowaniu istniejących pomników przyrody,
 - ochronie podziemi Tarnogórsko - Bytomskich (stworzenie koncepcji zagospodarowania zespołu wyrobisk podziemnych, zabezpieczenie miejsc pełniących rolę wlotów dla nietoperzy, budowa ścieżek i platform obserwacyjnych w obrębie wyrobisk kamieniołomów),
 - kształtowaniu terenów zieleni urządzonej - zieleni miejskiej,
 - zachowaniu zwartych kompleksów terenów otwartych związanych z rolnictwem i produkcją rolną,
 - zablokowaniu możliwości rozpraszania zabudowy na terenach wyznaczonych jako rolnicza przestrzeń produkcyjna,
 - uporządkowaniu gospodarki ściekowej,
 - opracowaniu planu zagrożenia powodziowego,
 - wyznaczeniu stref ochronnych dla ujęcia wód podziemnych,
 - wymianie odcinków rurociągów stalowych znajdujących się w najgorszym stanie technicznym,
 - minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i bezpieczne składowanie pozostałych odpadów,
 - ochronie i kształtowaniu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,

- modernizacji i rozbudowie miejskich systemów ciepłowniczych (źródeł, sieci),
- ograniczeniu niskiej emisji na obszarze studium (wykorzystanie alternatywnych źródeł energii ciepłej),
- modernizacja systemu komunikacyjnego dla zwiększenia przepustowości i uzyskania większej płynności ruchu kołowego,
- poprawie stanu technicznego dróg na terenie studium (poprawa stanu jakości powietrza terenów przyległych),
- budowa i organizacja tras rowerowych,
- poprawie klimatu akustycznego (zmniejszenie emisji hałasu do środowiska).
- Dla ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – 330 – Gliwice oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 337 – Lubliniec – Myszków w granicach obszaru o najwyższej ochronie (ONO):
 - zakaz lokalizacji inwestycji wymagających głębokich wykopów rozszczelniających górotwórow,
 - zakaz lokalizacji inwestycji powodujących zanieczyszczenie gruntu, zmiany w chemii wód przesiąkowych (np. składowanie odpadów, produktów chemicznych i petrochemicznych, uciążliwe obiekty przemysłowe),
 - zakaz stosowania rozwiązań technologicznych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, które mogłyby powodować dostawanie się ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu,
 - stosowanie na terenach parkingów, stacji obsługi samochodów, stacji paliw, placów oraz dróg utwardzonych szczelnych nawierzchni na podłożu izolowanym oraz urządzeń do odprowadzania wód opadowych wyposażonych w separatory związków ropopochodnych,
 - celem realizacji niezbędnych zabezpieczeń dla inwestycji mogących zanieczyścić wody podziemne (np. stacji paliw płynnych) wymagane jest rozpoznanie warunków hydrogeologicznych zgodnie z przepisami szczególnymi w tym zakresie.
- Dla ochrony ujęć wód podziemnych wraz z ich strefami ochrony bezpośredniej obowiązuje zakaz prowadzenia działalności nie związanej z eksploatacją ujęć oraz inne wymogi określone w decyzjach Wojewody Śląskiego o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych.
- Ustalenia dotyczące form ochrony przyrody ustanowionych w trybie przepisów o ochronie przyrody:
 - Dla „Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Park w Reptach i Dolina rzeki Dramy” ustanowionego poprzez Rozporządzenie Wojewody Śląskiego nr 46/02 z dnia 11 lipca 2002r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo – krajobrazowy wielkoprzestrzennej kompozycji krajobrazowej zlokalizowanej na terenie gmin Tarnowskie Góry i Zbrosławice obowiązują ustalenia zawarte w niniejszym rozporządzeniu,
 - Dla rezerwatu przyrody „Segiet” wraz z otuliną obowiązują ustalenia zawarte w Rozporządzeniu Wojewody Śląskiego Nr 39/07 z dnia 01.08.2007r. w sprawie rezerwatu przyrody „Segiet”,
 - Dla obszaru ochrony siedlisk sieci „Natura 2000 PLH Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” obowiązuje zakaz podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a w szczególności zakaz zasypywania otworów wentylacyjnych oraz zakaz składowania odpadów przemysłowych,
 - Dla pomników przyrody żywej obejmujących pojedyncze gatunki drzew ustanowionych w drodze uchwał Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach, obowiązuje ochrona aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi.
 - Obowiązuje ochrona pomnika przyrody nieożywionej - głazu narzutowego przy ul. Wyszyńskiego ustanowionego na drodze uchwały Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach.
- Ustalenia dotyczące obszarów o wartościach przyrodniczych wskazanych graficznie na rysunku studium:

- Dla obszarów **Parku Miejskiego oraz Parku Kamilianów** obowiązuje ochrona istniejącego drzewostanu, flory i fauny; nakaz utrzymania istniejącego ukształtowania terenu: zakaz wykonywania prac powodujących zmianę stosunków wodnych jeśli nie służą one ochronie przyrody.
- Dla **stawu wraz otuliną w rejonie ul. Cegielnianej** obowiązuje zakaz wprowadzania ścieków oraz wszelkich substancji mogących zanieczyścić wody stawu; ochrona istniejącego drzewostanu, flory i fauny.
- Dla obszaru obejmującego fragment terenów **leśnych leżących przy północnej granicy miasta z gminą Tworóg i Miasteczko Śląskie** obowiązuje:
 - ochrona istniejącego lasu wraz z zachowaniem jego struktury gatunkowej, a także łąk rozlewisk, torfowisk starorzeczy związanych z rzeką Woda Graniczna,
 - zakaz zalesiania łąk śródleśnych,
 - ochrona istniejących rzadkich gatunków w skali miasta i regionu roślin i zwierząt,
 - zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
 - zakaz magazynowania i składowania wszelkich materiałów mogących zanieczyścić wody powierzchniowe oraz glebę, a także wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.
- Dla obszaru **leśnego między kolonią Piaseczna Mała, a Strzybnicą oraz rejonu zbiornika wodnego po zachodniej stronie ul. Armii Krajowej w Pniowcu** obowiązuje:
 - utrzymanie istniejących zbiorników wodnych połączonych ze sobą ciekami i otoczonych lasami,
 - ochrona związanych z ciekami i zbiornikami wodnymi siedlisk rodzimej flory i fauny,
 - ochrona istniejących lasów i zadrzewień,
 - zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
 - zakaz magazynowania i składowania wszelkich materiałów oraz wykonywania wszelkich prac mogących zanieczyścić wody powierzchniowe oraz glebę.
- Dla obszaru **„Rybna”** obowiązuje:
 - utrzymanie istniejącego ukształtowania terenu stanowiącego krajobraz rolniczy wraz z ochroną licznych zbiorowisk roślinnych oraz zwierzęcych,
 - ochrona zbiorników wodnych oraz obszarów wodno-błotnych,
 - utrzymanie istniejących enklaw leśnych i zadrzewień,
 - zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
 - zakaz magazynowania i składowania wszelkich materiałów mogących zanieczyścić wody powierzchniowe oraz glebę.
- Dla **„Źródła Młodości”** obowiązuje utrzymanie i ochrona istniejącego źródła wody wraz zakazem wykonywania wszelkich robót w mogących zanieczyścić wody źródła.
- Dla obszaru **„Wąwóz”** obowiązuje:
 - utrzymanie istniejącego ukształtowania terenu z zakazem wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu. Dopuszcza się wykonywanie prac związanych z zabezpieczeniem powodziowym,
 - ochrona istniejących siedlisk rodzimej flory i fauny.

- Dla obszaru **„Dolina Rzeki Dramy”** obowiązuje:
 - utrzymanie istniejącego ukształtowania terenu wraz z zakazem wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu. Dopuszcza się wykonywanie prac związanych z zabezpieczeniem powodziowym,
 - zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
 - ochrona istniejących wód powierzchniowych, zadrzewień istniejących siedlisk rodzimej flory i fauny,
 - zakaz magazynowania i składowania wszelkich materiałów oraz wykonywania wszelkich prac mogących zanieczyścić wody powierzchniowe.
- Dla obszaru pogórniczego **„Bobrowniki”** obowiązuje:
 - utrzymanie istniejącego ukształtowania terenu wraz z zakazem wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu. Dopuszcza się wykonywanie prac związanych z zabezpieczeniem powodziowym,
 - zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
 - ochrona istniejących zadrzewień, stawu wraz z istniejącymi siedliskami rodzimej flory i fauny.
- Dla **„Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Park w Reptach i Dolina rzeki Dramy”** obowiązuje:
 - Wyznacza się strefę ochronną oznaczoną graficznie na rysunku planu, dla której obowiązują następujące ustalenia:
 - ochrona istniejących zadrzewień, enklaw leśnych, cieków, zbiorników wodnych, obszarów wodno - błotnych, zieleni łąkowej,
 - zakaz składowania odpadów, magazynowania środków chemicznych oraz wszelkich substancji mogących zanieczyścić glebę, wody powierzchniowe oraz podziemne.
- Dla **Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego – „Doły Piekarskie”** obowiązuje:
 - zakaz niszczenia,uszkadzania lub przekształcania obszaru objętego ochroną,
 - zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
 - zakaz uszkadzania i zanieczyszczania gleby,
 - zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
 - zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych,
 - zakaz wylewania gnojowicy,
 - zakaz zmiany sposobu użytkowania ziemi,
 - zakaz umyślnego zabijania dziko występujących z wierząt, niszczenia nor, lęgówisk zwierzęcych,
 - zakaz umieszczania tablic reklamowych.
- Dla obszaru **Glinianka w Pniowcu** obowiązuje zakaz wprowadzania ścieków oraz wszelkich substancji mogących zanieczyścić wody stawu; ochrona istniejącego drzewostanu, flory i fauny.
- Dla obszaru łąk **wzdłuż cieku płynącego w kierunku Tłuczykąta** obowiązuje:
 - utrzymanie naturalnego biegu istniejącego cieku wraz z otaczającymi wilgotnymi łąkami i siedliskami roślin i zwierząt,
 - zakaz zalesiania i zadrzewiania terenu,

- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
- zakaz magazynowania i składowania wszelkich materiałów mogących zanieczyścić wody powierzchniowe oraz glebę a także wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.
- Dla **doliny Potoku Pniowieckiego** od jego źródeł do drogi Pniowiec – Tłuczykąt obowiązuje:
 - utrzymanie naturalnego biegu istniejącego Potoku Pniowieckiego wraz ze strefą źródłiskową i terenami rozlewisk,
 - ochrona istniejących siedlisk rodzimej flory i fauny,
 - zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
 - zakaz magazynowania i składowania wszelkich materiałów mogących zanieczyścić wody powierzchniowe, oraz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.
- Dla obszaru **Wyrobiska w Piasecznej** obowiązuje zakaz wprowadzania ścieków oraz wszelkich substancji mogących zanieczyścić wody stawu; ochrona istniejącego drzewostanu, flory i fauny.
- Dla obszaru **Kamieniołom Bobrowniki** obowiązuje:
 - ochrona istniejących rzadkich gatunków w skali miasta i regionu roślin i zwierząt,
 - zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
 - zakaz uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
 - zakaz umieszczania tablic reklamowych.
 - zakaz magazynowania i składowania wszelkich materiałów mogących zanieczyścić wody powierzchniowe, oraz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.
- Dla obszaru **lasów i rozlewisk na wodą Graniczną** obowiązuje:
 - utrzymanie naturalnego biegu istniejącego cieku wraz z otaczającymi wilgotnymi łąkami i siedliskami roślin i zwierząt,
 - zakaz zalesiania i zadrzewiania terenu,
 - zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
 - zakaz magazynowania i składowania wszelkich materiałów mogących zanieczyścić wody powierzchniowe oraz glebę a także wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym,
 - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- Dla pojedynczych gatunków drzew proponowanych do ochrony jako pomniki przyrody obowiązuje ochrona aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi.

3.3.5. STREFY OCHRONY SANITARNEJ WOKÓŁ CMENTARZY

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014

Wokół cmentarzy wskazanych na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego ustala się strefy ochrony sanitarnej w pasie do 50m od ich granic, dla których obowiązują ustalenia zgodnie z rozporządzeniem w sprawie okreslenia jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, przy czym dla cmentarzy istniejących obowiązuje §7 niniejszego rozporządzenia.

3.4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

3.4.1. ZASADY OCHRONY OBIEKTÓW I OBSZARÓW WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTEKÓW

Obowiązuje zachowanie i ochrona obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków wymienionych w rozdziale 2.3.1 obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie [ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003r. Nr 162 Poz. 1568 z późn. zm.)].

3.4.2. ZASADY OCHRONY POMNIKA HISTORII „TARNOWSKIE GÓRY – PODZIEMIA ZABYTEKOWEJ KOPALNI RUD SREBRO-NOŚNYCH ORAZ SZTOLNI CZARNEGO PSTRAĞA”

Na terenie miasta znajduje się pomnik historii „Tarnowskie Góry – Podziemna Zabytkowej Kopalni Rud Srebronośnych oraz Sztolni Czarnego Pstrąga” utworzony zgodnie z Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14.04.2004r. w sprawie uznania za pomnik historii, który też zgodnie z decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 28.05.1966r. został wpisany do rejestru zabytków pod numerem: A/608/66.

Wyrobnisko kopalni objęte ochroną obejmuje łącznie około 150 km chodników i komór położonych na głębokości od 30 do 70 m na obszarze około 190 ha, a w szczególności:

- sztolnia „Fryderyk” i „Szczęść Boże”,
- podziemna kopalni w obrębie szybów „Szczęść Boże”, „Anioł” i „Żmija”,
- sztolnię odwadniającą „Czarnego Pstrąga” w obrębie szybów „Ewa” i „Sylwester”.

Celem ochrony pomnika historii jest zachowanie, ze względu na wyjątkowe wartości historyczne, naukowe i zabytkowe podziemnego układu sztolni, chodników, komór i szybów, dokumentujących, wraz z zachowanymi urządzeniami technicznymi, działalności górnictwa kruszcowego od końca XV w.

Dla pomnika historii studium ustala:

- zakaz składowania odpadów oraz chemikaliów mogących przenikać do górotworu wraz z wodami powierzchniowymi,
- zakaz poruszania się pojazdów o masie całkowitej pow. 15 ton w granicach terenu budowy,
- zakaz stosowania ciężkich urządzeń podczas prowadzenia robót budowlanych powodujących drgania o wartości przyspieszenia drgań większej od 180mm/s²,
- zakaz stosowania punktowego spływu wód opadowych oraz innych (dopuszcza się odprowadzenie wód poprzez stosowanie systemu rozsączającego itp.),
- nakaz zabezpieczenia wejść do wyrobisk uwzględniający możliwość migracji istniejących gatunków zwierząt chronionych.

3.4.3. ZASADY OCHRONY PARKU KULTUROWEGO „HAŁDA POPLUCZKOWA”

Na terenie południowej części dzielnicy Bobrownik w rejonie ulicy Małej i Długiej zlokalizowany jest Park Kulturowy „Hałda Popłuczkowa” utworzony na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Park Kulturowy został podjęty uchwałą nr LXVIII/597/2006 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 25 października 2006 r. w sprawie: utworzenia Parku Kulturowego pn. „Hałda Popłuczkowa” zlokalizowanego w Tarnowskich Górach w rejonie ulic Małej i Długiej.

Zasady ochrony Parku Kulturowego określa załącznik nr 1 do Uchwały nr XIX/196/2007 z dnia 19 grudnia 2007 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach w sprawie planu ochrony Parku Kulturowego pn. „Hałda Popłuczkowa” zlokalizowanego w Tarnowskich Górach w rejonie ulic Małej i Długiej.

3.4.4. ZASADY OCHRONY OBIEKTÓW I OBSZARÓW WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW

Zgodnie z art. 19 ust.1 pkt 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U z 2003r. Nr 162, poz. 1568 z późn.zm.) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014**

w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ochronę zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków.

Ponadto zgodnie z art. 39 ustawy prawo budowlane obiekty budowlane ujęte w gminnej ewidencji zabytków podlegają uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków na etapie uzyskania pozwolenia na budowę.

Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków zostały opisane w rozdziale 2.3.4.

- dla budynków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków poza obiektami, o których mowa w pkt 3.4.1 obowiązuje:
 - zachowanie istniejącej formy wraz z zachowaniem oryginalnego wystroju elewacji; dopuszcza się nadbudowę obiektów związaną z adaptacją pomieszczeń najwyżej położonej istniejącej kondygnacji na pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi z zastosowaniem istniejącej geometrii głównych połaci dachowych; dla budynków leżących w zwartej pierzei zachowanie wystroju elewacji dotyczy elewacji frontowych,
 - w przypadku lokalizacji reklam na budynkach należy je umieszczać w parterach obiektów do linii gzymsu a w razie jego braku do dolnej wysokości okien i pietra,
 - szyldy i tablice informacyjne lokalizowane na budynkach wpisanych do gminnej ewidencji zabytków muszą być wykonane z materiałów szlachetnych takich jak: metale kolorowe, szkło hartowane, kamień, tworzywa sztuczne imitujące materiały naturalne itp.; reklamy nie mogą przesłaniać elementów wystroju architektonicznego elewacji; dopuszcza się wykonanie napisów reklamowych w formie liter wykonanych z materiałów szlachetnych umieszczonych bezpośrednio na elewacji budynku,
- dla obiektów małej architektury obowiązuje utrzymanie istniejącej formy, detalu architektonicznego, a także w przypadku ich renowacji zastosowanie materiałów wykończeniowych nawiązujących do pierwotnego ich wykończenia,
- dla obiektów budownictwa obronnego - bunkrów obowiązuje zachowanie istniejącej formy. Ustala się strefę ekspozycji wokół bunkrów w granicach, której obowiązuje: zakaz realizacji budynków, zakaz zadrzewiania terenu z dopuszczeniem zachowania istniejących zadrzewień,
- dla obiektu techniki obejmującego kolej wąskotorową obowiązuje podkreślenie walorów historycznych oraz turystycznych poprzez zagospodarowanie przystanków w sposób ujednolicony (zastosowanie jednolitych wiat przystankowych, elementów wykończeniowych posadzek, tablic informacyjnych),
- obowiązuje ochrona obiektów techniki obejmujących 2 lokomotywy eksponowane przy ul. Pokoju przy Technikum Kolejowym z dopuszczeniem wykonania wszelkich robót zabezpieczających ich przed zniszczeniem,
- dla stanowisk archeologicznych wymaga się, by wszelkie roboty ziemne były prowadzone zgodnie z przepisami z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Dotyczy to w szczególności działań podejmowanych w związku z odkryciem przedmiotów zabytkowych lub obiektów zabytkowych.

3.4.5. ZASADY OCHRONY STREF OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

3.4.5.1. STREFY „B” OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

Na terenie miasta Tarnowskie Góry zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych wyznaczone zostały następujące obszary objęte strefą „B” ochrony konserwatorskiej:

- otulinę układu urbanistycznego centrum miasta,
- historyczny układ ruralistyczny „Lasowice”,
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Rybnej”,

- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Strzybnicy”,
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Sowic”
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Bobrownik”,
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Starych Tarnowic”,
- historyczny układ ruralistyczny na terenie „Starych Rept”.
- **W obrębie strefy „B” stanowiącej otulinę układu urbanistycznego centrum miasta obowiązuje:**
 - zakaz stosowania panelowych materiałów wykończeniowych z tworzyw sztucznych np.: „siding” na elewacjach budynków,
 - zakaz stosowania betonowych prefabrykowanych ogrodzeń bądź ogrodzeń z blachy,
 - nakaz zachowania układu zieleni komponowanej z zespołami zabytkowymi, utrzymanie istniejących szpalerów drzew z dopuszczeniem ich wymiany w miejscu koniecznego ich usunięcia,
 - nakaz utrzymania istniejących nawierzchni z kostek brukowych jezdni ulic,
 - zakaz umieszczania reklam na drzewach, na obiektach małej architektury, na urządzeniach technicznych, na dachach budynków, w sposób przesłaniający detale architektoniczne elewacji oraz otwory okienne.
 - zakaz lokalizacji reklam wolno stojących o powierzchni reklamowej większej niż 6 m²; w przypadku lokalizacji reklam na budynkach – obowiązuje nakaz umieszczania ich w parterach obiektów do linii gzymsu z zastrzeżeniem pkt 7, a w razie jego braku do dolnej wysokości okien I piętra,
 - dopuszcza się lokalizację reklam powyżej linii gzymsu na ścianach bocznych budynków
 - nie ujętych w gminnej ewidencji zabytków (na ścianach bez otworów okiennych i ozdobnych detali architektonicznych w tym: pilastry fryzy, opaski) o powierzchni reklamowej nie większej niż 60% powierzchni ściany. W przypadku lokalizacji dwóch lub większej ilości reklam muszą one posiadać jednolitą formę i wielkość,
 - dopuszcza się stosowanie reklam mobilnych nie związanych z podłożem o następujących wymiarach: wysokość max – 1,5m, dłuższy bok podstawy max – 1,0m,
 - dopuszcza się tymczasowe stosowanie transparentów reklamowych oraz reklam pneumatycznych.
- **W obrębie pozostałych obszarów objętych strefą „B” ochrony konserwatorskiej obowiązuje:**
 - zakaz lokalizacji reklam na budynkach o powierzchni reklamowej większej niż 6m²; reklamy na budynkach muszą być montowane w pasie przyziemia do linii gzymsu, a w razie jego braku do dolnej wysokości okien I piętra,
 - zakaz lokalizacji reklam wolno stojących o powierzchni reklamowej powyżej 15m²,
 - zakaz umieszczania reklam na drzewach, na obiektach małej architektury, na urządzeniach technicznych, w sposób przesłaniający detale architektoniczne elewacji oraz otwory okienne,
 - zakaz lokalizacji obiektów tymczasowych takich jak: kontenerowe pawilony handlowe, gastronomiczne, tymczasowe garaże, barakowozy,
 - zakaz stosowania betonowych prefabrykowanych ogrodzeń, bądź ogrodzeń z blachy na frontach działek,
 - dla nowej zabudowy - zakaz stosowania panelowych materiałów wykończeniowych z tworzyw sztucznych np.: „siding” na elewacjach budynków,
 - nakaz zachowania układu zieleni komponowanej z zespołami zabytkowymi.

3.4.5.2. STREFY „K” OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Na terenie miasta Tarnowskie Góry zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych wyznaczone zostały następujące obszary objęte strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego:

- cmentarz żydowski przy ul. Gliwickiej 66,
- cmentarz przy kościele św Anny,
- cmentarz komunalny oraz cmentarz wojenny przy ul. Wyszyńskiego,
- cmentarz w tzw. ‘Parku Kamilianów’,
- cmentarz przy ul. Kościelnej w Strzybnicy,
- park Miejski przy ul. Wyszyńskiego,
- park przy kościele św. Jana Chrzciciela (tzw. „Parku Kamilianów”) przy ul. Słoneczników,
- skwer wraz z częścią terenu II LO im. St.Staszica na miejscu byłego cmentarza ewangelickiego.

Dla terenów cmentarzy obowiązuje zachowanie historycznie ukształtowanego planu alei, zieleni wysokiej, ochrona zabytkowych nagrobków sprzed 1945r. oraz innych obiektów architektury sakralnej.

Dla obszarów parków i skwerów obowiązuje zachowanie układu głównych alei, szpalerów drzew; obowiązuje kształtowanie obiektów małej architektury (np. ławki, latarnie) w sposób ujednolicony na danym obszarze.

3.4.5.3. STREFY „EG” OCHRONY EKSPOZYCJI KRAJOBRAZU POGÓRNICZEGO

W granicach miasta zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych wyznaczone zostały następujące obszary objęte strefą „EG” ochrony ekspozycji krajobrazu pogórniczego:

- obszary łąk pogórnich z występowaniem biocenoz roślinności galwanowej,
- otoczenie byłych szybów kopalni „Fryderyk” z zadrzewieniem i zachowanymi hałdami przyszybowymi (szybów: „Glück”, „Bohr”, „Comet”, „Nettelbeck”, „Sack”, „Żmija”, „Gustaw”, „Reden”, „Minette”, „Heinzmann”, „Szczeń Boże”, „Carnall”, obudowa szybu Lichtloch IV),
- hałdy powydobywcze, popłuczkowe (kopiec „Rudolfina” w Bobrownikach przy ul. Parkowej)
- rejony zagęszczonego występowania warpi, pingów, lejów przyszybowych, i innych elementów antropomorficznej rzeźby terenu, związanych z dawnymi pracami górnictwami.
- ślady działalności górniczej w Parku Miejskim przy ul. Wyszyńskiego,
- ślady działalności górniczej w parku „Kamilianów”,
- hałdę „Sawina”,

Na ww. terenach obowiązują następujące ustalenia:

- zakaz naruszania istniejącego ukształtowania terenu (plantowania wzniesień,
- przemieszczania mas ziemnych, zasypywania dołów),
- zakaz naruszania muraw galmanowych,
- utrzymanie istniejących zadrzewień i zakrzewień z dopuszczeniem ich wymiany związanej z zabiegami pielęgnacyjnymi.

3.4.5.4. STREFY „OW” OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ

Wokół stanowisk archeologicznych zgodnie z zapisami obowiązujących planów miejscowych wyznaczone zostały strefy obserwacji archeologicznej.

Wszelkie roboty ziemne w granicach stref winny być prowadzone zgodnie z przepisami z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Dotyczy to w szczególności działań podejmowanych w związku z odkryciem przedmiotów zabytkowych lub obiektów zabytkowych.

3.5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

Tarnowskie Góry dzięki bliskiemu położeniu z aglomeracją górnośląską znajdują się w jednym z lepiej rozwiniętych regionów Polski pod względem rozbudowanej infrastruktury komunikacyjnej. Bliskość lotniska w Pyrzowicach, przebiegające dwie drogi krajowe DK11 i DK78, projektowana trasa ekspresowa S11, bliskość projektowanej autostrady A1, oraz jeden z największych rozdzielczych węzłów kolejowych w Polsce, nadają miastu wysokie walory do zamieszkania i zainwestowania.

Układ komunikacyjny miasta Tarnowskie Góry jest dobrze rozbudowany, ale wymaga prac związanych z lepszą wydajnością i przepustowością. Stan techniczny nawierzchni ulic systematycznie się poprawia, ale nadal zostawia wiele do życzenia.

Administratorami układu drogowo - ulicznego miasta Tarnowskie Góry są:

- Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Tarnowskich Górach,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach.

Zewnętrzny układ komunikacyjny:

Do zewnętrznego układu komunikacyjnego łączącego obszar miasta z sąsiednimi miastami i gminami należą:

ul. Gliwicka stanowiąca fragment drogi krajowej nr 78 – kierunek Gliwice,

ul. Obwodnica stanowiąca fragment drogi krajowej nr 78 i 11 i drogi wojewódzkiej nr 908 w kierunku Miasteczka Śląskiego,

ul. Korola stanowiąca fragment drogi krajowej nr 11 – kierunek Bytom,

ul. Nakielska - kierunek Nakło Śląskie - Świerklaniec,

ul. Pyskowska - kierunek Zbroslawice,

ul. Zagórska (fragment drogi krajowej nr 11) – kierunek Tworóg,

Na terenie miasta Tarnowskie Góry przewiduje się docelowo realizację drogi ekspresowej **S11** w relacji Kołobrzeg – Pyrzowice ujętej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. W związku z faktem, iż brak jest wskazania lokalizacyjnego w/w drogi w niniejszym studium utrzymano istniejące zagospodarowanie na obszarach potencjalnego przebiegu nowej drogi. Dotyczy to w szczególności terenów rolnych, gdzie wprowadzono zakaz nowej zabudowy, a także terenów leśnych. Zasady i warunki przygotowania nowej inwestycji drogowej będą realizowane zgodnie z wymogami ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. 2008r Nr 193, poz. 1194 z późn.zm.)

Dla istniejących dróg stanowiących zewnętrzny układ komunikacyjny dopuszcza się remonty, modernizację wraz z dostosowaniem ich parametrów do wymaganej klasy drogi zgodnie przepisami odrębnymi w zakresie dróg publicznych.

Zmiany dotyczące wewnętrznego układu komunikacyjnego:

Na obszarze całego miasta dopuszcza się lokalizację nowych dróg publicznych i wewnętrznych w szczególności na terenach przeznaczonych do zainwestowania.

Dopuszcza się remonty, modernizacji, rozbudowy i przebudowy istniejących dróg wraz z dostosowaniem ich parametrów do klasy drogi zgodnie przepisami odrębnymi w zakresie dróg publicznych.

Studium uwzględniła rezerwę terenu pod fragment drogi stanowiący przedłużenie obwodnicy miasta od skrzyżowania ul. Zagórskiej i Opolskiej w kierunku ul. Grzybowej z możliwością jej powiązania z projektowaną trasą ekspresową S-11.

Wskaźniki zabezpieczenia miejsc parkingowych:

Dla realizowanej funkcji w obiektach nowo projektowanych, podlegających rozbudowie bądź adaptacji wymagane jest zapewnienie miejsc parkingowych w ilości niezbędnej dla jej obsługi, lecz nie mniejszej niż:

- 1,5 miejsca na 1 mieszkanie w budynku wielorodzinnym,
- 2 miejsca na 1 budynek jednorodzinny,
- dla obiektów produkcyjnych i rzemieślniczych – 1 miejsce na 4 zatrudnionych,
- dla obiektów handlowych, w tym dla obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² a także: biur, urzędów, przychodni zdrowia – 1 miejsce na 100m² powierzchni użytkowej obiektu,
- dla obiektów użyteczności publicznej takich jak: kina, lokale rozrywkowe, kościoły, sale widowiskowe - 20 miejsc na 100 miejsc w obiektach,
- dla obiektów sportowych, bibliotek – 20 miejsc na 100 użytkowników,
- dla obiektów gastronomii takich jak: restauracje, kawiarnie – 15 miejsc na 100 miejsc konsumenckich,
- szkoły, przedszkola, żłobki – 25 miejsc na 100 zatrudnionych,
- hotele, motele, pensjonaty – 25 miejsc na 100 łóżek.

Dopuszcza się zbilansowanie potrzeb parkingowych poprzez realizację parkingów i garaży w granicach terenu inwestycji bądź na nieruchomościach sąsiednich.

W zależności od istniejących uwarunkowań w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się zwiększenie ilości miejsc parkingowych.

Komunikacja rowerowa:

Odrębnym zagadnieniem są trasy rowerowe. Dobrze funkcjonujący system komunikacji rowerowej przynosi korzyści ekologiczne i funkcjonalne dla całego miasta. Mieszkańcom natomiast daje dużo przyjemności i swobody poruszania się na terenie miasta. Komunikacja rowerowa ma szczególne znaczenie dla ścisłego centrum miasta przyczyniając się do odciążenia ruchu kołowego. W studium wskazano propozycje przebiegu ciągów tras rowerowych. Wskazane trasy prowadzą głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz przez tereny zieleni urządzonej. Celem wskazanych podróży rowerowych są ośrodki oraz miejsca sportu, rekreacji, wypoczynku jak również miejsca i obiekty o wartościach zabytkowych i kulturowych.

Komunikacja publiczna:

Obszar Miasta jest bardzo dobrze powiązany komunikacją autobusową zarówno z miastami sąsiednim jak też z innymi miastami na obszarze kraju. Do ważniejszych połączeń autobusowych należą połączenia z następującymi miastami: Katowicami, Bytomiem, Gliwicami, Zabrzem, Siemianowicami, Pyrzowicami, Częstochową, Rybnikiem, Kołobrzegiem, Zakopanem.

Komunikacja kolejowa:

Główny dworzec PKP zlokalizowany jest w Tarnowskich Górach przy ul. Częstochowskiej. Położony jest

on w bezpośrednim sąsiedztwie dworca autobusowego MZKP oraz PKS co znacząco wpływa na wygodę podróżujących środkami komunikacji kolejowej i autobusowej.

W granicach studium nie wprowadza się zmian w przebiegu tras komunikacji kolejowej oraz przeznaczenia terenów.

Kolej wąskotorowa:

W obrębie miasta przebiega linia kolei wąskotorowej relacji: Bytom - Miasteczko Śl.

W granicach studium nie wprowadza się zmian w przebiegu trasy kolei wąskotorowej.

3.6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

3.6.1. ENERGETYKA

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się:

Budowę, przebudowę oraz modernizacje i remonty istniejących sieci i urządzeń elektroenergetycznych.

Wszelkie zmiany zagospodarowania terenu pod liniami 110kV oraz w odległościach poziomych mniejszych niż 15m od skrajnych przewodów linii, należy projektować w oparciu o normę PN-EN-50341-3-22 oraz PN-EN 50341-1, Ustawę - Prawo ochrony środowiska z dnia 27.04.2001 (Dz. U. Nr 62 poz. 627 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z dnia 30.10.2003 (Dz. U. Nr 197, poz. 1883) i uzgodnić każdorazowo z właścicielami sieci.

Należy uwzględniać strefy ochronne wolne od zagospodarowania i zadrzewienia wzdłuż linii napowietrznych i kablowych (strefy techniczne umożliwiające eksploatację sieci, w tym przy liniach napowietrznych należy uwzględnić dojazd do stanowisk słupowych) o następujących szerokościach:

- 15 m od skrajnych przewodów linii napowietrznych WN.
- 10 m od skrajnych przewodów linii napowietrznych SN.
- 5 m od skrajnych przewodów linii napowietrznych nN.
- W pobliżu linii kablowych WN, SN i nN – szerokość strefy ochronnej bezwzględnie podlega każdorazowo uzgodnieniu z właścicielem sieci, i powinna być zgodna z zapisami aktualnych norm oraz standardami przyjętymi do stosowania przez właściciela sieci.
- Szerokość stref ochronnych o odległościach mniejszych niż zapisanych powyżej należy każdorazowo uzgodnić z właścicielem sieci.

Dopuszcza się zagospodarowanie terenu w strefach ochronnych linii napowietrznych i kablowych WN, SN i nN po każdorazowym uzgodnieniu szczegółowej lokalizacji obiektów z właścicielem linii.

Zasilanie istniejących odbiorców i nowo przyłączonych odbywa się i odbywać się będzie:

- Dla wysokiego napięcia (WN) – liniami napowietrznymi lub liniami kablowymi ziemnymi.
- Dla średniego napięcia (SN) – liniami napowietrznymi z przewodami pełno izolowanymi lub niepełno izolowanymi lub liniami napowietrznymi z przewodami nieizolowanymi lub liniami kablowymi ziemnymi.
- Dla niskiego napięcia (nN) – liniami napowietrznymi izolowanymi lub liniami kablowymi ziemnymi.
- Poprzez stacje transformatorowe SN/nN w wykonaniu kontenerowym, słupowym bądź uzasadnionych przypadkach wbudowane.

3.6.2.GAZOWNICTWO

W zakresie zaopatrzenia w gaz ustala się:

- budowy, przebudowy oraz modernizacje i remonty istniejących sieci gazowych,
- budowę nowych sieci gazowych dla potrzeb terenów inwestycyjnych określonych w studium,
- zaopatrzenie w gaz będzie realizowane z sieci gazociągów średniego i niskiego ciśnienia,
- dopuszcza się stosowanie indywidualnych zbiorników gazu,

Ograniczenia w użytkowaniu terenów w sąsiedztwie gazociągów wynikają z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

Planuje się budowę gazociągu strategicznego DN700CN8,4MPa Tworzeń – Tworóg wzdłuż istniejącego gazociągu Tworzeń - Tworóg I.

3.6.3.WODOCIĄGI

W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:

- budowy, przebudowy oraz modernizacje i remonty istniejących sieci wodociągowych,
- budowę nowych sieci wodociągowych dla potrzeb terenów inwestycyjnych określonych w studium,
- nowe sieci wodociągowe należy lokalizować w granicach ciągów komunikacyjnych,
- wymiana odcinków wodociągów azbestowo-cementowych,
- wymiana odcinków wodociągów stalowych i żeliwnych,
- dopuszcza się indywidualne ujęcia wód - studnie.

Dla wodociągów magistralnych zaleca się uwzględnić strefy techniczne:

- dla wodociągów o średnicy powyżej 1000mm - 10,0m z obu stron wodociągu,
- dla wodociągów o średnicy od 400 mm do 1000mm - 8,0m z obu stron wodociągu,
- dla wodociągów o średnicy poniżej 400mm - 3,0m z obu stron wodociągu.

Na obszarze objętym studium obowiązuje nakaz zapewnienia urządzeń wodnych do celów przeciwpożarowych zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie - rozporządzenie z dnia 24 lipca 2009r. z sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U z 2009r. Nr 124 poz. 1030).

3.6.4. KANALIZACJA

W zakresie odprowadzania ścieków komunalnych ustala się:

- odprowadzanie ścieków komunalnych do oczyszczalni ścieków poprzez rozbudowany system kanalizacyjny do:
 - „Centralnej oczyszczalni ścieków” w Tarnowskich Górach (w Sowicach),
 - oczyszczalni ścieków „Repty Śląskie” (w Starych tarnowicach),
 - oczyszczalni ścieków „LEŚNA przy ul. Kraszewskiego (w Strzybnicy),
- budowę, przebudowę oraz modernizacje i remonty istniejących sieci i urządzeń kanalizacyjnych,

- kontynuację budowy rozdzielczej sieci kanalizacyjnej,
- nowe sieci kanalizacyjne należy lokalizować w granicach ciągów komunikacyjnych,
- na terenach nie objętych systemem kanalizacyjnym do czasu realizacji dopuszcza się zastosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych,
- dopuszcza się stosowanie przydomowych mechaniczno - biologicznych oczyszczalni ścieków.

W zakresie odprowadzania ścieków przemysłowych ustala się:

- ścieki przemysłowe przed odprowadzeniem do systemu kanalizacyjnego wymagają uzyskania niezbędnych parametrów czystości zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie [ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j.Dz.U. z 2006r. Nr 123 poz. 858 z późn. zm.)],
- na terenach PU produkcyjno - usługowych wyznaczonych w studium dopuszcza się realizację indywidualnych oczyszczalni ścieków dla potrzeb prowadzonej działalności.

W zakresie odprowadzania wód opadowych ustala się: odprowadzanie wód opadowych zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U z 2002r Nr 75 poz.690 z późn. zm.) z uwzględnieniem wymogów dotyczących ochrony podziemnego układu sztolni, chodników, komór i szybów stanowiących pomnik historii.

3.6.5.CIEPŁOWNICTWO

W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się

- budowę, przebudowę oraz modernizację i remonty istniejących sieci i urządzeń ciepłowniczych.
- zapewnienie dostaw energii cieplnej z kotłowni indywidualnych bądź kotłowni zbiorczych opalanych gazem ziemnym, olejem opałowym lekkim lub innym paliwem nie powodującym zanieczyszczenia środowiska,
- w zabudowie jednorodzinnej zakazuje się wznoszenia niskosprawnych (o sprawności energetycznej poniżej 80%) indywidualnych źródeł energii cieplnej opalanych paliwem stałym,
- należy dążyć do stosowania systemów ciepłowniczych opartych i wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- należy dążyć do pełnej termomodernizacji wszystkich budynków mieszkalnych na terenie całego miasta.

3.6.6.OBSŁUGA TELEKOMUNIKACYJNA

W granicach studium dopuszcza się lokalizację celu publicznego z zakresie łączności publicznej obejmujących utrzymanie istniejącej, rozbudowę oraz budowę nowej infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie.

Oddziaływanie instalacji radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych emitujących pola elektroenergetyczne nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów tych pól, określonych w przepisach odrębnych w zakresie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dostępnych dla ludności.

3.6.7. OBSZARY ROZMIESZCZENIA URZADZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Na terenie miasta wyznaczono obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW wraz ze strefą ochronną. Na terenach tych zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100kW.

Tereny te zlokalizowane zostały w rejonach:

- teren „CH GWAREK” przy ul. Zagórskiej,
- teren byłego składowiska odpadów przy ul. Zagórskiej,
- tereny rolne w rejonie ul. Sielanki w Starych Tarnowicach
- tereny rolne pomiędzy ul. Batorego a terenami kolejowymi w Bobrownikach.

3.6.8. GOSPODARKA ODPADAMI

• ODPADY KOMUNALNE

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Tarnowskie Góry będzie realizowany w oparciu o ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 1399), oraz „Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014” przyjęty uchwałą Nr IV/25/1/2012 z dnia 24 sierpnia 2012 roku Sejmiku Województwa Śląskiego.

• ODPADY SEKTORA GOSPODARCZEGO, ODPADY NIEBEZPIECZNE

System gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014” przyjęty uchwałą Nr IV/25/1/2012 z dnia 24 sierpnia 2012 roku Sejmiku Województwa Śląskiego.

Na terenie miasta Tarnowskie Góry zlokalizowane jest składowisko odpadów niebezpiecznych (stare zwałowiska) Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w likwidacji.

3.7. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Na terenie miasta Tarnowskie Góry występują następujące obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego (w myśl art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami; (t.j. Dz. U. z 2010 r. nr 102 poz.651 z późn. zm.) o znaczeniu lokalnym oznaczone graficznie i literowo na rysunku nr 1 - kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- tereny zabudowy usługowej z podstawowym przeznaczeniem pod usługi publiczne,
- tereny zabudowy usługowej przeznaczone pod budowę i utrzymanie obiektów sportowych – tereny sportu i rekreacji,
- obszary przeznaczone pod drogi oraz budowa i utrzymanie dróg publicznych klasy dojazdowej, lokalnej, zbiorczej,
- place i skwery,
- obszary związane z budową i utrzymaniem publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania i odprowadzania ścieków,
- obszary związane z budową i utrzymaniem przewodów i urządzeń do przesyłania pary, gazów, energii elektrycznej a także obiektów niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń,

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014**

- obszary związane z regulacją i utrzymaniem wód oraz urządzeń melioracji wodnych będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- obszary cmentarzy,
- tereny i obiekty stanowiące zabytki w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami obejmujące obiekty i tereny wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
- pomniki przyrody żywej obejmujące pojedyncze gatunki drzew,
- pomnik przyrody nieożywionej,
- ujęcia wód podziemnych,
- obszary zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt oznaczone na rysunku studium jako obszary o wartościach przyrodniczych,
- teren kolejki wąskotorowej,
- utrzymanie istniejącego składowiska odpadów w Rybnej,
- teren projektowanego lądowiska dla samolotów.

3.8. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST.1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

Na terenie miasta Tarnowskie Góry występują następujące obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego (w myśl art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2010 r. nr 102 poz.651 z późn. zm.) o znaczeniu ponadlokalnym::

- obszary przeznaczone pod drogi oraz budowa i utrzymanie dróg publicznych klasy głównej oraz głównej ruchu przyspieszonego w tym planowana realizacja drogi ekspresowej S11,
- obszary związane z budową i utrzymaniem głównych publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania i odprowadzania ścieków,
- obszary związane z budową i utrzymaniem głównych przewodów i urządzeń do przesyłania pary, gazów, energii elektrycznej, a także obiektów niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń,
- tereny i obiekty stanowiące zabytki w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami obejmujące obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków „pomnik historii, park kulturowy,
- obszary zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt obejmujące: rezerwat przyrody „Segiet”, obszar ochrony siedlisk sieci „Natura 2000 PLH Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie”, tereny lasów ochronnych, obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP – 330 Gliwice oraz obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP337 Lubliniec – Myszków,
- tereny kolejowe,
- obszary związane z utrzymaniem urządzeń służących do składowania odpadów - teren składowiska odpadów przy ul. Laryszowskiej,
- utrzymanie składowiska odpadów niebezpiecznych oraz rekultywacja terenów poprzemysłowy byłych Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry,

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014**

- budowie regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty. Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Warty.

3.9. OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIAZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁÓW NIERUCHOMOŚCI, A TAKRZE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000M.KW ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

- Na terenie miasta Tarnowskie Góry nie wyznaczono nowych obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości. Dopuszcza się jednak możliwość wszczęcia odpowiednich procedur scalania i podziału gruntów w przypadku wystąpienia takiej konieczności.
- Studium wyznacza nowe obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² w rejonie Obwodnicy i ul. Bałtyckiej (oznaczonego symbolem 6S-UC) dla którego istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez obszar przestrzeni publicznej należy rozumieć obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Do przestrzeni publicznych na terenie miasta należą:

- Rynek wraz z ulicą Krakowską oraz Placem Wolności,
- Park Repecki,
- Park Miejski przy ul. Wyszyńskiego,
- Zespół Pałacowo Parkowy w Rybnej,
- Plac Gwarków,
- Plac Żwirki i Wigury,
- Plac handlowy przy ul. Dolnej.

Dla wyżej wymienionych przestrzeni publicznych obowiązuje:

- zakaz umieszczania reklam i znaków na pomnikach, na drzewach, na obiektach tworzonych dla ozdoby ulic, placów i skwerów: rzeźbach, latarniach,
- umieszczanie reklam i znaków na elewacjach budynków zgodnie z wymogami ochrony konserwatorskiej zapisanymi w studium,
- rozmieszczenie wolno – stojących reklam i znaków nie może powodować utrudnienia w komunikacji pieszej i rowerowej oraz ograniczenia widoczności na skrzyżowaniach i utrudnienia percepcji znaków i sygnałów drogowych.
- Obowiązuje podkreślenie rangi Rynku staromiejskiego oraz ulicy Krakowskiej poprzez:
 - nakaz czytelnego rozdzielenia ruchu pieszego i kołowego (zróżnicowanie materiałów posadzek),
 - nakaz wymiany nawierzchni ulicy oraz chodników – wprowadzenie kostki brukowej, płyt

kamiennych,

- nakaz wprowadzenia ujednoliconych pod względem formy obiektów małej architektury takich jak: ławki, latarnie,
 - dopuszcza się na obszarze ulicy oraz rynku rozmieszczenie donic z zielenią oraz wydzielanie terenów zieleni urządzonej,
 - dopuszcza się lokalizację pomników,
 - dopuszcza się realizację obiektów tymczasowych (w tym.: ogrodów gastronomicznych, kiosków handlowych, gastronomicznych, estrad),
 - dopuszcza się obiekty usług gastronomii wraz z ogrodem gastronomicznym,
 - dopuszcza się realizację sezonowych obiektów sportu i rekreacji.
- Dla Placu Wolności obowiązuje:
 - nakaz zachowania istniejących zadrzewień z dopuszczeniem ich wymiany,
 - dopuszcza się zachowanie istniejących form zieleni urządzonej – klombów oraz realizację nowych,
 - dopuszcza się zachowanie istniejących obiektów małej architektury oraz wprowadzenie nowych; ustala się nakaz zachowania jednolitej formy dla obiektów małej architektury takich jak: ławki, latarnie,
 - dopuszcza się realizację obiektów tymczasowych (w tym.: ogrodów gastronomicznych, kiosków handlowych, gastronomicznych, estrad).
 - Dla Parku Repeckiego obowiązuje:
 - wprowadzenie oraz utrzymanie ujednoliconych obiektów małej architektury, (ławki, kosze na śmieci, latarnie).
 - Dla Parku Miejskiego przy ul. Wyszyńskiego obowiązuje:
 - wprowadzenie oraz utrzymanie ujednoliconych obiektów małej architektury, (ławki, kosze na śmieci, latarnie),
 - dopuszcza się realizację obiektów tymczasowych (w tym.: ogrodów gastronomicznych, kiosków handlowych, gastronomicznych,).
 - Dla Zespołu Pałacowo Parkowego w Rybnej obowiązuje:
 - wprowadzenie oraz utrzymanie ujednoliconych obiektów małej architektury, (ławki, kosze na śmieci, latarnie),
 - Dla Placu Gwarków obowiązuje:
 - nakaz utrzymania istniejącego skweru z zielenią wysoką oraz dzwonnica,
 - nakaz wprowadzenia ujednoliconych pod względem formy obiektów małej architektury takich jak: ławki, latarnie,
 - dopuszcza się wprowadzenie nowych obszarów zieleni urządzonej w formie klombów, skwerów, a także donic z zielenią oraz obiektów małej architektury,
 - dopuszcza się realizację obiektów tymczasowych (w tym.: ogrodów gastronomicznych, kiosków handlowych, gastronomicznych).
 - Dla Placu Żwirki i Wigury obowiązuje:

- nakaz zachowania istniejącej zieleni wysokiej z dopuszczeniem ich wymiany,
- dopuszcza się wprowadzenie zieleni urządzonej w formie skwerów, klombów w tym także wprowadzenie nowych zadrzewień bądź donic z zielenią,
- dopuszcza się obiekty małej architektury takie jak: ławki, latarnie, pomnik, fontanna, itp; ustala się nakaz zachowania jednolitej formy dla obiektów małej architektury takich jak: ławki, latarnie,
- dopuszcza się realizację obiektów tymczasowych (w tym.: ogrodów gastronomicznych, kiosków handlowych, gastronomicznych, estrad).
- Dla placu handlowego przy ul. Dolnej obowiązuje:
 - nakaz utrzymania funkcji handlowej placu,
 - dopuszcza się realizację obiektów tymczasowych (w tym.: ogrodów gastronomicznych, kiosków handlowych, gastronomicznych,)
 - dopuszcza się wprowadzenie zieleni urządzonej w postaci klombów, skwerów, wprowadzenie donic z zielenią, nasadzenia drzew,
 - dopuszcza się wprowadzenie obiektów małej architektury takich jak: ławki, latarnie,
 - pomnik, fontanna, itp); ustala się nakaz zachowania jednolitej formy dla obiektów małej architektury takich jak: ławki, latarnie.

3.10. OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują:

- obszar nr 1 w dzielnicy Bobrowniki Śląskie obejmujący tereny przeznaczone pod nową zabudowę produkcyjno - usługową, usługową, a także obszar rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW wraz ze strefą ochronną,
 - obszar nr 2 - obejmujący południową część dzielnicy Bobrowniki w tym rejon kopalni dolomitów; część ww. obszaru dotychczas nie była objęta planem miejscowym,
 - obszar nr 3 obejmujący tereny przeznaczone pod nową zabudowę mieszkaniową w dzielnicy Bobrowniki w sąsiedztwie obwodnicy oraz ul. Gliwickiej i Małej,
 - obszary nr: 4, 5 i 6 obejmujące tereny przeznaczone pod nową zabudowę mieszkaniową w dzielnicy Strzybnica w rejonie ul. Witosa,
 - obszar nr 7 obejmujący tereny w rejonie ul. Niedziałkowskiego i Repeckiej w Tarnowicach Starych; celem realizacji planu na tym obszarze jest wskazanie szczegółowych rozwiązań dotyczących obsługi komunikacyjnej w zakresie dróg wewnętrznych, a także podanie wielkości działek budowlanych,
 - obszary nr: 8 i 9 w dzielnicy Opatowice w rejonie ulic: Wiejskiej, Pastuszki, Starogliwickiej; analogicznie jak dla obszaru o nr 7 celem realizacji planów na tych obszarach jest wskazanie szczegółowych rozwiązań dotyczących obsługi komunikacyjnej poprzez drogi wewnętrzne, a także podanie wielkości działek budowlanych,
 - obszar nr 10 w rejonie ul. Sielanka to obszar rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW wraz ze strefą ochronną,
 - obszar nr 11 w rejonie ul. Zagórskiej w dzielnicy Centrum obejmujący tereny produkcyjno - usługowe,
- STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014**

teren obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² , a także nowo projektowane obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW wraz ze strefą ochronną,

- obszar nr 12 obejmujący teren przeznaczony pod nową zabudowę mieszkaniową w Rybnej w rejonie ul. Listopada,
- obszar nr 13 obejmujący teren przeznaczony pod nową zabudowę usługową a także zabudowę mieszkaniową w Strzybnicy w rejonie ul. Karłowicza,
- obszar nr 14 obejmujący zespół budynków rekreacji indywidualnej w Pniowcu - część obszaru wymaga przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
- obszary: 15,16,17 obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną w Pniowcu stanowiące uzupełnienie już istniejącej zabudowy; w północnej części obszaru nr 16 wskazane jest uszczegółowienie rozwiązań dotyczących obsługi komunikacyjnej w zakresie dróg wewnętrznych, a także wielkości działek budowlanych; na obszarze nr 17 występują tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
- obszar nr 18 w sąsiedztwie składowiska odpadów niebezpiecznych po byłych Zakładach Chemicznych Tarnowskie Góry w dzielnicy Lasowice obejmujący teren przeznaczony pod nową zabudowę produkcyjno - usługową po uprzedniej rekultywacji obszaru,
- obszar nr 19 - obejmujący rejon dworca PKP wraz z terenami kolejowymi w centrum miasta z przeznaczeniem pod funkcję usługową.

Studium nie ogranicza możliwości przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów innych niż wyżej wskazane.

W myśl art.5b ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (ustawa z dnia 3 lutego 1995r, Dz.U. z 2004r. Nr 121 poz.1266 z późn.zm.) w granicach miasta Tarnowskie Góry nie występują obszary wymagające uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. W granicach miasta wskazano 2 obszary wymagające zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Są to obszary położone w Pniowcu i obejmujące rejon istniejącej zabudowy rekreacji indywidualnej (Lasy Państwowe) w sąsiedztwie Starego Zalewu oraz obszar położony w Tłuczykacie (lasy prywatne).

3.11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Realizacja nowych inwestycji w tym w szczególności wyznaczenie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej wpływa na znaczne ograniczenie zasobu gruntów rolnych. Celem ochrony istniejących gruntów nie zainwestowanych oraz zachowania ich ciągłości wprowadza się zakaz lokalizacji wszelkich obiektów w tym obiektów związanych z produkcją rolniczą, przetwórstwem rolno – spożywczym, budynków mieszkalnych wchodzących w skład gospodarstw rolnych.

Na terenach tych obowiązują następujące ustalenia:

- dopuszcza się możliwość realizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w tym urządzeń melioracji wodnej, przeciwpożarowych, przeciwpowodziowych oraz dróg dojazdowych do gruntów rolnych,
- dopuszcza się adaptację istniejącej zabudowy zrealizowanej dla potrzeb działalności rolniczej, sadowniczej, ogrodniczej bądź hodowlanej z możliwością jej rozbudowy w granicach zainwestowanej działki,
- obowiązuje ochrona istniejących terenów zadrzewień śródpolnych z dopuszczeniem realizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- ustala się ochronę obszarów istniejących łąk pogórnich tworzących charakterystyczny pagórkowaty

krajobraz z równoczesnym zakazem wykonywania wszelkich robót ziemnych zmieniających rzeźbę terenu.

Obowiązuje utrzymanie i ochrona istniejących kompleksów lasów ochronnych zgodnie z wymogami ustawy o lasach oraz przepisami szczególnymi w tym zakresie.

3.12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Z wizualizacji graficznej map zagrożenia powodziowego map ryzyka powodziowego sporządzonej przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wynika, iż część terenów wzdłuż rzeki Stoly znajduje się w obrębie projektowanych terenów zagrożenia powodzią (na planszy uwarunkowań nr 3 i rysunku kierunków studium obszary te zostały nazwane terenami zalewowymi). Część z tych terenów jest już zainwestowana bądź przeznaczona w obowiązujących planach miejscowych do zainwestowania.

W związku z powyższym w niniejszym studium proponuje się ochronę ww. terenów poprzez zakaz wprowadzania nowych terenów pod zabudowę w planach miejscowych, a także zakaz realizacji nowej zabudowy z kondygnacją podziemną.

Równocześnie na terenach oznaczonych na rysunku kierunków studium jako tereny lokalnych podtopień utrzymuje się zakaz lokalizacji nowej zabudowy z kondygnacją podziemną zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych.

Na terenie miasta Tarnowskie Góry nie występują obszary zagrożone osuwaniem mas ziemnych.

3.13. OBIEKTY I OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W granicach miasta nie występują tereny górnicze, a także obiekty i obszary dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny w rozumieniu ustawy prawo geologiczne i górnicze (Dz.U z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 z późn.zm).

3.14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY

Na terenie miasta Tarnowskie Góry nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 1990 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

3.15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI I REKULTYWACJI

Studium miasta Tarnowskie Góry wyznacza obszary przeznaczone do rewitalizacji i rekultywacji.

Zgodnie z lokalnym programem rewitalizacji gminy Tarnowskie Góry na lata 2009 - 2015 przyjętym uchwałą Nr XXV/309/2012 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 20 czerwca 2012 r. wyznaczono 8 obszarów (przedstawionych na rysunku nr 1 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego) przeznaczonych do rewitalizacji z następującymi celami i kierunkami rewitalizacji:

- Obszar I – Śródmieście:
 - Wprowadzanie na obszarze Śródmieścia nowych, dotychczas deficytowych funkcji związanych z obsługą osób przyjeżdżających do Tarnowskich Gór w celach biznesowych i turystycznych.
 - Poprawa funkcjonalności i estetyki obiektów użyteczności publicznej oraz miejskich przestrzeni publicznych, w szczególności: obiektów dworca autobusowego i dworca kolejowego wraz z otoczeniem,

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA OBSZARZE CAŁEJ GMINY TARNOWSKIE GÓRY – EDYCJA 2014**

budynku Tarnogórskiego Centrum Kultury oraz ulic Sobieskiego, Kaczyniec i placu Żwirki i Wigury.

- Sukcesywna odnowa reprezentacyjnych śródmiejskich starych kamienic posiadających walory architektoniczne.
 - Ponowne zagospodarowanie terenów pokolejowych, w szczególności wyprowadzenie uciążliwych funkcji spedycyjnych poza obszar Śródmieścia.
 - Ochrona zabytkowego charakteru Centrum Miasta.
 - Podniesienie atrakcyjności Śródmieścia, jako miejsca zamieszkania, w szczególności poprzez dopasowanie założeń lokalnej polityki mieszkaniowej do potrzeb i preferencji mieszkańców Śródmieścia oraz poprawę standardu i funkcjonalności budynków mieszkalnych.
 - Modernizacja infrastruktury związanej z rekreacją i sportem oraz tworzenie warunków umożliwiających mieszkańcom Tarnowskich Gór oraz powiatu tarnogórskiego korzystanie z wielu form spędzania czasu wolnego oferowanych w Śródmieściu.
 - Wspieranie oddolnych inicjatyw związanych z samoorganizacją właścicieli i użytkowników nieruchomości dotyczących odbudowy funkcji handlowych w miejscach tradycyjnie związanych z tego typu działalnością, w szczególności Rynek, ul. Krakowska wraz z otoczeniem.
 - Poprawa aktywności przedsiębiorczej wśród mieszkańców Śródmieścia, a także osiągnięcie spójności społecznej.
 - Przeciwdziałanie występującym na terenie obszaru problemom społecznym, w tym zwłaszcza związanym z wykluczeniem społecznym, ubóstwem oraz długotrwałym bezrobociem.
 - Poprawa bezpieczeństwa publicznego w Śródmieściu, w szczególności ograniczenie liczby kradzieży, rozbojów i aktów dewastacji mienia poprzez budowę sieci monitoringu.
 - Podniesienie jakości zasobów mieszkaniowych, w tym zwłaszcza usuwanie materiałów azbestowych i zastępowanie ich materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia.
 - Poprawa nawierzchni ulic, dróg i chodników.
 - Poprawa dostępności komunikacyjnej, w tym zwiększenie ilości miejsc parkingowych
 - i bardziej efektywna ich organizacja w przestrzeni Śródmieścia.
 - Promocja miasta w oparciu o produkty turystyczne i kulturalne powstałe na bazie obiektów zabytkowych.
- Obszar II – Osada Jana:
 - Uporządkowanie, poprawa estetyki i funkcjonalności publicznych przestrzeni wewnątrzosiedlowych.
 - Przystosowanie infrastruktury technicznej dzielnicy do potrzeb osób starszych, w szczególności likwidacja barier architektonicznych, powiększenie obszarów zajętych pod zielenią urządzonej oraz innych miejsc spędzania czasu wolnego.
 - Wykreowanie wielofunkcyjnej, reprezentacyjnej przestrzeni publicznej integrującej społeczność lokalną dzielnicy.
 - Poprawa jakości oraz dostępności lokalnych usług publicznych na obszarze dzielnicy.
 - Przeciwdziałanie występującym na terenie obszaru problemom społecznym, w tym zwłaszcza związanym z wykluczeniem społecznym, ubóstwem oraz długotrwałym bezrobociem.
 - Poprawa bezpieczeństwa publicznego, w szczególności ograniczenie liczby kradzieży, rozbojów i aktów dewastacji mienia poprzez budowę sieci monitoringu.
 - Podniesienie jakości zasobów mieszkaniowych, w tym zwłaszcza usuwanie materiałów azbestowych i zastępowanie ich materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia.

- Poprawa nawierzchni ulic, dróg i chodników.
- Poprawa dostępności komunikacyjnej, w tym zwiększenie ilości miejsc parkingowych i bardziej efektywna ich organizacja w przestrzeni Osady Jana.
- Obszar III – Osiedle Lasowice:
 - Uporządkowanie, poprawa estetyki i funkcjonalności publicznych przestrzeni wewnątrzosiedlowych.
 - Wykreowanie wielofunkcyjnej, reprezentacyjnej przestrzeni publicznej integrującej społeczność lokalną dzielnicy.
 - Zagospodarowanie dużej, pustej przestrzeni międzyosiedlowej.
 - Poprawa jakości oraz dostępności lokalnych usług publicznych na obszarze osiedla.
 - Ograniczanie zjawisk wykluczenia społecznego w oparciu o inicjatywy mieszkańców wspierane działaniami spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot mieszkaniowych.
 - Poprawa bezpieczeństwa publicznego, w szczególności ograniczenie liczby kradzieży, rozbojów i aktów dewastacji mienia poprzez budowę sieci monitoringu.
 - Przeciwdziałanie występującym na terenie obszaru problemom społecznym, w tym zwłaszcza związanym z wykluczeniem społecznym, ubóstwem oraz długotrwałym bezrobociem.
 - Poprawa jakości oraz dostępności lokalnych usług na obszarze dzielnicy (pawilon handlowy, bankomat, oddział poczty).
 - Podniesienie jakości zasobów mieszkaniowych, w tym zwłaszcza usuwanie materiałów azbestowych i zastępowanie ich materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia.
 - Poprawa nawierzchni ulic, dróg i chodników.
 - Poprawa dostępności komunikacyjnej, w tym zwiększenie ilości miejsc parkingowych i bardziej efektywna ich organizacja w przestrzeni Osiedla Lasowice.
- Obszar IV – Czarna Huta:
 - Aktywizacja społeczności lokalnej oraz umożliwienie budowy więzi społecznych, w szczególności w zespole mieszkań chronionych oraz budynkach komunalnych położonych przy ul. Grzybowej.
 - Uporządkowanie, poprawa estetyki i funkcjonalności publicznych przestrzeni wewnątrzosiedlowych.
 - Modernizacja infrastruktury związanej z rekreacją oraz przygotowanie oferty spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.
 - Przyciąganie na tereny poprzemysłowe inwestorów zewnętrznych kreujących nowe funkcje gospodarcze i aktywizujących społeczność lokalną.
 - Poprawa jakości oraz dostępności lokalnych usług publicznych na obszarze dzielnicy.
 - Poprawa bezpieczeństwa publicznego, w szczególności ograniczenie liczby kradzieży, rozbojów i aktów dewastacji mienia poprzez budowę sieci monitoringu.
 - Poprawa nawierzchni ulic, dróg i chodników.
 - Promocja obszaru jako atrakcyjnego terenu inwestycyjnego.
- Obszar V – Osiedle Przyjaźń:
 - Powiększenie obszarów zajętych pod zieleni urządzoną, w tym budowa placów zabaw oraz obiektów rekreacyjnych dających większe niż dotychczas możliwości spędzania czasu wolnego.
 - Uporządkowanie, poprawa estetyki i funkcjonalności publicznych przestrzeni wewnątrzosiedlowych.

- Wykreowanie wielofunkcyjnej, reprezentacyjnej przestrzeni publicznej integrującej społeczność lokalną dzielnicy.
 - Poprawa jakości oraz dostępności lokalnych usług publicznych na obszarze dzielnicy.
 - Ograniczanie zjawisk wykluczenia społecznego w oparciu o inicjatywy mieszkańców wspierane działaniami spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot mieszkaniowych.
 - Przeciwdziałanie występującym na terenie obszaru problemom społecznym, w tym zwłaszcza związanymi z wykluczeniem społecznym, ubóstwem oraz długotrwałym bezrobociem.
 - Poprawa bezpieczeństwa publicznego, w szczególności ograniczenie liczby kradzieży, rozbojów i aktów dewastacji mienia poprzez budowę sieci monitoringu.
 - Podniesienie jakości zasobów mieszkaniowych, w tym zwłaszcza usuwanie materiałów azbestowych i zastępowanie ich materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia.
 - Poprawa nawierzchni ulic, dróg i chodników.
 - Poprawa dostępności komunikacyjnej, w tym zwiększenie ilości miejsc parkingowych i bardziej efektywna ich organizacja w przestrzeni Osiedla Przyjaźń.
- Obszar VI – Osiedla w Strzybnicy:
 - Wykreowanie wielofunkcyjnej, reprezentacyjnej przestrzeni publicznej integrującej społeczność lokalną dzielnicy.
 - Uporządkowanie, poprawa estetyki i funkcjonalności publicznych przestrzeni wewnątrzosiedlowych.
 - Poprawa jakości oraz dostępności lokalnych usług publicznych na obszarze dzielnicy.
 - Ograniczanie zjawisk wykluczenia społecznego w oparciu o inicjatywy mieszkańców wspierane działaniami spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot mieszkaniowych.
 - Przeciwdziałanie występującym na terenie obszaru problemom społecznym, w tym zwłaszcza związanym z wykluczeniem społecznym, ubóstwem oraz długotrwałym bezrobociem.
 - Poprawa bezpieczeństwa publicznego, w szczególności ograniczenie liczby kradzieży, rozbojów i aktów dewastacji mienia poprzez budowę sieci monitoringu.
 - Podniesienie jakości zasobów mieszkaniowych, w tym zwłaszcza usuwanie materiałów azbestowych i zastępowanie ich materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia.
 - Poprawa nawierzchni ulic, dróg i chodników.
 - Poprawa dostępności komunikacyjnej, w tym zwiększenie ilości miejsc parkingowych i bardziej efektywna ich organizacja w przestrzeni publicznej w Strzybnicy.
 - Obszar VII – Kopalnia i Sztolnia:
 - Modernizacja i poprawa funkcjonalności pomieszczeń Muzeum i Sztolni Czarnego Pstrąga oraz infrastruktury towarzyszącej.
 - Modernizacja i poprawa funkcjonalności infrastruktury skansenu maszyn parowych.
 - Obszar VIII – Kompleks Zamkowy:
 - Rewitalizacja i poprawa funkcjonalności zabudowań Kompleksu Zamkowego.

Na terenie miasta Tarnowskie Góry występują obszary zdegradowane **wymagające rekultywacji**. Do nich należą:

- obszar byłych Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry,

- teren składowiska odpadów komunalnych w dzielnicy Rybna przy ul. Laryszowskiej.

Obecnie zrekultywowane zostało byłe składowisko odpadów w dzielnicy Śródmieście przy FOS „Fazos” (ul. Zagórska) oraz znaczna część byłych Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry (do roku 2012 w sarkofagach umieszczono około 70% toksycznych odpadów).

3.16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREFY OCHRONNE

Na obszarze miasta zlokalizowane są następujące tereny zamknięte:

- tereny zamknięte ustanowione Decyzją Nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych.
- tereny zamknięte stanowiące kompleksy wojskowe ustanowione na podstawie decyzji Nr 0-11/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 grudnia 2000r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (decyzja niepublikowana oznaczona klauzurą TAJNE w rozumieniu ustawy z dnia 22 stycznia 1999r. o ochronie informacji niejawnych), zmienionej decyzją Nr 0-5/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 kwietnia 2008r. zmieniającą decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON z dnia 2008r. Nr 9 poz. 120) oraz decyzją Nr 0-2/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 kwietnia 2009r. zmieniającą decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON z dnia 2009r. Nr 9 poz.).

Wyżej wymienione tereny zamknięte przedstawia rysunek nr 1 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

3.17. INNE OBSZARY PROBLEMOWE

W granicach miasta występują tereny związane z historyczną eksploatacją górnictwem stanowiące podziemny układ sztolni, chodników, komór i szybów, w granicach których wymagane jest odpowiednie zabezpieczenia lokalizowanych obiektów budowlanych dostosowane do występujących wpływów eksploatacji górnictwa.

Teren opracowania podzielony został na 5 głównych rodzajów obszarów zróżnicowanych warunkach geologiczno – górnictwem w zależności od sposobu zabezpieczenia obiektów budowlanych:

- na obszarach nr I ze względu na prowadzoną eksploatację oraz występowanie licznych szybów badawczo eksploatacyjnych związanych z występowaniem rud żelaza brunatnego, rud galeny oraz rud galmanu, realizacja obiektów budowlanych wymaga uwzględnienia aktualnych uwarunkowań geologiczno górnictwem.,
- na obszarze nr II obejmującym fragment biegu sztolni Fryderyka oraz przekop Redena obowiązuje zakaz lokalizacji nowych budynków. W przypadku koniecznej lokalizacji infrastruktury technicznej w obszarze występowania sztolni oraz przekopu, obowiązuje stosowanie zabezpieczenia jak dla III kat. terenu górnictwem.
- na obszarze oznaczonym Nr III obejmującym bieg sztolni Boże Wspomóż oraz obszarze nr IV obejmującym domniemany bieg sztolni Jakuba realizacja obiektów budowlanych wymaga uwzględnienia aktualnych uwarunkowań geologiczno-górnictwem wraz indywidualnym ustaleniem dla każdego przypadku możliwości sytuowania planowanej zabudowy kubaturowej,
- na obszarze nr V - ze względu na występowanie komór poeksploatacyjnych związanych z wydobywaniem rudy ołowiu – galeny, stanowiących poważne zagrożenie górnicze obowiązuje zakaz budowy nowych oraz rozbudowy istniejących budynków.
- Identyfikacja zagrożeń wynikających z oddziaływania pozostałości wyrobisk na projektowane obiekty i techniczne metody zapobiegania wpływowi tych zagrożeń mogą wynikać z opinii geologiczno-górnictwem lub ekspertyzy geologiczno-górnictwem, sporządzanej przez uprawnionego eksperta.

Niezależnie od uwarunkowań określonych w granicach obszarów od I do V obowiązują nakazy:

- stosowania szczelnych sieci wodociągowych, kanalizacji deszczowej, sanitarnej wraz z wprowadzeniem monitoringu ich szczelności,
- uporządkowania i kontrolowania spływu wód opadowych poprzez odprowadzenie wód do sieci kanalizacji deszczowej bądź ogólnospławnej, a w przypadku jej braku odprowadzenie wód poprzez stosowanie systemu rozsączającego z zakazem punktowego spływu wód.

Zaleca się aby w pierwszej kolejności wykonać badania geologiczne terenu leżącego w granicach obszaru nr V w celu lepszego rozpoznania zagrożenia ze strony historycznej eksploatacji na planowaną oraz już istniejącą zabudowę. Następnie zaleca się przeprowadzenie badań geologicznych dla terenów miasta gdzie była prowadzona historyczna eksploatacja.

PODSUMOWANIE

4. OKREŚLENIE WPŁYWU UWARUNKOWAŃ NA USTALENIA KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Podstawowymi uwarunkowaniami wpływającymi na ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta są:

- **dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów**

W ustaleniach kierunków studium uwzględniono dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenów poprzez utrzymanie w większości istniejącej funkcji. Wprowadzono nowe tereny dla celów funkcji mieszkaniowej, produkcyjno – usługowej i usługowej stanowiące kontynuację terenów z przeznaczeniem pod ww. funkcję. Dla potrzeb poszczególnych funkcji wyznaczono wskaźniki i parametry urbanistyczne dostosowane do zabudowy terenów sąsiednich uwzględniając wymagania ładu przestrzennego oraz zasadę zrównoważonego rozwoju. Uwzględniono utrzymanie istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej z dopuszczeniem jej remontów przebudowy, rozbudowy. Uwzględniono realizację nowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej dla obsługi nowo- wyznaczonych terenów inwestycyjnych.

- **stan środowiska**

W ustaleniach kierunków studium uwzględniono wymogi związane z występowaniem obszarów i obiektów chronionych:

- obszar chroniony sieci NATURA 2000,
- Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Park w Reptach i Dolona Rzeki Dramy”,
- Rezerwat Przyrody „Segiet”,
- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Doły Piekarskie”,
- pomniki przyrody żywej,
- pomnik przyrody nieożywionej,
- obszary przyrodniczo cenne,
- lasy ochronne,
- zbiorniki oraz ujęcia wód podziemnych,
- grunty rolne oraz zadrzewione.

- **stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej**

W kierunkach studium uwzględniono utrzymanie w większości istniejących terenów rolniczych (grunty orne) a także zadrzewień śródpolnych bez możliwości realizacji na nich nowych obiektów za wyjątkiem sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

- **stan dziedzictwa kulturowego**

W ustaleniach kierunków studium uwzględniono ochronę:

- obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków,
- Pomnik Historii „Tarnowskie Góry – Podziemia Zabytkowej Kopalni Rud Srebrnośnych oraz Sztolni Czarnego Pstrąga”,
- Park Kulturowy „Hałda Popłuczkowa”,
- obiekty i obszary znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków,
- strefy ochrony konserwatorskiej.

- **stan systemów komunikacji**

W ustaleniach kierunków studium uwzględniono utrzymanie istniejącego układu komunikacyjnego z dopuszczeniem remontów, przebudowy oraz dostosowanie istniejących parametrów dróg do wymogów klasy drogi. Uwzględniono lokalizację nowych ciągów układu komunikacyjnego powiązanego z istniejącą siecią ulic publicznych dla obsługi nowo – wyznaczonych terenów.

Bez zmian zachowano istniejące tereny kolejowe stanowiące tereny zamknięte.

- **stan infrastruktury technicznej**

W ustaleniach kierunków studium uwzględniono utrzymanie istniejących głównych sieci infrastruktury technicznej z możliwością ich remontów, przebudowy i rozbudowy.

Uwzględniono również rozwój sieci wodno – kanalizacyjnej, energetycznej, gazowej, telekomunikacyjnej dla obsługi nowo wyznaczonych funkcji.

- **Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych**

Plany i programy dotyczące inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wpływają znacząco na kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

W ustaleniach kierunkach studium uwzględniono występowanie obszarów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

- **Potrzeby i możliwości rozwoju gminy**

W ustaleniach kierunków studium wyznaczono nowe tereny pod funkcje mieszkaniowe, usługowe, produkcyjne zgodnie z potrzebami i możliwościami rozwoju miasta zawartymi w lokalnych i ponadlokalnych planach i programach. Ponadto uwzględniono szereg wniosków indywidualnych inwestorów o zmianę studium dotyczących realizacji nowych inwestycji zgodnych z kierunkami rozwoju przestrzennego miasta.

Na obszarze studium nie występują obszary narażone na osuwania się mas ziemnych, a także tereny górnicze.

5. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Częściowa dezaktualizacja rozwiązań przestrzennych obowiązującego studium miasta Tarnowskie Góry, zmiana otoczenia prawnego, a także potrzeby realizacji nowych zamierzeń inwestycyjnych skutkowały podjęciem uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia niniejszego studium. Rozwiązania przyjęte w studium są konsekwencją istniejących uwarunkowań w zakresie zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniają obowiązujące lokalne oraz regionalne plany rozwoju (w tym: Strategię Rozwoju Miasta Tarnowskie Góry do roku 2022, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020).

W niniejszym studium uwzględniono:

- zwiększenie podaży terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej stanowiących uzupełnienie istniejących terenów przeznaczonych pod tego typu zabudowę,
- adaptację istniejących terenów usługowych, a także wyznaczenie nowych,
- koncentrację terenów produkcyjno – usługowych (rozbudowa istniejących terenów produkcyjno – usługowych w szczególności położonych w pasie między Obwodnicą a torami kolejowymi w dzielnicy Centrum) mającą na celu ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na tereny sąsiednie, w tym w szczególności na tereny zabudowy mieszkaniowej.
- ograniczenie procesu realizacji zabudowy w sąsiedztwie cieków wodnych,
- ochronę zasobów środowiska przyrodniczego w tym: terenów zieleni urządzonej, lasów oraz utrzymanie

ciągłości przestrzennej terenów otwartych stanowiących ruszt ekologiczny miasta,

- ochronę obiektów o wartościach kulturowych,
- określenie obszarów przestrzeni publicznej,
- obszary problemowe występujące na terenie studium związane w szczególności ze zróżnicowanymi uwarunkowaniami górniczo-geologicznymi,
- adaptację istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej a także ich remonty, rozbudowę oraz budowę nowych dla potrzeb nowych terenów inwestycyjnych,
- adaptację istniejącego układu komunikacyjnego oraz lokalizacja nowych dróg publicznych klasy dojazdowej i lokalnej dla obsługi nowo – wyznaczonych terenów inwestycyjnych,
- rewitalizację obszarów zgodnie z lokalnym programem rewitalizacji sporządzonym dla miasta Tarnowskie Góry na lata 2009 – 2015.